

Justerat tisdagen den 1 februari 2011

Inger Linge

Conny Andersson

Sven-Erik Köhlin

Anf. 1-7

Ordföranden, 1: och 2:e vice ordföranden samt landstingsrådet Stig Nyman delade ut landstingets bemötandepreis 2010 till Diabetescentrum Södersjukhuset. Priset mottogs av Lisbeth Segerros och Solbritt Carlsson. Hedersomnämmande tilldelades Kris- och samtalsmottagningen för anhöriga, Habilitering & Handikapp, Stockholms läns sjukvårdsområde som företrädades av Barbro Sjöström-Miljand och Jan Nydal. Dessutom delades ett speciellt diplom "Årets uppmuntran" ut till AB Storstockholms Lokaltrafik som företrädades av Ragna Forslund och Ylva Preutz Papantoni.

§ 1 **Inledning**

Ordföranden förklarade sammanträdet öppnat.

Upprop förrättades och närvaro och frånvaro på grund av anmälda förhinder antecknades enligt uppropslistan, bilaga 1.

Fullmäktige godkände de anmälda förhindren.

§ 2 **Kungörelse och annonsering**

Kungörelsen om fullmäktiges sammanträde anslogs den 5 januari 2011 på landstingets anslagstavla och skickades samma dag till fullmäktiges ledamöter och ersättare samt till länsstyrelsen.

Föredragningslistan infördes den 10 och 11 januari 2011 i de tidningar där enligt fullmäktiges beslut annonsering ska ske.

Tillägg till föredragningslista anslogs den 14 januari 2011 på landstingets anslagstavla och skickades samma dag till fullmäktiges ledamöter och ersättare.

Det antecknades att sammanträdet kungjorts i laga ordning.

§ 3 **Justering**

Att tillsammans med ordföranden justera sammanträdet protokoll utsågs förste och andre vice ordföranden.

Protokollet skall justeras senast tisdagen den 1 februari 2011.

§ 4

Anmälan av länsstyrelsens beslut att för tiden t.o.m. den 31 oktober 2014 till ny ersättare i valkrets 5 efter Zazan Sanlin (FP) utse Elisabet Abelson (FP) och till ny ersättare i valkrets 2 efter Fredrik Bojerud (C) utse Christer Lindström (C)
LS 1011-0933, 0984

Efter förslag från ordföranden lades anmälan till handlingarna.

§ 5

Anmälan av jäv

LS 1101-0014

Efter förslag från ordföranden lades anmälan till handlingarna.

§ 6

Budgetdirektiv för 2012

LS 1012-1007

Anf. 8

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Raymond Wigg.

Efter förslag från ordföranden lades anmälan till handlingarna.

§ 7

Arbetsordning för landstingsfullmäktige (förslag 1)

LS 1011-0949

Anf. 9-13

Ärendet återremitterades vid fullmäktiges sammanträde den 14 december 2010

I ärendet yttrade sig landstingsrådet Torbjörn Rosdahl, Yvonne Blombäck, Håkan Jörnehed, landstingsråden Birgitta Rydberg och Ilija Batljan.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till tilläggsförslag från M-, FP-, KD- och C-ledamöterna innebärande "att arbetsordning för fullmäktige i Stockholms läns landsting får följande tillägg efter sista stycket i 17 §: "Interpellationer får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande, att arbetsordning för fullmäktige i Stockholms läns landsting får följande tillägg efter sista stycket i 18 §: "Frågor får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande."
- 3) bifall till V-ledamöternas förslag innebärande bifall till landstingsstyrelsens förslag utom avseende § 5.

Ordföranden ställde propositioner om bifall till yrkandena under 1) och 3) ovan och fann att fullmäktige bifallit landstingsstyrelsens förslag.

Ordföranden ställde sedan propositioner om bifall till yrkandet under 2) ovan och fann att fullmäktige bifallit M-, FP-, KD- och C-ledamöternas förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag och enligt M-, FP-, KD- och C-ledamöternas tilläggsförslag

att fastställa ändringar i arbetsordning för landstingsfullmäktige i enlighet med vad som framgår av bilaga till landstingsstyrelsens förslag

att fastställa ändringar i riktlinjer för landstingsfullmäktiges debatter i enlighet med vad som framgår av bilaga till landstingsstyrelsens förslag

att fastställa att ändringarna i arbetsordning för landstingsfullmäktige och riktlinjer för landstingsfullmäktiges debatter ska gälla från och med den 1 februari 2011

att arbetsordning för fullmäktige i Stockholms läns landsting får följande tillägg efter sista stycket i 17 §: "Interpellationer får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande"

att arbetsordning för fullmäktige i Stockholms läns landsting får följande tillägg efter sista stycket i 18 §: "Frågor får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande"

UTTALANDE

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande, bilaga 2

§ 8

Revisionens budgetberednings förslag om budgetmedel till revisorskollegiet (förslag 2)

LS 1011-0911

Anf. 14-99

Ärendet återremitterades vid fullmäktiges sammanträde den 14 december 2010.

I ärendet yttrade sig Inger Linge, landstingsrådet Ilija Batljan, Conny Andersson, landstingsrådet Raymond Wigg, Thomas Magnusson, landstingsrådet Torbjörn Rosdahl, Anders Johansson, landstingsrådet Stig Nyman, Ylva Nork, landstingsrådet Birgitta Rydberg, Carl Grufman, Anna Kettner, Yvonne Blombäck samt Håkan Jörnehed.

I ordningsfråga yttrade sig landstingsråden Ilija Batljan, Stig Nyman samt Inger Linge.

Fullmäktige ajournerade sig efter debatten för överläggningar inför beslutsfattandet.

YRKANDEN

- 1) bifall till revisionens budgetberednings förslag med M-, FP-, KD- och C-ledamöternas tilläggsförslag innebärande att ordet planeringsram läggs till i att-satserna avseende åren 2012 och 2013
- 2) bifall till S-, MP- och V-ledamöternas förslag innebärande fastställande av budget om 36,7 miljoner för 2011, att planeringsram för år 2012 fastställs till 37,6 miljoner och att planeringsram för år 2013 fastställs till 38,6 miljoner

Ordföranden ställde sedan propositioner om bifall till yrkandena ovan och fann att fullmäktige beslutat enligt budgetberednings och M-, FP-, KD- och C-ledamöternas förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande godkända voteringsproposition.

Den som bifaller budgetberedningens och M-, FP-, KD- och C-ledamöternas förslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat bifalla S-, MP- och V-ledamöternas förslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablan visade 82 ja-röster, 61 nej-röster och att 6 ledamöter varit frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 3.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt budgetberedningens förslag och enligt M-, FP-, KD- och C-ledamöternas tilläggsförslag

att revisionens budget för 2011 fastställs till 32,1 miljoner kronor

att planeringsramen för år 2012 fastställs till 28,6 miljoner kronor

att planeringsramen för år för 2013 fastställs till 25,0 miljoner kronor.

RESERVATION

Reservation mot fullmäktiges beslut anfördes av S-, V- och MP-ledamöterna.

§ 9

Upphandling av akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus (förslag 3)

LS 1011-0923

Anf. 100-211

I ärendet yttrade sig landstingsråden Filippa Reinfeldt, Dag Larsson, Gustav Andersson, Birgitta Rydberg, Ilija Batljan och Birgitta Sevefjord, Helene Öberg, Vivianne Gunnarsson, Tomas Eriksson, Catrin Mattsson, landstingsrådet Stig Nyman, Håkan Jörnehed, Marie Ljungberg Schött, Ylva Nork, Kristoffer Tamsons, landstingsrådet Raymond Wigg, Hans Lindqvist, Johan Sjölander, Rolf Lindell, Marie Åkesdotter, Nanna Wikholm samt Sverre Launy.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till S-ledamöternas vid sammanträdet framlagda förslag, bilaga 4
- 3) bifall till MP-ledamöternas vid sammanträdet framlagda förslag, bilaga 5
- 4) bifall till V-ledamotens reservation i landstingsstyrelsen

Ordföranden ställde propositioner om bifall till yrkandena ovan och fann att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att akutsjukvården vid S:t Görans sjukhus ska upphandlas varvid även försäljning av Capiro S:t Görans sjukhus AB ska ingå i upphandlingen och att upphandlingen ska genomföras i enlighet med vad som anges i ärendet

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ansvara för genomförandet av upphandlingen i enlighet med vad som anges i ärendet.

RESERVATIONER

Reservationer mot fullmäktiges beslut anfördes av S-, V- och MP-ledamöterna.

UTTALANDE

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande, bilaga 6.

§ 10**Frågestund**

LS 1101-0083

Anf. 212-274

- 1) Ilija Batljan (S) till landstingsrådet Anna Starbrink (FP): Kommer du att gå med på en prishöjning under 2011 vad gäller den patientmat som levereras av Sodexo?
 - 2) Helene Öberg (MP) till landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Kan du tänka dig att landstinget ekonomiskt eller handgripligen medverkar till att gator och perronger sandas i snabbare takt, för att undvika förseningar av de planerade operationerna?
 - 3) Håkan Jörnehed (V) till landstingsrådet Stig Nyman (KD): Vill du utveckla och permanenta äldreteamen i länet?
 - 4) Staffan Holmberg (S) till landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Tycker du det är rimligt att "SL + Taxi" fortsätter sin verksamhet trots en kostnad på över 1200 kronor per taxiresa och trots VD:s uttalade rekommendation att avsluta projektet?
 - 5) Vivianne Gunnarsson (MP) till landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Kommer Waxholmsbolaget att kunna få tillgång till det nya dieselbränslet som innehåller 30% förnybart trots merkostnaden?
 - 6) Gunilla Roxby-Cromvall (V) till landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Tänker du vidta åtgärder för att förbättra snö- och isbekämpningen på länets busshållplatser?
 - 7) Anna Kettner (S) till landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Kan du ge ett besked om när de bankomater i anslutning till tunnelbanan som du utlovade i valrörelsen ska finnas på plats?
 - 8) Yvonne Blombäck (MP) till landstingsrådet Gustav Andersson (C): Har du vidtagit några åtgärder gällande råd kring kaffeautomater i landstingets olika verksamheter med anledning av det konstaterade höga blyvärdet?
- Frågan besvarades p g a landstingsrådet Anderssons frånvaro av landstingsrådet Torbjörn Rosdahl.
- 9) Thomas Magnusson (V) till landstingsrådet Anna Starbrink (FP): Är du beredd att ompröva frågan om eget kök på Nya Karolinska mot bakgrund av Alliansens beslut att överge stordriften och satsa på lokala lösningar?
 - 10) Johan Sjölander (S) till landstingsrådet Filippa Reinfeldt (M): Är det rimligt att ha ett ersättningssystem som omöjliggör att driva till exempel Ormängens vårdcentral med många multisjuka och gamla patienter?
 - 11) Anna Sehlin (V) till landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Är det rimligt att stom-bussarna i Stockholms innerstad tvingas lägga om rutten till följd av dålig snöröjning?

Frågorna antecknades som besvarade.

§ 11**Motion 2007:20 av Birgitta Sevefjord och Håkan Jörnehed (V) om utarbetande av policyprogram för att höja HBT-kunskapen och kompetensen i landstinget (förslag 4)**

LS 0703-0307

Anf. 275-284

I ärendet yttrade sig Håkan Jörnehed, landstingsrådet Anna Starbrink, Lars Dahlberg, Ylva Nork samt landstingsrådet Raymond Wigg.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till S-, MP- och V-ledamöternas förslag att bifalla motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall till yrkandena ovan och fann att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag.

Begärd omröstning genomfördes enligt följande godkända voteringsproposition.

Den som bifaller landstingsstyrelsens förslag röstar ja. Den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat enligt S-, MP- och V-ledamöternas förslag.

Efter omröstningen konstaterade ordföranden att sammanräkningstablan visade 64 ja-röster, 48 nej-röster och att 37 ledamöter varit frånvarande.

Hur ledamöterna röstade framgår av bilaga 7.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATIONER

Reservationer mot fullmäktiges beslut anfördes av S-, V- och MP-ledamöterna.

§ 12**Motion 2009:6 av Raymond Wigg (MP) om Handslag för jämställda löner (förslag 5)**

LS 0903-0228

Anf. 285-289

I ärendet yttrade sig landstingsråden Raymond Wigg och Anna Starbrink, Lars Dahlberg samt Håkan Jörnehed.

YRKANDEN

- 1) bifall till landstingsstyrelsens förslag
- 2) bifall till MP-ledamöternas förslag att bifalla motionen

Ordföranden ställde propositioner om bifall till yrkandena ovan och fann att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag.

BESLUT

Fullmäktige beslutade enligt landstingsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

RESERVATIONER

Reservationer mot fullmäktiges beslut anfördes av MP-ledamöterna.

§ 13**Valärenden (förslag 6)**

LS 1009-0712, 0721, 0739, 1010-0781, 0794, 0806, 0816, 0817, 0825, 0833, 1011-0869, 0889, 0952, 0953, 0954, 1012-0998, 1000, 1063, 1090, 1101-0004

I ärendet yttrade sig Karl Henriksson och Jessica Ericsson. Anf. 290-291

Fullmäktige beslutade att medge befrielse för Michael Arthursson (-) från uppdraget som ledamot i styrelsen för Danderyds sjukhus AB, för Thorbjörn Ekström (-) från uppdraget som ledamot i stiftelsen Flemingsberg Science samt för Elisabet Abelson (FP) från uppdraget som ersättare i fullmäktige, valkrets 5.

Fullmäktige valde enligt valberedningens förslag

Samordningsförbundet för rehabilitering i Huddinge för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Revisor

C Gunilla Hansson

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län för granskning av räkenskaper och förvaltning för år 2011

Revisor

M Eva Jansa

Stiftelsen Stockholms läns museum från tid då revisionsberättelse avgivits för år 2010 intill motsvarande tidpunkt efter närmast följande allmänna val

Revisor

C Hans Kjellman

Mälardalstrafik AB för granskning av räkenskaper och förvaltning för år 2011

Revisor

M Karin Brodin

Landstingsstyrelsen för tiden 18 januari 2011 intill det sammanträde då val av styrelse förrättas efter nästkommande allmänna val av fullmäktige

Ersättare

S Olle Burell

Ordning för ersättares inträde mellan de för Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet valda ersättarna:

För ledamöterna Batljan, Larsson, Hellmark Knutsson, Wikholm och Dahlberg inträder ersättarna Sjölander, Ullberg, Burell, Ros, Vikmång, Jörnehed, Launy och Blombäck; För ledamöterna Wigg och Öberg inträder ersättarna Blombäck, Jörnehed, Launy, Sjölander, Ullberg, Burell, Ros och Vikmång; För ledamoten Sevefjord inträder ersättarna Jörnehed, Launy, Blombäck, Sjölander, Ullberg, Burell, Ros och Vikmång.

Valberedningen för tiden 18 januari 2011 - 31 oktober 2014

Ersättare

S Olle Burell

Ordning för ersättares inträde mellan de för Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet valda ersättarna:

För ledamöterna Andersson, Johansson och Drotz inträder ersättarna Cebrian, Vikmång, Burell, Brunius och Ehrh; För ledamoten Norgren inträder ersättarna Ehrh, Brunius, Cebrian, Vikmång och Burell; För ledamoten Uzunel inträder ersättarna Brunius, Ehrh, Cebrian, Vikmång och Burell.

Landstingshuset i Stockholm AB för tiden 18 januari 2011 intill slutet av ordinarie bolagsstämma 2011

Ledamöter

MP Raymond Wigg

Suppleanter

S Olle Burell
MP Yvonne Blombäck

Ordning för suppleanters inträde mellan de för Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet valda suppleanterna:

För ledamöterna Batljan, Larsson och Hellmark Knutsson inträder suppleanterna Burell, Dahlberg, Sevefjord och Blombäck; För ledamoten Wigg inträder suppleanterna Blombäck, Sevefjord, Burell, och Dahlberg.

Tiohundraämnden för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2011

Ledamot

M Erik Andersson

Samordningsförbundet för rehabilitering i Botkyrka för tiden 18 januari 2011 – 31 december 2014

Ledamot

KD Yusuf Aydin

Samordningsförbundet för rehabilitering i Södertälje för tiden 18 januari 2011 – 31 december 2014

Ersättare

FP Olov Lindquist
S Maria Rohammar

Samordningsförbundet för rehabilitering i Östra Södertörn för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamot

FP Peter Bondesson

Stiftelsen Vetenskapsstaden för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamot

FP Jan Lilliemark

Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ersättare

FP Pia Närman

Ericastiftelsen för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamot och tillika vice ordförande

FP Didar Samaletdin

Stockholms läns hemslöjdsförening för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamot

FP Gunilla Gustafsson

Förvaltningsrätten i Stockholm för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Nämndemän för (M)

M Fahim Shirkhanlou
 M Gunilla Aste
 M Denise Citelli
 M Märta Engelberth-Fridell
 M Sofia Fölster
 M Sandra Gullfeldt
 M Peter Hellström
 M Nasim Mir
 M Helge Rooth
 M Vija Freimanis

Nämndemän för (FP)

FP Anna Almqvist Lilja	FP Margareta Palving
FP Gerd Augustsson	FP Palwall Pettersson
FP Margareta Backlund	FP Viveka Rabenius
FP Ariano Benadal	FP Rickard Ramazani
FP Eva Berg Arbro	FP Hugo Rickberg
FP Hans Bonnevie	FP Mimmi Romanus
FP Per Edman	FP Fred Saberi
FP Inga Emtell	FP Valeria Seidel
FP Aldona Eriksson	FP Katarina Sjölander
FP Lars Fernqvist	FP Joakim Storeide
FP Sören Johnsson	FP Viveka Sunden

FP Monica Karlsson
FP Kari Malmström
FP Neven Milivojevic
FP Lennart Mörner
FP Ann-Mari Nelander

FP Martin Sundin
FP Cecilia Söderman
FP Mats Wallin
FP Ursula Widmark
FP Sven-Olov Norlin

Nämndemän för (KD)

KD Bo Björkstén
KD Carin Björk

Nämndemän för (C)

C Karin Nordblom
C Kerstin Hult

Nämndemän för (S)

S Alvar Alaperä
S Ulf Larsson

Nämndemän för (MP)

MP Kjell Bivén
MP Deniz Bulduk
MP Jessica Dervish
MP Tatjana Litvinova
MP Jonas Magnusson
MP Jeppa Elvira Persson

Nämndemän för (V)

V Peter Laine
V Hans Enroth
V Berit Axelsson
V Eva Eklund

Svea hovrätt för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Nämndemän

M Bodil Toll
FP Sebastian Ahlander
S Göran Dahlstrand

Kammarrätten för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Nämndemän

M Eva Wretman
FP Kristina Perrols
FP Monia Sturén

Fastighetsdomstolen för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Nämndemän

FP Lars Stenqvist
KD Robin Alsparr
KD Jessica Stjernström
C Lars Brofalk

Skattenämnden för skattekontor 1-4 för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamöter

M Bordläggs
FP Bertil Andersson
FP Birgitta Fridlund
FP Ragnar Hultgren
FP Gunnar Phil
FP Wulf Schroeder
MP Marianne Broman
MP Kurt Mirdell

Skattenämnden för skattekontor 5-8 för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamöter

FP Agneta Pettersson
FP Lennart Skiöld
FP Rolf Wikgren
KD Daniel Liljeberg
MP Mikael Adersteg
MP Peter Godlund

Skattenämnden för skattekontor 9-10 och Utlandsskattekontoret
för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamöter

M Ulf Zettervall
M Bo Bängtsson
FP Max Höglund
KD P O Lannerö
KD Percy Odell
KD Göran Oljeqvist
MP Fredrik Norgren
MP Henrik Sundström
MP Göran Svennberg
MP Dieter von Witting

Skattenämnden för skattekontor Södertälje för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamöter

FP Håkan Mankefors
C Birgitta Rolander
MP Hans Ehlert

Skattenämnden för storföretagsregionen för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamöter

FP Jan-Erik Nyberg
C Christer Mellstrand
MP Henrik Sundström

Övervakningsnämnden Stockholms Centrums första för tiden 18 januari 2011 – 31 december 2014

Ledamot

Ersättare

FP Vlasta Marcikic
M Göran Ringblom, fr o m den
1 april 2011

M Leif-Åke Andersson, fr o m den 1 april
2011

Tidigare val den 14-15 december 2010 av Göran Ringblom (M) Leif-Åke Andersson (M) förklaras ogiltigt.

Övervakningsnämnden Stockholms Centrums andra för tiden 18 januari 2011 – 31 december 2014

Ledamot

Ersättare

FP Lena Huss
S Sigurd Eliasson, fr o m den 1 april 2011

KD Birgitta Olofsson, fr o m den 1 april
2011
S Oya Andersson, fr o m den 1 april 2011

Tidigare val den 14-15 december 2010 av Sigurd Eliasson (S) och Oya Andersson (S) förklaras ogiltigt.

Övervakningsnämnden Stockholm Norr för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamot

Ersättare

M Sven-Ingvar Holmgren
M Christina Gardos, fr o m den 1 april
2011

M Torsten Sjögren
C Christina Brofalk

Tidigare val den 14-15 december 2010 av Christina Gardos (M) förklaras ogiltigt.

Övervakningsnämnden Stockholm Söder för tiden 18 januari 2011 - 31 december 2014

Ledamot

Ersättare

M Lars-Göran Lundh, fr o m den 1 april
2011
C Margareta Hedström, fr o m den 1
april 2011
S Christina Lyngå, fr o m den 1 april
2011

M Eva Carlsson Paulsén
C Eva Sangert

Tidigare val den 14-15 december 2010 av Lars-Göran Lundh (M) och Christina Lyngå (S) förklaras ogiltigt.

Fullmäktige nominerade enligt valberedningens förslag

Stiftelsen Flemingsberg Science för tiden 18 januari 2011 – 31 december 2013

Ledamot

- Mikael Forss (efter Thorbjörn Ekström)

Fullmäktige beslutade enligt valberedningens förslag att bordlägga val av

en ledamot i Revisionens budgetberedning, (KD)

en revisorssuppleant Mälardalstrafik AB, (S)

en suppleant i SLL Internfinans AB, efter Gunilla Högbom (-)

en ledamot och en ersättare i Mälardalsrådet, (MP)

fem ledamöter i Stiftelsen Clara, (-)

två ledamöter och en ordförande i Stockholms Konserthusstiftelse, (-)

fjorton nämndemän i förvaltningsrätten i Stockholm, (M)

trettioen nämndemän i förvaltningsrätten i Stockholm, (FP)

två nämndemän i förvaltningsrätten i Stockholm, (MP)

fem nämndemän i förvaltningsrätten i Stockholm, (V)

två nämndemän i förvaltningsrätten i Uppsala, (FP)

en nämndeman i förvaltningsrätten i Uppsala, (V)

sex nämndemän i svea hovrätt, (M)

en nämndeman i svea hovrätt, (V)

en nämndeman i kammarrätten, (M)

två nämndemän i kammarrätten, (FP)

en nämndeman i kammarrätten, (V)

fyra nämndemän i fastighetsdomstolen, (M)

fyra nämndemän i fastighetsdomstolen, (FP)

fem nämndemän i fastighetsdomstolen, (MP)

en ledamot i skattenämnden för skattekontor 1-4, (M)

en ledamot i skattenämnden för skattekontor 1-4, (S)

tre ledamöter i skattenämnden för skattekontor 1-4, (MP)

två ledamöter i skattenämnden för skattekontor 1-4, (V)

fyra ledamöter i skattenämnden för skattekontor 5-8, (M)

två ledamöter i skattenämnden för skattekontor 5-8, (FP)

tre ledamöter i skattenämnden för skattekontor 5-8, (MP)

en ledamot i skattenämnden för skattekontor 5-8, (V)

tre ledamöter i skattenämnden för skattekontor 9-10 och Utlandsskattekontoret, (M)

sju ledamöter i skattenämnden för skattekontor 9-10 och Utlandsskattekontoret, (FP)

fem ledamöter i skattenämnden för skattekontor 9-10 och Utlandsskattekontoret, (MP)

fem ledamöter i skattenämnden för skattekontor Södertälje, (M)

en ledamot i skattenämnden för skattekontor Södertälje, (FP)

två ledamöter i skattenämnden för skattekontor Södertälje, (MP)

en ledamot i skattenämnden för storföretagsregionen, (M)

en ledamot i skattenämnden för storföretagsregionen, (FP)

en ledamot i skattenämnden för storföretagsregionen, (MP)

§ 14

Anmälan av nya motioner

LS 1101-0084--0085

Nr 2011:1 av Conny Fogelström (S) om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

Nr 2011:2 av Yvonne Blombäck (MP) om utökning av Citybike i hela länet

Motionerna remitterades till landstingsstyrelsen för beredning.

§ 15

Interpellation 2010:35 av Helene Hellmark Knutsson (S) om störningarna i pendeltågstrafiken

LS 1012-1032

Anf. 292-301

Interpellationen är ställd till landstingsrådet för trafikfrågor. Fullmäktige medgav den 14 december 2010 att interpellationen fick ställas.

Svar på interpellationen, bilaga 8.

Landstingsrådet Christer G Wennerholm hänvisade till det skriftliga svaret. Vidare yttrade sig landstingsråden Helene Hellmark Knutsson och Christer G Wennerholm, Yvonne Blombäck, Anna Sehlin samt Juan Carlos Cebrian.

§ 16

Anmälan av interpellationer

LS 1101-0054--0060

Nr 2011:1 av Helene Hellmark Knutsson (S) om Waxholmsbolagets osäkra framtid

Nr 2011:2 av Raymond Wigg (MP) om D-droppar som innehåller det cancerframkallande ämnet Butylhydroxianisol

Nr 2011:3 av Birgitta Sevefjord (V) om missbruk av värktabletter

Nr 2011:4 av Helene Öberg (MP) om äldreteam som lämplig vårdform

Nr 2011:5 av Håkan Jörnehed (V) om tillgången på specialistsjuksköterskor

Nr 2011:6 av Vivianne Gunnarsson (MP) om individuell provtagning för att analysera mängden kemikalier i kroppen

Nr 2011:7 av Gunilla Bhur (V) om miljöarbetets förutsättningar i Stockholms läns landsting

Interpellationerna ska besvaras vid nästa sammanträde.

Avslutning

Ordföranden avslutade sammanträdet kl 18.40.

Vid protokollet

Peter Freme

Anföranden vid Stockholms läns landstings möte den 18 januari 2011

Prisutdelning

Ordföranden: Ledamöter! I dag säger jag välkommen också till besökare. Vi ska nämligen inledningsvis dela ut bemötandepriset.

Anförande nr 1

Landstingsrådet **Nyman (KD):** Mina damer och herrar! I går var det Grammisgala och Idrottsgala, och det delades ut en mängd priser. På ett par ställen sade man att det var en belöning för årets prestation.

Det är mycket spänning kring detta. Men ni har ju på bordet fått manus till det jag ska säga, så det blir inte så stor spänning, om ni har hunnit öppna den folder som det står Bemötandepreis 2010 på.

Vi ska inte göra inledningen särskilt lång, men den ska vara informativ. Detta är ett viktigt pris. Det är femte gången vi delar ut det, kan jag berätta för er som är nya i fullmäktige. Första gången var för insatser under 2006.

Detta är landstingets bidrag till att uppmuntra och belöna initiativ som förbättrar bemötandet av människor med funktionsnedsättning och ökar den fysiska och kommunikativa tillgängligheten till landstingets olika verksamheter. Därmed har vi också sagt att det är bara landstingsfinansierade verksamheter som kan få priset.

I juryn har vi varit ganska innovativa genom åren. För ett par tre år sedan hade vi en rad nomineringar av Scandichotellen, eftersom de var så bra vad gäller bemötandet av människor med framför allt rörelsehinder. Det fanns också annat, som speciella väckarklockor för sådana som inte hörde vanliga väckarklockor. Då hittade vi på årets uppmuntran. En sådan har vi också i år, och vi ska återkomma till den.

Först ska vi dela ut bemötandepriset. Jag ber om hjälp av presidiet. Inger Linge får ta statyetten, som är en replik av en staty av Carl Milles, och Conny Andersson får ett diplom i handen, så snart jag har läst motiveringen. Det finns också blommor.

2010 års bemötandepreis tilldelas Diabetescentrum Södersjukhuset. Diabetescentrum Södersjukhuset har ca 2 000 patienter per år på sin mottagning och sin dagvård. Till mottagningen kommer i huvudsak patienter med diabetes av typ 1 men även av typ 2 med komplikationer. Till dagvården kommer patienter med diabetes av typ 2 med remiss från sin vårdcentral.

Juryns motivering för att de får 2010 års pris lyder:

”Diabetescentrum tilldelas Bemötandepriset för sitt framgångsrika arbete med patientmedverkan. Genom att utforma ett kunskapsspel ger Diabetescentrum patienterna redskap för framtiden och skapar ökad förståelse och delaktighet i vården. Detta har ett stort värde för människors förmåga att klara av att leva med sin sjukdom. Diabetescentrums arbetssätt innebär att bemötandet och tillgängligheten till vården förbättrats.”

Detta är dagtecknat den 18 januari 2011.

Mottagare i dag från Diabetescentrum Södersjukhuset är Lisbeth Segerros, diabetessjuksköterska, och Sol-Britt Carlsson, undersköterska.

Välkomna fram för att ta emot insignierna! Precis som på alla stora galor är det en hord av fotografer som nu ska ta bilder.

Anförande nr 2

Lisbeth Segerros/Sol-Britt Carlsson: Vi på Diabetescentrum känner oss väldigt hedrade av att vi blev nominerade av Storstockholms Diabetesförening. Vi tackar för det.

Vi är också väldigt glada och stolta över att ni i juryn har utsett just oss att få ta emot det här fina priset. Vi ser fram emot att få träffa juryn och visa vår verksamhet senare i vår. Tack så mycket!

Anförande nr 3

Landstingsrådet Nymån (KD): Det vi hörde om senast är en del av priset: att få ordna ett seminarium på ungefär en halv dag om verksamheten. Det kommer att ske någon gång under våren. Dessutom utgår ett bidrag i svenska kronor, närmare bestämt 100 000 kronor. De pengarna ordnar vi senare.

Ett hedersomnämmande har vi också i år. Juryn har ett antal möten efter att vi har fått in nomineringarna. Ni kan se i foldern vilka som var nominerade i år. Det är ett ganska spännande arbete att successivt ta sig fram. Det finns ett antal kriterier för priset som ni också kan läsa om i den trycksak som är utdelad i dag.

När vi i början sedan priset hade instiftats insåg att det är väldigt svårt att hitta en bland 10, 15 eller hur många som nomineras löste vi den frågan under juryarbetet ett av de första åren genom att inrätta ett hedersomnämnde. Årets uppmuntran var en nödvändig åtgärd.

Hedersomnämmandet i samband med utdelningen av Stockholms läns bemötandepreis 2010 går till Kris- och samtalsmottagningen för anhöriga, Habilitering & Handikapp, Stockholms läns sjukvårdsområde. De vänder sig till anhöriga till personer med funktionsnedsättning som har rätt till habiliteringens insatser. Mottagningen kan erbjuda samtalsbehandling individuellt, i grupp samt par- eller familjesamtal.

Motiveringen för hedersomnämmandet lyder:

”Kris- och samtalsmottagningen har, genom att införa en innovativ metod, mött de anhörigas unika behov, lyckats med att förbättra bemötandet och tillgängligheten samt kortat väntetiden avsevärt. Bemötandet och tillgängligheten kvalitetssäkras genom utvärderingar. Egna riktlinjer för psykoterapeutjournaler har utarbetats för att underlätta dokumentationen av arbetet.”

Då delar vi ut diplom och blommor. De som tar emot priset för enheten är Barbro Sjöström-Miljand och Jan Nydahl.

Anförande nr 4

Barbro Sjöström-Miljand: Vi vill rikta ett varmt tack till juryn, som har uppmärksammat Kris- och samtalsmottagningens modell. Det är en av de modeller som vi har för att möta anhörigas behov av psykologiskt och psykoterapeutiskt stöd. Vi ser också fram emot kaffe, där vi kan få berätta om vår övriga verksamhet. Tack!

Anförande nr 5

Landstingsrådet Nymån (KD): Sedan har vi Årets uppmuntran. Det går till AB Storstockholms Lokaltrafik eller SL, som vi säger i dagligt tal. Den här gången är alltså årets uppmuntran riktad till en landstingsverksamhet. Det kan väl ligga något riktningsgivande i detta. Vi tycker att SL är på god väg, och så får vi se hur det blir med nomineringarna framöver.

Vad SL gör torde vara ganska bekant för oss som är här. Som vi skriver arbetar SL på ett systematiskt sätt med att tillgängliggöra transportfordonen och hållplatserna, utvecklar informationen och kommunikationen så att alla kan ta del av den och ger alla anställda och entreprenörer en insiktsutbildning i konsekvenserna av att ha en funktionsnedsättning.

Motiveringen för Årets uppmuntran lyder:

”Årets uppmuntran ges till AB SL för dess systematiska arbete med tillgänglighetsfrågor samt för att i avtal och riktlinjer säkra och följa upp det viktiga bemötande- och tillgänglighetsarbetet för människor med funktionsnedsättningar.

Att AB SL lyft in tillgänglighetsfrågorna som en del av hållbarhetsarbetet är särskilt positivt.”

Det kommer diplom och en blomsterbukett. De som tar emot priset är Ragna Forslund och Ylva Preutz Papantoni.

Anförande nr 6

R a g n a F o r s l u n d : Jag är mycket glad och stolt över att som representant för SL:s företagsledning få vara här och ta emot denna uppmuntran. Vi ska fortsätta att jobba vidare med det långsiktiga arbete som vi har. Det är en stor organisation, och vi lägger mycket kraft och tid på arbetet.

Jag vill i dag särskilt lyfta fram dem som är här med mig: Ylva Preutz Papantoni, som är tillgänglighetssamordnare, vår chef för avdelningen för hållbar utveckling, som heter Stefan Wallin, och Ingegerd Almén Alenskog, som svarar för kommunikation. Tack så mycket!

Anförande nr 7

L a n d s t i n g s r å d e t N y m a n (KD): Då är det bara att se fram emot nästa bemötandepris, som vi kommer att dela ut i fullmäktige förhoppningsvis i december. Det är fritt fram att nominera. Strax efter sommaren brukar det dyka upp på landstingets hemsida att nomineringen, men den är faktiskt öppen hela tiden. Ni kan alltså precis när ni vill börja nominera den landstingsverksamhet som ni tycker uppfyller kriterierna i trycksaken.

Tack för hjälpen, värderade presidium!

§ 1 Inledning och upprop (säkerhet)

O r d f ö r a n d e n : Jag vill säga något inledningsvis om ökad säkerhet. Som ni säkert har märkt på morgonen har vi skärpt inpasseringskontrollen in till landstingssalen. Det är våra säkerhetsansvariga i landstinget som har bedömt att det är skäligt och nödvändigt.

Med många nya ledamöter, både ordinarie och ersättare, är det svårt för vår säkerhetspersonal att känna igen alla. Jag ber er därför att hjälpa till genom att visa den biljett som ni har fått när man ber er om detta.

Om ni får besök under dagen kommer besökarna att finnas i garderobsfoajén tills ni hämtar, och sedan är ni ansvariga för att lämna besökarna i samma område eller i receptionen på bottenplanet.

Jag beklagar att det är nödvändigt att göra på detta sätt.

§ 6 Budgetdirektiv

Anförande nr 8

Landstingsrådet **Wigg** (MP): Fru ordförande, åhörare, fullmäktigeledamöter! Som bekant lade inte Miljöpartiet något förslag till budgetdirektiv i landstingsstyrelsen. Men i talande stund delar vaktmästarna ut vårt förslag till budgetdirektiv.

Jag vill säga något om anledningen till att vi är så sena. När vi satt här och debatterade budgeten kom förslaget till ny budgetprocess i mejlboxarna. Vi har helt enkelt inte hunnit med, men nu har vi lagt vårt förslag och hoppas att landstingets ledamöter fördjupar sig i vårt underlag. Det ska vi själva göra, när vi sätter i gång vår budgetprocess för kommande budgetår.

§ 7 Arbetsordning för landstingsfullmäktige

Ordföranden: I detta ärende finns det ett tilläggsförslag från Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet som har delats ut på era platser. Det finns också ett särskilt uttalande från Vänsterpartiet som har delats ut.

Anförande nr 9

Landstingsrådet **Rosdahl** (M): Fru ordförande! Ärendet återremitterades, och vi har tittat på det och diskuterat med gruppledarna. Vi har fått en bredare överenskommelse genom det förslag som vi nu har lagt.

Vi kommer att annonsera. I annonsen kommer det att finnas uppgifter om interpellationsnummer, vem som har interPELLERAT samt ämnesområde. Det är presidiet som slutligen fastställer vad som ska stå i annonsen vad gäller ämnesområdet. Det tycker vi är helt korrekt. Det ska inte petas i detta på gruppledarnivå, utan här finns ett kompetent presidium som kommer att sköta detta föredömligt.

Precis som fru ordföranden sade finns det ett tilläggsförslag från Alliansen som ligger på bordet. Det yrkar jag bifall till.

Anförande nr 10

Yvonne Blombäck (MP): Fru ordförande, åhörare, ledamöter! Man kan tycka att en arbetsordning är en trivial fråga. Men det är mycket viktig fråga, för det handlar om demokratin, och det handlar om vilken ordning som vi kommer överens om att fullmäktige ska arbeta efter.

Vi diskuterade frågan mycket förra gången. Det finns nu i våra handlingar ett förslag på hur lydelsen ska se ut, hur annonsering och kungörelse av fullmäktigemötena ska se ut. Diskussionen handlar mycket om interpellationerna, huruvida de ska annonseras eller inte och på vilket sätt.

Egentligen är beslutstexten exakt densamma som i förra arbetsordningen, som gällde fram till årsskiftet 2010/11. Då hade vi annonsering med rubriksättning som partierna själva utformade. Sedan dök det upp att vi inte skulle annonsera om interpellationer. Nu är vi tillbaka till att vi kan göra det, och då ska det vara rubriker i form av ämnesområden.

Vi har diskuterat detta mycket i vår grupp, eftersom vi tycker att det är viktigt för medborgarna, om vi ska ha interpellationsannonsering, att det framgår något om vad en interpellation handlar om. Annars kan man lika gärna låta bli att annonsera. Det kan inte stå bara "hälso- och sjukvård", bara "trafik" eller bara "miljö", för det säger ingenting. Vi ser framför att det kan stå exempelvis "upphandling av bussväderskydd", "utförsäljning av ett namngivet sjukhus", "upphandling av sjukhusmat". Det ser vi som ett ämnesområde.

Vi från vårt parti kommer att sätta en rubrik i enlighet med detta. Vi utgår från och hoppas att man i presidiet är klok nog att ta de rubrikerna fullt ut. Vi kommer att följa frågan noga och se vad som händer med våra förslag till ämnesområden tillika rubriker. Vad som händer på vägen kommer att avgöra hur frågan tas vidare, om vi väntar till utvärderingen eller om frågan kommer vidare.

Med det sagt yrkar vi ändå bifall till det förslag till beslut som ligger på bordet i dag.

Anförande nr 11

Håkan Jörnehed (V): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Detta ärende är ett återremitterat ärende. I vår vänstergrupp har vi haft en oerhört intensiv diskussion om ärendet. Jag tror att den har blivit så intensiv därför att det fanns många vattendroppar och detta liksom var droppen som fick bägaren att rinna över.

Vi såg vissa tendenser och det som hände under budgetfullmäktige. Vi såg att ni inte ville skjuta till tillräckliga resurser för revisionens arbete. Vi upplever det så att ni inte vill bli granskade. Det ärendet ska vi snart diskutera under en annan punkt på dagordningen.

Vi upplevde det så att ni ville ta bort interpellationerna i fullmäktiges annonser, ett verktyg för oppositionen som vi menar berikar landstingspolitikens demokrati.

Något annat som vi såg och som inte ens ni råder över var när man i slutet av hösten gick in på landstingets hemsida och möttes av rubriken: Här är de nya landstingsråden. Men så var det bara landstingsråden i majoriteten. Det var en stor färgbild på Alliansens landstingsråd och inte en rad eller en bild på oppositionens landstingsråd. Men trots allt är det rätt många som har röstat på oppositionen, även om det var fler som röstade på Alliansen.

Man kan undra om oppositionen har en viktig roll i landstinget eller bara är något nödvändigt ont som katten har släpat in. Det var många droppar små som fick bägaren att rinna över. Därför hade vi dessa intensiva diskussioner i vår grupp. Det har faktiskt framförts åsikter som: Vi kan inte alls gå med på detta ärende. Vi kan inte ställa upp på denna arbetsordning. Vi ska hänvisa till kommunallagen och inte ha några frivilliga överenskommelser när det gäller debattid och liknande.

Vi tycker fortfarande, precis som vi framförde förra gången, att det är problem med att landstingsråd lämnar över interpellationer till ordförande i beredningar och styrelser som inte har beslutsmandat.

Men vi har ändå landat på att vi går med på förslaget till arbetsordning för fullmäktige utom beträffande § 5. Därför finns det ett eget V-förslag, och vi har vårt särskilda uttalande.

Vi är inte riktigt nöjda, men vi är pragmatiska. Bifall till Vänsterpartiets förslag!

Anförande nr 12

Landstingsrådet Rydberg (FP): Ordförande, ledamöter! Det är inte givet en gång för alla vilka arbetsformer som är bäst. Från folkpartigruppen har vi haft ett öppet sinnelag för att förändra. I alla partier ser vi att det är svårigheter för många fritidspolitiker att förena arbetsliv med frånvaro en hel dag.

Med dagens förslag blir det frivillig närvaro under förmiddagen. Vi får pröva och utvärdera det. I Stockholms stad har detta länge varit en praxis.

Det är tråkigt att det i alla partier har varit så vanligt att ledamöterna frågar: Hur länge ska det här mötet pågå? När får vi gå hem? Det visar att vi behöver få till en mer snärtig debatt här i salen, på samma sätt som vi faktiskt har lyckats när det gäller frågorna, där vi gjorde en förändring för några år sedan som har inneburit att vi får en mer spännande debatt.

I debatten om annonsering och hur annonserna ska utformas kan man naturligtvis fundera över hur vi ska kunna ge medborgarna information om vad som ska debatteras och beslutas. Det är kanske inte givet att den gamla modellen för annonsmanus var rätt forum för att väcka ett intresse. Vi kan väl ändå erkänna att vi inte har lyckats väcka tillräckligt intresse hos allmänheten för landstingspolitiska frågor.

Om vi kan finna andra sätt för att nå ut som väcker intresse för landstingspolitiken och de demokratiska besluten vore det väldigt bra. Jag tycker att vi ska ha en öppenhet för att fundera vidare i de banorna.

Det är viktigt att se till att landstinget för ut information inför beslut och debatter, så att medborgarna känner till vad deras skattepengar används till, vilka beslut som ska fattas och vilka politiker man kan kontakta.

Vi yrkar bifall till förslaget och tycker att det är naturligt att man utvärderar och följer effekterna av förändringen i arbetsordningen. Vi kommer att fortsätta ha ett öppet sinne för att kunna göra de förändringar som gör att vi lever med vår tid för att kunna få ut information till medborgarna.

Anförande nr 13

Landstingsrådet **B a t l j a n (S)**: Ordförande, ledamöter! Det är roligt att höra att Folkpartiet efter förra mötet har kommit tillbaka till de liberala traditioner där de tycker att det är viktigt att också oppositionen får utrymme.

Jag är faktiskt väldigt glad över att uppfatta en helt annan ton än förra gången, då det mesta handlade om att mer eller mindre stänga möjligheterna för oppositionen att över huvud taget berätta om det lilla verktyg man har i demokratin, det vill säga interpellationerna, att över huvud taget berätta för allmänheten och medierna att det finns en stark opposition. Det är ju bara med en stark opposition som majoriteten kan göra ett bra jobb.

Jag gläder mig åt att man har förstätt detta och att den återremiss som gjordes har resulterat i ett mycket bättre förslag. Som mina vänner från Miljöpartiet uttryckte det: Vi kommer att vara mycket nogga med ämnet. Jag är övertygad om att presidiet kommer att säkra att det blir på ett sätt så att medborgarna kan förstå när det handlar om att till exempel upphandla Danderyds sjukhus eller något annat sjukhus eller någon annan verksamhet.

Jag är övertygad om att presidiet kommer att ta till vara detta. Vi från oppositionen är glada att vi har kommit så här långt och yrkar bifall till förslaget.

§ 8 Revisionens budgetberednings förslag om budgetmedel till revisorskollegiet

Andre vice ordföranden: Ärendet handlar om revisionens budgetberednings förslag till budgetmedel till revisorskollegiet. Ärendet har återremitterats vid fullmäktiges sammanträde den 14 december. Det finns ett underlag utsänt, men det finns också en rättelse till underlaget som är utskickat med tilläggslistan där procent har ändrats till promille. Jag ger ordet först till budgetberedningens ordförande, tillika fullmäktiges ordförande.

Anförande nr 14

Ordföranden **I n g e r L i n g e (M)**: Ordförande, ledamöter! Revisionens budgetberedning arbetar direkt på uppdrag av fullmäktige och lägger fram förslag till revisionens budget i samråd med revisorskollegiet.

Så arbetade vi i våras. Vid fullmäktiges budgetsammanträde i december förelåg vårt förslag till budget dels för budgetåret 2011, dels också som inriktning en budget för 2012 och 2013.

Vid budgetsammanträdet i december presenterade majoritetspartierna ett yrkande om ett i förhållande till vårt förslag väsentligt lägre anslag, och ärendet blev återremitterat av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet enligt principen om minoritetsåterremiss med följande motivering:

”Förslaget återremitteras till revisionens budgetberedning för att analysera konsekvenserna av neddragningen av budgetramen för landstingsrevisorernas verksamhet med 32,7 %”.

Budgetberedningen sammanträdde åter den 30 december. Protokollet finns i handlingarna. Inför det sammanträdet begärde vi av revisionskontoret en redovisning av kostnadsbilden för revisionen och kommentarer, och vi fick ett utmärkt underlag från revisionsdirektören. Det finns i handlingarna.

Av det framgår enligt vår uppfattning att en så stor neddragning som majoriteten yrkade inte är möjlig på kort sikt på grund av åtaganden för personal, kostnader för lokaler och ingångna avtal med till exempel konsulter.

Vi gjorde också ett försök till en bredare analys av den totala revisionskostnaden för landstinget, med beaktande av hur vi i Stockholms läns landsting har valt att arbeta, det vill säga dels att vi väljer att bedriva verksamhet i egen regi i bolagsform, till exempel stora sjukhus, dels att vi har valt att i stigande omfattning köpa tjänster från entreprenörer eller uppdragstagare, således där landstinget finansierar och andra är utförare.

I båda dessa fall kommer omfattande kostnader för revision att belasta landstinget inte direkt utan indirekt. När vi bedriver verksamhet i bolagsform ligger revisionskostnader i bolagen, och när andra driver verksamhet som vi finansierar ligger revisionskostnader för dem i våra avtalade ersättningar till dessa fristående enheter. Det är viktigt att komma ihåg.

Således är skattebetalarnas kostnader för revision betydligt större än anslaget till revisionen och växer ju mer vi väljer att arbeta på det angivna sättet. Slutsatsen är att vårt sätt att arbeta måste påverka revisionen vad avser både storleken på anslaget och sättet att arbeta.

Då kommer vi till frågan om det är skäligen att dra ned anslaget till revisionen eller inte. Med de siffror och jämförelsetal som vi har tagit fram tycker vi – en majoritet av budgetberedningen – att det är rimligt men att det krävs längre omställningstid. Vi har föreslagit att årsbudgeten för 2011 fastställs till 32,1 miljoner kronor.

För flerårsbudgeten är det alltid en inriktning som anges. Jag förstår att det finns synpunkter på att ordet ”fastställs” används här. Det kanske inte är helt rätt. Men avsikten är att det ska vara en inriktning, som det alltid är. Det kommer ju ett nytt budgetsammanträde i juni där det kommer förslag och där den nya budgetberedningen förhoppningsvis har kunnat samverka med det nya revisorskollegiet.

Vi förstår alltså som inriktning för år 2012 och 2013 att budgeten för revisionen ska vara 28,6 miljoner kronor respektive 25 miljoner kronor.

Anförande nr 15

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Jag har en enkel om jag har hört rätt, att fullmäktiges ordförande har sagt att en del av fullmäktiges revision har outsourcats, det vill säga att det är några andra som betalar för att den revisionen ska utföras. Jag vill bara att Inger ska göra det tydligt vad det handlar om, vilka belopp det gäller och hur det är möjligt att fullmäktiges roll kan outsourcas. Revisionen är faktiskt ett organ för fullmäktige, medborgarnas företrädare, och inte en verksamhet som kan outsourcas.

Anförande nr 16

Ordföranden **I n g e r L i n g e (M)**: Jag tror att alla har förstått vad det handlar om, nämligen att räkenskapsrevision och verksamhetsrevision i bolag enligt aktiebolagslagen sköts av fristående revisorer. Jag talade om den totala kostnaden för revisionen. De gör naturligtvis ett arbete som har betydelse också för landstinget.

Med detta avser jag inte att kommentera mer.

Anförande nr 17

Förste vice ordföranden **C o n n y A n d e r s s o n (S)**: Herr ordförande, fullmäktige! Eftersom jag är reservanten i budgetberedningen tänkte jag berätta lite grann om mitt ställningstagande.

När jag säger "mitt ställningstagande" har jag respekterat den roll som jag har i det här fallet och som också ni har. I det här fallet är vi inte företrädare för olika partier, utan i det här fallet är vi företrädare för fullmäktige, och det är fullmäktiges mandat som vi har att i första hand se till.

Min reservation avser egentligen att jag har yrkat att det förslag som beredningen lade till budgetbehandlingen skulle vidhållas. Jag har gjort det med den utgångspunkten att en lång erfarenhet av politisk arbete och besparingar säger mig att om man lägger ett förslag som innebär att man ska skära ned en budget med en tredjedel, då har man egentligen sagt att verksamheten inte behövs – omfattningen är av den arten att det är mycket svårt.

Jag kan inte erinra mig något tillfälle när vi i den här salen har fattat beslut om att minska en verksamhet med över 30 procent. Så har det aldrig varit, tror jag. Någon annan kanske har ett bättre minne eller kan peka på en sådan situation. Omfattningen av besparingen har bara lett mig till: Detta går inte. Därför vidhöll jag den uppfattning som jag hade när budgetberedningen hade sitt sammanträde inför budgetfullmäktige och det förslag som lades tidigare.

Mitt andra skäl är att även om besparingen är hisnande – en tredjedel av verksamhetens anslag skulle bort i ett enda slag, vilket var utgångspunkten i det förslag som lades på bordet – handlar det om en verksamhet som fullmäktige och ni som fullmäktigeledamöter har all anledning att värna och slå vakt om.

Revisionen blir ytterst en kontroll som ni som fullmäktigeledamöter har av att verksamheten sköts på ett fullgott sätt. En gång varje år tar ni ställning till just den frågan, och en gång varje år ska fullmäktige och ni som fullmäktigeledamöter ta ställning till frågan om ansvarsfrihet, det vill säga om verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt sätt. I det sammanhanget är revisionens arbete och utlåtande av allra största vikt.

Sedan några år har vi en ny lagstiftning som säger att fullmäktige måste – trots att man har revisionens yttrande – ange ett eget motiv för ett tillstyrkande eller avslag i ansvarsfrågan.

När fullmäktige nästa gång tar ställning i frågan kommer ingenting särskilt att ha hänt när det gäller budgetmedlen. Men när vi tar ställning till frågan 2012 är risken att vi gör ett ställningstagande utifrån ett starkt decimerat revisionsansvar.

Jag tycker att det finns all anledning att ni som ledamöter inte funderar på hur man som parti har ställt sig i frågan. Jag tycker att man som fullmäktigeledamot ska ta ansvar för det som är vår skyldighet att se till, att vi har en fungerande kontroll av vår verksamhet, att vi sköter medborgarnas pengar på ett ansvarsfullt och riktigt sätt.

När det gäller revisionens arbete vill jag hänvisa till det revisionsdirektören skriver. Problemet är att de revisorer som vi väljer också har att pröva sitt ansvar i frågan. I en situation när man känner att man inte har kunnat genomföra ett ordentligt revisionsarbete är det klart att man kommer ha svårt att som revisor underteckna frågan som gäller ansvarsfrihet eller inte för landstingsledningen.

Anförande nr 18

Landstingsrådet **Wigg** (MP): Ordförande! Tack, Conny, för ditt inlägg! Det är precis vad det handlar om. Det handlar om demokrati, och revisionen är enligt alla de lagar och förordningar som vi arbetar efter – det är ibland tur att vi har dem – demokratins verktyg.

Den upprörda debatten under budgetfullmäktige grundar sig på att jag – även om jag inte har varit politiker alltför länge – sällan har sett ett så illa förberett ärende ens på avstånd. Precis som Conny sade slängde man fram ett papper från majoriteten med en nedskärning på revisionen på en tredjedel, 33 procent, utan någon som helst konsekvensanalys.

Det är tur att det finns demokrati och ett återremissverktyg och att det kommer tillbaka ett annat förslag, som ändå är praktiskt genomförbart. Jag förstår inte hur den politiska ledningen för majoriteten kan lägga ett så illa berett förslag. Vi är inte vilket litet småföretag som helst, utan vi är den största politiska församlingen utanför riksdagen, och vi har en omslutning på runt 60 miljarder, vare sig verksamheten drivs i privat eller offentlig regi.

Man kan fråga: Är det en avveckling av revisionen eller en avveckling av demokratin? Det finns tendenser som jag ska visa på som pekar åt olika håll.

Man lägger nu ett förslag som för 2011 är i paritet med det förslag som lades från början. Det är bra. Men i och med den kostnadsminskning som man sedan föreslår är man om tre år nere på den nivå som man från början föreslog för 2011, och det är paritet med vad Västra Götaland har i dag. Jag tror inte att Västra Götaland kommer att gå samma utveckling till mötes, att man drar ned på revisionen, så vi och Västra Götaland kommer väl att mötas: vi avvecklar vår revision, och jag förmodar att de inte kommer att gå samma väg.

Men det är också en avveckling av demokratin. Vi som satt här under förra mandatperioden fick uppleva en ganska uppslitande revisionsdebatt. Den då nyttillträdde majoriteten ändrade antalet ledamöter i revisionen så att två av fullmäktiges partier inte fick plats i revisionen. Det var endast Socialdemokraterna som av egen kraft fick plats där.

Den ändringen gjorde man – som vi från Miljöpartiet kände det, och jag kanske kan tala också för Vänsterpartiet – enbart för att begränsa oppositionens roll. Jag tycker att man från majoritetens sida bör betänka att man själv – även om det kanske inte ser ut så i dag – kan hamna i opposition.

Nu låter man nästan som att man har en kristen bakgrund, och vi lever ju i ett kristet land. Man ska behandla andra som man själv vill bli behandlad. Det är den värdegrund som vi agerar utifrån. Även andra religioner har den värdegrunden. Men i det här fullmäktige verkar det som om vi inte agerar så. Det finns faktiskt en tradition här i Stockholms läns landstingsfullmäktige som jag har sett på avstånd. Jag har kallat det en sorts vendettataktik: Man säger oppositionen jäms med fotknölnarna.

Ett otillräckligt revisionsunderlag försvagar möjligheterna för revisionen, och det kan även innebära otillräckliga underlag för fullmäktiges ansvarsprövning när det gäller nämnder och styrelser. Min och Miljöpartiets åsikt är att en ökad privatisering inte medför minskad revisionsgranskning, tvärtom. När vi använder oss av privata utförare i ökad grad måste vi vara ännu noggrannare med att också de privata företagen använder våra pengar på ett riktigt sätt. Grunden för det här förslaget är helt felaktig.

Jag hoppas att majoriteten tänker till och ser att behovet av revision snarare kommer att öka än minska med en ökad privatisering och en ökad användning av entreprenörer. Därmed vill jag yrka bifall till det ursprungliga förslaget till budget, alltså det som från början lades fram för budgetfullmäktige, och inte det förslag som nu ligger.

Anförande nr 19

Thomas Magnusson (V): Herr ordförande! Precis som Conny och Raymond vill jag yrka bifall till det ursprungliga förslaget från budgetberedningen. Både Conny och Raymond har varit inne på att det var något häpnadsväckande som hände på decembersammanträdet. Man lade mitt under sittande möte fram ett förslag på ett sätt som går helt vid sidan av den normala ordning som vi har här i landstinget. Den normala ordningen finns beskriven i det revisionsreglemente som finns. Jag vet inte om alla fullmäktigeledamöter har läst det, men i reglementets § 11 står det ganska tydligt att det för fullgörandet av de uppgifter beträffande revisionens budget i fråga om landstingets nämnder och vad som ankommer på landstingsstyrelsen ska finnas en särskild beredning som består av fem valda ledamöter.

Självklart kan varje fullmäktigeledamot, oavsett om man är gruppledare eller något annat, lägga fram andra förslag, men det är häpnadsväckande att man går vid sidan av den budgetberedning som finns. Just att budgetberedningen finns är ju ett sätt att markera det oberoende som revisionen har. Genom att de fyra alliansgruppledarna lägger fram ett annat förslag riskerar man att uppfattningen om revisionens oberoende rubbas. Det är inte bra, och det borde varje ledamot i fullmäktige inse.

Sakpolitiskt – är det bra med en stark revision eller inte? Jag tycker egentligen att jag inte ska behöva upprepa vare sig Connys eller Raymonds argument. Alliansens agerande riskerar att uppfattas som att ni inte tycker att det är bra med en stark revision.

Det är viktigt att varje ledamot läser det brev som har fått rubriken *Ett försök att tysta revisionen?*, som är ställt till fullmäktige, liksom det brev som är ställt till revisionens budgetberedning. Man måste läsa de konsekvensanalyser som man redogör för där. Det är en saklig behandling av budgetberedningens förslag i stället för det förslag som lades fram på det senaste budgetsammanträdet.

Revisionens arbete finns reglerat i kommunallagen. Ni vet dock alla att lagstiftningar har en tendens att vara kortfattade. För revisionens arbete finns därför en skrift som kallas för *God revisionsred*.

Jag hoppas verkligen att varje fullmäktigeledamot när det är dags för introduktion av de nya fullmäktigeledamöterna kommer att få ta del av både revisionsreglementet och skriften om god revisionsred. Det är bra läsning för att försöka förstå vad revisionsarbetet handlar om.

En av de viktigaste utgångspunkterna i skriften om revisionsred lyder så här: En skarp granskning bidrar till att stärka förtroende, respekt och legitimitet för den kommunala sektorn. Det tycker jag är en ganska bra utgångspunkt. Kanske står den i kontrast till det vi hela tiden hör Alliansens politiker prata om, att det är någon annan än den landstingskommunala sektorn som kan utföra arbetet bättre.

Det är också viktigt att man i revisionsdiskussionen lyfter fram något annat som också står i skriften om revisionsred, nämligen att revisionen har i uppdrag att göra en väl underbyggd budgetframställan. Jag tycker att man har gjort det, och man har gjort det på ett bra sätt. Därför finns det som jag ser det ingen anledning att lägga fram något annat förslag.

Jag blir lite förvirrad när det gäller vad Alliansen egentligen tycker. Vid budgetberedningen i höstas tyckte man en sak, i december tyckte man något annat och nu tycker man en tredje sak. Jag undrar vad man tycker i morgon och nästa gång vi ska debattera det här. Alliansens företrädare har haft olika uppfattningar vid tre tillfällen medan oppositionen har en gemensam uppfattning som man håller fast vid. Jag hoppas verkligen att den vinner gehör i landstingsfullmäktige.

Anförande nr 20

Landstingsrådet Rosdahl (M): Herr ordförande! Conny Andersson vädjade med vacker röst om att man skulle ta ansvar. Jag ska nu försöka vädja med lika vacker röst om att man verkligen tar ansvar, för det förslag som nu ligger är ansvarsfullt.

Thomas Magnusson kritiserar indirekt Skåne och Västra Götaland eftersom de inte anslår lika mycket pengar som Stockholm. Han pratar om att Stockholm kommer att bli odemokratiskt, att demokratin helt upphör och så vidare. Han får det att låta som om vi stod inför en fruktansvärd framtid i den här församlingen. Jag känner mig så trygg som man kan vara när jag jämför med hur det ser ut i övriga riket.

Ska vi ha en bra revision? Ja. Därför är vårt förslag till och med högre än vad man anslår i Skåne och Västra Götaland när man kommer fram till 2013. Vi kan också komma ihåg att detta absolut inte innebär någon avveckling. När övriga verksamheter i landstinget lojalt har sparat ca 20 procent under mandatperioden har revisionen inte haft något spararbete utan utökat sin ram med 14 procent. Det känns inte rimligt att det ska kunna vara en differens på 34 procent.

Nu blev ärendet återremitterat, och vi har diskuterat och kommit fram med ett förslag som gäller att fastställa budgeten för 2011. Sedan hörde vi av revisionens budgetberednings ordförande att det finns förslag om att fastställa planeringsramen för 2012 och 2013. Jag yrkar bifall till det förslaget.

Jag känner mig trygg. Jag vet att vi har en bra revision, och vi har en revision som, precis som all annan verksamhet, tar ansvar för att vi ska använda våra kronor på bästa sätt.

Anförande nr 21

Landstingsrådet Wigg (MP): Ordförande! Tack, Torbjörn, för ditt inlägg! Man kan ju invända med att det inte är särskilt lätt att jämföra olika landsting och regioner med varandra. Men en av jämförelsepunkterna är andelen av de totala kostnaderna. Där ligger Västra Götaland redan i dag över den kostnad som Stockholm har. Man kan fråga sig vad det är man jämför. Allt beror på vart man har blicken riktad, var det en diktare som sade en gång.

Jag vill hävda att det inte går att jämföra Västra Götaland och Skåne med Stockholm eftersom vi här har en helt annan utveckling när det gäller användandet av privata entreprenörer. Alliansen och Torbjörn säger i dag att eftersom landstingsdriven verksamhet överförs till annan driftsform och annat ägande kommer landstingets egna kostnader för revisionsinsatser dels att ändra inriktning, dels att minska. För mig är det tvärtom. Ju mer vi lägger ut på andra utförare, desto större behov har vi av en revision.

Anförande nr 22

Landstingsrådet Baltjan (S): Ordförande, ledamöter! Jag läste härom dagen en intressant artikel i en dagstidning med rubriken Efter högmod kommer fallet. Men jag vill inte att ni ska falla, för ni har ett jättestort ansvar de kommande fyra åren. Det är därför som jag inte vill låta er fatta det här beslutet.

Detta kommer att leda till att vi får en landstingsledning som blir ifrågasatt av alla, och det vill jag inte ha. Jag vill gärna att ni ska vara potenta och kraftiga för att kunna ta hand om de 70 miljarderna för våra invånares bästa. Därför är det så beklagligt att vi har en revisionsberedning som är beroende, och därför tycker jag att vi måste byta ut den. Mer eller grövre påtryckning har sällan skådats i ett parlament av det här slaget.

John Glas, Majvi Andersson, Conny Andersson, Inger Linge och Stig Nyman är ledamöter i fullmäktiges budgetberedning. Dessa ledamöter lade fram ett förslag om att revisionens anslag skulle ligga på den nivå som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i dag själva tvingas föreslå. Det är ni 148 kloka personer som har valt dessa oberoende

ledamöter i budgetberedningen. De var oberoende fram till det första mötet. Därefter avskaffade Torbjörn Rosdahl deras oberoende genom att beordra dem att komma tillbaka med ett nytt förslag. Jag hävdar att detta är olagligt.

I det brev som revisorerna har skrivit står följande: Av proposition 2005/06:55 framgår att regeringen vill understyrka betydelsen av att kommuner och landsting själva arbetar för att värna och stärka revisorernas oberoende och betonar att val av arbetsformer och förberedelser av revisorernas budget i det sammanhanget är en viktig fråga.

Det kan inte bli mer tydligt än så att man nu med ett pennstreck har avskaffat revisionens oberoende, och man har också bidragit till att slöseriet med skattebetalarnas pengar kommer att fortsätta. Faktum är att man har en revision just för att kunna bedriva en effektiv kontroll och uppsyn där de demokratiska formerna ska bidra till att vi får en effektiv leverans av de tjänster som våra invånare efterfrågar och för att tillfredsställa behoven av sjukvård och kollektivtrafik.

Man värnar om byråkratin. På förra sammanträdet föreslog det nya moderatledda "samlingspartiet" en ökning av resurserna till byråkratin. På samma sammanträde föreslog man, liksom man gör i dag, att resurserna för revision ska dras ned och att möjligheterna till insyn och kontroll för våra invånare ska dras ned. Man utökar byråkratin samtidigt som man minskar våra möjligheter att få effektivare verksamhet med större insyn. Detta är slöseri med skattebetalarnas pengar.

Anförande nr 23

Landstingsrådet N y m a n (KD): Ordförande! Det som var korrekt i Ilja Batljans inlägg var att jag har varit ledamot av budgetberedningen under den gångna mandatperioden. Sedan kan det förtjäna att påpekas att jag inte hade möjlighet att delta i det sammanträde i augusti då budgetbeloppet lades fram. Inte heller budgetberedningens ordförande Inger Linge hade möjlighet att vara närvarande. Det kan vara bra att känna till detta.

Torbjörn Rosdahl har inte beordrat någonting. Det påståendet bör du ta tillbaka. Det var faktiskt fullmäktige som återremitterade budgetärendet. Det finns inget annat organ att återremittera till än till revisionens budgetberedning. Det var vad som skedde.

Det antyds här att formerna för budgetberedningen borde se annorlunda ut. Visst kan vi diskutera det. Vi ägnar ju 80-85 procent av vår tid åt att ändra tidigare beslut, så detta kan vi väl ta upp, och vi kan resonera om hur vi ska finna en bättre form för hur det ska beredas. Men något annat organ än fullmäktige kan inte bestämma om hur det ska gå till.

Anförande nr 24

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Det förslag som hade skickats ut till fullmäktige förra gången stöddes av budgetberedningen oavsett om ledamöterna hade varit med vid sammanträdet eller inte. Det fanns ingen reservation från vare sig Stig eller Inger.

Jag vill fråga Inger om det är sant. Du, Stig, har ju ändrat sig flera gånger i detta, och du skrev också under förslag om neddragningar i revisionen. Därmed har du också undergrävt oberoendet för budgetberedningen.

Jag vill fråga Inger Linge om det stämmer att det förslag som ursprungligen lades fram vid förra mötet också var hennes förslag. Jag har inte sett någon reservation från henne och inte heller från någon annan.

Anförande nr 25

Landstingsrådet N y m a n (KD): Ordförande! Jag måste erkänna att jag lever i föreställningen att man måste vara närvarande för att kunna reservera sig mot ett beslut. Det står i protokollet om man är närvarande. Ni kanske har en annan ordning i din

partigrupp, men i landstingets organ gäller att man måste delta i sammanträdet, göra ett yrkande och reservera sig till förmån för det. Det är den vanliga ordningen, och den gäller också här.

En icke-närvarande ledamot deltar inte i beslutet och står därigenom heller inte bakom det. Någon annan ordning har vi inte i landstingets organ. Om Ilja Batljan kan hänvisa till något i landstingets reglemente som säger annorlunda är jag naturligtvis beredd att omedelbart böja mig för det, men jag tror inte att han hittar något.

Anförande nr 26

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Att man i dag avskaffar revisionens oberoende blir tydligt varje gång som Stig går upp i talarstolen. Ingen har informerat fullmäktige om att Inger Linge, Stig Nyman eller någon annan av ledamöterna inte stödde det förslag som ingick i handlingarna inför förra sammanträdet.

Jag kräver att Inger Linge ger sin blid av om detta stämmer eller inte, för det här är...

[O r d f ö r a n d e n : Ilja Batljan, du är i replikskifte med Stig Nyman nu och bör inte involvera Inger Linge i detta.]

Jag har pratat tydligt med Stig Nyman, men det är Inger Linge som skulle garantera revisionens oberoende.

Anförande nr 27

Landstingsrådet R o s d a h l (M): Jag vill börja med att tacka Ilja. Det var bra för mitt självförtroende när du sade att det är jag som bestämmer. Det stämmer dock inte. Vi är en allians, och vi jobbar bra tillsammans. Dessutom var det en majoritet i den här församlingen som fattade beslutet. Det är så det går till i vår värld, och det är så det kommer att gå till i dag också.

Anförande nr 28

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Majoriteten i den här församlingen protesterade mot att man kommer att dra ned våra möjligheter till insyn med närmare 40 procent. Det var det som majoriteten i den här församlingen protesterade mot och bad om en återremiss. Men majoriteten i den här församlingen kunde inte tro att detta skulle innebära att man avskaffar revisionens oberoende på detta påtagliga sätt. Man har på ett sammanträde lagt fram ett förslag vid sittande bord där man föreslår en neddragning med närmare 40 procent om man räknar in inflationseffekten.

Jag är förvånad över att intresset från medier är så litet här. Detta är en otroligt central fråga för hela den kommunala revisionen om man kan utöva påtryckningar på det sätt ni har gjort.

Anförande nr 29

A n d e r s J o h a n s s o n (S): Herr ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till det ursprungliga förslaget från budgetberedningen avseende revisionens budget för nästkommande år och planen för de år som kommer därefter.

Caesars hustru är för fet. Så kommenterade den moderata ledamoten Peter Kockum revisionens omfattning i samband med årsredovisningsdebatten 2010 här i kammaren. Sällan trodde jag väl att Peter Kockums genomslag i majoriteten skulle bli så stort. Revisionen är inte tillräckligt smart. Revisionen är inte tillräckligt vass. Så dundrade Peter Kockum efter att ha yttrat sig om Caesars hustrus korpulenta yttre.

Vi gick upp i debatten och frågade dåvarande revisionsordföranden Georg Jönsson om han höll med Peter Kockum, och vi frågade dåvarande finanslandstingsrådet Elmsäter-Svärd.

Svaret blev nej. Det gjorde de inte, utan omfattningen av revisionen skulle i princip förbli som i dag. Det var det besked som då gavs.

Vad har hänt sedan dess? Georg Jönsson har fått sluta som revisionens ordförande. Elmsäter-Svärd har gått vidare till nya uppdrag och bytts ut mot ett nytt finanslandstingsråd.

Jag är ledsn, Torbjörn, men det är inte du som bestämmer, för då skulle det inte ha sett ut så här. När Elmsäter-Svärd försvann gavs spelutrymmet till Christer G. Wennerholm, och där har vi förklaringen till att vi nu sitter där vi gör. Han har tagit kommandot. Det är resultatet av detta vi nu ser.

Det är inte allt som ska bli aktiebolag här i landstinget, utan en del ska också flyttas till nämndformen. Trafiknämnden är ett exempel, och vem är ordförande där?

Det mest anmärkningsvärda med detta är naturligtvis att det är revisionsobjekten, de som själva ska revideras, som har kört över fullmäktiges beredning av detta. Det är de som själva ska granskas, följas upp och utvärderas som kommer med förslaget om att massakrera revisionens budget och minska den med en tredjedel. Detta borde verkligen – och jag hoppas att media och allmänhet uppmärksammar detta – få spela en stor roll i den diskussion som ska föras i den här frågan.

När vi socialdemokrater ville göra en omfattande besparing på byråkratin i landstinget för att frigöra mer resurser för sjukvården och kollektivtrafiken var det helt omöjligt. Men att spara 30 procent på dem som ska granska en själv är fullt möjligt. Det är till och med så lätt att man kan lägga fram ett förslag om detta i sittande landstingsfullmäktige. Makten med stort M har talat.

Nu begär jag ordet för ett andra anförande. I det ska jag komma till jämförelsen med andra. Där måste jag också beklaga att finanslandstingsrådet Torbjörn Rosdahl far med felaktiga uppgifter, exempelvis i jämförelsen med Västra Götalandsregionen och det revisionsanslag som där finns. Men detta återkommer jag till i mitt nästa anförande.

Anförande nr 30

Förste vice ordförande Conny Andersson (S): Herr ordförande, fullmäktige! Jag beklagar om jag hade en vacker röst. Om den var det hade det att göra med att detta för mig och för fullmäktige är en ytterst allvarlig fråga. Då kanske man anstränger rösten lite extra.

Jag ska hålla mig strikt till sak. Mitt uppdrag är givet av fullmäktige, och det är inför fullmäktige jag svarar för mina ställningstaganden.

När det gäller budgeten för 2011 har jag naturligtvis själv gått igenom vilka förslagen är. Jag kan konstatera att en del av det som man använder för att motivera en besparing på 10 procent 2011 i mina ögon inte håller.

Torbjörn Rosdahl använde den jämförelse som också finns i budgetberedningens ordförandes underlag, nämligen en jämförelse mellan det sparbetning som landstingets administration har haft och den kostnadsutveckling som man har haft i revisionen. Det är en jämförelse som man ska vara väldigt försiktig med. Samtidigt kan man nämna att kostnaden för revision och den typen av tjänster har ökat med ungefär 26 procent under samma tid.

När det gäller kravet på rationalisering av administration i landstinget är det av stor betydelse att en väldigt stor del av landstingets verksamhet under de gångna åren har lagts ut på entreprenörer. Att det av det följer en kostnadsminskning för den administrativa verksamheten behöver man inte vara matematiker för att se. Jag vill varna för argumentationen att detta skulle visa att en besparing på 10 procent är möjlig.

Torbjörn Rosdahl säger – jag talar nu inte om honom som finanslandstingsråd utan som ledamot av den här församlingen-- att han är lugn och trygg och att en besparing på motsvarande 30 procent av anslaget till revisionen innebär att det inte kommer att bli någon som helst försämring utan att allt kommer att vara som förut. Jag vill varna för detta. Du, Torbjörn, som har en erfarenhet som är lika lång som min, tror jag, vet att en minskning med ett anslag på över 30 procent till en verksamhet inte går spårlöst förbi.

Anförande nr 31

Thomas Magnusson (V): Ordförande! Jag har lärt mig att i politiken ska man försöka visa respekt för motståndarens argument. Respekt betyder inte nödvändigtvis att man måste hålla med, men man kan åtminstone försöka sätta sig in i vad den politiska motståndaren vill.

I den här frågan verkar den avgörande punkten handla om att en ökande andel verksamheter drivna i annan form skulle innebära att revisionsinsatserna minskar. Det är ju inte sant. Dessutom strider det mot kommunallagen.

Jag har varit med i den statliga utredning som har sagt att det är oerhört viktigt att det finns ett personsamband mellan de revisorer som är utsedda av fullmäktige och de revisorer som är auktoriserade och hanterar bolagsordningen. Att bolagen betalar sina revisorer själva är ett förhållande som råder redan i dag. Det är ingen förändring. Tvärtom finns ett stort behov av detta personsamband just nu när vi har många verksamheter som är förlagda i annan form, och man måste arbeta för att få till stånd detta. Vi måste kunna se att man granskar hela verksamheten och inte bara den verksamhet som drivs i förvaltningsform.

Jag kan inte nog understryka det som Anders Johansson sade, nämligen att de som nu föreslår förändringen är de som ska granskas. De fyra gruppledarnas agerande leder till den slutsats som har framförts här, nämligen att revisionens oberoende för all framtid kommer att ifrågasättas. Tyvärr är du, Torbjörn Rosdahl, symbolen för det, för du är den högsta politiska företrädaren, och detta kommer att prägla din mandatperiod som finanslandstingsråd.

Det blir inte bättre av att vi har en gruppledare som har tre olika uppfattningar, nämligen Stig Nyman, och som försöker glida undan ansvar med att säga att han tyvärr inte var närvarande vid sammanträdet och därför inte kunde skriva någon reservation. Jag tyckte att Iljas argumentation var ganska tydlig. Hade du eller någon annan i budgetberedningen en annan uppfattning än det som var budgetberedningens beslut skulle ni ha tagit upp det i vanlig ordning i stället för att komma med det något kuppertade förslag som lades fram.

Detta innebär att förtroendet för revisionens arbete får sig en törn, och det borde vi alla i fullmäktige göra vad vi kan för att förhindra.

Anförande nr 32

Landstingsrådet Nyman (KD): Jag förstår att oppositionen vill krångla till bilden. Man påstår att jag har haft tre olika åsikter. Så är det inte.

Jag deltog inte i mötet i augusti. Det framgår av protokoll, och det har varit enkelt för fullmäktiges ledamöter att ta del av det inför budgetbehandlingen i december. Som frånvarande har man inte möjlighet att reservera sig. Jag har aldrig gjort det, och jag är frestad att fråga er andra i salen och be dem som har reserverat sig när det varit frånvarande från möten att räkna upp en hand.

Sedan kommer jag till detta om revisionens oberoende. Vad är skillnaden nu jämfört med när vi antog budgeten för 2009? Då föreslog en enig budgetberedning ett budgetbelopp för 2010 som var identiskt med det som gällde 2009. Var det också något som innebar att revisionens oberoende fick sig en törn? Nej, så var det naturligtvis inte.

Det är fullmäktige som fattar beslut, och det finns, om jag förstår kommunallagen rätt, en möjlighet för var och en av ledamöterna att lägga fram förslag med anledning av de yrkanden som föreligger. Revisionens oberoende är obrutet och ska så förbli.

Anförande nr 33

Thomas Magnusson (V): Herr ordförande! Jag förstår att Stig Nyman inte vill tala om det som hände i höstas, för det visar tydligt att han hade en annan uppfattning då än han har i dag. Man kan prata om formen, men innehållet är det som är viktigt.

Jag konstaterar att du hade en uppfattning i december och en helt annan i dag, tillsammans med dina gruppledarkolleger. Jag tycker att det visar på den fladdrighet som Alliansens gruppledare hanterar ett sådant här viktigt uppdrag med.

Hade vi inte haft en möjlighet till minoritetsåterremiss hade ert förslag gått igenom i december. I dag får vi, som någon sade tidigare, ett mindre dåligt förslag, men vi är inte nöjda. Vi vill att det förslag som har beretts inför fullmäktige i vanlig ordning också ska vara det förslag som fullmäktige fattar beslut om.

Anförande nr 34

Landstingsrådet Nyman (KD): Herr ordförande! Jaha, då har replikväxlingen i varje fall reducerat mina ståndpunkter till två. I förra inlägget talades det ju om tre. Ett inlägg till, Thomas Magnusson, och vi är nere på normalnivån!

Jag hade som ledamot av budgetberedningen naturligtvis att ta fullmäktiges beslut om återremiss på största allvar. Det är naturligt att man agerar på det sättet. Jag deltog i mötet den 30 december som ledde till att vi lade fram det förslag som vi har att ta ställning till i dag. Vad är mer naturligt i en demokratisk beslutsprocess än att agera på det sättet?

Jag kan också avslöja att jag omedelbart efter beslutet om återremiss i december tog ett samtal med några av mina kolleger och sade att jag tror att den här frågan ska lösas genom att vi delar upp detta under ett antal år. Det är precis det förslag som ligger här. Man måste rimligen ändra ståndpunkt om det kommer en återremiss som kräver ett ändrat förslag. Det är naturligt.

Anförande nr 35

Thomas Magnusson (MP): Stig! Politiken rymmer två dimensioner – det man säger och det man inte säger. När man säger något gör man förhoppningsvis tydligt vad man tycker, men om man har varit med i en beredning och inte säger något kan det inte uppfattas på annat sätt än som att man håller med.

Det rimliga om du hade haft en annan uppfattning hade väl varit att du hade bett beredningen att träffas igen, så att du kunde vara närvarande och lägga fram ett annat förslag. Det har du inte gjort, såvitt jag kan bedöma. Då kan jag inte uppfatta det på annat sätt än som att du har haft tre olika uppfattningar. Du kanske kommer att ha en fjärde uppfattning i morgon när det nu var så lätt att ändra åsikt i den här frågan. Nej, Stig, detta är inte ett konsekvent agerande! Det är faktiskt riktigt pinsamt att en av gruppledarna agerar på detta sätt och minskar förtroendet för revisionen.

Anförande 36

Ylva Norrk (V): Ordförande, landstingsledamöter och medborgare! Jag vill börja med att yrka bifall till det ursprungliga förslaget.

Den här förmiddagen är det många argument som har upprepats, men jag menar att majoriteten får stå ut med det när man lägger fram ett så förryckt förslag. Revisionens uppdrag är att vara grindvakt i demokratin. Revisionen är medborgarnas öga in i den

verksamhet som drivs med offentliga medel. Revisionen är en vakthund och en väckarklocka.

Att dra ned på revisionen i en tid då man lägger ut allt mer av verksamheten på privata entreprenörer och då det blir än viktigare att följa upp vart medlen går, hur verksamheterna drivs, hur medlen verkar och för vem, är faktiskt inget annat än ett slag i ansiktet på demokratin. Att man gör detta med så pass illa underbyggda argument är oroväckande. Exempelvis har man jämfört revisionen i Stockholm med revisionen i andra regioner, trots att revisorerna själva skriver att i de flesta kommuner och landsting bolagen debiteras för den revision som utförs av lekmannarevisionen och deras sakkunniga biträde, vilket försvårar kostnadsjämförelse med andra.

Man undrar: Har majoriteten i budgetberedningen inte läst revisorernas brev? Har man inte tagit reda på fakta, eller vill man helt enkelt inte ha en fungerande revision? Man skulle kunna tänka precis tvärtom. Man skulle kunna vara stolt över sin verksamhet och vilja utveckla den. Man driver en verksamhet som är hållbar och värd att granskas – men så tänker man inte. Vad är det man är rädd för? Har man något att dölja? Om inte vore det väl alldeles utmärkt med en väl fungerande revision som får de medel man behöver för sin verksamhet.

Anförande nr 37

Landstingsrådet R y d b e r g (FP): Ordförande, landstingsledamöter! Alla verksamheter i landstinget har krav på att minska sin administration och att effektivisera sin verksamhet. Vi har genomfört administrativa besparingar för att lägga mer resurser på kärnverksamheter. Vi fortsätter med kravet på effektivisering inom såväl landstingsstyrelsen, våra sjukhus, övrig vård, trafik och till och med inom kulturen. Administrationen ska kosta mindre och vara effektivare.

I linje med detta är det rimligt att revisionen, som hittills alltid har tillförts ökade resurser, också får se över sin användning av externa konsulter. Det är intressant att höra hur oppositionen kramar de externa konsulternas arvoden.

Det är viktigt att granska att nämnder, styrelser och landstingsägda bolag handlar i enlighet med fullmäktiges beslut. Revisionen ska alltså granska att de beslut som fullmäktige har fattat genomförs. Vår revision har betydligt mer resurser i jämförelse med Skåne och Västra Götaland men samtidigt betydligt mindre granskningsuppdrag. Stockholm skiljer sig ju från dessa regioner genom att man har en större andel privata entreprenörer. Detta innebär att Hälso- och sjukvårdsnämnden har ökat sin uppföljning och revision. Det har också byggts upp en särskild revisionsenhet inom Hälso- och sjukvårdsnämnden, utöver den internrevision som finns.

Fullmäktiges revisionsuppdrag är att granska att HSN följer fullmäktiges beslut, men det innebär inte att man ska gå in och ta över Hälso- och sjukvårdsnämndens granskning. Därför anser vi i Folkpartiet att det är rimligt att revisionen har ett krav på sig att minska sina kostnader med blygsamma 3,6 miljoner kronor. I debatten har det närmast låtit som om det skulle vara ett belopp med en eller två nollor till, men det är alltså en besparing på 3,6 miljoner som föreslås.

Jag yrkar bifall till Torbjörn Rosdahls förslag, som innebär att vi fattar beslut om en neddragning med 3,6 miljoner i 2011 års budget och att vi har en planeringsinriktning för 2012 och 2013 med en ytterligare effektivisering.

Anförande nr 38

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Återigen har majoriteten inte koll på sina siffror. När man är klar med besparingen blir det en besparing på 13,6 miljoner. Det vill säga att man 2013 i stället för 38,6, som en enig budgetberedning över partigränserna hade föreslagit, nu ska komma ned till 25 miljoner. Som Inger Linge påpekade har man kommit

på att man inte så snabbt kan avveckla lokaler och personal, och därför behövde man lägga besparingen över flera år.

Det som Birgitta Rydberg klargjorde var att majoriteten tycker att varje gång man säljer ut en verksamhet minskar fullmäktiges revisionsuppdrag. Är det inte det du menar? Eller är det kanske omvänt: Man behöver tänka mer och inte mindre på kvalitet.

Anförande nr 39

Landstingsrådet R y d b e r g (FP): Man kan leka med siffror på många sätt. Att påstå att vi drar ned 13 miljoner kronor när vi i själva verket drar ned med 3,6 är inte seriöst. Det beslut vi fattar i dag står i relation till budgeten 2010, inte i relation till vad man hade för övriga önskemål.

Revisionens uppdrag är att granska de av fullmäktige fattade besluten. HSN har en del andra uppdrag som handlar om uppföljning och revision av de avtal man träffar. Fullmäktiges uppdrag borde dock väl kunna rymmas inom den budget som är föreslagen för 2011.

Anförande nr 40

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Birgitta Rydberg, fullmäktige är faktiskt uppdragsgivare för alla verksamheter som utförs med våra och stockholmarnas pengar. Jag förstår att det är lätt för dig som leder Hälso- och sjukvårdsnämnden att tycka att det är ni som gör detta, men det är inte ni. Ni gör det på fullmäktiges uppdrag. Det är de folkvalda här som bestämmer. Jag förstår att ni tycker att ni kan bestämma allt. Tyvärr.

När det gäller siffrorna vill jag läsa ur förslaget till beslut: "att revisionens budget för 2011 fastställs till 36,7 miljoner, att planår 2012 fastställs till 37, 6 miljoner samt att planår 2013 fastställs till 38,6 miljoner kronor". En minskning från 38,6 miljoner till 25 miljoner är exakt 13,6. Alla dokument finns tillgängliga för den som själv vill jämföra och se.

Anförande nr 41

Landstingsrådet W i g g (MP): Ordförande! Birgitta, menar du allvar när du säger att en nedskärning motsvarande en tredjedel av revisionens budget inte kommer att medföra några konsekvenser? Jag blev lite förvånad när jag hörde dig säga det.

Du raljerar med vår inställning till privata konsulter. Jag tycker att det är bra att revisionen som hjälp och stöd tar in expertis, externa konsulter. Är du emot det?

På vilket sätt kan du jämföra de utvärderingsinsatser som finns hos Hälso- och sjukvårdsnämnden med revisionen? De har helt olika status. Eller menar du att HSN:s personal, som ska följa upp och granska de externa verksamheterna, ersätter landstingets revisorer?

Jag blev också förvånad, precis som Ilja, när du säger att landstingets behov av revision minskar när antalet privata utförare ökar. Är det verkligen Folkpartiets mening att när alltfler verksamheter läggs ut på entreprenad kan vi avveckla både landstingsfullmäktige och dess revision?

Anförande nr 42

Landstingsrådet R y d b e r g (FP): Jag har försökt att vara tydlig, men budskapet går tydligen inte riktigt fram. Fullmäktiges revision har att granska att de av fullmäktige fattade besluten genomförs. Detta och inget annat är dess uppdrag.

Jag tycker fortfarande att ni i oppositionen inte har kunnat svara på varför Stockholms läns landsting skulle behöva ha mycket större resurser till revisionen än jämförbara regioner som Västra Götaland och Skåne. Ni har fortfarande inte svarat på det.

Anförande nr 43

Landstingsrådet **W i g g** (MP): Herr ordförande! Birgitta Rydberg säger att revisionens uppgift är att granska vad som genomförs. Det ska väl vara *hur* det genomförs, alltså på vilket sätt?

Det har nu varit ett antal skandaler där våra skattemedel har använts på ett felaktigt sätt. Det är flera privata utförare – jag ska inte nämna namn här – som inte har använt pengarna på det sätt som lagar och förordningar föreskriver och inte har följt de riktlinjer som vi har ställt upp när vi har delat ut pengarna. Det kan inte vara möjligt att du menar att vi ska avveckla vår revision.

Stockholms läns landsting är inte helt jämförbart med Västra Götaland eller Skåne – inte när det gäller privata entreprenörer. Men jag förstår nu att du menar att när allt är privatiserat kan du avveckla både revisionen och fullmäktige här, om nu detta är din inställning. Sedan vill jag framhålla att vi redan i dag ligger under Västra Götaland när det gäller hur stor budgetandel som anslås för revisionen. Om tre år kommer vi att ligga på hälften av den andelen.

Anförande nr 44

Landstingsrådet **R y d b e r g** (FP): Det är viktigt att klara ut att när det gäller privata vårdgivare som inte sköter sig är det inte fullmäktiges revision som ska påpeka detta. Det är Hälso- och sjukvårdsnämnden som ska revidera och följa upp avtalen. Det uppdrag fullmäktiges revision har är att följa upp att HSN sköter sig och granskar sina olika vårdgivare. Om HSN missköter sig ska HSN ha smäll på fingrarna av revisionen, men det är inte fullmäktiges revision som ska granska de privata vårdgivarna.

Anförande nr 45

T h o m a s M a g n u s s o n (V): Herr ordförande! Först och främst, Birgitta, har du ju rätt på en punkt. Det är viktigt att poängtera att om vi lägger ut verksamhet på privata entreprenörer har HSN ett stort ansvar för att se till att den utföraren sköter sitt uppdrag. Men du har fullständigt fel om du tror att revisionen inte har något uppdrag där. Revisionen tar inte hänsyn till om verksamheten bedrivs i förvaltningsform, bolagsform eller på annat sätt. Det som enligt aktiebolagslagen tillkommer är auktoriserade revisorer, men landstingsrevisionens uppdrag att se till att den verksamhet fullmäktige har fattat beslut om sker på ett bra sätt kvarstår.

Om man tror att man både kan öka de privata inslagen i verksamheten och samtidigt dra ned på revisionen har man helt fel. Det strider mot intentionen i kommunallagen. Det är mycket häpnadsväckande.

Anförande nr 46

Landstingsrådet **R y d b e r g** (FP): Ibland känns det som om man talar för döva öron. Revisionens uppgift är inte att granska de enskilda privata entreprenörerna, utan den är att granska at HSN sköter sina avtal. De landstingsägda bolagen är något helt annat, och det är viktigt att hålla isär hur revisionsuppdragen ser ut i olika avtal. Men att HSN har ett självständigt ansvar för att granska alla vårdgivare oavsett ägarform är solklart. Fullmäktiges revision har uppdraget att följa upp att de av fullmäktige fattade besluten, antingen det är budgetbeslut eller inriktningsbeslut, genomförs i enlighet med fullmäktiges önskemål.

Anförande nr 47

T h o m a s M a g n u s s o n (V): Tack, Birgitta! Detta är ju ett tydliggörande av att ni försöker blanda bort korten. Om detta inte är politisk styrning av revisionen vet jag inte vad som är politisk styrning. Vad ni nu går ut och säger är ju att revisionen inte ska granska all den verksamhet som vi har ansvar för.

Anförande nr 48

Landstingsrådet **W i g g (MP)**: Ordförande! Så här säger en person: I stället för att stödja den interna granskningen, vilket vore ett tecken på gott ledarskap, har ni försökt att kontrollera den, vilket är att underminera dess ställning. Den som säger det är Inga-Britt Ahlenius, som ju var chef för Riksrevisionen och också har varit revisionschef hos FN. Man kan läsa hela artikeln i DN om man inte har gjort det redan. Även om man kanske i all välmening försöker göra saker är man illa ute om man inte vill sätta sina åtgärder och sitt ledarskap i full belysning.

Det utsända förslaget till budget för revisionen stöddes av den politiska majoriteten. Varför skickade ni annars ut detta papper till fullmäktiges alla ledamöter i december? Så var fallet ända tills gruppledarna för Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna på budgetfullmäktige lade fram en lapp. Det var en lapp – ingen politiskt beredd handling. Det fanns ingen eftertanke bakom förslaget. Med ett pennstreck skar man där ned revisionens budget och verksamhet med en tredjedel. För detta, vill jag påpeka, har Torbjörn Rosdahl ett alldeles särskilt ansvar som gruppledare för det största partiet och som majoritetens ledare.

Torbjörn Rosdahl har också, tillsammans med landstingsfullmäktiges ordförande, ett särskilt ansvar för att garantera detta fullmäktiges demokratiska integritet och legitimitet. Därför vill jag ställa dig tre frågor, Torbjörn, och jag vill att du kommer upp och svarar på dem:

1. Vilken är din syn på revisionens oberoende gentemot landstingsfullmäktige?
2. Anser du att landstingsfullmäktiges ansvar för att granska fördelningen och användningen av skattemedel minskar när fler verksamheter läggs ut på privata utförare?
3. Om du hamnar i opposition, kommer du då att argumentera på samma sätt och med samma emfas för en sådan minskning av revisionens budgetomfattning och verksamhet som du gör i dag?

Därmed yrkar jag återigen bifall till det ursprungliga förslaget från majoriteten.

Anförande nr 49

Landstingsrådet **R o s d a h l (M)**: Det är väl bäst att gå upp och svara, för annars kommer Raymond att tjata upp mig i alla fall.

Gällde den första frågan om revisionen var oberoende gentemot landstingsfullmäktige? Jag tittar på dig, Raymond, så att jag inte missförstod vad du menade. Landstingsfullmäktige är naturligtvis uppdragsgivare, men man talar inte härifrån om exakt vad som ska undersökas. Där är vi överens om att revisionen är oberoende.

Den andra frågan gällde om jag anser att ansvaret minskar. Vi hörde nyss Birgitta Rydberg redogöra för detta flera gånger, så jag hänvisar till hennes svar. Vill ni inte förstå detta förstår ni det inte.

Om jag kom i opposition skulle jag ta ansvar och argumentera precis som jag har gjort nu.

Anförande nr 50

Landstingsrådet **W i g g (MP)**: Då blir det några följdfrågor vad det gäller revisionens oberoende.

Anser du, i den hanteringsordning som har varit, med en budgetprocess där revisionen lägger fram förslag till budgetdirektiv för att antas av fullmäktige, att den lapp som ni lade fram på budgetfullmäktige står i överensstämmelse med revisionens oberoende?

Sedan hänvisade du till Birgitta Rydberg vad det gäller minskningen av revisionen med fler privata utförare. Torbjörn Rosdahl, betyder det att när Moderaternas vision om en privatisering av alla vårdcentraler – vilket var uttalat förra mandatperioden – men även våra sjukhus så ska revisionen avvecklas som helhet?

För det tredje vill jag särskilt att våra stenografer tar dig ad notam. Det ska bli intressant att se, när ni en gång står i opposition, om ni verkligen står för de orden. Inte för att vi kommer att lägga de förslagen – men då vill jag se att ni yrkar på en minskning av revisionen!

Anförande nr 51

Landstingsrådet R o s d a h l (M): Rent formellt var hanteringsordningen rätt, för det var korrekt berett. Sedan kan man kanske ångra att vi inte hade lagt lite mer energi på att informera – det skulle ju ha minskat den här debatten. Rent formellt var det helt korrekt.

Total privatisering av vårdcentraler kan man säga för att spetsa till det lite. Du glömde sjukhusen, men frågan var i alla fall om vi då skulle avveckla revisionen. Självklart inte! Vi ska följa kommunallagen, och har man en verksamhet så har man också en revision.

Jag vill poängtera att jag – vilket jag är känd för i min politiska gärning – uppmuntrar en stark opposition. Jag anser att det ska finnas en fullständig öppenhet i våra böcker, i våra verksamheter. Tjänstemännen är till för er också. Revisionen ska göra ett bra arbete. Med det budgetförslag som vi lägger fram anser vi att den har alla möjligheter att göra ett utomordentligt bra arbete.

Anförande nr 52

Landstingsrådet W i g g (MP): Tack, Torbjörn Rosdahl! Nu har vi fått ganska tydliga besked om vad ni står för.

Nej, jag har inte glömt sjukhusen. Men ni har ju lovat – eller har ni inte det? – att det bara ska vara ett referenssjukhus som övergår från offentlig till privat ägo. Det kommer ju i ett senare ärende. Resten av sjukhusen vill Moderaterna inte privatisera. Har jag missuppfattat det hela?

Anförande nr 53

C a r l G r u f m a n (M): Tack så mycket, herr ordförande, ledamöter och åhörare! Jag måste säga att det har varit en kul debatt att lyssna på. Det har varit många stora ord, och det har i alla fall väckt mitt intresse medan jag suttit och lyssnat. Anders Johansson har talat om en "massakrerad budget". Ilija Batljan har sagt att nu avskaffar vi demokratin, vi avskaffar oberoendet. Raymond Wigg tog priset, tycker jag – han smällde till med Bibeln, och det är inte mycket som bräcker det i en politisk debatt! Om man som åhörare eller via webb-tv nyss har kommit in i den här debatten skulle man kunna tro att den handlar om att lägga ned hjärtakuterna i hela Stockholms län, eller att avskaffa den solidariskt finansierade sjukvården, eller att det blir taxameter på ambulanserna. Det är sådant man skulle kunna tro att debatten handlar om.

Men det gör den faktiskt inte, utan vad debatten handlar om är att förra året fick revisionen 35 miljoner kronor och i år ska den få 32. Revisionen ska få ett effektiviseringskrav som till sin omfattning är ungefär lika stort som de effektiviseringskrav vi har haft på övrig administration i landstinget under tidigare år. Nu ska de sunda effektiviseringskrav som vi har haft på övrig verksamhet också omfatta revisionen.

Vi tycker det är bra. Det egentligen enda som är förvånande i den här debatten är väl att Ilija Batljan, som säger sig vara skattebetalarnas främsta härförare i den här salen, inte håller med och inte går i främsta ledet utan verkar med näbbar och klor, till siste man, kämpa för varje krona till administration som han bara kan skrapa ihop.

Då ska jag påminna Ilija Batljan om en sak. Han har lovat stockholmarna att spara på byråkrati och på administration med 300 miljoner kronor. Det är ett rätt tufft beting.

Nu hjälper vi Ilija Batljan på traven lite grann. I och för sig ska vi väl be om ursäkt för att vi inte når upp till 300 miljoner utan bara klarar 3 miljoner i det här ärendet, så det är 297 kvar. Hur ska du klara det?

Jag har egentligen bara tre frågor till Ilija Batljan. Om samma effektiviseringskrav som gäller övrig verksamhet inte ska gälla för revisionen, finns det då områden inom landstingets verksamhet som är heliga, som på något sätt står över varje krav på effektivisering och effektivitet? Vilka områden är det i så fall? Och om det nu finns stora mängder heliga områden som är undantagna alla former av krav på effektivisering, hur ska du då klara den besparing på 300 miljoner kronor som du har lovat stockholmarna att genomföra? Förlåt inte 300 utan 297 miljoner kronor.

Anförande nr 54

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Tack, Carl, för frågorna. Jag tycker att det är en otroligt viktig frågeställning, att vi ska ha en effektiv verksamhet.

Det är också på det sättet att vi från oppositionens sida är mycket noga med att om vi ska genomföra förändringar, om vi ska bidra till en verksamhet med bättre kvalitet som har lägre kostnader för skattebetalarna, så ska detta baseras på ett gediget underlag, och det är där revisionens roll kommer in. Det är där det oberoende underlaget kommer in, Carl.

Faktum är att du har bidragit med mer än 3 miljoner, du har bidragit med 13,6 miljoner. Det är rätt mycket pengar när 40 procent av en verksamhet försvinner, men det är faktiskt de pengar som hade använts för att ta fram ett bra underlag.

Om du ger mig möjlighet till en replik till, Carl, så ska jag berätta lite mer om det.

Anförande nr 55

C a r l G r u f m a n (M): Ordförande, ledamöter och åhörare! Tack så mycket för att du gick upp och tog replik. Däremot tackar jag inte för att vi inte riktigt fick svar på de frågor som jag ställde.

Finns det områden som är undantagna från effektiviseringskrav? Vilka områden är det i så fall? Och hur ska du klara den besparing på administration på 300 miljoner kronor som du har lovat stockholmarna? Du inledde ju mandatperioden med att säga nej till besparingar. Det är det enda som är förvånande i denna debatt.

Det är sunt att alla verksamheter i landstinget har ett effektiviseringskrav – inga heliga områden – och det ska ske ansvarsfullt. Det sker även i detta fall. Från 35 miljoner kronor blir budgeten 32 miljoner kronor. Det är ansvarsfullt.

Återigen, du fick tre frågor, Ilija Batljan, och vi väntar på tre svar.

Anförande nr 56

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Det är bara att konstatera att detta är exakt vad det inte är. Tyvärr, Carl – det är inte ansvarsfullt.

Det hade varit alldeles utmärkt om ni hade ansträngt er och tillsammans med revisorerna tagit fram ett förslag som var genomarbetat, som kunde lyftas fram och berätta om hur man får en mer effektiv revision. Men det har ni inte gjort, det är inte ansvarsfullt, och det är det jag beklagar.

Carl, jag kan berätta för dig om några upphandlingar där du skulle behövt revisionen väldigt mycket. Nummer ett: Upphandlingen av maten. Vi betalar i dag landets högsta lunchpris. En lunch på något av våra sjukhus kostar drygt 100 kronor. Det är slöseri med skattebetalarnas pengar, Carl! Det är det som vi ska hjälpas åt att rätta till.

Det finns ingenting som är undantaget.

Anförande nr 57

C a r l G r u f m a n (M): Okej. Vi har alltså inte fått svar på om det finns några områden som är undantagna från effektivisering, vi har inte fått svar på vilka det är och vi har inte fått svar på hur de här 300 miljoner kronorna som Ilija har lovat stockholmarna att spara ska gå ihop.

Det vi däremot har fått svar på är att Ilija vill lägga mer pengar på landstingets administration i form av revisionen och mindre pengar på sjukhusmaten.

Anförande nr 58

A n d e r s J o h a n s s o n (S): Herr ordförande! Att jag ställer mig i den här talarstolen beror inte bara på att man försöker beröva revisionen tillräckligt med pengar, utan man har också släckt oppositionens overheadapparat, och den går inte heller att få i gång. Det är symptomatiskt!

Herr ordförande! Jag vill egentligen börja där Grufman slutade. Det är precis detta vi har förstått hela tiden, att Moderaterna i landstinget jämför den granskande demokratiska kontrollfunktion som revisionen utgör med den allmänna administrationen i landstinget. Då förstår vi att ni kommer till den slutsats som ni gör, för vi skulle också ha sparat mycket pengar i så fall. Men detta är ingen allmän administration i landstinget, det är fullmäktiges och medborgarnas indirekta kontrollfunktion! Tror man att den är en del av den allmänna administrationen i landstinget så kommer man till den typen av slutsatser som ni har gjort. Det var bra att vi fick det förklarat.

Jämförelsen med anslaget till revisionen i Västra Götaland ska jag dra väldigt snabbt, för det har förekommit en del felaktigheter i diskussionen och i debatten. Det är på det sättet att Västra Götalandsregionen i dag avsätter 0,56 promille till revisionsändamål, medan vi i Stockholms läns landsting har 0,51 promille av de totala kostnaderna. 2013 däremot kommer Västra Götalandsregionen, som i dag har en större andel av sin budget som går till revision, att också i kronor och ören ha mer resurser till revisionsarbetet än vad vi kommer att ha i Stockholms läns landsting om förslaget till beslut går igenom. Det ska också tas i betraktelse att de bara har två tredjedelar av den omfattning på verksamhet och ekonomi som vi har i Stockholms läns landsting.

Dessutom – vilket inte heller har kommit fram i förslaget till beslut – är det redan så i dag att Västra Götalandsregionen debiterar revisionskostnader på de reviderade bolag som finns där, så hela den jämförelse som har gjorts haltar, vill jag påstå.

Om det är svårt att begripa, kan vi ta ett mer näraliggande exempel, nämligen med Stockholms stad. Den jämförelsen har inte gjorts så här långt. Där styr dessutom Moderaterna och Alliansen. Då kan vi konstatera att revisionen i Stockholms stad har 27,7 miljoner kronor till sitt förfogande under 2011, med en total verksamhet på 36,6 miljarder. Den totala verksamhetskostnaden för oss i Stockholms läns landsting är 2011 cirka 67,5 miljarder, och majoritetens förslag till budget för revisionen är 25,0 miljoner kronor 2013.

Jämför med vem ni vill av dessa två stora objekt, och ni finner att ni är fel ute! Bifall till det ursprungliga budgetförslaget!

Andre vice ordföranden: Jag vill meddela att det nu går att använda overheadapparaterna på båda sidor, så ljuset faller även över oppositionen.

Anförande nr 59

Anna Kettner (S): Jag brukar ha en principiell hållning när det gäller revisionen och fullmäktiges debatter, nämligen att vi som sitter i fullmäktige inte ska lägga oss så hemskt mycket i revisionen eftersom de granskar oss. Men nu har jag suttit och lyssnat på den här debatten med allt större förvåning, måste jag säga.

Stig Nyman, jag tänker inte försöka fastställa hur många åsikter du har haft i den här frågan. Jag hör till dem som varken ägnar sig åt tankeläsning, annan klärvoajans eller försöker ta sig in i folks huvuden mot deras egen vilja. Däremot bekymrar jag mig lite för din rygg. Du hör till och företräder ett parti som brukar tala om den lilla världen och människors personliga ansvar att rakryggat stå upp för vad de tycker i sitt eget liv.

Ja, Stig, du hade inte möjlighet att delta i revisionsberedningen, och du kanske inte hann läsa handlingarna. Jag vet hur det kan vara när man är landstingsråd i majoritet. Du kan till och med ha blivit utsatt för en kupp, eftersom din titel stod under ett papper vi fick, och då får man naturligtvis lätt intrycket att du står bakom det. Men om det inte var så att du höll med om det förslag som lades i december, varför stod du inte rakryggat upp i fullmäktige och sade det? Det är min fråga: Varför sade inte du eller Inger Linge vad ni tyckte?

Det är debatten här som gäller. Det är här besluten fattas.

Sedan vill jag med tacksamhet säga att jag också noterade någonting viktigt som ingen annan har tagit fasta på, och det var din kommentar om en ny praxis, som jag tolkade det, när det gäller återremisser. Du sade att när man får en återremiss med krav på en ändrad uppfattning så måste man följa den uppmaningen. Det ser jag med spänning fram emot inför kommande återremisser! Jag hoppas att du i det fallet talar för hela majoriteten – men åtminstone för dig själv, eller hur Stig?

Anförande nr 60

Landstingsrådet Nyman (KD): Jag hade inget skriftligt manus som jag nu kunde läsa upp igen, exakt vad jag sade, men att du har feltolkat mig illvilligt är naturligtvis alldeles uppenbart. Hela debatten präglas av det sättet att gå fram på.

Du säger att du inte vill räkna mina åsikter. Jag har haft en åsikt, och den stod på ett papper – eller på en ”lapp” enligt recensionen från Miljöpartiet – då vi hade budgetfullmäktige. Det var min åsikt eftersom jag inte deltog i budgetberedningens möte i augusti. Att det ska vara så svårt att förstå har jag svårt att förstå.

Låt mig då visa en ödmjuk och försiktig hållning – man kan missa saker och ting.

Jag hade läst handlingarna, och det borde ha framgått, vilket det antytts att man inte sade, att jag inte var med på det möte som budgetberedningen hade i augusti, men så var det ju! Det alldeles självklart, och det har framgått av handlingarna under vägs hittills.

Vi kan nog återkomma till detta, Anna. Det är bra att i alla fall någon av er inte vill räkna hur många åsikter jag har, eftersom jag har haft bara en. Det är slutsatsen, facit.

Anförande nr 61

Anna Kettner (S): Nu blev jag allt lite förvirrad, Stig! Då är det alltså så att du tyckte som de andra i december, och då måste man ju fråga varför du inte sade emot i mars. På det mötet med budgetberedningen var du väl med? Då presenterades ett förslag till beslut som skulle läggas fram.

Sedan måste jag säga att jag tyckte att jag tolkade dig positivt, så du bör nog fundera över vad du projicerar på mig när du säger att jag är illvillig. Jag vill verkligen inte vara illvillig mot någon – inte ens mot dig, Stig – så jag ber om ursäkt i så fall.

Anförande nr 62

Landstingsrådet N y m a n (KD): Det är som man uppfattar det, men jag kan också be om ursäkt – inga problem – om det skulle vara så att det är så reglerat att det man tycker i mars måste man också tycka i december. Det händer saker och ting, och diskussioner pågår.

Jag hade hoppats att det skulle finnas synpunkter också på de tidigare budgetarna, där budgetberedningen har varit enig och där fullmäktige har beslutat i enlighet med det, där det har funnits steg i den riktning som nu tar sig uttryck på det här sättet.

Debatten fortsätter en stund till, tror jag. Jag står till och med på talarlistan, så ni har något att se fram mot.

Anförande nr 63

Förste vice ordföranden C o n n y A n d e r s s o n (S): Ordförande, fullmäktige! Lite grann reagerar jag när det står talare i den här talarstolen och ger sken av att det här är ett väl genomtänkt arbete. Låt mig erinra om att för en månad sedan låg det ett förslag med en besparing på revisionen med 32,7 procent, om jag minns rätt. En månad senare väcks ett förslag som konstaterar att det är orealistiskt, det går inte – möjligen att man kan ta 10 procent. Det är inget bra hantverk! Det är dåligt arbete, för att vara tydlig.

Vid decembersammanträdet utsågs jag att ingå i den nya budgetberedningen för revisionen. Ibland ställs man inför arbetsuppgifter som man inte tror är möjliga och därför inte är beredd att medverka till, och nu vill jag veta. Troligen fattar väl fullmäktige beslut i dag om att genomföra en besparing på revisionen för 2011 på cirka 10 procent. Jag har markerat att jag inte tror att det är möjligt. Men den andra frågan är: Vad gäller för 2012 och 2013? Ämnar man genomföra sin besparing på 32,7 procent?

Anförande nr 64

Landstingsrådet N y m a n (KD): Herr ordförande! Jag vill inleda med att yrka bifall till budgetberedningens förslag med den justering i texten som har föredragits om att det är planeringsnivåer för 2012 och 2013.

Det har under debatten ifrågasatts om majoriteten och Alliansen har en övertygelse om att det är viktigt att revisionen är oberoende. Ja, det är den, och det är en lagfäst ordning att det ska vara på det sättet.

Vad som är en tillräcklig nivå för revisionen är omöjligt att säga, enligt revisionskontorets skrivelse till budgetberedningen. Nu återstår det att se – vi ska ta ett beslut om budget för 2011 i dag, och sedan är det planeringsramar för de år som följer, och sedan kommer vi att ha upppe frågan om revisionens budget för 2012 och planering för ytterligare två år om knappt ett år.

Det har gjorts jämförelser med Västra Götaland, som ju är inte riktigt lika stort som Stockholms läns landsting, men inte heller så rasande mycket mindre. Det är intressant att i den jämförelse som vi har tagit upp från budgetberedningen och som är redovisad i handlingarna är det knappast någon som har sett att om man räknar bort bolagen är det där 44 nämnder eller styrelser – i Stockholm är 8. Om ni halverar antalet i Västra Götaland till 22, är det fortfarande nästan tre gånger så många som i Stockholm, och detta måste väl ändå ha bäring på hur revisionen planerar och genomför sitt lagfästa arbete? Det är nämligen precis styrelser och nämnder som ska granskas. Är det en annan ordning som gäller, så är det något som jag behöver läsa på, men jag har förstätt det på det sättet. Om fullmäktiges beslut om budgettilldelning till styrelser och nämnder följs eller inte ska granskas, och man

ska pröva ansvaret hos ledamöterna som har att utföra detta – i alla fall de som just då leder landstinget. Den jämförelsen är egentligen den enda relevanta, antalet organ som ska revideras och som det ska finnas resurser till. Så ser jag på saken, och jag är lite grann förvånad över att den frågan inte har tagits upp utan mera i förhållande till omsättning och så vidare – vilket inte har någon bäring alls, utan det har att göra med vad styrelser och nämnder har fått för uppdrag.

Jag fick heller ingen kommentar om detta. Vi hade ett enigt budgetberedningsförslag för 2010 års budget, som inte innehöll en enda kronas uppräknings. Då var inte revisionens oberoende eller revisionsberedningens agerande ifrågasatt alls, det var ju total enighet omkring det. Och det borde ha varit så – det hade varit rimligt med tanke på det steg som togs där, för då bröts en trend – att vi i budgetberedningen tillsammans med revisionskollegiet hade funderat över på vilken nivå budgeten borde ha legat för 2011, 2012 och 2013 utifrån det steg som togs inför 2010. Men det gjordes inte vid augustimötet, det gjordes inte vid mötet tidigare på våren och det har inte gjorts därefter. Frågan är om inte det behöver övervägas.

Till sist, herr ordförande, skulle jag vilja vädja till dem av oss som är gruppleddare i landstinget att vi söker ett tillfälle att mötas och diskutera igenom frågan: Vad är den rimliga ordningen för beredning av budgeten för revisionen framöver? Den här ordningen har vi inte ifrågasatt direkt, men jag tycker att om vi ska börja någonstans med att försöka förnya oss och hitta en bättre form för detta så är det rimligt att det börjar med en gruppleddaröverläggning rimligt snart för att ge anvisningar och möjligen föranleda förslag för fullmäktige till ändringar i förhållande till vad vi hittills har haft. Det återstår att se, men en överläggning i den goda andan att möjligen hitta en bättre form för att bereda och anta budget kan vi mycket väl ta som utgångspunkt i ett sådant möte här lite längre fram.

Anförande nr 65

Landstingsrådet W i g g (MP): Tack, ordförande! Så du har själv redan brutit mot den gällande arbetsordningen, Stig, i och med att du lägger fram en lapp på budgetfullmäktiges beslutsdag. I efterhand bjuder du sedan in till gruppleddaröverläggningar – vad är det för någonting? Ursäkta mig, men ibland låter det som om du vill åstadkomma någonting som du själv faktiskt redan har brutit emot!

Ni har själva skickat ut ett underlag där man gör jämförelser med Västra Götaland, både när det gäller antalet nämnder och bolag men också per invånare, per anställd och i relation till omsättningen. Varför har ni skickat ut det då, om sådana underlag inte är adekvata?

Som jag inledde med i mitt anförande: Avvecklar man demokratin, minskar man på antalet nämnder och bolag, om man outsourcar allting och centraliserar till landstingsrådsberedningen, ja då behöver man enligt din egen argumentation ingen revision, Stig. Då är vi tillbaka på punkt noll!

Anförande nr 66

Landstingsrådet N y m a n (KD): Jag ger upp! Det finns ingen möjlighet att få i varje fall Raymond Wigg att förstå att om man inte deltar i ett beslut så har man ingen del i det, och därför är jag naturligtvis fri att ha en annan mening när ärendet kommer fram. Jag har inte brutit mot någon ordning alls! I så fall får du peka ut den i landstingets reglemente eller någon annanstans. När du säger att jag har brutit mot någonting är det en allvarlig anklagelse, och då bör du kunna leda den i bevis.

Det jag tog upp om Västra Götaland var att ingen från oppositionen har sagt något om antalet nämnder och styrelser som ska granskas. Däremot har ni varit inne på per capita, omsättning och så vidare – men det som är kvintessensen, det som har med själva revisionen att göra, det har ni inte berört i någon kommentar! Det var det jag ifrågasatte.

Sedan måste jag få säga att det är en löjlig slutsats, att om allting outsourcas behövs det ingen revision. Så länge det finns fullmäktige behövs det en revision, och så länge det finns en landstingsstyrelse – vilket vi är skyldiga att ha enligt samma kommunallag – finns det skäl att revidera. Hur stor andel som sedan bedrivs på den privata sidan är en helt annan fråga.

Anförande nr 67

Landstingsrådet **W i g g (MP)**: Jag blir nästan glad att du är på väg att ge upp, Stig, för det här är ett väldigt illa hanterat ärende. Det är undermåligt för dig som politiker och gruppleddare, så jag är faktiskt glad om du ger upp i det här fallet för du har helt fel.

Och du bryter mot ditt personliga ansvar som ledamot av budgetberedningen när du – även om du inte själv var närvarande – inte på något sätt meddelar fullmäktige ett annat beslut utan lägger fram ett underlag på budgetfullmäktiges dag och sedan har den dåliga smaken att komma med en liten lapp, undertecknad av dig och de andra gruppleddarna, där ni skär ned med en tredjedel. Det är det som är grundfrågan, det är det som innebär dålig respekt för demokratin.

Att du sedan kommer i efterhand och i dag bjuder in till gruppleddaröverläggningar, som en slutkläm på debatten, är faktiskt nästan ännu mer osmakligt!

Jag måste säga att den tendens och den attityd som du och flera andra i den borgerliga majoriteten uppvisar är cynisk i förhållande till demokratin.

Anförande nr 68

Landstingsrådet **N y m a n (KD)**: Det jag hade gett upp, Raymond, var försöken att få dig att förstå det jag säger. Nu intygar du igen att du inte förstår det. Jag tror att du inte vill förstå eller ta min argumentation på allvar. Det är den slutsats jag drar.

Som slutkläm på debatten tyckte jag det var en alldeles lysande idé att bjuda in gruppleddarna för varje parti till en överläggning om hur det här bör ske och om det finns en bättre form. Har du något emot det i sak? Säg det då! Jag tycker det var ett alldeles lysande förslag, utomordentligt begåvat och klokt!

Anförande nr 69

Landstingsrådet **B a t l j a n (S)**: Tyvärr är det på det sättet, Stig, att du inte har mandat att bjuda in. Du uttalade dig i samband med förra sammanträdet i Radio Stockholm om att du kommer att bidra till diskussionen, men du har inte gjort något. Det är trist, men det är så. Det hade varit väldigt bra om vi hade haft möjlighet att diskutera och komma fram till något gemensamt.

Vad som också är ett problem är att du i ditt anförande blandar ihop saker och ting. Revisionens uppgift är inte att granska om det är fem nämndledamöter eller 15. Revisionens uppgift är att granska hur fullmäktiges uppdrag som avser verksamhet är genomförda, så det är omfattningen av verksamheten som påverkar, inte hur många nämndledamöter det finns.

Avslutningsvis, Stig, du är ofta en snäll man som vill väl och jag har stor förståelse för att den moderata makten har talat om var skåpet ska stå. Men du borde ha informerat fullmäktige om att du inte stödde budgetberedningens förslag trots att du var ledamot, eller också avsåg dig.

Anförande nr 70

Landstingsrådet N y m a n (KD): Uppenbarligen har jag missat något i pedagogiken; jag ska tänka på det framöver. Jag trodde det framgick, eftersom det fanns ett protokoll från budgetberedningen i augusti där jag inte deltog och jag sedan deltog i ett annat beslut här i december – det är tämligen klart.

Nej, jag blandar inte alls ihop. Jag har aldrig talat om antalet ledamöter utan vad jag har talat om är antalet styrelser och nämnder som ska granskas på fullmäktiges uppdrag. Då är det en viss skillnad mellan åtta nio som vi har i Stockholms läns landsting och 44 som det är i Västra Götaland. Det är ett större revisionsuppdrag de har, eftersom det finns flera styrelser och nämnder att hantera. Jag blandar inte ihop något.

Att sedan säga att jag inte har gjort något – jag försökte ju i ett tidigare inlägg antyda att redan direkt efter det återremissbeslut som fullmäktige tog i december inledde jag samtal med några av mina kolleger om att vi bör lägga fram ett förslag, som väldigt mycket liknar det som ligger på bordet i dag!

Anförande nr 71

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Det är helt okej, Stig, dina handlingar talar för sig själva. Dessutom finns Radio Stockholm och det går att läsa om detta så vi behöver inte tjafs. Jag tycker bara att man ska vara noga med siffror.

Fullmäktige företräder våra invånare för att bestämma hur våra resurser ska användas på bästa möjliga sätt utifrån de behov som våra invånare har. Då kommer den totala omslutningen på verksamheten i Västra Götaland inte ens i närheten av de 67,5 miljarder som Anders Johansson nämnde tidigare – trots att göteborgarna säkert gärna skulle vilja vara större har de en hel del att kämpa med för att komma på samma nivå. Omfattningen på verksamheterna är inte ens i närheten.

Anförande nr 72

T h o m a s M a g n u s s o n (V): Herr ordförande! Frågan är om Raymond och vi övriga i oppositionen kan och vill förstå det som Stig säger. Det blir ju lite rörigt, Stig, när du ändrar uppfattning ett flertal gånger och sedan försöker försvara dig.

Men det som framför allt är provocerande är när du föreslår en gruppleddiskussion om vilken ordning som ska gälla. Vi har en ordning. Du vill inte ha den ordningen. Ditt och de övriga gruppleddarnas agerande på det förra sammanträdet visar att ni inte är överens om den ordningen, där det finns en budgetberedning som lämnar förslag. Nu vill ni ändra det, och det tycker jag inte känns bra.

Diskussionen om revisionens oberoende kanske kommer i ett annat ljus när man tänker tillbaka till mandatperioden 1998–2002. Eftersom man nu har fler privata utförare skulle man inte behöva revidera på samma sätt. Då var målet att man skulle göra besparingar när de privata utförarna gjorde jobbet. När sedan de besparingarna inte infann sig, riktade revisorerna både kritik och föreslog att ansvarsfrihet inte skulle beviljas. Jag tror att detta är viktigt att ta med sig i den här debatten.

Anförande nr 73

Landstingsrådet N y m a n (KD): Det ska komma en självbekännelse till, herr ordförande. Det finns tillfällen i mitt liv då jag kommer fram till att saker och ting kan förbättras. Nu har vi just fått besked om att vi har en ordning, och då måste man egentligen i nästa mening säga att det är den ideala ordningen – det finns ingen bättre ordning på jorden att erbjuda landstingsfullmäktige – att bereda revisionens budget. Jag tror att det kan finnas!

Om vi dessutom får samla gruppledarna, en begåvad samling människor, och resonera i någon mening förutsättningslöst mot det målet – hur i all världen kan du kalla det provocerande? När blev en inbjudan över alla parti- och blockgränser provocerande?

Jag må be om ursäkt, men jag förstår inte det argumentet alls!

Anförande nr 74

Thomas Magnusson (V): Nu är ju jag inte gruppleddare, utan gruppleddaren för Vänsterpartiet kanske borde svara i stället. Men jag blir provocerad av det faktum att du, Stig, själv väljer tillsammans med de andra gruppleddarna att frångå den ordningen för att i nästa andetag, en månad senare, säga att ni är beredda att diskutera ordningen.

Vi har en ordning! Det normala hade varit att du hade bjudit in till gruppleddaröverläggningar innan och sagt: Vi vill diskutera formen för hur vi ska göra, vi är inte nöjda med den.

I stället blev det vad jag fortfarande kallar för det kuppstartade förhållandet att man lämnar en lapp, precis som Raymond sade, utan konsekvensbeskrivningar, om att göra en ordentlig förändring där ni både frångick ordningen och där ni kan vara väldigt glada över att vi har möjligheten till minoritetsåterremiss, därför att annars hade ert förslag gått igenom förra gången. Nu får vi ett mindre dåligt beslut, om det förslag som ni företräder i dag går igenom, men det blir mycket sämre, och det blir också en stor tveksamhet kring revisionen på grund av ert sätt att agera.

Anförande nr 75

Landstingsrådet Nyman (KD): Jag tror vi ska hjälpas åt att försöka förkorta debatten nu.

Om en ledamot eller en grupp av ledamöter lägger ett förslag på fullmäktiges bord så skulle det vara ett sätt att frångå ordningen? Det är väl den normala ordningen att lägga förslag – hur ska annars oppositionen kunna lägga förslag, om inte det tillhör ordningen? Det var vad som skedde den 14 december när den där ”lappen” som Miljöpartiet kallar den lades på bordet. Det var ett yrkande parallellt med andra yrkanden som lades då, precis som oppositionen i dag har lagt yrkanden – helt i sin ordning. Det är inte att frångå ordningen, utan det är välkommet. Och vi kommer säkert att votera om detta, så de som är ute och lunchar är nog snart välkomna tillbaka.

Anförande nr 76

Landstingsrådet Båtlijan (S): Ordförande, ledamöter! Faktum är att revisionen, det vill säga landstingsrevisorerna, den 21/12 skrev ett brev till fullmäktigeledamöterna ett brev som inte finns med i handlingarna. I det brevet framför landstingsrevisorerna att hanteringen av budgetberedningen strider mot lagstiftarens intentioner. I och med detta, herr ordförande, tycker jag att ärendet inte är berett i sedvanlig ordning, för det här brevet skulle fullmäktiges ledamöter ha haft.

Dessutom skulle du, Torbjörn, ha inhämtat juridisk bedömning om vi riskerar att bryta mot lagstiftarens intentioner.

Dessutom är det på det sättet att Stig Nyman själv har ifrågasatt budgetberedningen och sagt att han vill ta initiativ till gruppleddaröverläggningar.

I och med detta kommer jag att yrka återremiss.

Jag kräver faktiskt att Torbjörn som den högst ansvarige tar ansvar för att säkerställa att fullmäktiges ärende har allt underlag på bordet. För dem av fullmäktiges ledamöter som inte har sett brevet vill jag säga att det finns hos mig. Men det skulle ha funnits i handlingarna. Därutöver skulle det ha funnits en juridisk bedömning, om det här sättet att hantera frågan

strider mot lagstiftarens intentioner. Redan en antydning om att det kan vara så gör att man bör återremittera frågan och ta itu med de gruppleदारöverläggningar som Stig har bjudit in till.

Anförande nr 77

Yvonne Blombäck (MP): Ordförande! Jag hade inte tänkt gå upp – Raymond Wigg har sagt så otroligt mycket bra saker – men det pågår nu en stor diskussion kring gruppleदारövertal som Stig Nyman väckte, och jag känner att jag vill gå upp i den debatten i min egenskap av gruppleदार.

Jag tycker att du är otydlig, Stig Nyman. Först säger du så här: Jag deltog inte i mötet med budgetberedningen i augusti. Samtidigt har du ju faktiskt deltagit i den lapp, som vi kallar det, som lades på bordet samma dag som vi har den stora budgetdebatten, där alla handlingar har funnits utsända i god tid och där ni från majoritetens sida egentligen hade mycket god tid på er att förbereda de här grejerna. Det har ni inte gjort.

Jag skulle i min egenskap av gruppleदार tycka att det hade varit intressant, om det nu är så att ni hade intentioner att förändra revisionens uppgift, revisionens roll och revisionens budget – ja, då hade det varit seriöst. Men nu när ni redan har bestämt hur det ska vara, vi har återremitterat hela ärendet en gång därför att vi tyckte att det var uselt då – vi tycker inte att det är mycket bättre hanterat nu – hur ska vi tolka din inbjudan till gruppleदारövertal? Vad är syftet med ett sådant övertal, när ni redan vet att ni kommer att vilja fatta beslut på sådant som vi tycker är dåligt?

Jag kan höra i den här debatten att vi uppenbarligen har helt olika uppfattningar om revisionens uppgift. Är det så att vi ska ha gruppleदारövertal, är en viktig fråga: Har vi samma syn över huvud taget? Vad står det i lagstiftningen? Vilken är revisionens uppgift? Jag har uppfattat diskussionen här i dag som att vi har olika uppfattningar om det mellan olika partier – och det är ju i sig anmärkningsvärt!

Stockholm växer, brukar vi få höra väldigt ofta från majoritetens sida. Samtidigt tycker ni det är okej att revisionen ska dras ned. Jag tycker inte att det är okej. Egentligen skulle jag vilja yrka bifall till utsänt förslag, men nu föreslår Ilija ytterligare en återremiss, och det är möjligt att vi ska säga det i första hand. Det förslag som vi fick när vi behandlade budgeten, det som var utsänt från början – som, utgår jag ifrån, det i alla fall låg något slags bedömning bakom – det borde vi bifalla.

Sedan tar jag jättegärna emot en gruppleदारövertal där vi tar ställning till hur revisionen ska se ut framöver. Men inte på detta sätt, ad hoc i efterhand, som att kasta in jästen efter degen!

Kanske ska vi ta en återremiss ett varv till och ge er möjligheten att förändra det som ni ännu inte har fått ut något vettigt ur utan det blir bara sämre och sämre.

Jag känner att det inte är okej, det känns inte respektfullt att som gruppleदार få en inbjudan här och nu. Jo, jag är faktiskt beredd att begära återremiss och ge er bakläxa ytterligare ett varv.

Anförande nr 78

Landstingsrådet Nyman (KD): Det här med ytterligare en återremiss ska jag ta och kolla om det är möjligt i enlighet med kommunallagen. Ärendet är ju återremitterat en gång.

Syftet med en gruppleदारöverläggning, Yvonne Blombäck, är naturligtvis att tala om revisionens budgetberedning framöver. Finns det möjligheter att bereda budgeten för revisionen på ett bättre sätt än vad vi har, skulle jag vara beredd att diskutera det, gärna tillsammans med de olika gruppleदारerna.

Sedan har vi inte skilda uppfattningar om vad revisionens roll och uppgift är. Det skulle innebära att vi satt här och hade invändningar både mot vårt eget reglemente och mot kommunallagen. Det är väl ingen som har hävdad det någon gång?

Jag är överens med revisionens direktör om att det är omöjligt att fastställa vilken nivå som är tillräcklig för att klara uppdraget. Nu ska vi snart fastställa nivån för 2011, och sedan kan vi fortsätta diskutera vad som behövs framöver för att fullgöra det uppdraget.

Anförande nr 79

Yvonne Blombäck (MP): Jag menar att det som ni nu gör, att minska revisionens budget med en tredjedel på väldigt bristfälliga underlag, inte känns seriöst. Vad ska vi som gruppledare sitta och diskutera? Möjligen hur beredningen ska se ut framöver – men det är ju en helt annan fråga än den vi diskuterar i dag, det vill säga hur stor budgeten för revisionen ska vara. Hur ska revisionen kunna fullgöra sitt uppdrag som vi ser det, det vill säga: Hur fullföljs fullmäktiges alla olika uppdrag? Det har varit många olika diskussioner i den här salen i dag om vad revisionen har för uppgift, och då är det väl jättebra om det blir tydliggjort?

Anförande nr 80

Landstingsrådet Nymän (KD): Jag har inte uppfattat att det finns olika mening om vad som är revisionens uppgift. Däremot har Alliansen tillvitats ståndpunkter som vi inte har om revisionens uppgift. Det är någonting helt annat.

Gruppledaröverläggningar över blockgränsen brukar vi nyttja ibland när det finns gemensamma angelägenheter att diskutera. Jag tycker den här relativt långa debatten om en inte alltför stor fråga – om vi nu skulle göra jämförelser med hur många procent- eller promilleandelar den har i landstingets budget – har upptagit en väsentlig del av dagens debatt, så det är uppenbarligen så att det finns ett behov av det. Vill vi åstadkomma en bättre ordning för hur budgeten för revisionen ska beredas, är det nog bara gruppledaröverläggning som kan vara lösningen, där vi uppriktigt och ärligt för ett samtal om vilka förbättringar som vi skulle kunna åstadkomma. Är det här den ideala lösningen – ja då fortsätter vi med den, naturligtvis.

Anförande nr 81

Yvonne Blombäck (MP): Ja, jag gillar också gruppledaröverläggningar. Jag gillar breda uppgörelser i stora frågor. Jag tror att det gynnar våra skattebetalares utgifter, och faktiskt de verksamheter som bedrivs med deras pengar. Så jag tycker det är jättebra om vi kan komma fram till det.

Stig Nyman anser att den här budgetberedningens process är bra. Jag tycker inte det. Jag tycker att den har varit usel och att det finns all anledning att revidera den, om det är den ordning man har haft att man kan lägga papper på fullmäktiges bord när vi antar budgeten. Det är inte en bra beredningsprocess.

Därför delar jag på den punkten Stig Nymans uppfattning och välkomnar en sådan inbjudan till en gruppledaröverläggning där vi kan prata om framtiden. Ändå tycker jag att det möte som vi har i dag, när vi diskuterar budgeten för revisionen, är en lite annorlunda fråga.

Under mötet i dag har i alla fall vi på vår sida hört många olika uppfattningar om vad revisionen ska göra. Jag tror att det är bra om det tydliggörs för alla i salen.

Ordningsfråga

Andre vice ordföranden: Det har ställts yrkande om återremiss av ärendet. Därför vill vi från presidiet sända meddela att tillämpning av minoritetsreglerna får ske endast en gång per ärende, så ska ärendet återremitteras igen krävs det majoritetsbeslut. Det är bara en information från presidiet. Vill Ilija Batljan replikera på detta?

Anförande nr 82

Landstingsrådet **B a t l j a n (S)**: Klart att jag vill, ordförande! Stig Nyman har ett antal gånger upprepat att han vill ha gruppleदारöverläggningar. Vi vill inte ha en minoritetsåterremiss, utan är det på det sättet att Stig menar allvar så är vi beredda att sätta oss och diskutera. Därför yrkar jag återremiss, och det ska prövas.

Men vi kommer också att kräva att fullmäktiges ordförande Inger Linge svarar på frågan om ärendet är berett, i och med att det finns brev från revisorerna där det påstås att landstinget bryter mot lagen och man inte har inhämtat en juridisk bedömning av detta.

Vi vill pröva alla de frågorna, men vår intention är att få en majoritetsåterremiss.

Anförande nr 83

Landstingsrådet **N y m a n (KD)**: Det är alltid en god ambition att få majoritet för sina förslag. Nu tror jag dock inte att du får det den här gången.

Bara för att klarlägga: I gruppleदारöverläggningen menar jag att vi skulle diskutera formen för hur revisionens budget ska hanteras framöver. I dag är det så att fullmäktige utser fem personer – det torde vara bekant vid det här laget. Ska det vara fem? Ska det vara andra? Hur ska den ordningen vara? Det var budgeten för 2012, 2013 och framöver som jag avsåg med detta. Om inte det har framgått tidigare tydligt nog, hoppas jag att det gör det nu.

A n d r e v i c e o r d f ö r a n d e n: Då återgår vi till talarordningen.

Anförande nr 84

H å k a n J ö r n e h e d (V): Tack ordförande! Vänsterpartiet instämmer i återremissyrkandet.

Jag tror att det är bra att man har en gruppleदारöverläggning, efter att ha lyssnat på den här långa debatten om hur revisionens budgetarbete ska gå till.

Men nu, innan vi har en ny ordning, tror jag att det är bra att Stig Nyman, som har suttit i budgetberedningen, går på mötena och där framför sina åsikter. Det skulle ha underlättat den här debatten. Det är ju inte bara vi som inte har förstätt att du hade en annan åsikt. Så skriver alla revisorer i det brev som tillsänts fullmäktiges ledamöter. Jag läser innantill. "Särskilt förvånande är att Stig Nyman, som under 2010 varit en av medlemmarna i revisionens budgetberedning, undertecknat förslaget." De hade inte heller förstätt att du inte var där och hade en annan åsikt. Då blir det jättestora problem, Stig!

Jag skulle också vilja ställa en fråga. Varför är inte det här brevet med i handlingarna till dagens fullmäktige? Det hade varit väldigt bra om brevet hade varit med i handlingarna. Ni ska observera att alla revisorer har skrivit under det, inte bara oppositionens revisorer utan även de borgerliga revisorerna har den åsikten. Jag skulle gärna vilja veta varför inte det här brevet är med i handlingarna!

Anförande nr 85

Landstingsrådet **N y m a n (KD)**: Jag tror inte du hittar någonstans i brevet att revisorerna inte skulle ha uppfattat att jag inte var med vid augustimötet, för det finns ett protokoll hos revisionskollegiet, där alla ledamöterna var med enligt den minnesbild jag har från protokollet – men jag var inte där. Det tror jag de har förstätt och insett. Vad de skriver i brevet är att jag har varit *ledamot* av budgetberedningen, eller hur?

Jag har nog större tilltro till revisionskollegiet än vad jag tycker att du antyder, att de inte skulle ha förstätt att jag inte var där. De läser protokoll bättre än någon annan i det här landstinget, vill jag påstå.

Anförande nr 86

H å k a n J ö r n e h e d (V): Nu står det ju tydligt, Stig, att du har undertecknat förslaget. Hade du kontaktat dem och sagt: "Jag har en annan åsikt"? Kan du svara ja eller nej på den frågan? I så fall kanske de hade formulerat sig på ett annat sätt när de skrev sitt brev till fullmäktiges ledamöter.

Anförande nr 87

Landstingsrådet N y m a n (KD): Jag var varken sekreterare eller justerare vid nämnda sammanträde i augusti och kan omöjligen ha undertecknat någonting.

Det står alldeles klart vilka som var närvarande. Från landstingsfullmäktiges presidium var det Conny Andersson och John Glas, och sedan var det ett antal revisorer som ska vara med vid de här mötena.

Nu ska vi inte förvirra alldeles i onödan. Skulle det vara så att de påstår att jag har skrivit under förslaget från augusti, då är det fel för jag var inte närvarande. Jag har ingen anledning att reservera mig mot någonting som hände vid ett möte där jag inte var närvarande. Det gör jag aldrig eljest, och jag kommer inte att göra det här heller.

Anförande nr 88

H å k a n J ö r n e h e d (V): Då förstår jag dig, Stig, som att de har skrivit fel i det här brevet. Är det därför det inte är med i dagens handlingar, för att det är fel information?

Anförande nr 89

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Jag känner mig tvungen, i och med att fullmäktiges ordförande vägrar svara, att begära en ajournering innan vi kan lägga fram vårt förslag om återremiss. Vi måste få möjlighet att prata med fullmäktiges presidium för att se varför revisorernas brev från den 21/12 inte varit tillgängligt i handlingarna, och också varför man inte har inhämtat en juridisk bedömning om revisorernas påstående om att det här upplägget och det här sättet att hantera revisionen, med påtryckningar och annat, strider mot lagstiftarens intentioner.

I och med detta, ordförande, begär jag ajournering för att vi ska få möjlighet att träffa presidiet.

A n d r e v i c e o r d f ö r a n d e n: I avvaktan på ställningstagande om ajournering har Yvonne Blombäck begärt ordet för anförande.

Anförande nr 90

Y v o n n e B l o m b ä c k (MP): Ja, det dyker upp nya saker hela tiden i denna intressanta debatt! Det som gör att jag går upp nu var att jag vill tydliggöra våra yrkanden utifrån vad som sedan händer, men självklart är det så att om vi tar en ajournering och försöker prata ihop oss är väl det det allra bästa.

Miljöpartiet yrkar också i första hand återremiss och hoppas att det blir en majoritetsåterremiss. I andra hand yrkar vi bifall till det ursprungliga förslaget till budget för 2011, som var utsänt. Jag vill att det ska vara alldeles tydligt när vi sedan går till votering, vad det är vi voterar kring.

Jag hoppas att vi ska kunna komma överens, och därmed lämnar jag detta.

Ordningsfråga

Andre vice ordföranden: Därmed är talarlistan slut. Först behöver presidiet ta ställning till frågan om ajournering. För egen del är jag tveksam till att bevilja ajournering, så jag avvisar det förslaget.

Anförande nr 91

Landstingsrådet **Batljan (S):** Ordförande, ledamöter! Det här börjar bli exceptionellt! Jag har aldrig i något sammanhang varit med om att man inte gett möjlighet till ajournering. Jag har aldrig varit med om att fullmäktiges ordförande har gömt sig och inte velat svara på frågor om beredning.

Det här vittnar om att vi kanske behöver mycket mer revision, inte mindre.

Efter detta svar måste jag säga att jag tror att fullmäktiges presidium behöver en egen ajournering för att samråda med sig själva, om det är på det här sättet som de vill leda landets näst största församling.

Ordförande! Jag drar tillbaka mitt förslag om återremiss, därför att jag anser att det stängda klimatet verkar ha tagit över när vi inte får möjlighet att över huvud taget resonera om saken. I och med detta måste jag dra tillbaka mitt förslag om återremiss och yrkar bifall till vårt ursprungliga förslag.

Jag beklagar detta. Vi kommer att komma tillbaka med ett särskilt yttrande om detta.

Anförande nr 92

Ordföranden **Inger Linge (M):** Om jag nu får tala i min roll som ordförande, så tycker jag att det är självklart att man går med på ajournering om det begärs. Jag ber om ursäkt om det gör att andre vice ordföranden känner sig överkörd, men jag tycker vi ska ta en ajournering när det begärs. Låt oss säga tio minuter?

Andre vice ordföranden: Efter detta kloka förslag återtar jag mitt beslut att inte bevilja ajournering. Fullmäktige ajourneras under tio minuter.

Anförande nr 93

Landstingsrådet **Ilija Batljan (S):** Ordförande, ledamöter! Vi har under ajourneringen konstaterat att vi inte kommer att kunna få majoritet för återremiss trots att vi tycker att det hade varit väldigt bra. Det hade varit väldigt bra att skapa förutsättningar för att säkerställa revisionens oberoende, för oavsett hurdant beslutet blir i dag så finns en stor risk att revisionens oberoende har skadats.

Det var vår förhoppning att få till stånd en återremiss och därmed skapa möjlighet för diskussioner över partigränserna om hur vi kan hjälpas åt att bidra till att vi får en stark och oberoende revision.

Nu har vi konstaterat att vi inte har nått så långt, och då lägger vi från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet ett gemensamt förslag om att revisionens budget för år 2011 fastställs till 36,7 miljoner kronor, att planeringsramen för år 2012 fastställs till 37,6 miljoner kronor samt att planeringsramen för år 2013 fastställs till 38,6 miljoner kronor, det vill säga i enlighet med det ursprungliga förslaget från budgetberedningen.

Därmed har jag också återtagit förslaget om återremiss i och med att förutsättningarna för detta inte finns.

Anförande nr 94

Förste vice ordförande **Conny Andersson (S)**: Eftersom det nu klaras ut att det som fullmäktige kommer att göra i dag är att fatta beslut för 2011. Eftersom jag tillhör revisionens budgetberedning så tolkar jag att man med att skriva att man anger planeringsramar för 2012 och 2013 avser att det är just planeringsramar. Annars innebär det att man binder budgetberedningen till att framlägga förslag i enlighet med den ena eller andra ramen.

Om det är så att majoriteten eller de som låg bakom det andra förslaget avser att genomföra besparingar enligt planeringsramen för 2012 respektive 2013, så har jag för egen del ingen anledning att kandidera till uppdraget, för jag tror inte på det upplägget.

Jag skulle gärna vilja ha ett klagörande. Är detta ett uppdrag till budgetberedningen att verkställa det beslut som vinner bifall när det gäller planeringen för åren 2012 och 2013?

Anförande nr 95

Landstingsrådet **Ilija Batljan (S)**: Ordförande, ledamöter! Jag tror att det är väldigt bra om finanslandstingsrådet svarar på Conny Anderssons fråga. Den frågan har nämligen stor betydelse för hur finanslandstingsrådet ser på möjligheterna att vi tillsammans ska jobba för att försöka återupprätta revisionens oberoende. Jag tror att det är väldigt viktigt att vi får ett klagörande på den punkten.

Anförande nr 96

Landstingsrådet **Torbjörn Rosdahl (M)**: Jag tycker att Stig Nymans förslag är väldigt bra, alltså att vi för att undvika sådana här maratondebatter som vi nu har haft vid två tillfällen, genomföra gruppleदारöverenskommelser. Det ska jag bjuda in till.

Vi ska se framåt, debatten har sett mycket bakåt. Hela tiden har Stig Nymans syfte varit att det ska vara gruppleदारträff, ett gruppleदारmöte, inför framtiden.

Det som ordförande för revisionens budgetberedning har föreslagit, vilket jag också har yrkat bifall till, är att vi har ändrat i enlighet med det som Conny Andersson frågar. Det står från början att det fastställs. Med det fastställer vi planeringsram vid båda tillfällena 2012 och 2013.

Jag förstår att du vill ha ett ja eller ett nej, men jag tycker att vi först och främst ska ha en gruppleदारdiskussion. Det är det svar som jag har att ge. Vi har ett förslag från Alliansen, ett tilläggförslag med planeringsram, och det är det som jag yrkar bifall till.

Anförande nr 97

Förste vice ordförande **Conny Andersson (S)**: Herr ordförande! Jag kan inte, med ett uppdrag som jag har fått av fullmäktige för en månad sedan – och jag är van vid uppdraget –, acceptera att jag, när jag ställer en fråga om hur jag ska tolka ett uttalande från majoriteten, avvakta någon gruppleदारöverläggning innan jag får svar.

Jag förfogar själv över mitt mandat! Om det är så att svaret på det här är att det inte finns något annat för den kommande budgetberedningen att göra än att fullfölja ett beslut, alltså planeringsramen för 2012, så läser man mig och budgetberedningen. Är det detta som anges i det troliga majoritetsförslaget, då måste jag ha friheten att säga: Nej, det uppdraget är jag inte beredd att ta. Då kan jag avsäga mig uppdraget – men det beskedet kan bara lämnas av fullmäktige. Den tolkningen kan ni inte lämna till en gruppleदारöverläggning att ge svar på.

Anförande nr 98

Ordföranden Inger Linge (M): Jag uppfattar, som ordförande i den här budgetberedningen, att åren 2012 och 2013 är lika lite lästa som i alla andra flerårsbudgetar och har precis samma status som andra flerårsbudgetar.

Nu är det ett nytt revisionskollegium. Detta revisionskollegium kommer att gå in med allvar och se på sina förutsättningar för ekonomin, och vi kommer in sedan som en budgetberedning.

Jag kommer självständigt att bedöma, efter samråd med detta revisionskollegium, vilket mitt förslag är vid den analys som vi så småningom ska komma fram till i det beslut som ska fattas i juni. Med detta tycker jag att vi kan avsluta debatten.

Ordföranden: Enligt vår arbetsordning borde vi ha frågestund nu, men vi har samrått i presidiet och kommit fram till att vi, eftersom det finns ett stort intresse för behandlingen av nästa ärende på ärendelistan, nämligen upphandlingen av akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus, faktiskt behandlar det ärendet nu.

*Ordningsfråga***Anförande nr 99**

Håkan Jörnehed (V): Jag har inget emot förslaget att vi ska behandla ärendet om S:t Görans nu, men jag tror att många gick ut för att äta för att vara laddade till S:t Görans-ärendet för de trodde att fullmäktige nu skulle behandla enkla frågor. Man får nog plinga i någon klocka i matsalen.

§ 9 Upphandling av akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus**Anförande nr 100**

Landstingsrådet Filippa Reinfeldt (M): Fru ordförande! I dag är det tänkt att fullmäktige ska fatta beslut om upphandling av S:t Görans sjukhus. S:t Görans är ett av Stockholms sju akutsjukhus och det enda som sedan elva år tillbaka drivs genom ett entreprenadavtal. Stockholms läns landsting äger infrastrukturen, det vill säga tomten, fastigheter och lokaler som används för verksamheten, men själva driften sköts av en entreprenör.

Nuvarande avtal med Capio, som slöt 2005 av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, löper ut i december 2012. Nytt sedan ursprungligt avtal skrevs är att vi i dag är bundna att följa lagen om offentlig upphandling vid fortsatt drift av en vårdentreprenör. Frågan är inte ny, tvärtom har kännedom om att avtalet löper ut och förberedelser för ny upphandling varit kända länge.

Redan hösten 2009, då frågan om S:t Görans fortsatta driftsform var uppe här i landstingsfullmäktige, var vi i Alliansen tydliga med att vi vid fortsatt alliansstyre efter valet 2010 avsåg att upphandla driften vid S:t Görans sjukhus, men också Vänsterpartiet var vid samma tidpunkt tydliga och röstade för ett återtagande av driften till landstingets egen regi. Av Socialdemokraterna och delar av Miljöpartiet fick inte fullmäktiges ledamöter eller väljarna något tydligt besked.

För ungefär ett år sedan informerade hälso- och sjukvårdsdirektören nämndens ledamöter om att förvaltningen förberedde för att kunna möta ett eventuellt beslut om upphandling från politiken.

I Alliansen har vi fortsatt att vara tydliga, och i majoritetens plattform för politiken 2010–2014, som presenterades efter förra höstens val, står att läsa: Avtalet om akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus löper till slutet av 2012. Landstinget kommer att genomföra en upphandling för den fortsatta driften av sjukhuset.

Samma skrivning finns också med i den nyss av landstinget beslutade budgeten för 2011.

Upphandling av hälso- och sjukvård är inte helt enkelt. Nämnden upphandlar löpande vård, men ingen upphandling har hittills varit så här stor. Avtal kräver arbete och tid för att säkerställa bästa möjliga vård till bästa möjliga pris. Det är knappt två år kvar till dess att nuvarande avtal löper ut, och därför är det hög tid att nu trygga en god, tillgänglig och patientsäker vård också från 2013.

Vår uppfattning är att det inte finns något egenvärde i en viss driftsform, men att en blandning av driftsformer inom sjukvården är bra för det ger ökade möjligheter till jämförelser.

Mot Alliansens förslag står Vänsterpartiet som vill återta driften i egen regi och Socialdemokraterna som åtminstone hittills verkar ha haft svårt att bestämma sig för vad de faktiskt vill.

Vi kommer kanske snart att få se Ilija Batljan eller Dag Larsson äntra talarstolen och säga att de vill ha redovisat ett alternativ att driva sjukhuset i landstingets regi genom att få till stånd ett eller två egenregianbud. Låt mig därför redan nu säga att det självklart är ett alternativ om landstinget under anbudstiden upplever att vi inte får tillräckligt bra anbud som uppfyller de pris- och kvalitetsmål som landstinget i förväg ställer upp; då avbryter vi upphandlingen. Hur landstingsdriven sjukvård kan drivas och till vilket pris har vi redan lång erfarenhet av, sex jämförelseobjekt finns redan i dag.

Socialdemokraterna har också sagt att de saknar data vad gäller kvalitetsjämförelser beträffande S:t Görans sjukhus och hur de har utvecklats över tid. Låt mig då bara påminna om att jämförelser inte redovisades på Socialdemokraternas tid vid makten, utan Sveriges kommuner och landsting, SKL, började göra redovisningar via jämförelser först för fyra år sedan, men vår förvaltning har också jämförelsedata tillgängliga för alla.

Landstingets ledamöter kanske också kommer att få höra önskemål om utförligare beskrivningar av hur landstinget som upphandlare kan säkerställa att nuvarande ägare inte gynnas av ett informationsövertag. Det är ingen skillnad i den här upphandlingen mot vad som gäller vid andra. Det är viktigt i alla upphandlingar att det råder konkurrens och att inga leverantörer missgynnas.

I avtalet från 2005, beslutat av fullmäktige, åläggs dessutom Capio att lämna ifrån sig de uppgifter som behövs för en kommande upphandling.

Mot bakgrund av detta står det klart för oss i Alliansen att en upphandling har störst möjlighet att ge mest och bäst vård för skattebetalarnas pengar, och därför yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 101

Landstingsrådet Dag Larsson (S): Ordförande! Det här ärendet har ju en lång historia, vi har under mycket lång tid haft en driftsentreprenör som har kört akutsjukhuset S:t Göran. Det är också riktigt, som Filippa Reinfeldt sade i sitt anförande, att vi som då satt i majoritet 2005 valde att förlänga avtalet med Capio. Det gjorde vi mot den bakgrunden att när man först valde att sälja sjukhuset, först valde att lämna över sjukhuset till dåvarande Bure, så valde man att sluta ett avtal där man hade olika avslutstider, dels för själva sjukvården, dels för själva fastigheten. Det gjorde att vi 2005, då vi hade provat frågan om fortsatt privat drift av S:t Görans sjukhus, i verkligheten inte hade något alternativ.

Detta har vi korrigerat, så nu löper både lokalavtalet och sjukvårdsavtalet ut vid samma tidpunkt vilket faktiskt gör det möjligt för fullmäktige att fatta ett nytt beslut, någonting som tidigare borgerliga majoriteter såg till att den dåvarande rödgröna majoriteten inte hade möjlighet att göra.

Vi tycker att det här ärendet har avsevärda brister, och en av de kanske mest avgörande bristerna är att man faktiskt inte har säkerställt att man kunnat göra kvalitetsjämförelser över tid. Ett av de avgörande argumenten för att lämna ett av våra akutsjukhus till en privat ägare är att man ska kunna hävda att vården utvecklas, att vi får bättre sjukvård, men det går inte med bestämdhet att säga att vi har fått det med det nuvarande Capio S:t Görans sjukhus. Det går inte att säga att sjukvården har blivit bättre, i synnerhet inte över tid.

S:t Görans sjukhus är ett bra sjukhus men det har sina skönhetsfläckar. Det finns områden där S:t Görans sjukhus inte är det bästa sjukhuset, och det gör det också lite svårare att diskutera, dels för att man tittar på det nuvarande kvalitetsläget, dels för att vi faktiskt saknar kvalitetsjämförelser över tid. Har vården på S:t Görans sjukhus blivit bättre av att det varit en privat driftsentreprenör? Den frågan går inte att besvara.

Vi kan också konstatera att den upphandling som nu ska genomföras är en upphandling som präglas av mycket stora risker. En sådan här upphandling av ett helt akutsjukhus har aldrig någonsin genomförts i Skandinavien, aldrig någonsin. Vi vet inte vilka risker vi tar med medborgarnas sjukvård vid S:t Görans sjukhus. Det gör att det är svårt och krångligt att hantera denna fråga, därav vår tvekan.

Vi hade gärna sett att man hade provat ett egenregialternativ mer seriöst. Vi hade gärna sett att man hade utarbetat ett underlag som hade haft en övertagandeplan för S:t Görans sjukhus. Någon sådan plan har vi inte fått, utan vi har vi flera tillfällen tidigare, både i hälso- och sjukvårdsnämnden och i landstingsstyrelsen, yrkat på återremisser för att få bättre beslutsunderlag. Det har vi inte fått.

Jag kan dock redan nu avslöja att vi inte har för avsikt att begära återremiss i dag. Vi befinner oss i ett sådant läge att vi har att hantera frågan. Åtminstone borde man i det här läget pröva frågan om att också lägga egenregianbud i denna upphandling för att faktiskt ha en seriös tävlan mellan privata driftsentreprenörer och landstingets egen sjukhusverksamhet.

Jag har redan nu förstätt av Filippa Reinfeldt att vi inte kommer att få igenom det förslaget, det beklagar jag djupt. Jag tror att denna upphandling skulle må bra av att man säkerställde att det blev flera anbudsgivare, för en av de stora riskerna med den här upphandlingen är ju att det bara blir en anbudsgivare, att det bara blir Capio som lägger anbud. Det vore tråkigt. Jag tror att det är tråkigt och dåligt för medborgarna om det bara är Capio som lägger anbud.

Risken för att Capio ensamt lägger anbud är överhängande, för när de andra möjliga privata anbudsgivarna kommer att fundera över den här affären så kommer de att inse att Capio sitter med alla trumf på hand, de sitter med kunskapen, ingående kunskap om detta sjukhus och hur det fungerar, och de kommer med mycket stor sannolikhet att kunna lägga det bästa anbudet. Det gör att jag tror att vi löper en överhängande risk att det blir som i andra upphandlingar som det här landstinget har gjort, nämligen att det enbart blir en anbudsgivare i slutändan. Det beklagar vi socialdemokrater, och därför kommer vi också att yrka på att åtminstone landstinget borde lägga ett eller ett par anbud till så att vi åtminstone kan säkerställa konkurrensen.

Jag vill dock ånyo understryka att det finns mycket i S:t Görans sjukhus som är bra, det finns många medborgare som är nöjda med S:t Görans sjukhus. På många punkter håller sjukhuset hög kvalitet, men det går inte att säga att det har blivit bättre av att drivas i privat regi.

Jag vill ha det sagt på en gång och med väldigt stor tydlighet att jag känner stor tveksamhet gentemot Capio som företag, inte mot S:t Görän som sjukhus. Jag tycker att det är orimligt att sjukvård bedrivs av ett företag som vägrar att betala skatt i Sverige. Jag tycker att det är tråkigt och dåligt. Jag tycker att det är orimligt att vi har ett företag som varit pådrivande för att öppna möjligheten att ta emot försäkringspatienter i sjukvården i Stockholm. Det är Capio som kommit med propäer till majoriteten i det här landstinget och krävt att sjukvården i vår region ska ta emot försäkringspatienter. Det är Capio som har varit murbräckan för att öppna möjligheter för en orättvis sjukvård i landstinget. Av det skälet tycker jag att det hade varit helt utmärkt om vi hade kunnat säkerställa att Capio hade fått vederbörlig och rimlig konkurrens vid den här upphandlingen. Så är tyvärr inte fallet. Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag i detta ärende!

Anförande nr 102

Landstingsrådet Filippa Reinfeldt (M): Fru ordförande! Tack, Dag! Låt mig bara inleda med att säga att det är glädjande att Socialdemokraterna inte kommer att yrka återremiss i dag, jag tror att upphandlingen vinner på den tid som detta kommer att medföra.

Capio, kunskap, informationsöverföring, nämner Dag. Jag måste säga att det avtal om förlängning som Socialdemokraterna var med och slöt 2005, det innehåller just en sådan klausul som jag tycker är värdefull, som var klokt formulerad i det avtalet och som handlar just om också kunskap och informationsöverföring och att det ska finnas tillgängligt också vid en eventuell framtida upphandling.

Får jag också återkomma till frågan om egenregianbud. Dag Larsson sade att det saknas. Det finns redan i dag sex stycken jämförelseobjekt. Jag tycker att det vore lite tokigt att sätta en stor grupp människor inom landstinget på att utreda vad det skulle kosta att driva vård i egen regi. Det vet vi redan. Vi har ju sex stycken jämförelseobjekt.

Ett egenregianbud skulle det kosta i runda slängar bortåt 10 miljoner kronor att räkna på, när kunskapen redan finns. Jag tycker att vi kan göra mer och bättre för skattebetalarnas pengar.

Anförande nr 103

Landstingsrådet Dag Larsson (S): Det gläder mig att Filippa Reinfeldt berömmar oss socialdemokrater för att vi slöt ett klokare förlängningsavtal än det ursprungliga avtal som de borgerliga partierna slöt med Bure. Det finns mycket riktigt klausuler som behandlar kunskapsöverföring.

Jag, precis som ni andra, har varit i kontakt med delar av ledningsgruppen för Capio, där jag faktiskt pratade med en person i högsta ledningsgruppen för bara ett par veckor sedan. Den personen uttryckte oro för hur mycket information som man skulle vara tvungen att överföra till landstinget och andra anbudsgivare därför, som han formulerade det, vi har ju ett behov av att kunna konstruera vårt eget bud så att vi är konkurrenskraftiga.

Nu tror jag att den oron är obefogad, för den överhängande risken i denna upphandling är att det blir enbart en anbudsgivare. Det blir bara en anbudsgivare, skulle jag tro. Det är bland annat av det skälet som jag tycker att det vore rimligare om fullmäktige fattade ett beslut där man säger att vi också ska ha ett egenregianbud, för då säkerställer vi – till skillnad från vad som hänt vid andra upphandlingar som det här landstinget har gjort – att det faktiskt blir konkurrens.

Anförande nr 104

Landstingsrådet **Filippa Reinheldt (M)**: Fru ordförande! Tack, Dag! Oro från en vårdgivare är en sak, vilka krav som står i det kloka förlängningsavtal som landstinget har att träffa är någonting helt annat. Självklart är det så att vi kommer att nyttja alla de delar som finns i avtalet med nuvarande vårdleverantör vid en upphandling av S:t Görans sjukhus.

Låt mig också bara få återkomma till frågan om kvalitetsjämförelser över tid. Som jag sade i mitt inledningsanförande så är det ju svårt eftersom det under Socialdemokraternas tid inte gjordes några öppna jämförelser, eller snarare så redovisades inga öppna jämförelser.

Det vi kan göra är ju att se tillbaka på de senaste fyra år så som de finns redovisade parallellt med de kvalitetsjämförelser som vår förvaltning gör mellan Stockholms sjukhus.

De visar ju också att det här sjukhuset i dag bedriver en högkvalitativ vård, väl tillgänglig för stockholmarna och med mycket god kvalitet. Det är naturligtvis det som upphandlingen syftar till, att vi ska kunna fortsätta att bedriva vård och kunna ge stockholmarna den bästa tänkbara vården till bästa möjliga pris.

Anförande nr 105

Landstingsrådet **Dag Larsson (S)**: Nu är det som så att vi socialdemokrater och SKL tillsammans kan ta på sig en hel del av stoltheten över att man faktiskt drog i gång arbetet med öppna jämförelser. Annars hade man gott kunna tänka sig att de borgerliga partierna, när är de upphandlade S:t Görans sjukhus 1998 och hade som ett av motiven att man skulle säkerställa att man skulle få bättre sjukvård genom att en privat operatör tog över driften, redan då hade fattat beslut om att sätta ett jämförelseprogram i sjön, men det gjorde man ju inte. Jämförelseprogrammen startades av oss socialdemokrater och SKL så småningom.

Nu har vi jämförelseparametrar som visar att S:t Görans sjukhus är väldigt bra på en del punkter, men de är ganska dåliga på en del andra punkter. Det kan vi se just nu, men jag saknar jämförelser över tid, och det gör ju att en av de stora poängerna med att ha en privat operatör av ett sjukhus faktiskt har försvunnit. Om vi ska ha en privat operatör så måste vi ju ha ett skäl, det vill säga att detta förslagsvis kan utveckla sjukvården bättre än vad de offentligt drivna sjukhusen kan. Det går inte att säga att det är så i dag, man kan bara tro, för det finns inga belägg för någonting, varken i den ena eller i den andra riktningen.

Anförande nr 106

Landstingsrådet **Gustav Andersson (C)**: Fru ordförande! Dag Larsson uttryckte i sitt anförande att han var tveksam till Capiro som ägare och som utförare av vården på S:t Görans sjukhus eftersom företaget inte har sitt huvudkontor i Sverige. Jag skulle bara vilja veta, Dag Larsson, om detta är din personliga syn eller om det är den syn som representerar socialdemokratiska partigruppens i landstinget syn på lämpliga aktörer att lägga anbud på vårduppdrag i Stockholms läns landsting.

Det är en ganska viktig distinktion om det är din personliga syn eller om det är Socialdemokraternas syn på vilka vårdföretag som är lämpliga att lägga anbud i Stockholms läns landsting.

Anförande nr 107

Landstingsrådet **Dag Larsson (S)**: Låt mig först vara väldigt tydlig med att det är skillnad mellan vad som är formellt och vad som är legalt. Capiro har absolut legal rätt att lägga anbud på detta sjukhus. Däremot är vi socialdemokrater kritiska till företag som inte betalar skatt. Det är precis så det har varit i fallet med Capiro sedan 2007. Det beror nämligen på att man har gjort en mycket märklig konstruktion där Capiros huvudbolag har lånat ut pengar till ränta motsvarande 135 procent som Capiro Sverige betalar tillbaka till sitt moderbolag. Det gör att man inte har några pengar att betala skatt för i Sverige.

Det pågår just nu en juridisk process om detta, som jag hoppas att Capiro förlorar. Själva inställningen att man vill bedriva sjukvård för skattepengar och sedan inte göra rätt för sig och betala skatt tycker jag talar för att det bör riktas kraftig kritik mot Capiro som bolag – men det är på det planet, inte mot Capiro som bedriver sjukvård. Capiro som bedriver sjukvård på S:t Görans sjukhus gör ett hyfsat jobb, tycker jag. Men de vill inte göra rätt för sig och betala skatt för de vinster som de gör när de bedriver sjukvård. Det tycker jag är bedrägligt och det är en socialdemokratisk uppfattning.

Anförande nr 108

Landstingsrådet **Gustav Andersson (C)**: Jag välkomnar den distinktionen. Samtidigt är det så att vårt uppdrag här är att säkerställa att vi får god hälso- och sjukvård för de skattepengar vi satsar på verksamheten. Det är inte de pengar som eventuellt går i överskott i ett bolag som är avgörande för om man kan leverera god vård eller inte. Det är ju de pengar som blir över som den här skatttävlingen handlar om.

Frågan torde vara irrelevant när det gäller huruvida Capiro är ett företag som skulle kunna vara med och lägga anbud för att bedriva god vård inom hälso- och sjukvården. Dessutom är det, som du själv påpekar, en juridisk prövning som ännu inte är genomförd.

Anförande nr 109

Landstingsrådet **Dag Larsson (S)**: Nej, men för oss socialdemokrater blir det än viktigare att säkerställa att man vid den här upphandlingen har fungerande konkurrens. Om vi har ett företag som inte vill betala skatt på de vinster man gör, om vi har ett företag som är pådrivande för att man ska ha försäkringssjukvård i den stockholmska sjukvården, så blir det än viktigare för oss att säkerställa att det blir flera anbudsgivare som kan lägga anbud på driften av det här sjukhuset.

Jag befarar tyvärr – jag har sagt det flera gånger nu och jag hoppas att jag så småningom kommer att få säga att jag har fel – att det bara kommer att finnas en anbudsgivare och det är Capiro.

Anförande nr 110

Landstingsrådet **Birgitta Rydberg (FP)**: Ordförande, landstingsledamöter! Folkpartigruppen känner ingen som helst tvekan om att landstinget ska fatta beslut om att upphandla verksamheten på S:t Görans sjukhus av en entreprenör i stället för att återta sjukhuset i egen regi.

Vi tycker att det ligger ett egenvärde i att ha en entreprenör vilket gör att vi får ett jämförelseobjekt med egenregiverksamheten vid våra egna sjukhus.

S:t Görans sjukhus hade under sina första år cirka 12 procent lägre kostnader än de jämförbara klinikerna på Danderyds sjukhus och Södersjukhuset. Det ledde ju till att vi fick utrymme för mer annan vård än om vi hade betalat S:t Görans sjukhus lika mycket som vi betalade Danderyds sjukhus och Södersjukhuset. Men det gav oss också en insikt om att Danderyds sjukhus och Södersjukhuset borde kunna bli lika effektiva som S:t Görans. Danderyds sjukhus var det dyraste sjukhuset för ett par år sedan. I dag har både Danderyds sjukhus och Södersjukhuset kommit ner till samma kostnadsnivå som S:t Görans sjukhus.

Detta hade inte skett om vi inte hade kunnat sätta press och visa att det är möjligt. Danderyds sjukhus och Södersjukhuset har gjort ett fantastiskt bra jobb.

Modeordet i dag i svensk sjukvård är begreppet Lean, alltså att man arbetar med vårdprocesser som ger snabb och korrekt vård med alla inblandade enheter som ska ge patienten god vård med god kvalitet. S:t Görans sjukhus var först ut med detta arbetssätt, de har kommit längst. Nu arbetar alla våra sjukhus med detta, men utan det föredöme som S:t

Görans sjukhus har varit hade vi inte kommit dit där vi är i dag. Vi har fortfarande en bit kvar, men vi är på väg.

S:t Görans sjukhus ligger fortfarande främst med kortare sammanhållen vårdprocess, vilket är bra sett från patientsynpunkt. Det ger något kortare vårdtider men man får samma vårdresultat och vårdkvalitet. Det fungerar mer som hand i handske där, lite effektivare på S:t Görans än på andra sjukhus fortfarande, men de andra sjukhusen är på väg.

Uppföljningen av kvalitet är en väldigt viktig del av hälso- och sjukvårdsnämndens roll. Både i öppna jämförelser och i granskningen av kvalitetsregister ligger S:t Görans sjukhus bra till. Det visar att vården så som den bedrivs i dag är bra både för patienterna och för skattebetalarna.

Varför motsätter vi i Folkpartiet oss att man ska lägga egenregianbud? Jo, erfarenheten förskräcker. Går det att lägga ett rent anbud där man inte kan gömma kostnader? Har vi över huvud taget några tjänstemän som skulle kunna skriva ett sådant anbud? Vi tror inte det.

När kirurgi- och ortopediverksamheterna upphandlades ute vid Löwenströmska sjukhuset under förra socialdemokratiska styret så lade Danderyds sjukhus ett egetregianbud som innebar att man slog ut en effektiv, bra vårdgivarverksamhet och i egen regi såg till att Danderyds sjukhus tog över med stora problem med tillgängligheten. De misskötte vården, de klarade inte de vårdvolymer som man hade lovat, de fick för dyra pengar köpa in läkartjänster från KS, till exempel öron-näsa-hals-läkare. Det var ingen bra affär, inte för Danderyds sjukhus, inte för Danderyds sjukhus ekonomi, inte för patienterna, inte för skattebetalarna. Danderyds sjukhus hade ju problem med underskott i sin ekonomi.

Om spåren förskräcker så borde man kunna lära av misstagen och inte föreslå att Danderyds sjukhus och/eller Södersjukhuset ska få lägga anbud på S:t Görans sjukhus. Har de inte fullt upp med att klara sina egna sjukhus?

Folkpartiet vill inte ha egenregianbud, dels för att vi befarar att det kan bli svårigheter att lägga ett sådant anbud på ett korrekt sätt, dels för att vi tycker att det ligger ett egenvärde i att ha en entreprenör som inte själva äger. Vi kan se att det kan tillföra kompetens i management och utveckling av vården så som vi har sett på S:t Görans sjukhus. Man ska inte heller underskatta de dynamiska effekter som finns av konkurrens. Därför yrkar vi bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 111

Landstingsrådet **I l i j a B a t l j a n** (S): Ordförande, ledamöter! Det var bra att vänta på Birgitta Rydbergs inlägg, för då fick vi hela bilden. Majoriteten vill genomföra upphandling och privatisering för att det har ett egenvärde. Det har Birgitta upprepat ett antal gånger. Nu är det tydligt. Nu förstår vi också varför majoriteten har slarvat med att följa förslaget från Ernst & Young och konsulterna om att man skulle genomföra kvalitetsuppföljningar. Ernst & Young rekommenderar väldigt tydligt att landstinget ska göra en fördjupad nulägesanalys där man ska analysera nuvarande vårdproduktion, kvalitet och pris med mera. Ingenting av detta har hänt, för Birgitta Rydberg och majoriteten är inte intresserade. Att privatisera är ett egenvärde.

Det förstår man också om man läser om Folkpartiet och Birgitta Rydberg framför allt under de senaste åren. Det började bland annat i Svenska Dagbladet i november 2008 med önskan att privatisera Danderyds sjukhus. Birgitta har också sagt väldigt tydligt i valrörelsen att man ska privatisera alla våra sjukhus, för spåren förskräcker. Tyvärr, tyvärr är det väldigt oroande att en så stor upphandling görs bara för att den har egenvärde.

Anförande nr 112

Landstingsrådet Birgitta Rydberg (FP): För oss i Folkpartiet har eget ägande inte ett egenvärde. Egenvärdet handlar om att vi har en gemensam finansiering av sjukvården där hälso- och sjukvårdsnämnden och landstinget finansierar all vård. Detta är egenvärdet.

Vi ser ett stort värde i att ha entreprenörer så att vi får de här jämförelserna. I princip tycker vi att det som inte är myndighetsutövning är sådant som man kan utsätta för konkurrens, och vi kan inte se att det är något problem med att vi utsätter ett sjukhus ännu en gång för en upphandling.

Däremot har vi ju sett effekterna av det som dina kompisar ställde till med ute på Löwenströmska. Fortfarande finns det sår kvar efter detta. Den läxan har i varje fall vi lärt oss även om inte ni har gjort det.

Ja, det är så att Folkpartiet tycker att det är ett egenvärde att ha mångfald med flera vårdgivare som verkar sida vid sida, inte minst för att vi får de här jämförelserna och den dynamiska effekt som detta har på egenregiverksamheten.

Anförande nr 113

Landstingsrådet Ilija Batljan (S): Ordförande, ledamöter! Jag är väldigt tacksam över Birgittas tydlighet. Jag har nämligen haft svårt att förstå varför man har slarvat med kvalitetsindikatorer, varför man har slarvat med att följa upp Ernst & Youngs rekommendationer. Det har för mig varit otroligt irriterande för att hitta länken. Nu förstår jag tydligheten. Jag är tacksam för detta, Birgitta.

Nu är min fråga: Är detta första steget för att i nästa steg privatisera Danderyds sjukhus? Ge oss den bilden så att vi uppfattar helheten, så att vi vet vad det är vi fattar beslut om.

Anförande nr 114

Landstingsrådet Birgitta Rydberg (FP): Det som vi fattar beslut om nu är att vi ska upphandla S:t Görans sjukhus. Inget annat ligger i det här beslutet.

Det är struntprat det du säger om att vi inte följer upp kvaliteten! Det är struntprat, trams. Det finns ju väldigt många kvalitetsuppföljningar som görs av verksamheten vid alla våra sjukhus, även det som gäller S:t Görans sjukhus, och vi gör jämförelser mellan kliniker med motsvarande vårdinnehåll.

Det är bra kvalitet, det har vi kunnat se av de analyser som har gjorts. Vi hyser ingen oro för att man inte skulle kunna klara kvaliteten i framtiden.

I det förfrågningsunderlag som ska utarbetas av hälso- och sjukvårdsnämnden så kommer det självfallet att finnas krav på kvaliteten.

Anförande nr 115

Landstingsrådet Sevefjord (V): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag vill fortsätta det som Ilija var inne på, för jag reagerade på samma sätt. Inför det förslag till upphandling som vi nu hanterar tog Ernst & Young fram en rapport, upphandlingsförberedelser, som kom i somras. Där gav de vissa rekommendationer för hur de tyckte att majoriteten skulle gå vidare.

Bland annat gav de rekommendationen att man skulle göra komparativa studier mellan de två stora akutsjukhusen i Stockholm och S:t Görans sjukhus. Det var en rekommendation. Men det gjorde ni inte. Det fanns också en rekommendation om att man skulle studera utvecklingsarbetet på S:t Görans sjukhus och jämföra med utvecklingsarbetet på andra akutsjukhus. Men inte heller det gjorde ni.

Jag skulle vilja veta: Varför gjorde ni inte detta, när det rekommenderades i analysen?

Du säger att Danderyds sjukhus har gjort ett fantastiskt jobb. Ja, det är vi överens om. I september sade du: Det är en fantastisk resa Danderyds sjukhus har gjort. Med en privat entreprenör kan man nog komma ännu längre. Det sade du i september 2010.

Håller du fast vid att du vill ha en privat entreprenör på Danderyds sjukhus?

Anförande nr 116

Landstingsrådet Rydberg (FP): Först och främst finns det redan ganska många kvalitetsjämförelser som är gjorda och som hälso- och sjukvårdsförvaltningen har tillgång till och som du också kan få tillgång till, om du inte redan har det.

Man har den bästa hjärtsjukvården på S:t Görans sjukhus. Man tillhör de bästa när det gäller strokevården. Man har lägst andel omoperationer när det gäller höftprotesoperationer. Man har efter Norrtälje sjukhus lägst andel vårdrelaterade infektioner. Man har den kortaste väntetiden på akutmottagning för patienter över 80 år.

Vi kan ta upp många kvalitetsdata. De finns, och de finns tillgängliga även för dig, om du vill.

I det förfrågningsunderlag som kommer att tas fram kommer det att finnas ytterligare krav. Det förfrågningsunderlaget kommer dock inte att vara klart förrän om ett par månader, och då kommer vi som sitter i hälso- och sjukvårdsnämnden att kunna ta del av det och se om vi tycker att det är tillräckligt eller om det ska tillföras något ytterligare.

Anförande nr 117

Landstingsrådet Sevefjord (V): Södertälje sjukhus, detta lilla fina sjukhus, har lika korta väntetider på akuten som S:t Görans sjukhus.

Vad du har räknat upp är en hel del bra saker som S:t Görans sjukhus har. Men man har också mindre bra saker. Det undviker ni nogsnamt att lyfta fram. Jag undrar: Varför är ni så rädda för att göra ordentliga kvalitetsjämförelser? Det skulle ju underlätta.

Vi i Vänsterpartiet har en annan uppfattning. Vi vill att landstinget ska ta tillbaka sjukhuset. Men vi inser att vi inte är i majoritet i den här församlingen. Därför tycker vi att det är oerhört viktigt att vi som ska fatta beslut och fortsätta med det här arbetet får ordentliga underlag. Men ni ger oss ju inga underlag!

Det underlag som vi i dag har att fatta beslut utifrån är undermåligt – inte därför att tjänstemännen har gjort ett dåligt jobb utan därför att det är så hårt politiskt styrt. Det finns nästan inga bilagor. Riskbilagan finns till exempel inte med, och Ernst & Young-rapporten finns inte med. Det är ett jättedåligt underlag vi får av er. Jag förstår inte varför ni inte vill se till att vi får ett ordentligt underlag.

Anförande nr 118

Landstingsrådet Rydberg (FP): Problemet är väl att det aldrig kommer att finnas ett underlag som gör er i Vänsterpartiet nöjda, eftersom ni över huvud taget inte vill att man ska upphandla S:t Görans sjukhus. Ni har ju ständigt varit tydliga med att ni vill återta det i egen regi.

Men det finns faktiskt väldigt mycket kvalitetsdata. Det finns SKL:s öppna jämförelser. Det finns också Stockholmsförvaltningens egen jämförelse mellan de olika sjukhusen här i Stockholm. Så materialet finns.

Där ser man också: Vad är sjukhuset bäst på? Var ligger man på medelnivå? Är det något man ligger sämst på? Jag vet att S:t Görans sjukhus ligger något högre beträffande återinskrivning på intensivvårdsavdelning. Men det finns inga data som pekar på att man är sämre än andra sjukhus.

Över huvud taget tycker jag att vi ska fortsätta att hålla ögonen på kvaliteten på alla våra sjukhus, både i de vårdavtal som vi gör och i de upphandlingar som kan vara aktuella av en del vårdgrenar som inte kommer att vara aktuella för vårdval.

Jag känner ingen som helst oro när det gäller kompetens i fråga om att göra ett bra förfrågningsunderlag, sett utifrån kvalitetsaspekter. Jag tror alldeles säkert att landstinget klarar av det.

Anförande nr 119

H e l e n e Ö b e r g (MP): I den bästa av världar hade vi haft grön majoritet här i landstinget i Stockholm. Då hade vi inte upphandlat några akutsjukhus. Och då hade vi kanske kunnat kosta på oss att ha en lite billigare revision, kan jag tänka mig.

Men nu lever vi inte i den bästa av världar med grön majoritet utan vi lever med ett alliansstyre. Jag ska i mitt anförande försöka ringa in vad som är politikens uppgift när man gör upphandlingar.

Jag tänker ganska ofta på en sak som Timbro har sagt: Ibland är det bättre att inte göra någon upphandling alls än att göra en som är dålig. Här i landstinget har vi en historia där vi har gjort en eller ett par ganska dåliga upphandlingar, så det finns anledning för oss att jobba på att utveckla hur vi arbetar som politiker med upphandlingar.

När man läser handlingarna inför upphandlingen av S:t Görans sjukhus eller lyssnar på någon av våra alliansvänner är det lätt att gå vilse. Det är lätt att få för sig att syftet med upphandlingen är en mångfald av olika aktörer i vår verksamhet. Men vi politiker är ju medborgarföreträdare – inte mångfaldsaktivister. Syftet med de beslut som vi fattar här i landstinget måste vara bra vård för stockholmarna. Det måste vara syftet med upphandlingen. Det är det vi ska uppnå: maximal kvalitet. Det är det vi är ute efter.

När jag tittar i underlaget kan jag säga att jag delar Vänsterpartiets uppfattning. Varför kan man inte redovisa kvalitetssiffrorna tydligt? Om det ser så himla bra ut och det inte finns något att vara rädd för finns det ingen anledning att inte redovisa uppgifterna för fullmäktige. Det står nästan ingenting om kvalitet i underlagen. Det är jättekonstigt, för det är ju centrum i upphandlingen. Det är det vi ska uppnå. Det står inte redovisat hur det har varit. Det står inte redovisat hur man vill att det ska bli.

Det står inte heller redovisat särskilt mycket om styrning och revision, som vi har varit inne på. Det är en viktig del. Men vi ska inte förlänga debatten eller ta den en gång till. Jag kan inte säga att privat vård med automatik är bättre. Men jag kan inte heller säga att privat vård med automatik är sämre, för det handlar mycket om styrning, uppföljning och kontroll. Det står det inte heller så mycket om.

Det finns också uppenbarligen olika uppfattningar mellan oppositionen och majoriteten om hur man ska arbeta med de här frågorna. Jag tycker att vi borde få en tydligare redogörelse.

När man upphandlar ett sjukhus ska fokus ligga på kvaliteten. Ni förstår säkert att vi tycker att det är viktigt, för jag har sagt det flera gånger. Vi vill att man ska redovisa tydliga kvalitetsnivåer som de var innan man tecknade avtalet, och sedan ska man öka ambitionen under avtalsperioden.

Vi behöver sätta mål för sjukhuset för en kontinuerligt utvecklad kvalitet i den förnyade upphandlingen för att säkerställa att det inte sker per automatik bara därför att det är en privat utförare utan därför att det är det vi i underlaget säger att vi vill ha. Vi vill ha bra kvalitet.

Fördelen med en upphandling är att vi ska kunna ta ställning till vem som kan driva sjukhuset på bästa sätt och till bästa pris. Vi har varit inne på att det är viktigt att Capio, som driver sjukhuset nu, inte ska få något informationsövertag. Då handlar det om att åstadkomma konkurrens på riktigt. Man ska kunna jämföra olika alternativ.

Ett enda anbud på verksamheten kan aldrig räknas som konkurrens. Jag vet att vi har diskuterat det förut. Det räcker inte med ett enda anbud. Och självfallet ska landstinget få lägga ett anbud på sjukhuset. Jag köper inte argumentet att det redan finns referensobjekt. Då skulle också de privata aktörerna kunna säga: Vi driver sjukhus i Tyskland eller på något annat ställe – ni kan väl titta där på hur vi har löst det. Det är klart att man måste räkna på det specifika objekt som man lägger bud på. Det måste också vi i landstinget göra.

Sedan är vi tveksamma till om man verkligen kan avbryta en upphandling mitt i, om man inte nöjd. Ni får gärna återkomma till om det går att göra så. Jag är tveksam till om det går.

Det är viktigt att vi i upphandlingen redan från början säkerställer att om man ska driva sjukvård genom offentlig finansiering, då ska man inte blanda det med försäkringspatienter. Det finns med bland våra yrkanden. Är det offentliga pengar som man tar emot är det offentlig vård man ska satsa på.

Avslutningsvis skulle jag vilja säga några ord om att vara politiker i Stockholm. Det är ju lite speciellt. Våra Miljöpartikolleger i andra landsting känner inte riktigt igen sig i hur det är att vara politiker i Stockholms läns landsting. Vi i oppositionen i Stockholm har en viktig uppgift när det gäller att föra fram diskussionen kring olika driftsformer i vården. Jag skulle önska att vi blickade vidare och inte bara pratade om privat vård eller inte utan faktiskt resonerade: Om vi är tvungna att handla upp vård, hur gör vi det på bästa sätt för att säkerställa kvaliteten för stockholmarna? Här finns också olika uppfattningar mellan majoriteten och oppositionen som måste belysas.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag.

Anförande nr 120

Landstingsrådet Reinfeldt (M): Fru ordförande! Det material som efterfrågas handlar inte om förberedelser inför upphandlingen utan det som sedan ska finnas med i ett förfrågningsunderlag.

Vad landstingsfullmäktige ska göra i dag är inte att ta ställning till Capio eller någon annan. Vi ska inte heller ta ställning till något förfrågningsunderlag. Det är inte frågan för dagen. Vi ska ta ställning till om vi ska upphandla eller inte, om landstingsfullmäktige ska fatta beslut enligt landstingsstyrelsens förslag eller om vi inte ska göra det.

Gör landstingsfullmäktige det intensifieras naturligtvis också förvaltningens arbete och juridikens arbete med att ta fram ett klokt förfrågningsunderlag där man ställer krav på en framtida vårdgivare.

Helene! Jag har fått svaret att om vi under anbudstiden upplever att vi inte får tillräckligt bra anbud som uppfyller de pris- och kvalitetsmål som vi i förväg sätter upp, då kan vi avbryta upphandlingen.

Anförande nr 121

Landstingsrådet **A n d e r s s o n (C)**: Jag tänkte kontrollera min hörsel. Öberg sade i debatten att i den bästa av världar skulle inga akutsjukhus upphandlas. Det är en åsikt som ligger i linje med Miljöpartiets budgetförslag för 2010, där man också framhöll att akutsjukhus bör drivas i offentlig regi.

Jag vill nu fråga Miljöpartiet: Vad är er uppfattning? Är det att inga akutsjukhus bör upphandlas utan att alla akutsjukhus bör drivas i offentlig regi? I så fall tycker jag att ni kan säga det rakt ut.

Anförande nr 122

H e l e n e Ö b e r g (MP): Vi skulle inte själva ha satt i gång en sådan process. Men som jag sade ganska tydligt: Att bara hålla fast vid den frågeställningen – upphandla eller inte upphandla – är en irrelevant diskussion i Stockholm, där vi redan har påbörjat upphandlingar. Då tycker jag att vi som politiker och medborgarföreträdare har ett stort ansvar för att fördjupa diskussionen kring hur en sådan upphandling ska ske – därav våra förslag.

Anförande nr 123

Landstingsrådet **A n d e r s s o n (C)**: Medborgarna i det område som S:t Görans sjukhus serverar är i allmänhet mycket nöjda med vården. De är nog intresserade av att se om det finns en drivkraft för någon form av återsocialisering, om det finns en ideologisk vilja att återta vård i offentlig regi som i dag bedrivs väl i icke-offentlig regi.

Problemet med Miljöpartiets och även den övriga oppositionens ståndpunkt i den här frågan är att ni säger att vi försöker göra det till en principfråga att vi vill ha sjukhuset privat och att ni så att säga står objektivt mellan de driftsformerna. Men den dörr som ni öppnar vid den här upphandlingen går ju bara åt ett håll: Med ert förslag kan det aldrig blir mer akutsjukvård som drivs i privat regi, utan det kan bara bli så att det enda akutsjukhus som vi har i privat regi kan bli offentligt.

Det är en svängdörr som går bara åt ett håll. Den går åt socialismens håll.

Anförande nr 124

H e l e n e Ö b e r g (MP): Nu säger du något intressant, Gustav! Är det alltså flera akutsjukhus som ska upphandlas?

O r d f ö r a n d e n: Gustav Andersson får inte svara, eftersom replikskiftet är avslutat.

Anförande nr 125

Landstingsrådet **S e v e f j o r d (V)**: Jag kan väl svara för Gustav Andersson. I valrörelsen sade du att Danderyds sjukhus eller något annat sjukhus i Stockholms läns landsting borde privatiseras. Det är er ståndpunkt.

Jag håller med Filippa Reinfeldt, som sade att ärendet gäller om vi ska upphandla eller inte. Vi i Vänsterpartiet tycker inte att vi ska upphandla. Vi vill att S:t Görans sjukhus ska återgå i landstingets regi. På den punkten är vi mycket tydliga.

Vi tror egentligen inte heller på att man ska lägga egenregianbud. I det här läget tror jag nästan inte att det går att göra, för det är en enorm apparat som krävs för det. Annars kunde det vara ett bra alternativ.

Vi är väldigt tydliga med vad vi tycker. Jag vill passa på att tala om varför vi tycker så. Våra grundläggande skäl är naturligtvis delvis ideologiska, på samma sätt som det handlar om ideologi när det gäller borgarna – så är det.

Vi tycker att S:t Görans sjukhus tillhör stockholmarna. De har finansierat sjukhuset, och de finansierar all vård på sjukhuset, så varför ska de inte äga sjukhuset? Det tycker vi i Vänsterpartiet, och vi vet att en majoritet av befolkningen tycker så när man frågar dem, så det är inga konstiga åsikter vi har.

Ernst & Young säger också i sin rapport, som jag hänvisade till i ett tidigare replikskifte, att offentligt finansierade europeiska akutsjukhus främst drivs i egen regi, så det är inget konstigt att vi tycker att det ska drivas i egen regi. Det är det första skälet.

Det andra skälet är att det inte finns några vetenskapliga belägg för att privat vård är bättre än offentligt. Myten om att det är så måste man slå hål på.

Svensk sjukvård är i absolut världsklass. Vi ligger i topp i internationella mätningar, inte minst när det gäller medicinska resultat men också beträffande tillgång till vård, tillgång till vaccination, tillgång till starroperationer och tillgång till nya läkemedel. Vi ligger i absolut världstopp.

Den positionen har vi uppnått – anser vi i Vänsterpartiet – just därför att vi i huvudsak har en offentligt finansierad och offentligt driven vård. Det är inte privata vårdgivare som har gett oss den positionen, utan det är den offentliga vården. Vi ligger i absolut världstopp. Även om vi här i salen många gånger kritiserar vården är det ju så att vi har en väldigt bra vård.

När det gäller kostnadseffektivitet kan man säga att vården är väldigt kostnadseffektiv internationellt sett. Jämför vi med andra länder ute i Europa har vi en förhållandevis billig och effektiv vård. Så är det. Därför tycker vi att det är konstigt att man prompt måste privatisera.

Övertagande i egen regi är administrativt och juridiskt mycket enklare än att lägga egenregianbud. Dessutom anser vi att det ger större flexibilitet och utvecklingspotential för S:t Görans sjukhus när det står i en situation där hela akutsjukvårdsstrukturen i Stockholms läns landsting ska ändras. Det är dumt att binda upp sjukhuset med ett långvarigt avtal.

Jag vill också säga – jag tror att en del som sitter på läktaren representerar S:t Görans sjukhus – att vi aldrig har sagt att S:t Görans sjukhus är ett dåligt sjukhus. Det är ett bra akutsjukhus, precis som alla andra akutsjukhus i Stockholm. Personalen där gör ett fantastiskt jobb. De är självfallet lika duktiga som personalen på alla andra sjukhus. Jag vill bara ha det sagt, så att det är tydligt.

Den tredje huvudinvändningen mot upphandling som vi har är riskkapitalbolagens intåg på en så kallad vårdmarknad. Vi vill inte att riskkapitalbolag ska driva offentligt finansierad vård, bland annat eftersom de inte är intresserade av att betala skatt. Vi tycker att det är väldigt konstigt. I den här upphandlingen – som är den största upphandling av akutsjukvård som har gjorts någonsin – handlar det om väldigt mycket pengar. Det är olika siffror. Jag brukar säga 20–25 miljarder. En del säger 15 miljarder. Men jag tror att siffran 20 miljarder är ganska relevant.

Då är det egentligen bara de stora riskkapitalbolagen som har möjlighet att lägga anbud. Det finns inga andra som har tillräckligt med ekonomiska resurser. Capio AB ägs av ett riskkapitalbolag, Nordic Capital, som har sitt säte i ett skatteparadis – det finns skäl för det. Enligt journalisten Kent Wärne har man inte över huvud taget betalat skatt i Sverige de senaste tre åren. Man har också fått ett skatteplaneringsförsök på 400 miljoner kronor underkänt av Skatteverket. Det beslutet är ännu inte klart.

Det är mot den bakgrunden som vi i Vänsterpartiet säger att det absolut bästa är att återta S:t Görans sjukhus i egen regi, gärna tillsammans med att personalen får större inflytande över utvecklingen av sjukhuset.

Anförande nr 126

Landstingsrådet Andersson (C): Fru ordförande! Beslutet att i slutet av förra årtusendet anförtro driften av den skattefinansierade vården vid S:t Görans sjukhus till ett privat bolag är en av Stockholms läns landstings stora framgångssagor. Det blev ett lysande exempel på att företagsamhetens decentralistiska krafter är långt överlägsna den traditionella centralplaneringspolitik som dittills varit kännetecknande för svensk offentlig sektor.

S:t Görans sjukhus blev fröet till positiv utveckling på många sätt: en ny dynamisk gren av svenskt och europeiskt näringsliv, större dynamik på vårdens arbetsmarknad, en ny ansvarskultur i vården och nya arbetsätt där personalens erfarenheter och idéer tas till vara i förnyelsen. Även landstingets sätt att styra hälso- och sjukvården med avtal och ersättningssystem i stället för ibland tandlösa dekret har utvecklats. Alla dessa processer har alltså spritt sig långt utanför sjukhusväggarna på Kungsholmen.

Jag kan som Centerpartiets gruppledare bara beklaga att en förenklad och bitvis populistisk debatt har begränsat den omfattning i vilken politiker i Sveriges landsting har kunnat och vågat ge större utrymme och spridning för dessa processer.

Som en av mina värderade kolleger, forsknings- och äldrelandstingsrådet Stig Nyman, brukar säga har S:t Görans-reformen fått större betydelse för sjukvården i Storbritannien och Spanien än vad den har fått i Sverige.

Fru ordförande! Det är ett misslyckande för demokratin när ansvariga politiker inte arbetar för att genomföra åtgärder som de vet är nödvändiga eller gynnsamma, eftersom de uppfattar att de inte klarar av debatten eller därför att de ser en möjlighet att rida på kortsiktiga, reaktionära opinioner.

Detta är särskilt viktigt för en politisk majoritet vars ställningstagande faktiskt är avgörande för vad som beslutas. Men även oppositionens ställningstagande har betydelse. Kvaliteten på oppositionens opinionsbildning är ofta avgörande för vad som är genomförbart på sikt.

Jag vill hävda att Socialdemokraternas hantering av ärendet om upphandlingen av S:t Görans sjukhus är ett uttryck för oppositionspolitikens förfall.

Den ledande oppositionsföreträdaren i landstinget, som också deltar i den hälso- och sjukvårdspolitiska debatten, även om han må ha en annan huvudtalare, talar vitt och brett i tidningarna om behovet av nytänkande i socialdemokratin och om värdet av företagsamhet också i vården. Men i praktisk handling fortsätter han den traditionella socialdemokraternas kamp mot företagsamhet i välfärden.

I Socialdemokraternas förslag till beslut andas varje mening en längtan tillbaka till offentlig drift av S:t Görans sjukhus. Det handlar inte om att lägga hinder för gigantiska nya privatiseringar, utan det handlar om att skapa förutsättningar för en återsocialisering av det friaste akutsjukhuset i Stockholm, att stänga vårt enda fönster inom akutsjukvården för förnyelsens vindar i vården.

Socialdemokraternas förslag väcker frågor. Ordet "intraprenad" får en helt ny mening. Man beskriver i sitt förslag att ett återtagande av S:t Görans sjukhus i offentlig regi är en helt oprövad process. Men den är riskabel inte bara för S:t Görans sjukhus, utan här vill man också dra in Södersjukhuset och Danderyds sjukhus, som man vill använda som bulvaner för ett återtagande.

I stället för Capio S:t Görän öppnar Ilija Batljan och Dag Larsson för Södersjukhuset S:t Görän. Efter den besvärliga sammanslagningen av Karolinska sjukhuset och Huddinge universitetssjukhus öppnar man nu för en experimentell sammanslagning av de två stora innerstadssjukhusen.

Fru ordförande! Att ärendet skulle vara dåligt berett är inte riktigt. I dagsläget relevanta förutsättningar för det beslut som vi ska fatta i dag är belysta, och arbetet med innehållet i ett upphandlingsunderlag pågår och kommer i sin ordning. Att oppositionen inte har haft tid att ta ställning till förslaget säger i det här fallet mer om oppositionen än om ärendets beredning.

Nyttan av Socialdemokraternas förslag ser jag som fiktiv och av enbart intern nytta för Socialdemokraternas landstingsgrupp. Centerpartiet och Alliansen vill ha minst ett av landstingets akutsjukhus i privat drift eftersom det är ett viktigt fönster för nytänkande i vården. Att ställa sig bakom förslag om egenregianbud när vi inte vill stänga detta fönster skulle enbart vara att skapa osäkerhet, byråkrati och fördyringar.

Jag yrkar å Centerpartiets vägnar med stolthet bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 127

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Ibland vet man inte om Gustav kritiserar Socialdemokraterna eller om han riktar kritiken mot Moderaterna. Jag har förstått att Centerpartiet och Folkpartiet och troligen flera vill privatisera också Danderyds sjukhus. Du får gärna berätta för oss, Gustav, om det är det som prövas i dag, det vill säga systemet och förutsättningarna för att göra detta.

Du behöver inte gå runt och diskutera egen regi. Vi kommer tillbaka när det gäller egenregianbud. Du har tydligen inte förtroende för den organisation som du utgör en del av ledningen för. Faktum är att en stor del av vården i vårt län i dag bedrivs av offentliga landstingsverksamheter som du företräder, som du talar illa om, som du inte står upp för, som du inte tror skulle klara av att ta fram ett egenregianbud. Jag beklagar det, Gustav!

Berätta för oss vad du tänker göra med Danderyds sjukhus!

Anförande nr 128

Landstingsrådet A n d e r s s o n (C): Centerpartiets inställning till sjukvårdens huvudmannaskap står uttryckt i vårt landstingspolitiska program. Vi vill gärna ha dörrar som går åt båda hållen. Vi kan tänka oss både privata akutsjukhus och offentliga akutsjukhus.

Problemet för er socialdemokrater är att ni vid den här upphandlingen vill skapa en dörr som kan gå åt enbart ett håll. Det kan inte bli några akutsjukhus som kommer ut och ersätter, för den händelse att det enda icke offentligt drivna akutsjukhuset skulle återsocialiseras. Jag tror att ni därigenom stänger ett fönster för förnyelse i vårdsektorn.

Jag har inte med ett ord kritiserat den vård som bedrivs på övriga akutsjukhus. Tvärtom tror jag, som Birgitta Rydberg har sagt, att S:t Görans sjukhus har bidragit till att vitalisera vården överallt. Det är inte medarbetarnas fel om de gamla driftsformerna stundom har varit konserverande.

Anförande nr 129

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Vi fick återigen svaret att för både Centerpartiet och Folkpartiet har privatisering ett egenvärde. Då kan vi lämna den frågan bakom oss, Gustav.

Då kan jag berätta för dig att om du hade ansträngt dig och sett till att det fanns kvalitetsindikatorer i det underlag som fullmäktige fattar beslut om i dag, då skulle du kunna berätta för Birgitta Rydberg att faktum är att S:t Görans sjukhus inte är bäst på stroke utan snarare tvärtom. Stroke är ett område där S:t Görans sjukhus gör stora insatser för att förbättra verksamheten.

Faktum är, Gustav, att detta är världens stora problem. Det är inte personalen på S:t Görans sjukhus, som gör ett fantastiskt jobb. Det är inte personalen på Danderyds sjukhus eller Södertälje sjukhus. De gör ett fantastiskt jobb. Det är politiker som driver något slags fundamentalistisk privatiseringsiver.

För mig är driftsformen inte relevant. För mig är kvalitet för våra invånare det viktigaste. Men det är det du vill stoppa genom att inte se till att det blir konkurrens i samband med upphandlingen.

Anförande nr 130

Landstingsrådet Andersson (C): Jag tror faktiskt att du tycker att driftsformen inte är relevant, för i det jag läser i tidningarna uppfattar jag att du i ganska stor omfattning tycker rätt vettiga saker. Om du nu tycker att driftsformen inte är relevant, varför är den då så relevant för Danderyds sjukhus, för Södersjukhuset och för de andra akutsjukhusen i länet? Om du vill att det enda privat drivna, offentligfinansierade sjukhuset ska konkurrensutsättas och jämföras med den offentliga sjukvården, varför vill du i så fall inte på motsvarande sätt pröva den offentliga sjukvården mot de eventuella privata aktörer som skulle kunna driva den vården?

Du har ritat upp en dörr på väggen. Den går bara åt ett håll. Det enda som kan hända i fråga om huvudmannaskap för S:t Görans sjukhus är att det enda sjukhus som vi har i privat regi ska in i den offentliga styrningen. Du öppnar inga nya dörrar för de andra sjukhusen.

Anförande nr 131

Vivianne Gunnarsson (MP): Gustav Andersson! Jag tror att det är bäst att du håller dig till miljöfrågorna, för den här frågan tycker jag att du har behandlat väldigt konstigt.

När den här frågan kom upp i hälso- och sjukvårdsnämnden tyckte vi att det var alldeles för snabbt. Nu har vi haft mer tid att tänka på den. Vi har ett övervägt förslag på hur vi vill göra. Det är inte så att vi är tveksamma.

Du pratar vitt och brett om vilket eko detta kommer att ge i Europa, men så är det inte alls. Det finns många privata sjukhus i Europa. Det finns också statliga sjukhus i Europa. Det finns statliga sjukhus i Kanada. Det finns privata sjukhus i USA. Det finns alla möjliga typer av sjukhus.

I Sverige har vi haft en offentlig vård som har fungerat utmärkt, och efter stor vända privatiserades vården på S:t Görans sjukhus för länge sedan. Då gjorde vi en massa utflykter för att titta på vård.

Att säga att det skulle bli något eko i Europa av vad vi gör här med vårt sjukhus, om vi tar tillbaka det i offentlig regi eller har det kvar i den form som den har i dag, det är att överdriva väldigt mycket.

Anförande nr 132

Landstingsrådet Sevefjord (V): Som vanligt tycker jag egentligen att det är ganska roligt när Gustav är uppe. Du är ju alltid så öppen och ärlig och säger precis vad du tycker. Det är kanske inte så smart alla gånger, men det är spännande och roligt att höra.

Du sade en sak som jag gärna vill att du förtydligar. Du sade att S:t Görans sjukhus är det friaste sjukhus som vi har i Stockholms läns landsting. De andra sjukhusen, är de ofria, eller på vilket sätt är de andra akutsjukhusen inte fria? Det vore spännande att höra.

Avslutningsvis: Vi i Vänsterpartiet säger nej till upphandling och vill ha ett återtagande i offentlig regi. Vi grundar det på att vi vill ha bästa möjliga kvalitet på hälso- och sjukvården och kostnadseffektivitet. Som jag sade i mitt tidigare anförande: Sverige ligger i absolut världsklass när man mäter sjukvården. Den är dessutom förhållandevis billig, och den är offentligt ägd och offentligt driven till 85–90 procent. Därför slår vi vakt om det offentliga – inte av något annat skäl.

Anförande nr 133

Landstingsrådet **A n d e r s s o n (C)**: Fru ordförande! När det gäller Vänsterpartiets ständpunkt i frågan har jag också bara goda ord att säga, för den är klar och tydlig. Ni gör inte några speciella rundresor runt era ständpunkter.

Ni gör en helt annan bedömning av möjligheten att driva verksamhet genom planerade, politiska beslut i byråkratiska organisationer och få effektivitet i det. Jag gör en helt annan bedömning. Den lilla livserfarenhet som jag har, det jag har läst mig till, det jag har hört från andra och det jag har sett i vården talar för att det är mycket stor skillnad mellan den ideala verkligheten av fattade politiska beslut och vad som faktiskt genomförs.

När det gäller formuleringen att S:t Görans sjukhus skulle vara det friaste sjukhuset i Stockholmsregionen menar jag att drift som inte är egen regi har andra frihetsgrader, naturligtvis inom alla de olika krav, specifikationer och kvalitetskrav som vi ställer upp för alla sjukvård. Men jag menar att man kan uttala sig på det viset. Det är inget nedvärderande av övriga sjukhus.

Anförande nr 134

Landstingsrådet **S e v e f j o r d (V)**: Jag är fortfarande lite nyfiken på vad du menar med "frihet". Vad är det för "frihet" som S:t Görans sjukhus har som inte de andra akutsjukhusen har? Och vad är det för "frihet" som den som kommer att driva S:t Görans sjukhus kommer att ha? Vi säger ju väldigt tydligt – och det gör även ni – att avtalen beträffande S:t Görans sjukhus och de övriga akutsjukhusen ska vara så lika som möjligt och i princip samma. Vad är det då för extra frihet som man har, menar du? Det är det jag är intresserad av att veta. Hur tänker du?

Anförande nr 135

Landstingsrådet **A n d e r s s o n (C)**: Bland annat blir det mindre risk för att politiskt fattade beslut går in på mellanlång eller kortare sikt och intervenerar beträffande hur man väljer att utveckla vården. Men jag är medveten om att mycket av friheten handlar om den mentalitet som följer av att man har en aktör som bara har det här sjukhuset, som inte har en politiskt tillsatt styrelse men som har tydliga kvalitetskrav, tydliga leveranskrav att uppfylla.

Vi ska definitivt fortsätta att ha mycket höga krav. Vi ska styra vården med hjälp av ersättningssystem och kvalitetskrav. Det kan vi göra precis lika bra om sjukhusen drivs i privat eller i offentlig regi.

Jag menar att alla Stockholms sjukhus där det skulle vara möjligt skulle kunna få en större frihetsgrad. Exemplet S:t Görans sjukhus är enligt min uppfattning något som man skulle kunna tillämpa även på andra håll.

Anförande nr 136

Tomas Eriksson (MP): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Man får börja med att tacka för att man i entrén fick den fina, lilla, blå inträdeslappen. Det kändes lite skakigt att stå här förra gången, men nu känner jag mig mycket tryggare.

Jag tycker att det är lite problematiskt att det Filippa Reinfeldt sade precis i början inte har fått mer genomslag i debatten. Jag tyckte att hon sade något som jag faktiskt önskar var det som var i fokus, nämligen: bästa möjliga vård till bästa tänkbara pris. Det är väl förhoppningsvis det som vi alla har som ambition att erbjuda våra skattebetalare.

Om man har den ambitionen tycker jag att man måste sätta kvaliteten i centrum och fokusera på den. Tyvärr tyckte jag, när jag läste majoritetens underlag till det aktuella beslutet, att det var ganska tunt beskrivet hur det ska gå till i upphandlingen. Jag tycker också att det är lite konstigt att man hänvisar till nästa steg i processen och säger att vi från oppositionens sida därför inte ska få ställa krav på vilka kvalitetsaspekter som ska finnas med i upphandlingen. För min del, om jag ska prata rent personligt, är det en oerhört central aspekt av den här frågan.

Jag skulle vilja ta tillfället i akt att ställa en öppen fråga utifrån det som jag har hört i debatten i dag. Det har tydligen framgått att S:t Görans sjukhus är ett bra sjukhus på många sätt. Det har jag inte heller tvivlat på. Men det är inte det bästa sjukhuset på alla sätt. Det finns områden där S:t Görans sjukhus kan bli väldigt mycket bättre.

Då är min fråga till majoriteten: Hur tänker ni i den framtida upphandlingen se till att det finns krav på kvalitetsökningar för S:t Görans sjukhus? Om ni har några tankar på det vore det intressant att höra det, för det är en mycket viktig fråga för mig för att kunna ta ställning till ärendet.

Jag tror att kvalitetskrav är det enda sättet att begränsa vinstuttag i vården. Det finns alltid tekniska modeller för att komma runt. Röntan som vi fick höra om nyligen är ett sådant snillrikt exempel.

Men om vi ställer tillräckligt höga kvalitetskrav tror jag att det i princip kommer att bli omöjligt för vilken operatör som helst som får driften av sjukhuset att ta ut vinst på våra skattebetalares medel. Men då vill jag veta om vi kommer att ställa så höga krav att det inte blir möjligt och vi därmed också ser till att få bästa möjliga vård för bästa möjliga pris.

Till sist skulle jag gärna vilja ha svar på frågan: Finns det möjlighet att i dag få en garanti – oberoende av vilken operatör det blir – för att S:t Görans sjukhus inte kommer att ta emot försäkringspatienter?

Anförande nr 137

Landstingsrådet Reinfeldt (M): Fru ordförande! Tack, Tomas Eriksson, för att du tog upp den fråga som ni har skrivit om i ert förslag till beslut!

Om landstingsfullmäktige i dag beslutar att en upphandling ska äga rum fortskrider förvaltningens arbete med att ta fram ett förfrågningsunderlag. Där kommer också de olika krav som handlar om kvalitet och innehåll in. De finns med i det som är förfrågningsunderlaget.

Tomas Eriksson frågar också efter garantier vad gäller försäkringspatienter. Det är rätt bra att den frågan kommer upp eftersom både Socialdemokraterna och Miljöpartiet har skrivit om detta. Jag hinner förmodligen inte ta upp allt i den här repliken.

Redan 2008 tog landstingsfullmäktige ett beslut som rör just detta, vilken typ av finansiering som får finnas på våra sjukhus. Samma krav som på våra egna sjukhus gäller också på S:t Görans sjukhus. De kraven är tuffare än lagstiftningen.

Anförande nr 138

Tomas Eriksson (MP): Fru ordförande! Vi får tolka det svaret så att det inte ställs några sådana garantier, eftersom det tyvärr redan i dag finns möjlighet inom vissa av våra offentligt drivna sjukhus att ta emot försäkringspatienter, vilket jag personligen tycker är väldigt synd.

Det är återigen så, **Filippa Reinfeldt**, att du hänvisar till nästa steg. Jag tycker att det är tråkigt att du gör det. Jag vill fortfarande veta mer konkret vad som till exempel kommer att hända och vilka typer av krav som vi kan tänkas ställa på den här vårdgivaren. Ställs det krav på patientnöjdhet, krav på tillgänglighet och så vidare?

Framför allt skulle jag vilja ha en tydlig beskrivning av vilka konsekvenser det kommer att bli för vårdgivaren om vårdgivaren inte uppfyller kraven. Kan vi till exempel besluta om vite eller inte betala lika mycket i ersättning?

Anförande nr 139

Landstingsrådet Reinfeldt (M): Fru ordförande! De frågorna, Tomas, återkommer vi till i förfrågningsunderlaget. Det är inte detta vi har att ta ställning till i dag.

Vårt avtal säger i dag att vårdgivaren ska prioritera landstingets offentligt finansierade patienter. Vi har samma skrivningar vad gäller alternativfinansierade patienter i alla avtal med sjukhusen enligt ett beslut från 2008.

Det innebär att landstingsfinansierade patienter prioriteras och att alla sjukhus också kan ta emot patienter med alternativfinansiering om vården inte redan finansieras via det offentliga. Det gäller samma för alla sjukhus i dag, och så vill vi ha det också fortsättningsvis.

Anförande nr 140

Tomas Eriksson (MP): Jag förstod att det gällde nästa steg. Men jag var intresserad av att höra vilken egen åsikt landstingsrådet hade eller om du kunde tänkas gå händelserna lite i förväg och förtydliga vad som komma skall, så att säga.

Anledningen till att jag frågar om detta är att jag för min del faktiskt har en klar rädsla för att det finns en möjlighet för den här operatören att sänka kraven på den vård som ges och därmed öppna upp möjligheter inom sin egen kapacitet för att ta emot försäkringspatienter, vilket jag tycker vore en mycket dålig utveckling.

Anförande nr 141

Catrin Mattsson (C): Fru ordförande! Jag skulle vilja ställa en fråga till Miljöpartiet utifrån det förslag som ni har lämnat där ni säger att ni tycker att Stockholms läns landstings produktionsutskott ska delta i kommande upphandling av akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus.

Jag undrar: Hur har ni tänkt er att produktionsutskottet ska vara med i anbudsgivningen? Mig veterligen har produktionsutskottet aldrig lagt ett egenregianbud eller deltagit i en upphandling på det sättet.

Jag skulle gärna vilja att ni specificerade vilken organisation eller vilket sjukhus som ni eventuellt har tänkt er, hur ni ser framför er att det skulle fungera.

Anförande nr 142

Tomas Eriksson (MP): Om jag ska vara helt ärlig: Jag är relativt ny här i salen, så jag har lite svårt att gå in på detaljer. Men jag kan säga två saker.

Jag har full tilltro till att våra tjänstemän här i landstinget har tillräcklig kompetens för att kunna lägga ett eget anbud på verksamheten. Så pass mycket tilltro har jag till den egna verksamheten.

Jag önskar faktiskt att majoriteten hade det också.

Anförande nr 143

Catrin Mattsson (C): Men i dag ser strukturen för sjukhusen ut så att akutsjukhusen drivs – även när landstinget sköter verksamheten – i bolagsform och med styrelser som arbetar med sjukhusen. Tänker ni er att det ska bli någon helt annan egen regi som inte ska vara kopplad till något bolag, eller vad är det ni vill få fram? Jag tycker att det vore intressant att höra hur ni har tänkt er att förslaget skulle omsättas i praktiken.

Anförande nr 144

Tomás Eriksson (MP): Jag får återigen hänvisa till att jag är relativt ny här i salen. Men du kan ju upplysa mig om jag har fel i det här sammanhanget. Jag levde i alla fall i föreställningen att det var möjligt för vårt eget produktionsutskott att ge ett uppdrag till en förvaltning eller myndighet att lägga ett egenregianbud. Om det är helt omöjligt får du väl rätta mig. Jag trodde i alla fall att det var möjligt.

Anförande nr 145

Landstingsrådet Nymån (KD): Herr ordförande! Detta är en mycket spännande och spänstig debatt, även om den bitvis handlar mer om förfrågningsunderlaget än dagens ärende. Det må så vara – det är en stor händelse i landstingets moderna historia, liksom konvertering av S:t Görans sjukhus för elva år sedan.

I det sammanhanget ska jag berätta för Dag Larsson och andra att detta med kvalitetsjämförelser och kvalitetsrapporter började på S:t Görans sjukhus långt innan SKL fanns som institution, det vill säga på Landstingsförbundets tid. Om jag inte är alldeles felunderrättad har den haft viss inspirationskraft för det som sedan har följt, eftersom de var mycket tidigt ute när det gällde kvalitetsuppföljningar.

Det som hände för elva år sedan har lett till, vilket också Gustav Andersson var inne på, viss förnyelse och visst nytänkande inom hälso- och sjukvården – men mer utanför Sverige än i Sverige. Det beklagar jag, eftersom det finns så mycket att hämta ur detta.

Den här upphandlingen avser ett åtagande under tämligen lång tid. Vi talar om tio år och en option på en förlängning. Det handlar alltså om en period på tre fyra mandatperioder. Vi är inte vana att tänka långsiktigt, utan vi brukar på sin höjd tänka fram till tredje söndagen i september ett valår. Det är perspektivet. Men här måste vi ålägga oss att ha ett längre perspektiv.

Upphandlingen ska vara inriktad på framtidens hälso- och sjukvård – inte på "baktidens". Vi kan ägna all tid åt att kritisera det som sker på landstingsägda sjukhus och på S:t Görans sjukhus, men det leder inte alls framåt. Det som däremot leder framåt är det arbete som nu delvis har inletts men som sker framför allt när vi nu kan koncentrera oss på själva förfrågningsunderlaget. Då handlar det om att lära sig vad som har hänt under minst de elva år som har gått när vi har haft ett privat drivet akutsjukhus i Stockholm.

Då behöver man lyfta blicken. Jag ska inte jämföra med Västra Götaland den här gången som i den förra debatten utan långt därutöver, nere i Europa och inte minst i USA.

Jag påminde om en mycket spännande bok när vi hade budgetfullmäktige. Den heter *Redefining Health Care* av Michael Porter. Den har en intressant underrubrik – jag hoppas att den kan stimulera flera att läsa boken: *Creating Value-Based Competition on Results*.

Det handlar alltså om resultat relaterat till de vårdbehov som i det här fallet upphandlaren beskriver och som han beskriver.

Jag är övertygad om att vi under det fortsatta arbetet, under vårterminen fram till dess att förfrågningsunderlaget ska vara färdigt, kommer att behöva alla goda krafter, allas idéer om hur det ska gå till.

Det handlar om att bygga en värdebaserad hälso- och sjukvård byggd på konkurrens. Jag är näst intill tvärsäker på att det kommer att finnas mer än en anbudsgivare. Jag delar inte alls Dag Larssons oro för att det skulle vara bara en som har möjlighet.

Hur mycket information Capio ska lämna ifrån sig är reglerat i lagen om offentlig upphandling, och det är den vi följer. Vi kan känna oss tämligen lugna för hur detta ska hanteras.

Om det inte har framgått tydligt nog yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag i ärendet.

Fram tills för en stund sedan trodde jag att det var enbart Socialdemokraterna och Vänsterpartiet som ville socialisera S:t Görans sjukhus. Men sedan har vi också fått ett besked från Miljöpartiet om att det nog egentligen är det man är ute efter. Jag tror att det är det bakomliggande motivet till att i någon mening föreslå eller kräva att det ska läggas ett egenregianbud. Det är i syfte att det anbudet skulle vara bättre än någon privat anbudsgivares. Då skulle S:t Görans sjukhus vara hemma i landstingshamnen igen, och därmed skulle vi ha löst ett stort problem.

Jag tror att det är mycket viktigt att vi följer vad som händer i vår omvärld, inte bara i vårt eget landsting eller vårt eget land. Jag är dessutom övertygad om att det kommer att gynna både skattebetalare och patienter i mycket högre grad om vi får fortsätta att ha minst ett privatdrivet sjukhus. Jag är inte säker på att modellen framöver är att hela sjukhus begränsade till en tomt eller en byggnad är det som ska kunna tävla om utrymmet för att få en ännu bättre vård framöver. Det finns andra lösningar, och dem kommer vi säkert att behöva debattera och diskutera under åren framöver.

Jag tycker att vi i dag har ett ganska klart beslutsunderlag. Jag yrkar bifall till de två attsatser som landstingsstyrelsen har lagt fram. Jag känner stor tilltro och tillförsikt inför den process som nu vidtar och kommer med stort engagemang och intresse att själv delta i den, i den position som jag har i hälso- och sjukvårdsnämnden, och frågan är om jag inte hade gjort det alldeles oavsett var i landstinget jag hade suttit.

Bifall till landstingsstyrelsens förslag!

Anförande nr 146

Landstingsrådet L a r s s o n (S): Stig! Jag har inte ifrågasatt huruvida S:t Görans sjukhus har gjort några kvalitetsstudier på sig själva, utan vad jag efterlyste var kvalitetsjämförelser över tid, för att kunna se om ett privatdrivet akutsjukhus hjälper till att utveckla sjukvården i Stockholm.

Om du har tillgång till sådant material vill jag gärna ta del av det. Har du det, Stig? Det är min första fråga till dig.

Du tror att det eventuellt blir flera anbudsgivare. Även jag hoppas att det blir flera anbudsgivare. Om man har en upphandling ska det ju vara konkurrens.

Men är du beredd att tillsammans med mig i hälso- och sjukvårdsnämnden – du är välkommen som ny ledamot där – säkerställa detta genom att exempelvis kräva det i upphandlingen eller säkerställa det som man har gjort i andra upphandlingar i vårt

landsting genom att säga att man går vidare bara om det finns andra anbudsgivare. Är du öppen för en sådan modell i hälso- och sjukvårdsnämnden?

Anförande nr 147

Landstingsrådet N y m a n (KD): I princip: Ja. I praktiken återstår det att se vilka anbud som kommer. Det kommer ju att ske i två steg, vilket jag tror är bekant för Dag Larsson. Först ska man kvalificera sig för att få lägga anbud. Där avgörs det om vi ska gå vidare eller inte. Vi hade en motsvarande situation i NKS-upphandlingen. Då handlade det om ett mycket större åtagande än här. Men det är klart att det gäller att få detta ordentligt belyst.

Men samtidigt är jag, Dag Larsson, övertygad om att det förfrågningsunderlag som vi ska arbeta fram kommer att stimulera flera att lägga anbud. Min gissning är att det i kvalifikationsomgången före kommer att finnas fem, sex eller sju – utan att jag i dag tänker namnge dem – som kommer att vilja vara med och tävla. Det blir en första granskning, och sedan går vi vidare.

Jag tror att det är värdefullt för frågans framtid att vi är klara över att det måste ske på tydliga, konkurrensmässiga villkor. Däremot tror jag inte alls på egenregianbud, för det är oerhört komplicerat och konstigt.

Anförande nr 148

Landstingsrådet L a r s s o n (S): Jag hoppas att fullmäktige noterade vad Stig Nyman sade. Han sade i princip ja till min propå om att man ska avbryta upphandlingen om det inte finns flera anbudsgivare. Det håller jag dig räkning för – du har ett gott ord där. Låt oss i denna fråga bilda en gemensam allians och säkerställa att så sker.

Då kan vi hitta varandra i hälso- och sjukvårdsnämnden. Just det beskedet hälsar jag med glädje.

Anförande nr 149

H å k a n J ö r n e h e d (V): Ordförande, ledamöter! Även om det känns länge sedan – det var förra året, men det är bara en månad sedan som det var budgetdebatt här i fullmäktige. Från Alliansens sida hördes det då otaliga gånger att deras politik är så bra eftersom den stärker patientmakten.

En konsekvens av det argumentet måste vara att verkligt stärkt patientmakt måste vara att patienterna också äger sjukvården, att Stockholms läns patienter äger våra sjukhus, att makten och ägandet av sjukvården och sjukhusen i Stockholm tillhör stockholmarna och inte några okända riskkapitalister – eller hur?

Att S:t Görans sjukhus har varit i privat drift menar en del i debatten att vi har lärt oss så mycket av och att det har skapat mervärde för sjukvårdens utveckling i Stockholm. Bland annat lyfter man i tjänsteutlåtandet fram lean-arbetet, att det skulle vara en anledning till att man ska ha fortsatt privat drift av ett sjukhus.

Jag har besökt S:t Görans sjukhus och sett hur de mycket väl och framgångsrikt arbetar med dessa flödesprocesser. Jag har talat med den person som startade S:t Görans lean-arbete. Han och alla andra som är eller har varit inblandade i lean-arbetet är alla mycket tydliga med att den framgång som har skett på S:t Görans sjukhus och har avsett lean inte har med driftsformen att göra. Det handlar om att rätt personer fanns på rätt plats vid rätt tillfälle och att de lyckades få förtroende inte minst från deras läkarkolleger för att bryta upp de ofta gamla och invanda strukturer som finns inom sjukvården.

Under förra mandatperioden åkte produktionsutskott på studiebesök till universitetssjukhuset i Lund, för det var nämligen Lunds universitetssjukhus som var först i Sverige med lean-arbete. Birgitta Rydberg sade tidigare att S:t Görans sjukhus var först, men hon menade väl här i landstinget.

Universitetssjukhuset i Lund var det som hade kommit längst i flödesarbetet. Det var därför vi åkte dit. Sjukhuschefen i Lund berättade att man från S:t Görans sjukhus hade kommit på studiebesök för att titta på hur det offentligt drivna Lunds universitetssjukhus arbetade med lean.

Om vi ska vara väldigt tydliga kommer inte lean från Lunds universitetssjukhus, utan det kommer från biltillverkaren Toyota. Lean är det man annars brukar kalla Toyotamodellen. En konsekvens av allt resonemang om lean i tjänsteutlåtandet och i debatten här borde vara att bilfabriken Toyota skulle ta över S:t Görans sjukhus. Men de allra flesta tycker nog att det vore fullkomligt absurt om en biltillverkare tog över ett sjukhus. Vad vet de om sjukvård?

Men är det inte lika absurt att några okända riskkapitalister sitter i London som ägare till stockholmarnas sjukhus? Dessa anonyma ägare har med största sannolikhet inte en aning om vad S:t Görans sjukhus är rent konkret, ingen aning om vad Kungsholmen är och inte heller vad Stockholms läns landsting är.

För de yttersta ägarna till detta internationella riskkapitalbolag är S:t Görans sjukhus något som de kan ta ut vinst på och lämna vinsten till någon kanalö för skatteplanering. Hur vinsten har tillkommit är inte intressant för dessa ägare. Att vinsten är skattepengar som skulle kunna användas till annan välfärdsverksamhet är inte heller intressant.

Dessa anonyma företag som nu agerar på den tillskapade sjukvårdsmarknaden, i deras ägarstrukturer finns ofta långt bak ett försäkringsbolag som mycket metodiskt har en agenda för att sakta men säkert införa ett helt annat finansieringssystem för sjukvården, införa privata sjukförsäkringar.

Ordförande, fullmäktigeledamöter! S:t Görans sjukhus är ett mycket bra sjukhus. Det var ett mycket bra och välskött sjukhus också när det drevs av landstinget: lagom stort, lättstyrt, utan exempelvis högspecialiserad vård och utan förlossningsavdelning och neonatalvård. Det var därför det såldes först, redan 1999. Mycket starka krafter ville då precis som i dag ha ett flaggskepp för privat vård.

Vi i Vänsterpartiet tycker att S:t Görans sjukhus ska tas tillbaka till stockholmarna, så att stockholmarna får äga det. Vi ser gärna att det görs med nya, spännande lösningar tillsammans med personalen på S:t Görans sjukhus. Låt S:t Görans sjukhus i stället för att bli ett privat flaggskepp och en reklam för privatdriven vård bli ett sjukhus som styrs av den egna personalen och där rejäl arbetsplatsdemokrati får blomma.

Bifall till Vänsterpartiets förslag!

Anförande nr 150

Marie Ljungberg Schött (M): Ordförande! Jag tänkte börja ta upp det Håkan Jörnehed sade om patientmakt. Patientmakt betyder att man får gå till precis vilket sjukhus man vill – eller åka ambulans om det är så. Då är det väldigt bra om det finns olika sjukhus att välja mellan, och det är extra bra om det finns ett som är privat drivet, för det gör att möjligheten att välja och konkurrensen blir mycket större.

Privat makt, Håkan, betyder inte att vi till varje pris äger sjukhusen tillsammans, som det var förut, och att det är postadressen som bestämmer vart man får gå som patient. Patientmakt är en valfrihet.

Jag förstår att ni för många år sedan, innan S:t Görans sjukhus drevs i privat regi, var oroliga åtminstone på vänstersidan och trodde att det var farligt med ett privat drivet sjukhus. Men nu sitter vi med facit i hand. Sjukhuset har funnits i många år. Det finns väldigt många nöjda patienter. Det finns många medborgare som vill gå dit och ingen annanstans. Det finns många som trivs med att arbeta där och har gjort det under lång tid.

Så nu förstår jag inte vari rädslan består.

Anförande nr 151

Håkan Jörnehed (V): En sak kan man säga att vi vet, Marie: Det är inte självklart att Capio får anbudet, även om en del menar så. Man skulle kunna säga att vi vet vad vi har men inte vad vi får.

Sedan pratar du om valfriheten och allt det som ni moderater brukar prata om, men vi pratar ju om akutsjukhus, Marie. Till akutsjukhus kommer man ibland akut. Menar du att man om man ramlar ihop på gatan ska känna: Åh, jag vill åka till ett privat sjukhus. Man kanske inte ens kan prata därför att man har blivit så sjuk. Det blir så absurt när du försöker argumentera så här.

Självklart tycker jag att patientmakt handlar om att vi äger detta. Vi vet precis, som har varit uppe i debatten tidigare, att de som äger i dag, Capio, har försökt föra ut 400 miljoner kronor, och de vill inte betala skatt för dem. För mig är det absurt att något företag som driver verksamhet med skattepengar inte vill betala skatt. Hur många läkare, sjuksköterskor, fler vårdplatser och kanske ännu fler vårdmottagningar tror du att vi skulle kunna få för de här 400 miljoner kronorna? Svara på det du!

Anförande nr 152

Marie Ljungberg Schött (M): Ordförande! Det är klart att om man blir riktigt akut sjuk och det är bråttom åker man i alla lägen till det sjukhus som ligger närmast. Det är därför det är viktigt att vi ser till att det är kvalitet på alla våra sjukhus. När man inte är riktigt lika akut sjuk och det inte krävs blåljus för att komma in väljer man själv vart man vill gå. Det är väldigt viktigt. Det tror inte jag att ni alltid riktigt känner till eller vill vara med och saluföra. Det är faktiskt så att man får gå precis vart man vill.

Anförande nr 153

Ylva Nork (V): Det är väldigt mycket upp och ned med talarstolen, men det är ju som livet självt så det får man helt enkelt stå ut med. Jag vet inte om det är fler än jag som när de hör debatten i dag kommer att tänka på det tal som Stellan Skarsgård höll i Kungsträdgården strax innan valet. Ni kommer kanske ihåg: Varför? Därför. Varför ska det säljas ut? Därför. Men varför? Därför. Det var ungefär som att resonera med en treåring. Så kan man känna lite grann ibland när man lyssnar på den här debatten.

Jag tänker på vad Stig Nyman sade alldeles nyss, att man skulle lyfta blicken. Det är intressant att han lyfter blicken till USA när han tänker på kostnadseffektiv vård. I USA tar sjukvårdsutgifterna ungefär 16 procent av bnp. I välfärdsländer som de nordiska är det ungefär 8-9 procent. Går man till lite halvprivata, som till exempel Tyskland och Storbritannien, hamnar man några procent över.

Det är inte det jag ska prata om, utan det jag ska prata om är just "varför" och "därför". År 2008 gjordes en stor metastudie där man gick igenom 317 vetenskapligt granskade artiklar som analyserade produktivitet och effektivitet vid olika driftsformer inom hälso- och sjukvården, alltså 317 vetenskapliga artiklar. Då ska man veta att bakom en vetenskaplig artikel ligger en studie eller flera. Inte i någon av dessa 317 studier var den kommersiellt drivna vården mer kostnadseffektiv. Att en fortsatt privatisering av S:t Görans, eller den privatisering som har varit, bör stimulera till förbättrad effektivisering, som man skriver i utlåtandet, stämmer i alla fall inte med forskningen.

Om man tittar vidare kan man se att European Observatory on Health System, som drivs med bland annat stöd av WHO, Världsbanken och London School of Economics, alltså inga socialistiska organisationer, i sin rapport konstaterar att – översatt till svenska – ”ökad effektivitet genom privatisering har visat sig vara en ideologisk tro snarare än en verklighetsbaserad analys”. Det är alltså Världsbanken som säger detta.

I en annan omfattande EU-finansierad rapport, *Scientific evaluation of the effects of the introduction of market forces into health systems* konstaterar man med exempel från bland annat Sverige att den ökade produktiviteten inom sjukvården inte beror på ökad marknadsorientering av vården. Om man lyfter blicken från sin hemma-hos-gata och tittar lite på vad som sägs och vad som har gjorts kan man notera att det inte är helt självklart att den kommersiella vården på något sätt skulle vara mer effektiv. Då kan jag liksom undra vad det är som gör att ni vidhåller detta i fallet S:t Görän. Om det inte är mer kostnadseffektivt och det inte kan drivas till ett lägre pris kan man undra varför någon så blint håller fast vid det här. Vi kan tänka så här: Det kanske blir en bättre vård. Blir kvaliteten på sjukvården bättre? Har den blivit bättre? Det skulle faktiskt kunna vara ett argument, ett gott argument – om det höll. Men i S:t Görans fall gör det faktiskt inte det.

Nu har vi pratat om att det egentligen inte finns några riktiga jämförelser över tid. Det är väldigt tråkigt men vi kan påminna oss vad som sades i debatten när S:t Görän skulle säljas ut förra gången. Då pratade man i termer som juvelen i kronan i den stockholmska sjukvården. Man pratade flaggskepp och mönstersjukhus. S:t Görän var ett väldigt bra sjukhus. Tio år senare visar de öppna jämförelserna att det ligger någonstans i mitten. Det ligger bland de tre bästa i två av de här tio kriterierna, men det ligger också bland de sämsta i tre av de tio. Sjukhuset har alltså hamnat någonstans i mitten. Det är knappast längre någon kronjuvel.

Jag kan göra en liten sammanfattning. Det är inte effektivare. Det visar forskningen. Det är inte billigare och det blev inte bättre. Varför? Det kan man undra. Därför att det handlar om ideologi förstås. Man säljer ut därför att man för en marknadsliberal politik, inte för att det är bra för stockholmarna, inte för att det ger ett mervärde, inte för att man vill ha en mer kostnadseffektiv eller en mer högkvalitativ vård utan för att man sätter marknadskrafterna och värnandet om den privata marknaden framför medborgarintresset. Man sätter alltså pengar framför människor. Därför!

Anförande nr 154

Catrin Mattsson (C): Ordförande, ledamöter, åhörare, vänner och kolleger! Hälso- och sjukvården står inför många utmaningar, men också många möjligheter. Sverige liksom övriga Europa har en åldrande befolkningen, och i framtiden kommer allt färre yngre att få försörja alltfler äldre. En åldrande befolkning medför också ett ökat behov av vård och omsorg. Vi lever allt längre och sjukvården kan bota alltfler sjukdomar. Vissa sjukdomar som innebar en dödsdom på 80- och 90-talen går i dag att bota helt eller att hålla i schack med rätt behandling. Tack vare rätt medicin och rätt behandling kan många leva ett gott liv trots en svår sjukdom i grunden. Det här är fantastiskt, men det ställer också särskilda krav på sjukvården.

Till detta kommer ständiga behov av att förbättra kvaliteten i hälso- och sjukvården för att möta både dagens och morgondagens behov av en bra vård med hög tillgänglighet. För att vi ska klara den här demografiska utmaningen och även finansiera nya medicinska framsteg behövs nytänkande inom vården. Nya behandlingsmetoder liksom smarta logistiska lösningar behövs för att öka effektiviteten och produktiviteten men också kvaliteten inom svensk sjukvård.

Välfärdsföretag, stiftelser och organisationer inom vården leder till en förnyelse och utveckling av välfärden. Fler aktörer stimulerar nytänkande och innovativa lösningar, även inom den offentligt drivna vården. Bland annat vet vi att S:t Görans sjukhus var en av pionjärerna med att införa lean production inom vården, något som ger ett effektivare omhändertagande, kvalitetsförbättringar, ökat inflytande, nöjdare medarbetare och ökad

delaktighet. Det här är också något som har inspirerat till förändringar även inom de offentligt drivna sjukhusen.

Att vi i Stockholm har haft en privat aktör som har ägt och drivit ett av våra akutsjukhus i drygt tio år har varit mycket positivt. Jag som relativt nyvald landstingspolitiker vill ge en eloge till de borgerliga politiker som år 1999 tecknade ett avtal med en privat aktör, dåvarande Bure Hälsa, sedermera Capio, som har bidragit till utvecklingen av ett svenskt akutsjukhus med nya innovativa arbetsmetoder och vård av god kvalitet. Jag vill också ge en eloge till de socialdemokrater som år 2005 hade modet att förlänga avtalet. Jag hade därför hoppats att dagens socialdemokrater skulle våga visa samma mod utifrån den situation och verklighet vi nu befinner oss i.

Tiderna förändras och vi står nu i ett läge där en upphandling med tydliga kvalitetskrav ska formuleras som den framkomliga vägen för nästa steg. Vi menar att en fortsatt privat drift av S:t Görans sjukhus bidrar till att utveckla hälso- och sjukvården i Stockholm. Det ger förutsättningar för jämförelser mellan de landstingsdrivna sjukhusen, vilket även stimulerar en ökad effektivitet och kvalitet inom samtliga akutsjukhus.

För de anställda har det privata alternativet öppnat upp nya möjligheter att välja och byta arbetsgivare. Yrkesgrupper som tidigare enbart har varit hänvisade till en enda arbetsgivare kan nu förhandla om löner och arbetsvillkor med flera. Dagens debatt handlar inte om huruvida privatdrivna S:t Görans har varit ett positivt tillskott till sjukvården eller inte. Jag tror faktiskt att de allra flesta här i salen kan hålla med om att det här har fungerat mycket väl. Det debatten i dag handlar om är snarare om man tror att verksamheter blir bäst med offentliga monopol eller om man ser möjligheten att utveckla framtidens sjukvård med mer av entreprenörskap och mer av konkurrens om den bästa kvaliteten.

Vi i Centerpartiet tror på entreprenörskap och mångfald. Vi vet att det behövs nytänkande. För en modern, förnyad och förbättrad välfärd i ett företagsamt och grönt Stockholm yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 155

Håkan Jörnehed (V): Har du varit på studiebesök på S:t Görans sjukhus, Catrin, träffat dem som jobbar med lean-projektet och fått samma berättelse som jag talade om i mitt inlägg? Det handlar inte om driftsformen. Det handlar om rätt personer vid rätt tillfälle.

Ni brukar säga att konkurrensen stimulerar till bättre arbetsvillkor och högre löner. Har man högre ingångslön som sjuksköterska när man börjar jobba på S:t Görans än man har på de offentligt drivna sjukhusen i det här länet? Vet du det?

Anförande nr 156

Catrin Mattsson (C): Jag har varit på S:t Görans, Håkan, både på studiebesök när jag arbetade i landstinget och som patient ett antal gånger.

När det gäller lean production tycker vi att det är en bra metod som kan användas både på offentligt drivna och privat drivna sjukhus. Det vi ser är att när det kommer nya aktörer kan det också komma nytänkande personer som har en annan bakgrund in i sjukvården. Det tycker vi är positivt.

Vad gäller löner kan jag säga att man har gjort en undersökning som visar att lönelägena inom privat drivna vård- och omsorgsföretag är högre än inom de offentligt drivna. Det har man tittat på brett över hela landet.

Anförande nr 157

Håkan Jörnehed (V): Det är ju intressant, men nu är vi här i Stockholms län och här har alla sjukhus bestämt att man inte ska konkurrera med varandra när det gäller ingångslönerna. En sjuksköterska med tre års högskoleutbildning erbjuder man 20 500 kronor på S:t Görans som på de övriga akutsjukhusen. Det du säger stämmer inte, att man får högre lön därför att det finns konkurrens från en privat aktör. Det är ju fel.

Anförande nr 158

Catrin Mattsson (C): Man har följt upp det här med undersökningar som visar att just möjligheten att kunna byta arbete, att kunna byta arbetsgivare också gör att man har möjlighet att påverka sin löneutveckling. Det är också en otrolig möjlighet om man till exempel inte trivs på sin arbetsplats eller om man tycker att man skulle testa att arbeta på ett annat sätt. Då finns det chans att gå till en annan arbetsgivare. Vi tycker att det är positivt, och de undersökningar som finns på området visar att löneutvecklingen har varit högre på de företag som arbetar inom välfärden än på de vårdinrättningar som drivs i offentlig regi.

Anförande nr 159

Vivianne Gunnarsson (MP): Ordförande, ledamöter! Jag tänkte gå in på ämnet oklart beslutsunderlag. Vi tycker att detta är ett oklart beslutsunderlag när det gäller en sådan stor upphandling. Det har vi sagt redan i hälso- och sjukvårdsnämnden. Modellen för upphandlingen är ett utökat bassjukhus, men det nämns inte hur många patienter det utökade bassjukhuset ska hantera, inte heller vilken typ av specialiteter som ska finnas där. Det finns naturligtvis redan en modell, när S:t Görans redan finns med ett visst innehåll, men det är ändå en ganska amöbaliknande miljö där det saknas gränser eller gränserna är diffusa. Då blir det svårt att följa kvaliteten och det blir svårt att göra utvärderingar. Det blir helt enkelt icke utvärderingsbart, som man brukar säga i utvärderingsorganisationer. När man inte har tydliga kriterier och tydliga mål kan man inte utvärdera. Då kan man inte heller tala om vad resultatet egentligen blev.

Det är alltså ett oklart underlag på flera punkter. Den första punkten där innehållet är oklart är just kategorin utökat bassjukhus. Det är alltså inte ett högspecialiserat sjukhus, utan man ska ha andra resurser som regel, står det här. Men vad är "som regel"? Det vet vi inte. Det fick vi inte veta i det här underlaget. Då kan vi heller inte säga vad ett bassjukhus ska innehålla helt och hållet.

Den andra oklarheten är att sjukhuset aktivt ska verka för att föra ut sjukvård som inte kräver sjukhusets resurser till sjukhusexterna vårdproducenter. Det innebär att volymen är helt oklar. Vi förstår inte alls vad det är för volym vi ska upphandla.

Den tredje saken är att det finns stor frihet att prioritera inom de ramar som avtalet omfattar. Resurser får prioriteras mellan specialiteter utifrån patienternas behov och egen produktionsstrategi. Det betyder att vi egentligen inte vet någonting om vad verksamheten kommer att innehålla.

Det är tre delar som är helt oklara när det gäller innehållet i det här sjukhuset och vad det är vi egentligen upphandlar. Det har vi pekat på i vårt uttalande i hälso- och sjukvårdsnämnden. Vi pekade på att villkoren var oklara. Det jag kan se är att vi placerar in en enhet i vår sjukvårdsverksamhet och tänker att det helt enkelt är ett sjukhus som vi planerar in och att det sjukhuset ska aktiveras. Det ska arbeta utifrån de behov som medborgarna har. Det ska aktiveras på olika sätt, men hur blir då styrningen?

Normalt sett när man upphandlar brukar man precisera vad man vill ha för någonting. Vilken typ av verksamhet vill man ha? Vilken typ av specialiteter skulle det här vara fråga om? Vilken mängd vill man ha? Här finns ingenting sådant. Man kan säga: Okej, det kommer senare i förfrågningsunderlaget. Men vi skulle gärna vilja veta vad det är för typ av verksamhet som vi upphandlar. Det är omöjligt att göra rätt och det blir inte

utvärderingsbart om man gör på det här viset. Det blir en flytande upphandling som gör att det blir väldigt svårt att ställa dem som kommer att driva verksamheten till svars. Det blir också väldigt svårt att jämföra den med andra verksamheter.

En orsak till att man gör så här är att man menar att sjukvården kommer att utvecklas så väldigt mycket under tiden. Javisst, det kommer den säkert att göra. Man kan upphandla en verksamhet som är precis, men man kan också göra tilläggsavtal så småningom. Jag tycker att det är väldigt konstigt att upphandla en så pass omfattande och kostnadskrävande sak som det här sjukhuset på så lösa grunder och utan att man preciserar vad det verkligen är man vill ha.

Anförande nr 160

Kristoffer Tamsons (M): Jag är också lite ny i församlingen, kan man konstatera, men jag hade förmänen, ordförande och fullmäktige, att vara med förra gången det begav sig i en annan roll, som tjänsteman. Jag tror att de som lyssnar på den här debatten i dag och de som lyssnade på den debatt vi förde då känner igen en del av argumentationen från vänstersidan. Det är på något sätt Sankt Görans och draken återigen som vi får höra från talarstolarna.

Det finns bara ett litet problem. Vi kan konstatera att sagan nu är lite annorlunda, för Socialdemokraterna har förlorat både prinsessan och hela kungariket. Men också genom ett annat sätt att betrakta kan man konstatera att det är lite annorlunda. Det beror på att verkligheten nu har sprungit ifrån mycket av den argumentation som ni faktiskt för från vänstersidan. I dag är det inte som så att fristående alternativ eller mångfald är någonting okänt för invånarna i Stockholms län. Det är tvärtom någonting som är en del av vårdvardagen och någonting som är mycket uppskattat, det vill säga att det finns en vana vid att välja själv, både att välja till och att välja bort vård man inte gillar, och att göra detta i en omfattning som faktiskt är växande, både inom primärvården och inom mer specialiserad vård. Det har också varit fallet med S:t Görans som ett av sju sjukhus i Stockholms län där man nu faktiskt kan välja ett fristående alternativ. Landstinget kan för den delen också ta det fristående alternativet till intäkt för jämförelser. Man kan granska och utveckla kvaliteten i den egna driften.

Nu handlar inte detta om att privatisera hela akutsjukvården i Stockholm, utan det här handlar om någonting i grund och botten ganska enkelt, tror jag. Det är att ställa sig den enkla frågan: Är vi för eller är vi emot att ha ett offentligt finansierat fristående alternativ bland sjukhusen i Stockholm? Svaret ja eller nej på den frågan! Den andra frågan är: Tror vi att invånarna uppskattar att vi har haft ett och att vi i framtiden ska ha ett offentligt finansierat fristående alternativ bland sjukhusen i Stockholm? Den tredje frågan är: Tror vi att det gynnar utvecklingen av vården, möjligheten att jämföra alternativ, att effektivisera och att borga för nytänkande inom vården att vi har mer än bara landstingsdrift bland våra sjukhus?

Om svaret på de här tre frågorna är ja landar man ganska snabbt och ganska enkelt i att det faktiskt är en ganska bra idé att vi även framöver ser till att bejaka S:t Görans sjukhus som ett fristående men offentligt finansierat alternativ som vi i landstinget har nytta av, som patienterna har nytta av, som skattebetalarna har nytta av och inte minst som vårdens medarbetare har nytta av. Landar man på ja i de här ställningstagandena är det ganska naturligt att man väljer upphandlingen som en väg att gå. Det är det som vi har diskuterat och det är det som vi har berört här i dag också i debatten.

Man kan också ha en annan agenda. Den tycker jag har kommit mer eller mindre tydligt till uttryck här från olika håll. Min gamle chef Elwe Nilsson brukade säga att har man en åsikt ska man framföra den tydligt. Det blir liksom både ärligare och tydligare så. Det ligger väl någonting i detta. Där tycker jag att Vänsterpartiet och Miljöpartiet har varit väldigt ärliga, det vill säga: Här skulle inte finnas några fristående alternativ om vi hade fått bestämma. Vi skulle helst inte vilja se någon fristående vård över huvud taget har på något sätt varit kontentan av argumentationen, men i lite olika tappningar. Det är bra så. Det är tydligt och

bra, så att säga. Då blir också konsekvensen att man bara ska lägga ett anbud, om ens det. Det är ett egenregianbud. Jag ska återkomma till vad det egentligen borde kallas för.

Om man i stället lägger ut en massa dimridåer och ständigt försöker hitta argument för att detta inte ska upphandlas i fristående regi, när vi ständigt får svar på de här frågorna på ett sätt som innebär att man lägger ned argumentationen och byter fot för att hitta nya argument är man, tycker jag, lite mer oärlig i sin argumentation. Är det som så att man förordar ett dyrt, byråkratiskt egenregianbud bara därför att driften på något sätt skulle vara viktig och väljer man att ifrågasätta vårt enda fristående sjukhus bara därför att det är viktigt att ifrågasätta det och därmed också ifrågasätta mångfald inom sjukvården i Stockholms län när det gäller sjukhusen tycker jag att man också ska vara ärlig med de långtgående konsekvenserna av ett sådant ifrågasättande. Stanna då inte där utan anslut er till Vänstern och Miljöpartiet och erkänn att det är egenregianbud ni står för och som ni vill lägga fram – inte ett egenregianbud utan ett socialiseringsanbud.

Låt mig avslutningsvis bara kort konstatera en sak. Det är ett uttalande som jag tycker är väldigt fint och viktigt: Tiden är förbi då vi såg privata aktörer som något problematiskt i vården. De är samarbetspartner, och de offentliga och privata verksamheterna har ofta mycket att lära av varandra.

Anförande nr 161

Landstingsrådet **Sevefjord (V)**: Jag tycker och det verkar som om du också, Kristoffer, tycker att vi i Vänsterpartiet ändå har varit väldigt tydliga. Vi har också motiverat varför vi vill ta tillbaka S:t Görans i egen regi, varför vi tycker att det är bäst. Det är därför att vi tycker att det kvalitetsmässigt är bäst och också ekonomiskt är bäst. Offentligt finansierad och driven hälso- och sjukvård har i alla undersökningar visat sig, vilket också har redovisats här, vara bättre och effektivare. Det är bättre att ha det så. Privatdriven vård är inte bättre utan många gånger faktiskt sämre.

Jag vill bara ställa en fråga till dig också, eftersom du ställde en rad frågor. Vad tror du att befolkningen i Stockholms läns landsting skulle svara om vi frågar så här: Tycker ni att det är okej att ett stort akutsjukhus i Stockholm drivs av ett riskkapitalbolag som gör allt för att undvika att betala skatt eller har skattesmitning som en affärsidé, som Veckans Affärer skriver? Det är ingen vänstertidning direkt.

Anförande nr 162

Kristoffer **Tamsons (M)**: Jag tackar Birgitta Sevefjord och Vänsterpartiet för att fortsatt stå rakt upp för idén om att socialisera all sjukvård och slå, om inte ihjäl så i alla fall ned alla tankar på fristående alternativ. Jag tror att invånarna i Stockholms län är nöjda med och uppskattar att vi har en mångfald av utförare i sjukvården i Stockholms län. Jag tror att de också har lärt sig att uppskatta att S:t Görans sjukhus är ett av de fristående alternativ som finns inom den fristående sjukvården i Stockholms län.

Anförande nr 163

Landstingsrådet **Sevefjord (V)**: I min värld är det så att vi har sju fristående akutsjukhus i Stockholms län, med egna styrelser och egna ledningar. Sex av dem ägs av oss gemensamt, ett ägs av ett riskkapitalbolag som inte betalar skatt i Sverige för den vinst man gör på skattedriven verksamhet.

Anförande nr 164

Helene **Öberg (MP)**: Det är roligt, men också lite tokigt och sorgligt, för jag har ändå sträckt ut handen till Alliansen och sagt att nu ser vi förbi privata driftsformer eller inte, nu pratar vi om andra saker, om hur man gör bra upphandlingar, vad som är bra kvalitet och så vidare. Då tar ni inte den handen utan ni fortsätter att älta den här frågan, som jag egentligen tror för gemene man, om man inte specificerar väldigt mycket, är ganska

ointressant. Det viktiga för folk är att man får bra vård på sjukhuset. Men ni vill inte prata om det. Ni bara frågar: Hur många anbud ska ni lägga? Vill ni ha tillbaka det i egen regi eller inte? Det står tydligt i vårt beslutsunderlag att vi vill att det ska ske konkurrens på riktigt. Privata aktörer men också landstinget ska lägga bud – inga otydligheter alls.

Anförande nr 165

Kristoffer Tamsons (M): Ordförande, fullmäktige! Det var i Helene Öbergs tidigare inlägg som hon slog fast att om Miljöpartiet fick bestämma skulle vi inte ha några fristående sjukhus i Stockholms län. Ett märkligt klarläggande utifrån att du inte bryr dig om driftsformen, måste jag säga.

Anförande nr 166

Landstingsrådet Ilija Batljan (S): Ordförande, ledamöter! I och med att alternativen har klarnat och inte minst i och med den starkt politiskt fundamentalistiska inriktning som lyftes fram av Gustav Andersson och Birgitta Rydberg med flera som ser ett stort egenvärde i att sjukhusen drivs privat är det otroligt viktigt att vi från socialdemokratiskt håll också är tydliga med våra förslag.

I våra förslag har vi sagt att vi bifaller beslutet om upphandling. Vi har också varit väldigt tydliga när det gäller att det, när man gör en upphandling, måste skapa förutsättningar för att det också ska finnas konkurrens och även framhålla frågan om egenregianbud. Vi har också varit väldigt tydliga rörande den bristfälliga processen där inte ens sjukvårdslandstingsrådet har hela överblicken över kvaliteten beroende på att ingen i fullmäktige kan ha det. Ni har inte fått det redovisat.

Därför vill vi vara tydliga med följande: Socialdemokraternas fokus ligger på att åstadkomma en köfri sjukvård för alla och en effektiv styrning där man inte blandar privata och offentliga pengar. Det är också därför vi är motståndare till förslaget att det ska finnas möjlighet att ta emot försäkringspatienter på S:t Görans sjukhus.

Detta är ett av de största experiment som man har genomfört någon gång där ett privat upphandlat sjukhus får möjlighet att blanda pengarna. Det är därför som vi har föreslagit en tydlig klausul, och vi hoppas också få bifall till den utifrån de anföranden som i alla fall Filippa Reinfeldt har hållit där hon också ett antal gånger har återkommit till frågan om kvalitet. Om det är kvalitet, Filippa, så är det bara att ta strid med Gustav och Birgitta och ta strid med den fundamentalistiska privatiseringsivern och säga att vi accepterar den klausulen för att säkerställa att man inte ska behöva fundera över om det är behoven eller plänboken som styr.

Vi har också varit väldigt tydliga med att man i ett läge då man ska fokusera kvaliteten också måste se hur de olika alternativen som tas fram förhåller sig till varandra. Man måste också ha tilltro till att den nuvarande organisationen – eller som Birgitta Sevefjord nämnde, de sex självständiga organisationer till som har egna styrelser, egna ledningar – kan bidra med innovativa lösningar med nytänkande att skärpa konkurrensen så att vi inte hamnar i ett läge där det bara ska handla om att genomföra en privatisering, utan där vi får ett läge där det inte är driftsformen som styr utan ett läge där vi sätter stockholmarna och deras vilja att få vård av hög kvalitet i främsta rummet.

Jag tycker faktiskt att det är otroligt viktigt att vara väldigt tydlig med att det inte är personalen på S:t Görans sjukhus som vi diskuterar, att det inte heller är dess ledning som i mångt och mycket har gjort ett fantastiskt jobb som vi diskuterar.

Vi har god sjukvård i Stockholmsregionen. Trots att vi har en del brister så har vi i stora delar en god verksamhet i vår region. Det är inte detta som vi diskuterar. Det som vi diskuterar är vem som ska äga driften av sjukhuset. I det sammanhanget får inte den fundamentalistiska privatiseringsivern styra, utan det måste bli kvaliteten som avgör vem som ska bidra till att vi får ännu bättre vård i vår region.

Anförande nr 167

Catrin Mattsson (C): Ordförande! Jag vill börja med att notera att Socialdemokraterna talar om fundamentalistisk privatiseringsiver när det handlar om att vi ska låta ett akutsjukhus i Stockholms län fortsätta att drivas privat, ett av sju sjukhus. Jag säger detta för att vi ska hålla i minnet att det är det ärendet vi håller på med.

Vad gäller försäkringspatienterna har det tydligt redogjorts här att det är samma villkor gäller för S:t Görans i dag som också gäller samtliga andra sjukhus, det är alltså landstingets patienter som prioriteras.

Jag skulle vilja ställa en fråga till dig, Ilija. Ni pratar om konkurrens och vikten av att vi får flera anbud. Om man lägger ett egenregianbud, hur tror du att det påverkar andra aktörers intresse av att delta i upphandlingen? Vilken signal sänder det? Och hur har ni bedömt risken för att detta kan skrämja bort andra aktörer så att vi inte får den mångfald som vi önskar oss?

Anförande nr 168

Landstingsrådet Ilija Batljan (S): Det verkar vara så att jag har mycket större tilltro till andra vårdgivare än Catrin Mattsson. Jag har stort förtroende för andra vårdgivare och jag är övertygad om att de inte är rädda för vare sig dig eller för landstingets egna anbud.

Däremot är det på det sättet, Catrin, att det är du och Centerpartiet som har varit väldigt tydliga med att det här bara är början. Ni vill privatisera Danderyds sjukhus och, som ni uttryckte saken i valrörelsen, ytterligare sjukhus. Vi vill höra vilka argument ni har för det, vilka behov som ni tänker tillfredsställa på det sättet. Varför vill ni privatisera Danderyds sjukhus?

På vilket sätt kommer detta att återkomma i diskussioner om hela strukturen i hela vår region? Det diskussionen handlar om är att både Centerpartiet och Folkpartiet har varit väldigt tydliga med att det finns ett egenvärde med privatiseringen, och det tycker inte jag.

Anförande nr 169

Catrin Mattsson (C): Det handlar ju om ifall man tror att framtidens sjukvård utformas bäst via offentliga monopol eller om man tror på mångfald där flera aktörer är med och bidrar med nytänkande och ser hur vi kan utveckla vården bäst.

Att utarbeta ett seriöst upphandlingsunderlag kostar runt 10 miljoner kronor. Anser Socialdemokraterna att det är lämpligt att använda skatteresurserna på det sättet och att det är det här som Danderyds sjukhus eller Södersjukhuset ska ägna sig åt och lägga pengar på? Anser inte Ilija Batljan att sjukhusen har andra saker som de borde fokusera bättre och använda resurserna till?

Anförande nr 170

Landstingsrådet Ilija Batljan (S): Centerpartiet, Folkpartiet och andra privatiseringsivrare har sedan tidigare visat hur mycket misslyckade upphandlingar kostar. Vi skulle kunna börja med Nya Karolinska sjukhuset. Vi lyckades rädda 7,8 miljarder. Det fanns några kronor till om det inte räckte för dig. Det är mycket mer än 10 miljoner.

Vi skulle kunna övergå till frågan om maten. Faktum är att den upphandlingen kostar landstinget hundratals miljoner. Hade man satsat 10 miljoner för att rädda 100 så hade det varit väldigt bra. Men tyvärr...

För mig är det uppochnedvända världen när vi har ett läge med en privatiseringsiver som över huvud taget inte bryr sig om nuvarande personal på S:t Görans sjukhus eller om kvalitet utan låter egenvärdet i privatiseringen ta överhanden.

Anförande nr 171

Landstingsrådet **Filippa Reinfeldt (M)**: Herr ordförande! Tack, Ilija Batljan! Vi är inte överens i frågan om egenregianbud. Vi tycker att det är onödigt att lägga ut de pengarna. Vi räddar gärna 10 miljoner kronor eftersom vi har kunskapen hos de sex akutsjukhus som vi i dag driver.

Frågan om alternativfinansierade patienter eller patienter med alternativ finansiering har vi berört tidigare. Jag har också berättat om det beslut som fullmäktige fattade redan år 2008. Det är ingen skillnad i avtalen om det är ett entreprenörsdrivet sjukhus som S:t Görans sjukhus eller om det är våra egna sjukhus, skrivningarna är likadana. Och de är tuffare än svensk lagstiftning.

Jag vill också passa på att säga att i Socialdemokraternas beslutsförslag säger de att de bifaller upphandlingen av Capio S:t Görans sjukhus, och jag vill bara understryka att jag tycker att det är bra, och det är faktiskt det som frågan handlar om i dag, även om vi ibland gör lite bredare utvecklingar från ämnet.

Anförande nr 172

Landstingsrådet **Ilija Batljan (S)**: Det är faktiskt på det sättet att det finns ett alternativ för dig Filippa. Det är att yrka bifall till vår klausul om försäkringspatienter. På det sättet kan du lämna bakom dig de privatiseringsivrare som egentligen inte är intresserade av kvalitet utan som bara driver frågan om privatisering som eget värde.

Den klausulen är ämnad, beroende på exakt det som du nämnde att vi är tuffare än svensk lagstiftning. Tyvärr kan vi inte enligt svensk lag få möjlighet till insyn, så den skrivning som finns i dag blir närmast värdelös efter en upphandling, för du kommer inte att få den insynsmöjligheten. Den har du inte i dag enligt svensk lag.

Om du yrkar bifall till vårt förslag om att tillföra en sådan klausul så kan vi faktiskt få en bred belysning av en viktig fråga.

Anförande nr 173

Landstingsrådet **Filippa Reinfeldt (M)**: Herr ordförande! Jag tror att du får utveckla det där lite, Ilija Batljan. Vilken skulle skillnaden vara mellan avtal efter upphandling och det avtal som vi har med S:t Göran i dag? Vi har ett avtal med S:t Göran i dag som säger att de ska prioritera landstingets offentligt finansierade patienter. Vi har samma skrivningar när det gäller alternativfinansierade patienter i alla avtal med sjukhusen enligt beslut i landstingsfullmäktige, som jag nämnde.

Det innebär att landstingsfinansierade patienter prioriteras och att alla sjukhus – S:t Göran och våra egna – kan ta emot patienter med alternativ finansiering om värden inte redan finansieras via det offentliga.

Samma villkor gäller för alla vårdgivare i dag, och jag har också varit tydlig med att vi vill att det ska vara så också framöver.

Anförande nr 174

Landstingsrådet **Ilija Batljan (S)**: Ordförande, ledamöter! I denna sena timme verkar en viktig fråga segla upp. Det verkar som om din ambition är uppriktig, så som du uttrycker den, Filippa Reinfeldt. Jag tycker att det är en bra möjlighet att bifalla vår klausul.

Om det känns osäkert så skulle det vara väldigt bra att göra en utredning om just försäkringspatienter, för det läge som vi har i dag är att avtalen bara har förlängts. De har aldrig varit upphandlade.

Nu gör du en upphandling som kommer att gälla tio år. Under den tiden kommer de lagliga instrumenten för olika typer av uppföljningar att vara mycket viktigare än vad de har varit tidigare. För att vi ska säkerställa detta och inte behöva fundera över om det är pengar eller behov som avgör så vill vi gärna ha tydlighet när det gäller försäkringspatienter.

Anförande nr 175

Landstingsrådet Birgitta Sevefjord (V): Ordförande! När det gäller frågan om de så kallade alternativfinansierade patienterna – vad man nu menar med det – tror jag, Filippa, att det vore väldigt bra om du sade vad du egentligen menar, för det är ju privatfinansierad sjukvård det handlar om – det är alltså personer som antingen har privat sjukförsäkring eller som betalar direkt ur egen ficka – i stället för att dölja det bakom "alternativfinansiering", för det blir nog svårt för människor att förstå vad du säger när du pratar på det sättet.

Självklart kommer den här upphandlingen, som kommer att ske oavsett vad vi i Vänsterpartiet tycker, att leda till att det öppnar möjlighet för privatfinansierad sjukvård inne på sjukhusen, framför allt på S:t Görans sjukhus, eftersom det blir en upphandling som kommer att vara tio till femton år framåt i tiden.

Det riskkapitalbolag – för jag är övertygad om att det är ett riskkapitalbolag som kommer att vinna den här upphandlingen – som vinner upphandlingen kommer inte att sitta stilla i båten och avstå från att ta in privatfinansierade patienter.

Det har Catio S:t Görans gjort på ett smart sätt under den här tiden, för de har vetat att man tycker så intensivt illa om den utvecklingen, men det är nog väldigt tveksamt om ett nytt riskkapitalbolag kommer att avstå ytterligare femton år innan de tar in privatfinansierade patienter. Den frågan kommer att komma upp på dagordningen många gånger, tror jag.

Det är några frågor som jag avslutningsvis skulle vilja ställa till dig, Filippa. Du kanske har några avslutande siffror att nämna om du har någon taletid kvar. Om det bara kommer in ett anbud, är det då tillräckligt? Ni ansåg ju när det gällde upphandlingen av Nya Karolinska att ett anbud var tillräcklig konkurrens. Anser du fortfarande att ett enda inlämnat anbud innebär att landstinget har fått tillräcklig konkurrens och att man då kan gå vidare?

Vidare. Riskkapitalbolagens intåg på den svenska vårdmarknaden är det inte bara vi i Vänsterpartiet som är bekymrade över. Mikael Nestius som är chefredaktör för Dagens Medicin, och det är inte heller någon vänstertidskrift, skriver så här: "Det som bekymrar mig mest inom den privata vårdsektorn är att de stora, både vårdbolagen och apoteksbolagen, ägs av riskkapitalbolag."

Det är många som tycker att detta är bekymmersamt. Tycker du att det är okej att vi har en vård i Stockholms läns landsting som vi finansierar med skattepengar och som bedrivs av ett riskkapitalbolag som på alla sätt undviker att betala skatt? Tycker du att det är okej? Tycker du att det är okej att Catio AB inte har betalat skatt i Sverige de senaste tre åren fastän man har gjort mångmiljonvinster, flera hundra miljoner kronor i vinst?

Till slut. Tycker du att den riskanalys som finns i beslutsunderlaget för det här beslutet är tillfredsställande? Jag tycker inte så. I det riskanalysunderlag som finns säger man att det är en hög risk för att Catio kan styra hela upphandlingen. Tycker du också att det är en hög risk att Catio kommer att styra hela upphandlingen?

Anförande nr 176

Landstingsrådet Filippa Reinfeldt (M): Herr ordförande! Birgitta Sevefjord bad mig konkretisera vad jag menar med alternativ finansiering. Hon vill att jag ska vara tydlig.

Alternativ finansiering är något annat än offentlig finansiering. Det kan till exempel handla om patienter utifrån det ärende som innebär att landstinget fattade beslut om att öppna möjlighet för våra egna sjukhus att ta emot patienter från andra landsting genom finansiering via Stockholm Care, alternativ finansiering via försäkringar eller privat finansiering om det inte redan finns likadan vård som bedrivs med offentlig finansiering. Det är det som ärendet handlar om. Det var också det beslut som vi fattade.

Jag förstår att jag får sätta upp mig på talarlistan för att kunna fortsätta att tala om detta.

Anförande nr 177

Landstingsrådet R a y m o n d W i g g (MP): Ordförande! Det var väl bra att Filippa sätter upp sig på talarlistan igen, för jag har frågor liknande dem som Birgitta Sevefjord hade.

En del frågor hänger i luften. Ärendet handlar i och för sig om huruvida vi ska ta S:t Görans sjukhus till upphandling eller inte, men det är nog viktigt att klargöra vissa saker ändå som hänger i luften. Jag frågar dig Filippa, inte bara i din egenskap av sjukvårdslandstingsråd, utan också för att du är en ledande talesperson i Moderata samlingspartiet i vårdfrågor i Sverige. Därmed borde du vara väl insatt i de här frågorna.

Därför ställer jag ett antal frågor: Talar du sanning, Filippa, när du säger att det handlar om ett akutsjukhus i privat drift som ett referensobjekt till den offentliga akutsjukvården i Stockholms läns landsting? Kan du då lova landstingsfullmäktige och länets innevånare att Moderata samlingspartiet kommer att avvisa de krav som finns från Folkpartiet, med instämmande av Kristdemokraterna och Centerpartiet, om att fortsätta utvecklingen med privat drift på något eller flera av de övriga akutsjukhusen i länet, till exempel Södersjukhuset, Södertälje sjukhus, Danderyds sjukhus eller varför inte något av universitetssjukhusen?

Kan du garantera att ingen vård på S:t Görans sjukhus ska ges till privata sjukförsäkringspatienter? Den frågan har du ju svarat på alldeles nyss. Det kommer du att göra. Den frågan har du faktiskt besvarat, får jag säga.

Den sista fråga som jag vill ställa är denna: Kommer du att gå vidare med upphandlingen om det endast är en anbudsgivare som lägger anbud? Det är precis den fråga som Birgitta Sevefjord ställde. Det är inte av okända skäl som jag ställer den frågan. Vi har haft två stora upphandlingar tidigare, och nu har vi ännu en gigantisk upphandling där du, Filippa, Moderata samlingspartiet, har valt att gå vidare när konkurrensen i anbuden är noll. Det var två stora upphandlingar, Sodexo när det gäller maten, som Ilija berörde, och frågan om Nya Karolinska.

Jag har lite talartid kvar så jag upprepar frågorna. Talar du sanning när du säger att det bara behövs ett akutsjukhus i privat drift eller är det så att du har en förtäckt dagordning och kommer att ge vika för de krav som Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna ställer om att fortsätta utvecklingen? Jag ska inte kalla det utförsäljning för då kommer du att tala om byggstenar. Jag menar att driften kommer att privatiseras även på Södertälje sjukhus, Södersjukhuset, Danderyds sjukhus eller, varför inte, på universitetssjukhusen.

Så till frågan om privat vård, privata sjukförsäkringspatienter. De ska inte ges vård om prioriteringen är att det finns andra offentligt finansierade patienter som är i behov av vård först. Hur ska den behovsprövningen se ut?

Slutligen. Kommer du att gå vidare med upphandlingen om det endast är en anbudsgivare som lägger anbud?

Det är två frågor med en följdfråga som jag hoppas att du kan svara på när du har tid för anförande eller, varför inte, i en replik med mig. Du kan beta av frågorna en i taget.

Anförande nr 178

Landstingsrådet **D a g L a r s s o n** (S): Det har varit en spännande debatt hittills. Det finns skäl, det framkom ju då en annan moderat som gjorde en tillbakablick på motivet till att man en gång i tiden valde att privatisera driften av S:t Görans sjukhus.

Så vitt jag förstår var den dåvarande majoritetens idé 1998 att man skulle få bättre sjukvård, stockholmarna skulle få Sveriges bästa sjukvård tack vare att man privatiserade driften av ett sjukhus.

Nu kan vi inte se hur det har gått, eftersom vi inte har några jämförelser över tid, men vi kan ändå se att det finns jämförelser i dagsläget. Det finns tio kvalitetsindikatorer som visar hur bra det här sjukhuset är, och det är riktigt bra på en del punkter. På två av tio punkter tillhör det här de bästa sjukhus som finns, men det är samtidigt ganska dåligt på tre punkter.

Däremot kan vi notera att vi är det enda landstinget i hela landet som har ett privatdrivet akutsjukhus, men vi är också det landsting i Sverige där medborgarna har lägst förtroende för sina akutsjukhus och där förtroendet för akutsjukhusen sjunker. Detta tycker jag att det finns skäl att faktiskt fundera seriöst på.

Arbetar vi tillräckligt mycket med kvaliteten på alla våra sjukhus, på S:t Göran och de andra, eftersom stockholmarna har sämst förtroende i hela Sverige för sina akutsjukhus? Jag tycker att detta är ett allvarligt problem, och jag är noga med att understryka att ansvaret för att stockholmarna har sämst förtroende i hela Sverige för sina akutsjukhus är inte bara S:t Görans utan även de andras.

Jag tror också att en stor del av ansvaret bottnar i den nuvarande majoritetens valhända och misslyckade hantering av köproblematiken inom sjukvården. Vi har ju långa sjukvårdsköer och långa väntetider i den stockholmska sjukvården. Det är just de här långa väntetiderna som har lett till att vi har en försäkringssjukvårdsmarknad i Stockholm, en alternativ finansieringssjukvårdsmarknad.

Jag är väldigt bekymrad över att Capio S:t Göran, detta riskkapitalbolag, faktiskt var det som var pådrivande 1998 då vi beslutade oss för att det ska vara möjligt för sjukhusen i Stockholms län att ta emot försäkringspatienter. Det var Capio som hade kontaktat Filippa Reinfeldt och bett om att vi skulle öppna möjligheten att ta emot försäkringspatienter. Detta är ett av skälen till att vi socialdemokrater vill skriva in en klausul. Det är *alright* att vi genomför en upphandling, men det är inte rimligt att öppna möjligheter för gräddfiler i sjukvården. Det kommer vi socialdemokrater aldrig att acceptera.

Det är också så att det finns skäl att vara bekymrad över upphandlingar i det här landstinget. Vi har haft flera upphandlingar där det sagts att det ska vara flera anbudsgivare men det har bara blivit en.

Det som jag tar med mig från den här debatten är Stig Nymans löfte i debatten att han tänker medverka till att avbryta upphandlingen om det bara, vilket jag befarar, blir bara en anbudsgivare.

Anförande nr 179

H e l e n e Ö b e r g (MP): Ett sådant löfte finns det ju anledning att hålla i minnet.

Min mardröm är att det ska finnas politiker här om tjugo år som fortfarande står och diskuterar driftformsfrågan. Jag har ändå försökt i dag att medverka till att bredda debatten och prata om hur man gör bra upphandlingar, fokus på kvalitet, bästa sjukvården för våra invånare och så vidare. Det är tråkigt när de enda svar jag får tillbaka handlar om att vi egentligen bara vill socialisera sjukhusen. Det är tråkigt.

Jag tycker gott att ni i Alliansen kunde ha bidragit till att ni, när ni sätter i gång världens största upphandling av sjukvård, för en dialog med oss i oppositionen om hur man kan göra detta på bästa sätt.

Ni för ju ett resonemang om att de här kvalitetsfrågorna är sådana som vi inte ska prata om förrän lite senare. Min känsla är att vi inte alltid har gjort så himla bra upphandlingar i landstinget, så ju tidigare vi pratar om vad vi vill ha ut av upphandlingen desto bättre är det.

Jag tror att det finns all anledning att prata om detta redan nu. När man ska göra en så här stor upphandling är det, som sagt, klart att vi måste prata om hela perspektivet redan nu här i fullmäktige för att man ska känna sig trygg med de beslut som man är på väg att fatta och vilken inriktning man väljer. Risken är ju annars att vi sedan, när vi sitter i hälso- och sjukvårdsnämnden, säger att saker och ting redan är bestämda i fullmäktige och att vi där fattade beslutet att vi skulle fatta beslut utifrån vad som anfördes i ärendet och så vidare. Då har man liksom begränsats utifrån besluten här i salen.

Jag tycker också att det är tråkigt att höra avsaknaden på tilltro till de egna tjänstemännen, tron att våra tjänstemän inte skulle kunna räkna och lägga fram förslag på vad det skulle kosta att driva sjukhuset i egen regi. Det borde ändå kunna vara värt det. Om det är värt för privata aktörer att räkna på det och lägga ett anbud specifikt på S:t Görans så är det också värt för oss i landstinget att lägga ett anbud som säkerställer att vi får är bästa vård till bästa pris. Det kan inte vara så konstigt.

Jag tycker att det är tråkigt att ni saknar denna tilltro.

Som en liten uppmaning vill jag också säga att när man tar repliker i fullmäktige så tycker jag att man ska ta repliker på det som anförandet gäller. Då blir det lättare för ledamöterna att svara. Talar man om kvalitet så kan man ta replik på kvalitet och inte på något annat.

Anförande nr 180

Hans Lindqvist (C): Herr ordförande! För oss som har lyssnat ett par timmar nu är det en mycket viktig debatt, det råder det ingen tvekan om. Jag säger ingenting om debatten om redovisningar när det gäller den fråga som vi diskuterade då, det var också viktig. Det här är en innehållsfråga som vi alla har ansvar för, naturligtvis. Jag vill ta några exempel på det som Gustav och Catrin har berört. Det är inte så att vi driver det här som ett krav på privatisering till varje pris.

Det finns ett alternativ, ett sjukhus, som drivs i fri eller privat regi. Det finns sex sjukhus som drivs i annan form. Det som vi i Centerpartiet tror på är ju entreprenörskapet, friheten, möjligheten att se att det finns saker som man tror att man kan göra bättre. Då måste man få pröva det.

Lean har nämnts som ett exempel. Det kommer säkert mängder med exempel i framtiden där man kommer att kunna säga: Titta här, den här formen av drift har skapat de här nya sätten att arbeta, personal som har förbättrat för patienterna, som har underlättat för oss att ta ställning i fortsättningen eller möjligheten att jämföra olika alternativ. Om man inte har något enda sjukhus som drivs i privat regi så har man ju ingen möjlighet att göra jämförelser. Vi har åtta–tio år på oss nu med Capio, men flera har sagt att det är ett för litet och för svårt jämförelsematerial. Det är ett par av våra argument.

Jag tar ett exempel från verkligheten. Jag var med i början av 80-talet när vi diskuterade förskolor, och jag minns mycket väl vilken fruktansvärt upphetsad debatt det var när någon föreslog att man skulle ha privata förskolor. Det fanns något som hette Pyslingen. Flera av er, kanske inte alla, minns säkert också vilka svårigheter det var att över huvud taget få fram några alternativ. De första alternativen stämplades ut som skräckexempel på hur det går när man från borgerligt håll driver alternativa förskolor. I dag kan ni själva se hur det blev i verkligheten.

Vad har hänt sedan dess? Diskussionen om friskolor. Vad har hänt sedan dess? Diskussionen om äldreården och hemtjänsten känner vi som jobbar i kommunerna väl till. Några andra exempel: Apoteken och vårdcentralerna. Många av dem är privat drivna i dag. Det går alltså att jämföra.

Jag tycker att man ska se detta i perspektiv av utvecklingen. Jag säger inte att allt som drivs i marknadens regi är bättre, och allt som drivs i offentlig regi är heller inte bättre. Men om vi inte får chans att jämföra får vi ju heller inte något svar.

Slutsatsen blir att förhandlingsunderlaget är mycket viktigt, som Filippa med flera har tagit upp. Jag vill verkligen understryka betydelsen av hur vi går ut med detta, hur det är utformat, vilka krav vi ställer och framför allt uppföljning och kontroll, som ju är vårt ansvar när vi lägger ut så mycket pengar på privata entreprenörer – granskning och kontroll.

Jag vill lägga till några saker. Möjligheten att göra justeringar och förändringar under drifttiden. Om det är ett långt avtal, på kanske tio år, måste man kunna komma igen och säga: Det här var inte så bra, vi vill förhandla om den här delen, göra justeringar.

Att förhandlingsupplägget är jätteviktigt tror jag alla instämmer i.

Sedan backar jag tillbaka till vad Gustav och Catrin har sagt. Effektivitet – ja! Olika arbetsgivare är viktigt för många, att kunna välja. Medarbetare, tillgänglighet, kvalitet, större dynamik – det finns definitivt sådana fördelar. Gustav nämnde att vi ska ha åtminstone något fönster mot omvärlden där vi driver ett större sjukhus på annat sätt än via offentlig drift.

Då tycker jag man kan svara på frågan: Är vi för eller emot fristående sjukhus? Vi är för att vi driver ett sådant fristående sjukhus och tar beslut i dag om att göra en sådan upphandling. Det tycker jag faktiskt att man ska våga göra, och det gör vi också. Därför yrkar jag bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 181

J o h a n S j ö l a n d e r (S): Ordförande, landstingsfullmäktige! Jag begärde ordet för ett tag sedan, när Stig Nyman var i talarstolen och förde ett resonemang, som sedan har gått igen på flera andra håll, som jag tyckte det var värt att titta lite närmare på. Han menade att oppositionens krav på egenregianbud är att se som ett försök till smygsocialisering av S:t Görans sjukhus.

Det är intressant dels utifrån ordvalet, så klart – att det är en socialisering som sker om landstinget driver det, som om våra egna sjukhus skulle vara socialistiska sjukhus. Det kanske kan glädja en del på den här sidan av salen, som hyllar socialismen, eftersom vi har så fina sjukhus, men det är nog ett ordval som vi inte vanligtvis använder oss av.

Men det intressanta i resonemanget var också att Stig Nyman såg det som en risk, att landstinget i en allmän upphandling skulle kunna leverera ett erbjudande som var bättre och billigare än de privata aktörerna. Där skulle jag vilja säga att vi i oppositionen snarare ser det som en möjlighet. Kan vi driva det bättre och billigare gemensamt, så tycker vi det är bättre än att det drivs sämre och dyrare privat. Här verkar det gå en skiljelinje genom salen när det gäller hur vi ser på driften av våra sjukhus.

Det har sagts här att vi behöver ett privat sjukhus i vår region för jämförelsens skull. Då tror jag faktiskt med förlov sagt att man inte riktigt har koll på hur det fungerar med sjukhus.

Tittar vi till att börja med på de landstingsdrivna sjukhus vi har i vår region – de "socialistiska" sjukhusen – så är de tämligen olika de också. Och när vi tittar på driften av sjukhus i dag är det inte Stockholmsregionen som sätter gränserna för vart man ser efter inspiration, utveckling och nytänkande. Vi jämför oss inte bara inom länsgränserna, utan vi tittar på England, Indien och USA – det är dit vi och alla sjukhus oavsett driftsform söker sig

för inspiration och kunskaper. Den som säger att det krävs ett sjukhus med annan drift inom vår region för att skapa jämförelser, inspiration och nytänkande har, menar jag, inte riktigt förstått hur utvecklingen inom sjukhusvården går till och fungerar, för det är inte på det sättet.

Det här är verkligen en fråga med stora ideologiska bottnar. Det handlar bland annat om försäkringspatienter. Ska vi garantera ett system med jämlik vård för alla, fördelad efter behov och inte efter plånbok och efterfrågan? Det handlar om en massa andra saker också, stora principiella ideologiska värden.

Men det finns också, fullmäktige och åhörare, en väldigt pragmatisk botten i den här frågan: Hur förvaltar vi bäst skattebetalarnas pengar? Gör vi det genom att ha en sådan beröringsskräck för den egna regin att vi förbjuder oss själva att delta i tävlan, att vi förbjuder oss själva att visa vad vi kan bättre? Eller gör vi det genom att, när vi nu ska ha en konkurrensupphandling, göra den konkurrensen så bred och mångfasetterad som möjligt? Det är egentligen inte en ideologisk utan en pragmatisk fråga, men majoriteten nu har en sådan beröringsskräck för den egna regin, att man är så rädd för att verkligheten ska stämma dåligt med den ideologiska kartan, att man stänger dörren för att över huvud taget pröva!

Som sagt, detta är en djupt principiell och ideologisk fråga, men det finns också en pragmatisk dimension. För mig och säkert för många åhörare kommer den viktigaste lärdomen av den här debatten att vara den, att i den pragmatiska frågan hur vi hanterar skattebetalarnas pengar väljer den borgerliga majoriteten att säga nej till och stänga dörren för att ha en så bred konkurrens som möjligt, att pröva alternativet egen regi, av det ideologiska skälet att man till varje pris vill se en privat drift av S:t Görans sjukhus. Det är en väldigt tydlig lärdom. Jag hoppas att många åhörare ska ta del av debatten och också få den insikten, att så ser den politiska kartan ut i Stockholms läns landsting.

Anförande nr 182

Ylva Norck (V): Det är med spänning jag lyssnar på den här debatten! När man gör det kan man lätt få för sig att hjulet inte är uppfunnet, som om det vore så att privat vård inte finns. Senast hörde vi Hans Lindqvist säga att det är jättebra att ha alternativ – för att kunna jämföra. Då säger jag som Stig Nyman sade förut: Lyft blicken! Det finns massor av jämförelser att göra, vi behöver inte uppfinna hjulet och fortsätta med kommersiell vård när vi vet att det inte är bättre. Det är inte mer kostnadseffektivt.

2009 kom en rapport från SCB, Statistiska centralbyrån, som heter Vård på lika villkor eller något liknande. Där hade man tittat på att de kommersiella vårdbolagen går med vinst och har en genomsnittlig avkastning på 19 procent. Det är ganska mycket pengar – skattepengar som transfereras direkt ned i deras fickor!

Med tanke på den debatt som har varit tidigare i dag om effektivisering och om att skära ned på revisionen och en massa andra saker, tycker jag att man kan börja med att plocka hem de vinster som man ger bort!

Anförande nr 183

Rolf Lindell (S): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det här har varit en spännande debatt, en debatt som ger en del klarlägganden men också reser en del frågetecken om var vi står någonstans på våra olika håll.

I går när jag gick igenom handlingar och förberedde mig lite grann inför dagens möte, råkade jag titta på ett par tidningsurklipp som gäller den här frågan. Så småningom föll ögonen på en debattartikel av Filippa Reinfeldt och Per Schlingmann från den 2 december 2007, där den stora rubriken var: "Vi moderater har haft fel fokus i vårdpolitiken". Då började man fundera. Det fanns naturligtvis en politisk bakgrund till detta, som ni kanske kommer ihåg, nämligen debatten mellan Fredrik Reinfeldt och Göran Persson i 2006 års val.

Det var ju då som akutsjukhusen kom upp i diskussionen och moderatledaren tvingades säga att man inte tänkte privatisera några akutsjukhus, utan där gick något slags linje.

Man får väl tolka det som så, att det efter den debatten vid den tidpunkten vart ett lite känsligt läge och att Filippa Reinfeldt tillsammans med propagandasekreteraren i Moderaterna Per Schlingmann fick skriva detta inlägg. Det föranledde Svenska Dagbladets ledarsida att ett par dagar efter, den 4 december, skriva: Nej, ta det lugnare med både planer och pudlar! Svenskan tyckte att det var en opåkallad pudel från Moderaternas sida, när det ändå var så bra att gå vidare med privatisering av sjukvården och även akutsjukvården.

När man då lyssnar på debatten som den har varit i dag, är det väldigt intressant att i varje fall hittills har föredragande sjukvårdslandstingsrådet Filippa Reinfeldt hållit en ganska låg profil i den ideologiska delen och hänvisat till lite praktiska frågeställningar, medan högarna i det här fallet har varit Folkpartiet och Centern i första hand, som driver en tydlig ideologisk privatiseringslinje. Vad Hans Lindqvist och andra än säger är det den bilden man får, inte minst när Gustav Andersson är uppe och pläderar.

Vad det här liknar är att man kan se framför sig att Filippa Reinfeldt i de gemensamma överläggningar som Alliansen har hållit har haft ett visst besvär att hålla de andra tillbaka och kanske till och med modererat deras äskanden att privatisera så mycket som möjligt.

Min fråga till Filippa Reinfeldt är hur man egentligen ska tolka det debattinlägg som ni gjorde. Var det bara för att lägga ut lite dimridåer för att frågan hade blivit lite känslig, eller ligger det verkligen något i det du framför där, nämligen att ni i alltför hög grad har talat om formerna för sjukvården snarare än dess innehåll och kvalitet?

Är det så att man är ute efter att få kvalitetsaspekterna belysta, borde man ju brinna för att få så mycket underlag som möjligt när man går till upphandling av sådana saker, och det betyder ju att man önskar att det blir fler som lägger anbud. Är man verkligen intresserad av att få ett brett anbud för att kunna jämföra kvalitetsaspekterna mot varandra, är det väl självklart att ta in så mycket som möjligt också från sina egna verksamheter. Då kan man inte bara luta sig tillbaka och säga: "Vi har sex till, men vi vet ju hur de är", utan i det specifika fallet som man går ut med måste man i så fall låta också dem ge ett underlag till det som frågan gäller, nämligen hur S:t Görans sjukhus ska drivas vidare.

Det är en fråga från mig till Filippa Reinfeldt, om detta bara var en dimridå och om det är så att det trots allt är privatisering som gäller.

Anförande nr 184

Marie Åkesdotter (MP): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag tycker också att det har varit en intressant debatt, ideologiskt betingad – oavsett om man är för privat eller offentlig regi.

På Alliansens och i synnerhet Moderaternas agenda står ju skattesänkingspolitik, och ibland känns det som överordnat andra frågor.

Jag undrar: Ska jag här tolka Alliansens uppfattning i Stockholms läns landsting som att det är helt okej att landstingets samlade leverantörer eller entreprenader tricksar för att undkomma skatt helt och hållet? Birgitta Sevefjord ställde samma fråga, och jag skulle gärna vilja veta hur ni ser på det. Är det okej att överlåta landstingets verksamheter till bolag som sysslar med sådant?

På förhand kan det ju se ut som om Capio vinner upphandlingen eftersom det råder en snedvriden konkurrens – något annat kan ingen säga. Länets invånare riskerar alltså stora skatteintäktsbortfall, och landstingsfullmäktige kan medverka till detta, indirekt eller till och med direkt, om man inte i upphandlingen ställer krav på sina samarbetspartner – eller hur? Om ni inte ställer några krav på våra samarbetspartner så kan man faktiskt tolka det som att de här bolagens agerande är i princip okej. De skatteintäkterna skulle kunna användas till

sjukvård eller revision, som vi har pratat om tidigare, så att vi kan säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med våra intentioner.

Jag undrar alltså: Kommer Alliansen att säkerställa att bolaget som vinner upphandlingen betalar skatt på samma villkor som andra samhällsaktörer, eller ska jag tolka er som att det är okej att tricksa och undvika skatt på vinst. Gäller det i så fall också länets invånare?

Jag tycker frågan är större än privat eller gemensam regi. Det handlar om vilken samhällsordning vi vill ha.

Att göra vinst är en sak, men att undvika att betala skatt på vinsten är en helt annan sak, och den frågan tycker jag att ni ska besvara!

Anförande nr 185

Landstingsrådet R e i n f e l d t (M): Fru ordförande! Vår ambition är förstas att få in så många anbud som det bara är möjligt. Oavsett om det kommer in ett eller tio anbud, ska det naturligtvis prövas om de lever upp till de pris- och kvalitetsmått som landstinget i förväg ställer upp i den upphandling som jag hoppas vi ska ta beslut om snart. Det kan naturligtvis handla om också andra krav som landstinget ställer på sina avtalspartner. Gör det eller de anbuden inte det, bör vi självklart ta upp frågan och avbryta upphandlingen – det har jag redan tidigare i dag svarat på.

Rent teoretiskt kan det naturligtvis vara så att det bara kommer in ett enda anbud, men det behöver inte vara något problem i sig. Det är en teoretisk fråga, men ja, vi har både nuvarande avtal och sex avtal med egen regi att jämföra med och pröva mot.

Raymond Wigg ställer som jag uppfattar det väldigt insinuanta frågor och lägger sina egna eller någon annans ord i min mun, uppfattar jag det som. Jag känner nämligen inte igen citatet. Jag har redan i valrörelsens slutdebatt i ABC-Nytt för Moderaternas räkning svarat nej på frågan om Danderyds sjukhus ska säljas under innevarande mandatperiod.

Till Rolf Lindell skulle jag vilja säga att jag tycker det är roligt att du är intresserad av min och Moderaternas syn på sjukvård och sjukvårdsutveckling. Eftersom jag inte kan dra allt det här i dag är mitt tips att gå in på moderat.se och läsa den rapport som handlar just om jämlik och rättvis sjukvård, som vi arbetar för.

I övrigt är det så att vi i Alliansen är väldigt tydliga med vad vi avser att göra under den här mandatperioden. Det står att läsa i den plattform som vi presenterade efter höstens val. Jag står självklart bakom det, precis som alla andra i Alliansen. Det går naturligtvis alltid att vilja föra en allmänpolitisk, bredare debatt och få alla enskilda landstingsledamöter att bakbinda sig eller lova något om framtiden kring saker som vi i dag kanske inte vet så mycket om eller som dagens ärende inte heller handlar om.

Slutligen vill jag bara säga att jag tycker det har varit en tydlig debatt, som visar var vi står i den fråga som dagens debatt faktiskt handlar om. Jag hoppas, fru ordförande, att vi ska komma till ett beslut ganska snart, om landstingsfullmäktiges ledamöter vill att vi ska ha en upphandling av sjukvården vid S:t Görans sjukhus AB eller inte.

Anförande nr 186

Landstingsrådet W i g g (MP): Min fråga till dig, Filippa Reinfeldt, var inte om Danderyds sjukhus kommer att *säljas*. Min fråga till dig, Filippa Reinfeldt, är om Danderyds sjukhus kommer att *drivas* av en utomstående entreprenör under denna mandatperiod. Förstår du distinktionen?

Anförande nr 187

Landstingsrådet R e i n f e l d t (M): Fru ordförande! Nej, Raymond Wigg, det var inte så du ställde frågan. *Du frågade om jag talade sanning* och lade ett citat i min mun som jag inte har uttalat. Det var din frågeställning, och på det svarade jag att det är en insinuant fråga och det är inte det dagens debatt handlar om.

Jag tar gärna allmänpolitiska diskussioner både om hälso- och sjukvården här i Stockholms län – och i riket för den delen, om du vill – och om hur sjukvården ska utvecklas i framtiden. Men det är inte det dagens debatt handlar om, och det var inte så du ställde frågan.

Anförande nr 188

Landstingsrådet W i g g (MP): Då frågar jag än en gång: Filippa Reinfeldt, kommer Danderyds sjukhus under denna mandatperiod att *drivas* av en privat entreprenör?

Anförande nr 189

R o l f L i n d e l l (S): Tack, fru ordförande! Och tack, Filippa Reinfeldt, för att jag blev inbjuden att titta på er hemsida! Jag är där ibland, kan jag tala om, och det är intressant att läsa den hemsidan.

Men jag tycker att i den här debatten, som gäller ett aktuellt fall som vi diskuterar i landstingsfullmäktige, vore det bra om du kunde tydliggöra om det som Svenska Dagbladet uppfattade som en pudel och att ni hade fått kalla fötter, nämligen att man ska se till kvalitet och inte bry sig bara om driftsformer, är någonting som verkligen hade något med sig eller om det bara var en dimridå för att mildra de diskussioner som förekom i valrörelsen.

Anförande nr 190

Landstingsrådet R e i n f e l d t (M): Fru ordförande! Jag har ägnat flera år åt att försöka få till stånd funderingar och ett arbete för att få fram beslut som gör att vi kan börja bedriva en rättvis och jämlik hälso- och sjukvård i hela Sverige. Men vad diskussionen i dag handlar om är om vi ska upphandla S:t Görans sjukhus eller inte.

Jag tror att frågeställningen kommer upp av att vi från Alliansens sida inte vill ha egenregianbud och att du därav drar slutsatsen att vi på något sätt skulle vara emot att sjukhus bedrivs i egen regi. Mitt svar på den frågan – om det är det som är din frågeställning – är: Nej, det har vi ingenting emot. Vi tycker inte att det behövs egenregianbud i den här upphandlingen eftersom vi redan har sex jämförelseobjekt. Detta har vi också diskuterat under ett par timmar i dag.

Anförande nr 191

R o l f L i n d e l l (S): Då tycker jag ändå det är lite anmärkningsvärt att man av något slags ideologiska skäl inte vill ha egenregianbud. Det är ändå som så att om man ska vara så säker som möjligt på att det kommer in flera anbud och att man kan ställa dem mot varandra, är det självklart bra att man också har egenregianbud att ställa dem mot. Det är då man kan se hur de står mot varandra, om man nu eftersträvar privatisering. Då har man valalternativ!

Anförande nr 192

Landstingsrådet S e v e f j o r d (V): Jag vill säga att jag tycker det har varit en bra och sjyst debatt i dag på många sätt, och det gläder mig. Jag inser att vi i Vänsterpartiet inte kommer att vinna voteringen, men vi står fast. Sedan kommer vi att göra vårt bästa för att vara konstruktiva efter att beslutet har fattats, precis som vi alltid brukar vara.

Men det är en fråga som jag ställde till dig, Filippa, som jag är intresserad av om du kunde besvara på något sätt, och det är den om riskkapitalbolag som inte betalar skatt. Hur ser ni i Moderaterna på skattesmitarbolag som äger och driver en stor del av vår verksamhet? Hur

ser du som sjukvårdslandstingsråd på detta? Är det okej att vi har bolag i vår verksamhet som tjänar mycket pengar men betalar noll kronor i skatt genom en fiffig skatteplanering, som till exempel just Capio har? Det vore intressant att höra hur du ser på det.

Sedan är det så att vi kommer att stressa fram beslutsunderlaget när det gäller själva upphandlingen. Redan den 8 mars ska vi besluta om det. När ska vi få tid att diskutera de här frågorna?

Anförande nr 193

Landstingsrådet **R e i n f e l d t (M)**: Fru ordförande! En liknande fråga har vi faktiskt diskuterat här i landstingsfullmäktige – jag minns att jag hade den diskussionen med Ingela Nylund Watz – men då gällde det en vårdcentral som hade kraftiga betalningsanmärkningar och liknande.

Vi har en annan lagstiftning i Sverige, som reglerar skatter och vem som beslutar om näringsförbud. Det gör ju inte vi här i landstinget. Självklart är det så, Birgitta, att företag som på något sätt omfattas av näringsförbud eller på annat sätt inte tillåts bedriva verksamhet ska inte heller landstinget ha som avtalspart. Men det är inte vi som avgör om företag ska få fortsätta verka som vårdgivare eller inte.

Anförande nr 194

Landstingsrådet **S e v e f j o r d (V)**: Jag inser att det är på riksnivå man ska ha en sådan lagstiftning, som faktiskt finns i andra länder, om just riskkapitalbolag.

Men frågan är fortfarande: Tycker du att det är okej att en stor del av våra skattepengar försvinner ut ur landet och att man genom skatteplanering undviker att betala skatt, som Capio AB faktiskt gör? Vad som hände när man kom undan skatt var att man fick låna 3,6 miljarder av sitt moderbolag, Nordic Capital, till 13 procents ränta, och den räntekostnaden kvittades mot en vinst på en kvarts miljard. Vips behövde man inte betala en enda krona i skatt!

Det är faktiskt våra skattepengar det handlar om, pengar som borde gå till att utveckla och förbättra vården för medborgarna i vårt landsting. Tycker du att det är okej att man hanterar skattepengar på det sätt som just riskkapitalbolag gör? De är skatteplanerare, det är därför de har säte på Jersey och andra ställen, för att undvika att betala skatt.

Tycker du att det är okej?

Anförande nr 195

Landstingsrådet **R e i n f e l d t (M)**: Fru ordförande! Jag är varken civilekonom eller skattejurist, men jag kan bara konstatera att det är så lagstiftningen ser ut, att man först ska vara dömd för brott. Om en verksamhet eller företag som är dömt för skattebrott ska inte vi ha avtal med den vårdgivaren.

Anförande nr 196

Landstingsrådet **N y m a n (KD)**: Fru ordförande! Vi närmar oss väl sannolikt slutet på debatten och ska snart fatta beslutet om att gå vidare. Att oppositionen mest ägnar sig åt att ställa frågor om och kritisera majoritetens förslag är naturligt. Men det må väl tillåtas en ledamot av fullmäktige att ändå ställa en fråga.

Enligt Socialdemokraternas förslag ska man *beordra* två sjukhus genom ägardirektiv att lägga egenregianbud, och sedan blir det ett uppdrag till landstingsstyrelsen att följa deras arbete och sedan bestämma om ett eller två ska lägga anbudet. Det hade väl varit rimligt, med tanke på inlägg som brukar komma från socialdemokratin, att man hade gjort en beräkning av vad det här kommer att kosta de två sjukhusen och även föreslå en

finansieringsform? Detta är ett åtagande som i dagens ägardirektiv inte finns, utan det läggs på och man ska tvinga dem att delta. Det står ju att de *ska* delta, inte bör eller erbjudas möjlighet att delta, och sedan ska landstingsstyrelsen bestämma vilket av dem som ska gå vidare. Den tanken har inte varit uppe till förklaring från socialdemokratiskt håll, och därför tycker jag det kunde vara rimligt att få svar på den frågan.

Nej, jag ska nog inte kommentera mera om det förslaget. Det räcker om ni svarar på det.

Vi har fått se en tydlig skillnad mellan blocken i dag, så var voteringen kommer att hamna är nog klart. Men jag får ett intryck av att man från oppositionen är lycklig över ett uttryck som skulle kunna låta så här: "Utvecklingen har kommit för att stanna – upp. Nu är det slut på utvecklingen, det går inte att komma vidare såvida man inte socialiserar." Och, Johan Sjölander, jag talar inte om någon smysgsocialisering utan det var fråga om socialisering rakt upp. Ska samhället ta över så är det socialisering, eller hur?

Och så har ni agerat från oppositionen, tycker jag, som om vi totalt saknar kostnad om vad landstingsägd och landstingsdriven sjukvård kostar, vad den betyder för utvecklingen och så vidare. Det har vi väldigt god insikt i, inte minst tack vare våra revisorer – för att återknyta till en tidigare debatt i dag – men också genom hälso- och sjukvårdsnämndens mycket noggranna uppföljning av all verksamhet som bedrivs på landstingets uppdrag. Kunskapen är alltså väldigt god.

Till sist, fru ordförande, vill jag säga att jag är övertygad om att privata aktörer bidrar till att utveckla vår hälso- och sjukvård både vad det gäller kvalitet och säkerhet, och jag är också säker på att vi kommer att behöva diskutera – eftersom det är så kompakt motstånd från nuvarande opposition – fler privata aktörers medverkan i vårdens utveckling under åren framöver, utan att därför nämna en särskild tomt där verksamheten ska "säljas ut" som man säger. Privata aktörers inslag i vården är nödvändigt för utvecklingen.

Anförande nr 197

Landstingsrådet B a t l j a n (S): Ordförande, ledamöter! Jag håller med Stig, vi har fått tydliga alternativ. Vi har en höger-högerflank med Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna som ser privatiseringar som ett eget värde. Det är ett tydligt höger-högeralternativ. Sedan är alla vi andra ganska nära varandra när vi diskuterar kvalitet och ser att det också kan finnas andra alternativ.

Det är just därför, Stig, att vi ser att det är bra med både privata och offentliga, att också det offentliga kan göra ett bra jobb, som vi tycker att det är en enkel process att, som vi skriver i vårt förslag, att ta fram ett eller två seriösa egenregianbud. Vi tror inte på att beordra två, som du verkar mena, utan ett eller två ska utifrån ägardirektiv kunna erbjuda också ett landstingsdrivet alternativ.

Anförande nr 198

Landstingsrådet N y m a n (KD): Nu är det så, Ilija Batljan, att jag läser innantill. Vi ska besluta här i dag, enligt ert förslag, att ett eller två seriösa egenregianbud ska delta – inte bör eller erbjudas möjlighet utan *ska* delta – och vi ska ändra ägardirektiven så att så kan ske. Det står väldigt tydligt.

Du säger att vi tycker att privatisering har ett egenvärde. Ja, frågan är om det har det, i den meningen inte för att tillgodose de privata ägarna utan för att bidra till att stimulera vårdens utveckling. Det finns många sådana exempel i Sverige, inte minst för att inte säga mest i vårt landsting, och dit hör S:t Göran. Jag är imponerad över den utveckling som har skett, och jag tillåter mig att säga att jag är imponerad över det beslut vi tog för elva år sedan och att det blev så bra trots att varken de eller vi hade någon erfarenhet. Det är en lysande reform, som har betytt väldigt mycket för framtiden, och det som vi ska besluta om i dag kommer att betyda ännu mer!

Anförande nr 199

Ylva Norrk (V): Stig Nyman, jag bara undrar. Socialism – socialism som Världsbanken, menar du då, eller WHO, eller London School of Economics, eller EU? Vilken socialism är det ni tänker på när de skriver så här: Ökad effektivisering genom privatisering har visat sig vara en ideologisk tro snarare än en verklighetsbaserad analys?

Anförande nr 200

Landstingsrådet Nyman (KD): Det är möjligt att begreppen har en annan definition nu än när jag gick i skolan, för det är så ohyggligt länge sedan, men jag sätter likhetstecken mellan socialism och samhällsägande. Är det fel så rätta mig för all del, för då vill jag bli av med en föreställning som är galen.

Däremot måste man ju dra den slutsatsen, om Världsbanken och WHO tycker att samhällsägda och samhällsdriven vård är att föredra, att de också yrkar på socialism i den meningen att mer bör vara samhällsägt – eller hur? Är inte det en rimlig slutsats? Har jag fel när jag läser innantill och tar ut mina satsdelar, må vara. Vi lever många gånger i föreställningarnas värld. Det här är min föreställning.

Det var den tredje självbekännelsen i dag.

Anförande nr 201

Ylva Norrk (V): Det är ju fantastiskt! Livet är ibland bra mycket härligare än man tror. Man behöver inte ens göra revolution, man bara vaknar en morgon och så har man insett att Världsbanken, EU, WHO och London School of Economics är socialistiska.

Tack så mycket, Stig!

Anförande nr 202

Landstingsrådet Nyman (KD): Jag lyssnade mer på vad de hade för åsikter om vården, som du drog i ett tidigare inlägg. Jag tror ingen här, inte ens jag, skulle hävda att de har någon socialistisk, nationalistisk eller någon annan sådan karaktär.

Jag vet vad WHO är och står för. Jag vet vad Världsbanken är och står för. Jag kan berätta för dig att jag mötte några företrädare för just Världsbanken strax efter konverteringen av S:t Görans, och de sade att de skulle med stort intresse följa detta därför att det var ett unikt exempel på hur man konverterar samhällsägt till privat drift, behåller anläggningarna men ändå får vården utförd. Jag har inte sett någon rapport från dem än, men det går ju att skriva brev till dem som var här och tittade på det. De hade samtidigt mycket spännande synpunkter på hur hälso- och sjukvården borde ledas, och det måste jag säga stämde bättre överens med den modell som vi lanserade från Alliansen än vad jag någon gång har hört från oppositionen.

Anförande nr 203

Nanna Wikholm (S): Ja, det har varit en lång debatt och många frågor. En del har besvarats, en del kommer inte att besvaras, men jag tar chansen att försöka få svar på ytterligare en fråga, som jag tror att vi har ställt några gånger.

Jag brukar säga att landstingspolitiken är fantastisk, för att den handlar om livet och döden, om vardagen och om vår framtid tillsammans här i regionen. Den här frågan rör verkligen det.

Min mamma hittade för några veckor sedan, när hon sorterade gamla papper hemma, ett försäkringsbrev på en barnförsäkring som de hade tecknat för mig när jag var liten – alltså inte en sjukförsäkring utan en försäkring där man kunde få ut ersättning om man hade varit sjuk eller liknande. Hon har ofta berättat för mig hur glad hon var att hon hann teckna den

försäkringen innan de diagnostiserade mig med astma och svår allergi, för då hade vi aldrig omfattats av den. Det är ju så försäkringar fungerar. De behov som vi verkligen har är det inte lönsamt för försäkringsbolagen att försäkra oss emot. Min astma är inte lönsam för försäkringsbolagen, men för oss i samhället är det självklart lönsamt att jag får vård, och därför har vi fått vård efter behov och därför har vi varit säkra på att vi ska få vård efter behov.

Vi föreslår från Socialdemokraterna ett tydligt ställningstagande, att på S:t Görans sjukhus i framtiden ska det vara vård efter behov. Det ska vara de skattefinansierade patienterna som får vård, och man ska inte kunna gå före för att man har en försäkring.

Min fråga är: Varför är det så viktigt? Ni säger att det kanske inte kommer att spela så stor roll och att det är tillåtet för de andra sjukhusen också. Men varför är det så viktigt att det privatdrivna sjukhuset får ta emot försäkringspatienter? Varför vill ni inte ta in den att-sats som vi föreslår om att ha en klausul om vård efter behov och att det ska vara skattefinansierade patienter, det ska vara vi gemensamt som bor här som får vården först? Varför är det så viktigt att släppa in försäkringspatienter och att styra vården efter annat än behov?

Anförande nr 204

T o m a s E r i k s s o n (MP): Fullmäktige, åhörare, ledamöter, ordförande! Jag ska inte ställa en fråga om livet och döden, utan en fråga om handlingarna. Jag blev nämligen lite konfunderad av en sak jag upptäckte.

När man tittar igenom hela handlingen och tjänsteutlåtandet som kommer ifrån hälso- och sjukvårdsförvaltningen, så står det på sidan 15 av 15 under rubriken Övrigt att förvaltningen ska återkomma med bedömning av konsekvenser för patientsäkerheten och konsekvenser för jämställd och jämlik vård, och det låter ju trevligt och bra. Men när man bläddrar några sidor framåt till sista sidan och tittar vad som har hänt med själva ärendet, när det så som jag uppfattar det har flyttats upp några steg i hierarkin, står det att man ska återkomma med ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av beslutet, men det här med jämlik och rättvis vård har plötsligt försvunnit, och likaså det här med konsekvenserna för patientsäkerheten.

Jag skulle bara vilja få det klagörandet, även om vi inte skulle debattera förfrågningsunderlaget i dag, att de här två sakerna i alla fall kommer att komma tillbaka hit till fullmäktige när vi diskuterar detta nästa gång.

Anförande nr 205

L a n d s t i n g s r å d e t N y m a n (KD): Det är lite ont om datering på den första delen som du citerade, men jag har en speciellt stark känsla av att det juridiska utlåtandet, som har två sidor på slutet och som du också apostroferade, är skrivet före HSN-förvaltningens. Nu får jag en instämmande nick från en ansvarig person längst bak i salen.

Så från det som du citerade sist har det skett en fantastisk utveckling till konsekvenser på ett par andra områden, när det gäller att läsa handlingarna.

Anförande nr 206

T o m a s E r i k s s o n (MP): Om Stig Nyman har rätt blir jag verkligen imponerad av på vilka sätt förvaltningen arbetar! Det är nämligen så att i det sista dokumentet, som är undertecknat av Mona Boström som landstingsdirektör och med Carina Sandin som handläggare, är det så att den handling som jag först refererade till med artikelnummer HSN 1005-0489 står med som ett beslutsunderlag och därmed borde vara daterat före det här uttalandet.

Du kanske kan reda ut det om du får en chans till?

Anförande nr 207

Landstingsrådet Nyman (KD): Jag bara konstaterar faktum. Underlag för tjänsteutlåtande kommer från en del andra avdelningar, i det här ärendet som i andra. Därför är den juridiska delen skriven före det andra. Det är en alldeles normal ordning, och jag tror att du kommer att få tillfälle att lära dig det. Du sade ju i ett tidigare inlägg att du är relativt ny. Jag har varit med här sedan 1991, och jag har lärt mig under hand att det är så det går till, och jag tror att just det här ärendet är ett bra exempel på hur det bör gå till.

Anförande nr 208

Tomas Eriksson (MP): Det är jättebra i så fall. Jag tolkar det som att vi kommer att få förvaltningens åsikter om konsekvenser för patientsäkerhet och för jämställd och jämlik vård när det här ärendet kommer upp nästa gång.

Anförande nr 209

Marie Åkesdöter (MP): Filippa Reinfeldt, jag håller med om att företag ska få verka som företag, men det hindrar inte att de ska betala skatt, och jag anser att vi uppmuntrar till skatteplanering om vi inte ställer krav på samarbetsaktörer som vi vet tricksar och undkommer skatt redan i dag. Det är ju det vi gör egentligen!

Och när det gäller upphandling ställer vi de krav vi ser ett värde i. Det står inte i lagen att vi måste ställa alla de miljökrav som vi ställer, men vi ser faktiskt ett värde i det, och vi borde se ett värde i att ha sjysta och ansvarstagande samarbetspartner som betalar skatt. Se det som ett kvalitetskrav, som gynnar oss allihop!

Anförande nr 210

Sverre Launey (V): Ordförande, ledamöter! Det känns lite grann beklämmande att behöva gå upp i talarstolen och säga att Stig Nyman far med osanning, men det är faktiskt vad han gör.

Det tjänsteutlåtande som Tomas Eriksson hade lite funderingar kring är daterat den 22 november 2010. Det juridiska dokumentet är daterat den 7 december, och enligt mitt sätt att räkna kommer november före december vilket innebär att det juridiska underlaget inte kan ha varit skrivet före tjänsteutlåtandet som underlag.

I övrigt, ordförande, har det varit en klagörande och ideologiskt ganska tydlig debatt här i dag. Alliansen vill sälja ut, vill privatisera – inte för att det finns några egentliga konkreta, vettiga argument för det, utan bara för att man ska göra det. Det är strikt ideologiskt betingat. Tyvärr det så att det enda parti i den här församlingen som har varit tydliga med vad vi vill är Vänsterpartiet. Tyvärr får vi konstatera att både Socialdemokraterna och Miljöpartiet i sina förslag till beslut på något sätt vill både äta kakan och ha den kvar. Det fungerar inte. I sådana här sammanhang handlar det om antingen – eller, och vi står för "eller".

Bifall till Vänsterpartiets förslag!

Anförande nr 211

Vivianne Gunnarsson (MP): Ordförande, ledamöter! Jag vill i alla fall slutligen konstatera att jag har frågat om innehåll, jag har frågat om uppföljning, vi har frågat om kvalitet, och vi har fått svaret att det ska återkomma i förfrågningsunderlaget, vilket väl är okej. Det är bara det att några förfrågningsunderlag kommer inte hit! Vi kommer aldrig mer att få debattera det här, utan det kommer nu att skötas av HSN internt. Det tycker jag är väldigt kryptiskt, i ett ärende om en upphandling som beräknas omfatta 1,2 miljarder.

Jag tycker att det är helt fel att inte vi får tillbaka ärendet till landstingsfullmäktige igen – helt fel!

§ 10 Frågestund

Fråga 1

Anförande nr 212

Landstingsrådet **B a t l j a n** (S): Ordförande, ledamöter! Det är så att upphandlingen av maten som har genomförts av Stockholms läns landsting när man kom överens med Sodexo är redan som det är i dag bland de dyraste avtal som har drabbat landstinget när man ser till effekten och på priserna. Nu har vi förstätt att det pågår ytterligare diskussioner, och därför vill jag ställa frågan till det ansvariga landstingsrådet: Kommer du att gå med på en prishöjning 2011 vad gäller den patientmat som levereras av Sodexo?

Anförande nr 213

Landstingsrådet **S t a r b r i n k** (FP): Ordförande, fullmäktige! Tack, Ilija, för frågan. Det känns bra att få prata lite om mat och om måltider, eftersom jag tycker att det är en viktig fråga för oss här i Stockholms läns landsting, och jag tror att vi kan hitta bra vägar framåt.

Den konkreta frågan handlar egentligen om förvaltandet av avtalet med Sodexo och frågan om ersättningen i dag och framöver. Mitt svar är förstas att vi ska följa avtalet, och i det ingår att justera priserna. Vi ska naturligtvis inte betala mer än nödvändigt.

Nu är det så att det är flera sjukhus inblandade, som har bildat en grupp som med stöd av den centrala upphandlingsavdelningen för diskussioner med leverantören. Det gör man löpande under avtalsperioden. Det vore lite förmätet av mig att säga vad jag tycker om resultatet av de diskussionerna innan jag har sett det – jag tycker att vi ska låta dem diskutera vidare.

Men det finns väl anledning att säga något ytterligare om maten. Jag har ju följt diskussionen under flera år och nu förstas engagerat mig i detta en hel del.

Jag tycker det är viktigt att vi tar några kliv framåt nu och vill gärna initiera ett bredare grepp kring maten eller måltiden i landstinget. Jag tycker att vi inför det som vi brukar kalla etapp två när det gäller Södersjukhuset och SLSO ska ha en helt annan syn på hur vi ska arbeta vidare med måltidsfrågan. Det behövs någonting bredare än det fokus vi har haft på enbart säkerhet och näring, som ju också är viktigt. Det finns bredare aspekter, som jag tycker vi ska jobba vidare med.

Anförande nr 214

Landstingsrådet **B a t l j a n** (S): Vi tycker att det vore alldeles utmärkt om majoriteten tog och lyssnade på alla de patienter, och på den politiska oppositionen, som har protesterat mot det sätt som man har hanterat maten. Egentligen har man ju misslyckats med att inse att maten är en viktig del av vården. Är det på det sättet att det finns en sådan vilja, ser vi gärna att detta kommer i gång så fort som möjligt.

Men under tiden är det orimligt att de prishöjningar som har varit på maten fortsätter. Det protesterar vi skarpt mot, därför att priserna är redan i dag utan konkurrens högst när man jämför med andra luncher. Våra sjukhus betalar i dag mer än 100 kronor per portion, och det är inte acceptabelt.

Anförande nr 215

Landstingsrådet **S t a r b r i n k** (FP): Är maten dålig? Ja, det beror förstas på vad man menar med det. Den är näringsriktig, det vet vi in på grammet, och det finns rätt mycket att välja på. Frågar man patienterna så är de lite nöjdare nu än tidigare – det kom en mätning i går. Den har dock så låg svarsfrekvens att det är svårt att göra några tvärsäkra uttalanden åt något håll i den frågan. Vi har alla följt debatten, och jag tror att alla vet var vi står.

Är maten dyr? Självklart ska vi inte betala mer än nödvändigt, men mitt främsta mål är inte att maten ska bli så billig som möjligt utan att den ska bli så bra som möjligt. Jag tror faktiskt att vi är överens på den punkten.

En vanlig portion kostar mellan 50 och 75 kronor, och då ingår förstas maten, leveranser, kylskåp, service kring tekniken och sophantering. Billigt eller dyrt?

Jag tycker att det finns all anledning att följa det här avtalet noga, och vi kan lära oss en del av hur det är formulerat. Det finns nog en del att fila på inför kommande upphandlingar och lösningar, inte bara i matfrågan utan över huvud taget.

Det finns absolut lite jobb att göra kring matfrågan, och jag tror att vi kommer att hitta vägar framåt i produktionsutskottet ganska snabbt.

Anförande nr 216

Landstingsrådet **B a t l j a n** (S): Maten är dyr, och det stora problemet i dag är att kvaliteten inte motsvarar de förväntningar och önskemål som våra patienter har. Därmed blir maten inte den viktiga del i vården som den egentligen ska vara. Därför är det otroligt viktigt att både ändra på den svartvitt förpackade maten, som våra patienter inte äter, till mat som är tillagad på plats eller mat som är på annat sätt anpassad till de behov våra patienter har.

När det gäller priserna är det så att faktum är att på till exempel Huddinge kostar en portion 74:50 – men det är utan moms! Lägger man på momsen är man uppe i närmare 100 kronor, och lägger man dessutom på det dyra brödet kommer man över 100 kronor per portion. De priser som Sodexo tar för brödet är högre än de som ICA eller Konsum tar i dag.

Anförande nr 217

Landstingsrådet **S t a r b r i n k** (FP): Jag tror du nämnde svarta plastlådor, men jag kan lugna dig med att det finns inga sådana längre – de är vita. Det är väl en fördel, kanske.

Låt oss i denna måltidsutredning som jag vill initiera tanka in de idéer och synpunkter som finns. Vi har hört flera förslag om att ha kök på sjukhusen, och andra lösningar. Förmodligen ser det väldigt olika ut på de olika sjukhusen och verksamheterna, hur man ska utforma maten utifrån patienternas behov – och dem känner man ju bäst ute i verksamheten – men också utifrån de lokala förutsättningarna. Låt oss titta på detta seriöst.

Fråga 2

Anförande nr 218

H e l e n e Ö b e r g (MP): Förra veckan var det ganska mycket halka. Människor halkar omkring, och jag läser i tidningarna att det får konsekvenser för sjukvården. Två av tre planerade operationer på Karolinska fick ställas in. Jag tror inte att det är bra för patienterna, jag tror inte att det är bra för planeringen och jag tror inte att det är bra för våra förhoppningar om en kömiljard.

Därför är min fråga: Kan vi tänka oss att i landstinget, handgripligen eller ekonomiskt, försöka medverka till att gator och perronger sandas i lite snabbare takt?

Anförande nr 219

Landstingsrådet **C h r i s t e r G W e n n e r h o l m** (M): Det ekonomiska ansvaret för snöröjning och sandning ligger på respektive kommun. I grunden är det ju inte något landstingskommunalt ansvar. När det gäller perronger och delar av trafikapparaten är det SL:s respektive SJ:s trafikentreprenörer som är ansvariga. Och så bidrar vi givetvis med

information och upplysningar om hurdan läget är för att snöröjningen och sandningen ska vara så bra som möjligt.

Vidare är det väl så att om man nu ska göra bedömningen av hur det påverkar sjukvården så ser man väl förmodligen att den totala mängden av gatuutrymme och trottoarer som inte har med kollektivtrafik eller landstingets ansvar att göra är betydligt mycket mer omfattande och ingår i det som du beskriver som ett problem inom sjukvården i vad det gäller att de får ställa in operationer. Jag skulle vilja säga att detta gäller över huvud taget alla olyckor som händer i samhället, och det kanske inte ens har med halka att göra. Någon kanske kör vårdslöst i trafiken.

Det påverkar givetvis också det planerade genomförandet av sjukvårdsinsatser på våra sjukhus och stör den ordinarie verksamheten.

Vi har också en samordning mellan SL och trafikentreprenörerna och mot kommunerna för att så snabbt som möjligt ge dem information om var man behöver förbättra insatserna för snöröjning. Jag ska senare debattera också en fråga som handlar om att lägga om trafiken, vi har varit tvungna att göra det på vissa av innerstadens gator eftersom bussarna helt enkelt inte kommit fram på grund av att det var så stora plogvallar och parkerade bilar och så vidare.

Anförande nr 220

H e l e n e Ö b e r g (MP): Det låter bra. Jag har fått rapporter om människor som glider omkring på både busshållplatser och perronger, så ju mer vi kan göra på dessa platser desto bättre.

Jag tycker också att det är intressant att diskutera detta. Landstinget har ju inte bara ett sjukvårdsuppdrag utan också ett hälsofrämjande och ett sjukvårdsförebyggande uppdrag. Sett ur det perspektivet skulle vi antagligen tjäna pengar på att vara ute och hjälpa till med att sanda helt enkelt. Man skulle ju kunna tänka sig att trafikvårdarna till exempel skulle kunna sanda lite extra. Jag är helt säker på att vi skulle tjäna pengar på det. Tycker du inte att det låter lite intressant ändå?

Anförande nr 221

L a n d s t i n g s r å d e t C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (M): Det här är ju intressant så till vida att du tittar på samverkansformer. Vi har samverkan i olika sammanhang.

Jag kan ta ett annat exempel, nämligen klotter. I de frågorna sker samverkan mellan SL, kommunerna, fastighetsägarna och andra intressenter, till exempel eldistributörer som har stora transformatorstationer och annat som drar till sig klottrare. I de sammanhangen har vi samarbete.

Jag har inget emot att våra entreprenörer skulle utföra jobb åt såväl trafiken, SL och trafikentreprenörerna som åt kommunerna. Det tror jag inte något kommunalråd som sitter i den här församlingen eller i samhället i övrigt heller har.

Att gå så långt som till att vi från landstingets sida tar på oss ett ekonomiskt ansvar för det som andra har ansvar för att genomföra är nog något som vi får säga nej till. Vi behöver pengarna till att förbättra sjukvården och förbättra kollektivtrafiken.

Anförande nr 222

H e l e n e Ö b e r g (MP): Nu vet jag inte vad som räknas med kömiljarden och vad som är att stå i kö och inte, men med tanke på att två av tre planerade operationer måste skjutas på framtiden och att det verkligen finns en risk för att vi går miste om pengar om vi inte klarar av våra operationer i tid, så finns det verkligen ett ekonomiskt intresse för oss att jobba med frågan.

Om du är öppen för diskussion och samverkan med kommunerna så tror jag att de är jättetacksamma, och jag tror att det finns pengar för oss i landstinget att tjäna också.

Anförande nr 223

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Så bra!

Fråga 3

Anförande nr 224

Håkan Jörnehed (V): Ordförande! Stig Nyman, du ska nu ta över äldrefrågorna. Jag har ju haft debatter med din företrädare, Pia Lidwall, många gånger om det här med äldreteam. Jag har haft synpunkter på äldreteamen, för jag tyckte inte att ni skötte äldreteamen riktigt bra under förra mandatperioden. Jag har varit lite osäker på vad ni egentligen tycker.

Som jag nu förstår drivs äldreteamen med statliga stimulansmedel och man har förlängt det här till 2011 års utgång. Min korta fråga till dig är: Vill du utveckla och permanenta äldreteamen i länet? Ja eller nej?

Anförande nr 225

Landstingsrådet Stig Nyman (KD): Ja, det är en utomordentligt klurig fråga. Vill du utveckla och permanenta? Jag får liksom inte ihop det. Antingen vill man utveckla, då permanentar man inte, för då läser man, men du kanske tänker på något annat.

Vi har äldreteam på fyra ställen i dag, och två av dem medfinansieras av staten via stimulansmedel medan två är upphandlade. Om jag har förstått saken korrekt så pågår en översyn av verksamheterna när det gäller de äldre som har just de speciella vårdbehov som den här formen av vård ska tillgodose. Jag vill sätta mig in i det.

Inriktningen är alldeles klar. När vi nu har lyckats få stimulansmedel från regeringen så betyder det att vi har några goda idéer som faktiskt fungerar och som vi får medfinansierade för att göra verklighet av.

I princip skulle jag kunna svara ja på frågan, men jag är väldigt rädd för begreppet permanenta. Jag uppfattar att man läser sig. Hela tiden måste äldresjukvården utvecklas. Äldreteamen är och kan vara en utomordentligt vital del av den service, vård och omsorg som behövs, men de behöver kompletteras med annat.

Förutom att sätta mig mer in i det arbete som har pågått och som pågår inom förvaltningen när det gäller att följa upp det här via en översyn kommer jag framför allt att ägna vårterminen rätt så mycket åt att få kontakt med kommunerna och kommunpolitikerna, inte bara tjänstemännen.

När det gäller äldre så hävdade jag en gång för länge sedan då jag var ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden att allting egentligen borde fungera idealt eftersom man har en planeringsperiod på 70–80 år innan åldringen behöver vården. Det är en mycket större utmaning när det gäller förskolan, där ska det vara klart på några år, men här har man alltså decennier på sig att planera.

Det här borde fungera mycket, mycket bättre. Jag vet att det finns en fantastisk utvecklingsmöjlighet på det här området när det gäller äldre om man också inkluderar multisjuka som inte alla är äldre.

Anförande nr 226

Håkan Jörnehed (V): Ja du, Stig Nyman, du är lite klurig du. Jag tycker nog att jag var väldigt tydlig med vad jag menar. Att utveckla handlar om ifall det kommer att bli fler äldreteam i länet för att ni i Alliansen tycker att det är bra att ta hand om de äldre multisjuka, och att permanenta handlar om ifall de två teamen som i dag drivs med statliga stimulanter, vilket avtal går ut år 2011, att fortleva under er mandatperioden eller om de kommer att läggas ned. Det finns en oro bland de äldre, anhöriga och personal som i dag jobbar i de här äldreteamen.

Du hänvisar till någon översyn eller något, men vad tycker Stig Nyman? Jag frågar ju dig: Vad tycker du? Ska de utvecklas och permanentas?

Anförande nr 227

Landstingsrådet Stig Nyman (KD): Stig Nyman tycker att de ska utvecklas. All äldreomsorg, äldreomsorg och äldreomsorg skall och bör utvecklas. Det råder ingen tvekan om det!

Jag träffade Södersjukhusets medicinska ledning tillsammans med verksamhetscheferna för geriatriken inom södra länshalvan. Då fick jag väldigt många tips om utvecklingsmöjligheterna, de är ganska stora på sina håll, men jag vill inte gå så långt att jag säger att det är den här formen – singularis bestämd form – som ska behållas. Det här är ett viktigt komplement till mycket annat.

Vi brukar i de högtidliga sammanhangen, Håkan Jörnehed, tala om att vården ska vara behovsstyrd och inte systemstyrd. Men du frågar ju efter en systemstyrd vård på det här sättet genom att jag skulle utlova en permanentning. Jag lovar att medverka till utveckling men jag lovar inte att permanenta för det kan hämma utvecklingen som jag uppfattar den och ser den.

Anförande nr 228

Håkan Jörnehed (V): Vi har ju den här frågestunden för att försöka få klara besked. Precis det här sade ju Pia också. Därför har oron kommit. Kommer äldreteamen att vara kvar? Bland annat äldreteamet i Huddinge har diskuterats flera gånger.

Nu säger Stig Nyman att han kommer att vara med och utveckla det hela. Eftersom vi pratar om äldreteam så är frågan om det betyder att det kommer att bli fler äldreteam på det sätt som vi pratar om, eftersom vi har den här frågan uppe under den här mandatperioden. Är det rätt uppfattat och kan därmed de äldre, personal, anhöriga och alla kommuninblandade i de här äldreteamen vara trygga med beskedet att äldreteamen inte kommer att läggas ned under den här mandatperioden när du är med och bestämmer?

Anförande nr 229

Landstingsrådet Stig Nyman (KD): Ordförande! Jag förstår ärligt talat inte syftet med att jag ska lova någonting för tre och ett halvt år framåt, som om vi hade den ideala lösningen.

Jag kommer att vara lyhörd för vad de äldres företrädare säger och tycker i de här frågorna. Jag kommer att vara utomordentligt lyhörd för ledningarna för de olika verksamheterna, vad de tycker och säger. Det vore helt fel av mig att här och nu, innan jag har hunnit sätta mig in i detta på ett rimligt sätt, utlova något i termer av att det här permanentas. Vi kommer inte att röra detta de närmaste tre och ett halvt åren.

Det vore helt fel. Det vore inte att skänka trygghet till den här vårdformen eller till de personer som behöver den här vårdformen och andra vårdinsatser om jag skulle stå och säga att det kommer att se ut så här i fyra år, eller tre och ett halvt, och nu kan ni känna er lugna.

Det är inte säkert att det lugnar, för behoven skiftar över tid. Det har jag lärt mig, och därför ska man inte läsa sig.

Därför bidrar jag till utvecklingen, men jag lovar inte att permanenta verksamheten i den här formen innan den har utvecklats ordentligt. Det kommer nog inte att bli permanentning i den meningen att den aldrig får röras.

Fråga 4

Anförande nr 230

Staffan Holmberg (S): Ordförande, ledamöter! I september 2009 inleddes på försök, efter ett politiskt initiativ, ett samarbete mellan SL och Busslink och Roslagståg där man som passagerare kunde be bussföraren eller tågvärden ringa efter en taxi till åtta olika hållplatser i den nordöstra delen av länet. Det har visat sig att intresset för den här servicen har varit väldigt ljumt och därmed har kostnaden per tillfälle kraftigt stigit.

Min fråga till trafiklandstingsrådet är: Tycker du att det här försöket mellan SL och taxiföretagen ska fortsätta trots en kostnad på nästan 1 300 kronor per taxiresa för beställningen och trots att VD har uttalat en rekommendation att avsluta projektet?

Anförande nr 231

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Mitt svar på Staffan Holmbergs fråga är nej. Det måste finnas ett större underlag för att vi ska kunna gå vidare med något liknande försök eller permanenta verksamheten. Det här är för dyrt och det är i längden inte försvarbart.

Anförande nr 232

Staffan Holmberg (S): Jag tackar för det beskedet. Min fråga är nu: Varför lyfte du ur ärendet från föredragningslistan till sista sammanträdet i SL?

Anförande nr 233

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Den frågan kan jag svara på även om det är en ny fråga.

Det skedde därför att det parallellt med det här försöket pågår, som beskrevs av VD, en diskussion med bland annat Taxi Stockholm om hur man ska kunna utveckla de befintliga, ordinarie sätten att beställa en taxi och kombinera olika former av resande.

Det är ju så att det är många som åker bil till infartsparkeringar, men andra gör det inte. Ibland kanske man inte vill gå i mörker, rusk och regn från hemmet till kollektivtrafiken. Då skulle det, sena kvällar till exempel, vara bra att kunna kombinera den traditionella kollektivtrafiken med en taxiresa.

Vi ser ju, och det tror jag att vi är överens om över partigränserna, att taxi är en del av den kollektiva trafiken och det gäller att få in taxitrafiken i en naturlig samverkan mellan SL och våra entreprenörer. Det här var väl inte riktigt rätt väg för att uppnå detta, det kan vi vara överens om.

Anförande nr 234

Staffan Holmberg (S): Jag tackar för svaret! Då är vi överens.

Man kan väl utgå ifrån att de flesta passagerarna i dagsläget har en mobiltelefon och själva kan ringa efter en taxi. Därför är det oansvarigt, och det är vi överens om, att lägga den här kostnaden på skattebetalarna. Tack för ett konkret svar!

Fråga 5

Anförande nr 235

Vivianne Gunnarsson (MP): Det är ju så, Christer Wennerholm, att det finns ett nytt dieselbränsle som innehåller 30 procent förnybart och det skulle hjälpa WÅAB att komma upp till målet om 50 procent förnybara transporter.

Det innebär tyvärr en merkostnad på grund av skattebestämmelserna. Jag har ställt en fråga till landstingsrådet som handlar om ifall Waxholmsbolaget kommer att få tillgång till det här nya bränslet trots att det är dyrare.

Anförande nr 236

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Det är precis som Vivianne påpekar, alltså att det finns ett nytt bränsle. Problematiken med det hela är att det inte uppfyller de krav som gör att vi har samma skatteregler som för övriga bränslen, eller för jämförbara bränslen. Det här gör att vi skulle komma upp i en merkostnad på 50 procent. Det skulle innebära en fördyring på omkring 36 miljoner kronor.

Mitt svar på din fråga är att det här givetvis får prövas i den ordinarie budgethanteringen beträffande WÅAB:s budget, på samma sätt som vi gör det när det gäller att få in förnybara bränslen i till exempel bussflottan där vi har biogasen som ett exempel.

I och med detta har jag inte avvisat din fråga, men frågan måste givetvis prövas på samma sätt som när Staffan Holmberg ställer en fråga om rimliga kostnader för att ordna att man kan bli hämtad med taxi på enkelt sätt. I det här sammanhanget måste vi väga kostnaderna och fördelarna mot varandra. Jag har inte svarat nej på din fråga.

Anförande nr 237

Vivianne Gunnarsson (MP): Det var ju trevligt i och för sig, men nu är det så här att det kan handla om en färgmärkning, att skattereglerna är olika för olika typer av bränslen och hur de är märkta. Om det var färgmärkt så skulle det bara behöva kosta 5 miljoner kronor mer, har jag förstått. Då skulle vi behöva få dispens från färgmärkningen.

Jag har också förstått att man kontaktat Miljödepartementet och försökt få diskutera den här frågan. Jag vet inte vilket besked Miljödepartementet gav, men i vilket fall som helst har Skatteverket tydligen sagt nej. Det kanske är finansministern som man borde fråga.

Anförande nr 238

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Det är precis som frågeställaren påpekar. Det handlar om att uppfylla en mängd olika krav, alltifrån dem som du berör som kan finnas av miljöskäl, till sociala och etiska bedömningar som görs när det gäller utvecklandet av de olika bränslena för att avgöra i vilken beskattningsklass bränslet ska placeras.

Om det är på det sättet att det finns möjligheter för oss att påverka den här beskattningsnivån så är det inte mig främmande att besöka miljöministern om det är honom som vi ska gå till, eller om det är finansministern eller om det är en kombination av miljö-, finans- och infrastrukturministrarna – eftersom infrastrukturministern har ansvar för kollektivtrafik oavsett om den sker på vägar, spår eller vatten – för att få till stånd en rimlig beskattning som gör att vi kan använda så miljömässigt bra bränslen som möjligt.

Jag ska undersöka den frågan och ta uti med den på samma sätt som vi har gjort i andra frågor då vi har med regeringen att göra.

Anförande nr 239

Vivianne Gunnarsson (MP): Det låter utmärkt att du vill ta itu med den frågan och verkligen ta reda på om vi inte skulle kunna få dispens. För mig verkar det ju orimligt att vi inte skulle kunna få dispens om vi ska pröva någonting som skulle kunna bli bra för transporter över huvud taget på vatten i Sverige.

Det skulle vara väldigt bra om finansministern och miljöministern också ville hjälpa till med detta. Det skulle innebära en besparing för oss på 30 miljoner kronor, och det är det väl värt att ställa frågan till finansministern på ett seriöst sätt, eller hur?

Anförande nr 240

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Herr ordförande! Definitivt! Det är det, dessutom skulle vi göra miljövinster.

Fråga 6**Anförande nr 241**

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ordförande! Christer, jag har två önskningsar och så har jag två problem i min fråga som lyder: Tänker du vidta åtgärder för att förbättra snö- och isbekämpningen på länets busshållplatser?

Min första önskan är att din röst ska hålla, för jag hör att den håller på att ta slut.

(Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Den har kommit tillbaka, för jag har varit tyst i en vecka.)

Den andra önskningsar är att du kommer att svara mig att du visst tänker vidta åtgärder. Det finns nämligen två problem. Det första problemet tog jag upp till debatt för ett år sedan här i fullmäktige, och det handlar om att det blir en livsfarlig iskant vid busshållplatserna ute i förorterna och kanske också i hela länet. De kanterna knackas aldrig bort. De uppstår av tre skäl, tror jag. Dels leder taket till att snö läcker ned, dels trampar många passagerare till snön, dels plogar bilarna upp snön. Därför är vi som står och väntar på bussen oroliga för om vi kommer att halka ner när bussen kommer eller om vi kommer att halka när vi stiger av bussen?

Så, vilka åtgärder kommer du att vidta?

Anförande nr 242

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Svaret på den här frågan är detsamma som på den tidigare frågan i det här ämnet. I första hand är det ett kommunalt uppdrag att sköta snöröjningen, att sköta sandningen, att, som man har gjort de senaste dygnen, ta bort de ismassor som finns på trottoarer, gator och torg och även i samband med våra busshållplatser.

Det är också så att SL tillsammans med trafikentreprenörerna givetvis har att se till att information om hurdant läget är kommer till den som sköter entreprenaden och ska hålla rent från snö och is och se till att det blir sandat.

Det finns ju anledning att vi återkommande med företrädare för respektive kommun och tillsammans med entreprenörerna går igenom och påpekar var det finns fel och brister. Precis som i den tidigare frågan och debatten vill jag påpeka att vi ju inte har möjlighet att ta på oss kostnader för vad någon annan egentligen ska sköta, för då kommer vi snart att belastas med önskan om att vi ska sköta många av de olika åtgärder som stadsdelsnämnder och kommuner egentligen betalar en entreprenör för att göra.

Anförande nr 243

Gunilla Roxby Cromvall (V): Ja, men jag skulle ändå vilja ha besked från dig vilka åtgärder du har vidtagit. Jag säger inte att vi ska ta de ekonomiska konsekvenserna, men vi måste ordentligt trycka på väghållarna och dem som ska underhålla våra busskurer. Den här situationen är ju faktiskt fullständigt livsfarlig.

Ingenting i denna fråga hände förra vintern, och hittills under denna långa vinter har ingenting hänt. Vi har iskanter, och det är fullständigt livsfarligt att stå där och vänta på bussen.

Dessutom är det så dumt, i Stockholms stad i alla fall, att man plogar upp snön på den ena sidan av trottoaren medan det ligger snövallar på den andra. Den ena sidan plogas, den andra inte. Och så plogar man just bredvid busshållplatserna – men vi måste komma till och från busshållplatserna också. Det räcker inte med att bara ploga lite runt omkring dem.

Detta leder till att vi som bussresenärer får välja om vi ska gå på en ishal snövall eller gå ute på gatan och riskera att bli överkörda av bilarna. Jag vill ändå veta en del. Vi måste ju trycka på, för jag är helt övertygad om att det händer väldigt många olyckor, och det är ett jättestort problem och ett långvarigt problem. Det här vädret pågick fyra fem månader förra året, och det gör väl det i år igen.

Anförande nr 244

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Det är ju på det sättet som jag också sade till den tidigare frågeställaren, nämligen att vi tar upp de olika fall som kommer till SL:s respektive entreprenörernas kännedom med berörd stadsdel, om det gäller Stockholm, och med trafikföreträdarna i berörd kommun.

Jag kan tala om att det i alla fall på Söder var handgripligen så att man i natt tog bort väldigt stora ismassor nu när det blev mildväder. Det är väl de förutsättningar som råder.

Både den här vintern, och framför allt den som var i fjol, har varit extrema vintrar jämfört med vad vi har varit vana vid. Det finns nog inga maskiner som kan ersätta de män och kvinnor som går med redskap och spättar bort eller hackar bort isen när det blivit mildväder. Det var vad som hände där i varje fall. Där var trottoarerna och de busshållplatser som jag såg så gott som rena i dag på morgonen.

Anförande nr 245

Gunilla Roxby Cromvall (V): Jag minns förra vintern, jag minns att jag såg att de stod och hackade på Hantverkargatan här intill. Jag upprepar att det aldrig har hänt att man tar bort isvallarna och snön i förorterna och får bort den farliga situationen ute i förorterna. Därför måste vi trycka på.

Kanske är det med snön precis som det är med Polisens lovvärda initiativ förra veckan att börja bötfälla fastighetsägare som inte tar bort snön på taken. Kanske måste poliserna börja titta ner på gatan också, för det här är ett elände för oss. Vi går med fara för vårt eget liv när vi åker med den kollektiva trafiken.

Även om det inte är vi som äger det ekonomiska problemet så måste vi göra vårt yttersta för att se till att våra resenärer kan genomföra en säker resa, och det kan de inte göra i dag. I det fallet har du ansvar som trafiklandstingsråd att trycka på kommunerna.

Anförande nr 246

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Det är helt rätt att vi ska se till att våra resenärer har en så bra och trygg resa som möjligt, och de frågorna jobbar SL:s verkställande ledning med varje dag tillsammans med entreprenören.

Fråga 7

Anförande nr 247

Anna Kettner (S): Hej Christer! Det är inte så ofta som vi besjålas av en och samma tanke samtidigt helt plötsligt, men det hände faktiskt i somras. Då tyckte du också att det var väldigt viktigt att vi fick bankomater i anslutning till tunnelbanan och de skulle komma till nyår.

Eftersom de inte syns till så vill jag fråga dig nu: Kan du ge besked om när de bankomater i anslutning till tunnelbanan, som du utlovade i valrörelsen, ska finnas på plats.

Anförande nr 248

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! De kommer att finnas på plats så fort marknaden tycker att det är angeläget och det finns ett avtal. Det är ju inte landstinget som sätter upp bankomaten.

Det som är intressant är ju att det finns ett företag som heter Kontanten AB som har bankomatliknande verksamhet och som finns på ställen där det kanske inte finns bankverksamhet. Annars har ju det vanliga varit att bankomater sitter i anslutning till en banks verksamhet. Vår förhoppning är att vi ska kunna få fram sådana bankautomater till tunnelbanestationerna som finns i många av våra mindre servicebutiker och liknande genom ett avtal med företaget Kontanten, men det har inte uppnåtts än så länge.

Anförande nr 249

Anna Kettner (S): Det var inte riktigt så sökande du var i valrörelsen. Då gav du ett löfte, de skulle finnas på plats vid nyår.

Jag tänkte att det ibland är jobbigt med tidningar, ibland drar de till med lite mer i artiklarna än vad man har sagt. Därför har jag kollat i din blogg. Det stod likadant där i augusti. Det handlade inte om att det kanske skulle bli av om marknaden ville. Det handlade om att vi ska se till att det här blir av.

Så är det ju. Om man vill någonting mycket så kan man köpa det man vill ha till tunnelbanan. Man kan köpa spärrar – och man kan köpa bankomattjänster.

Anförande nr 250

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Herr ordförande! Det var ju intressant. Jag skulle vilja höra frågan från Staffan Holmberg nästa gång om det är rimligt att landstinget sätter upp kontantautomater och subventionerar dem.

Men det är ju inte det som det handlar om. Det handlar om ifall det finns företag som vill sätta upp dem, och det är jag övertygad om att det kommer att göra. Det är det vi har öppnat möjlighet för och sagt att vi är positiva till att se till att de har möjlighet att sätta upp sina automater, att de kan få strömförsörjning och liknande, för det är ju sådant som behövs.

Anförande nr 251

Anna Kettner (S): Jag tycker att du ska ställa frågan till dig själv, för jag tycker att du faktiskt har lovat detta. Det finns både på din blogg och här. Du har lovat det och nu försöker du slingra dig undan och säga att det kan väl inte vi göra. Nej, i så fall skulle du inte ha lovat det.

Du vet hur det är med lögner. Folk säger att många politiker ljuger eller sneddar lite över sanningen. Då brukar jag säga att det är precis som med dopning inom idrotten – det förekommer men det är skadligt både för personen i fråga och för hela sammanhanget.

Du har sagt att det här ska ordna sig senast till nyår. Det har varit nyår. När kommer bankomaterna, till exempel hem till oss i Rinkeby?

Anförande nr 252

Landstingsrådet **Christer G Wennerholm** (M): Herr ordförande! De kommer så fort som det finns en intressent som vill sätta upp en bankomat eller en kontantuttagsautomat där. Vi i SL har deklarerat att vi från vår sida är positiva till att skapa utrymme, att se till att det finns elförsörjning och liknande för att möjliggöra detta, men att gå så långt som du försöker göra genom att lägga i min mun att vi skulle ha lovat att SL eller landstinget ska börja med bankomatverksamhet är din egen tolkning. Du övertolkar vad som står.

Vi skapar förutsättningar bland annat för att driva verksamhet och det gör vi varje dag. Och vet du vad, väljarna var nöjda med det, och resenärerna är mycket mer nöjda med SL i dag än vad de var en gång i tiden.

Fråga 8

Anförande nr 253

Yvonne Blombäck (MP): Ordförande! Jag är inte bara trafikpolitiker, jag är också biolog, det har de som satt här i fullmäktige förra mandatperioden hört. Därför kunde jag inte låta bli att uppmärksamma frågan om bly i våra kaffeapparater. Man har uppmärksammat detta på KI, Karolinska Institutet. Det var på Miljömedicin. Jag gissar att de gjorde en labbtest bara på skoj och så visade det sig att, hoppsan, var det var mycket bly i kaffet! Det visade sig att det var tio gånger mer bly i kaffet än det tillåtna gränsvärdet.

Det här är ju en allvarlig fråga. Därför ställer jag frågan: Är det så att landstinget har vidtagit några åtgärder när det gäller råd rörande kaffeautomater i olika verksamheter med anledning av den konstaterade höga blyhalten? Cafébar, som var det märke som man testade, står ju lite här och där, inte bara i landstinget. Har landstinget vidtagit några åtgärder?

Anförande nr 254

Landstingsrådet **Torbjörn Rosdahl** (M): Tack så mycket för frågan! Jag ska hälsa så mycket från Gustav Andersson och beklaga att han inte kunde svara dig personligen. Jag är glad att du accepterade att jag får läsa upp resultatet av det arbete som han har lagt ned på att svara.

Det skriftliga svar som finns säger att de höga blyhalterna upptäcktes på Karolinska Institutet. Man kan tolka din fråga som att de halterna även finns i vår verksamhet, men Karolinska Institutet är ju som sagt en annan verksamhet än landstinget.

Inga höga blyhalter har uppmätts inom landstingets verksamhet. Det beror på att vi inte har, så vitt jag har kunnat ta reda på, några av de maskiner som Cafébar tillhandahåller. Om vi har sådana så har vi samma bekymmer, men det har inte kommit fram hittills.

Miljöförvaltningen i Stockholms läns landsting, alltså vår egen miljöförvaltning, har kontaktat leverantörerna av landstingets kaffeautomater för att säkerställa att inga höga blyhalter förekommer i våra kaffeautomater. Leverantörerna menar att några sådana problem inte fanns, men för att vara på den säkra sidan har miljöförvaltningen bett leverantörerna att återkomma med en mer djupgående dokumentation. Vi nöjer oss inte bara med ett telefonsamtal där man säger att det inte är några problem. Vi vill ha fakta i målet.

Anförande nr 255

Yvonne Blombäck (MP): Jag tackar för det svaret, för det visar att landstinget i alla fall har gjort någonting. Det känns väldigt betryggande. Jag funderar över att man säger att det inte finns några höga blyhalter. Det kan man ju inte veta innan man har mätt, tänker jag. Eftersom man mig veterligt har man inte mätt i det här huset, och i det här huset finns det ett antal Cafébar-maskiner. Jag utgår ifrån att det är så på många av våra verksamheter runt om i landstinget.

Det var ju också så att man trodde, när jag läste den här artikeln, att det här var ett branschproblem. Det visade sig att det var slangen mellan vattenkranen och kaffemaskinen som innehöll bly av sådan art att det löstes ut i kaffet. Det fanns inga som helst förhöjda blyhalter i vattnet i vattenkranen, men när vattnet hade passerat kaffeautomaten och kom ned i kaffekoppen då var halterna skyhöga.

Jag tror ju att man måste göra något. Jag känner tacksamhet över att man i alla fall agerar. Tidsperspektivet, Torbjörn, har du några uppgifter om det?

Anförande nr 256

Landstingsrådet Torbjörn Rosdahl (M): Nej, det har jag inte. Gustav är stordrickare, så han är personligen orolig, jag dricker måttligt med kaffe så jag är något mindre orolig. Det här måste man ändå ta på allvar.

Vi är inte oense på något vis i den här frågan. Här handlar det inte om skillnad i ideologi, utan här ska vi se till att vi i vår verksamhet inte har bly i kaffet.

Romariket föll därför att folk blev blyförgiftade, Alliansen ska inte falla på en sådan fråga.

Anförande nr 257

Yvonne Blombäck (MP): Jag tycker att det känns fint att du har den inställningen, Torbjörn Rosdahl, för vi resonerar på precis samma sätt från Miljöpartiets sida, att blyhalten i kaffeapparaterna kan bli det moderna rikets fall. Det är rätt många sådana apparater i omlopp.

Jag kan inte låta bli när jag ändå har ungefär 50 sekunder talartid kvar att nämna den så kallade mjölken som också ingår i de här apparaterna. Det är inte mjölk utan mer tvättmedel. Det vore jättespännande om miljöförvaltningen ville jobba med den frågan också. Jag låter det bli ett medskick, jag har inte ställt en fråga. Själv tänker jag ändå tanken många gånger, och jag dricker aldrig det färdiga mjölkpulvret utan tar mjölk vid sidan om, apropå vår hälsa och det vi stoppar i oss. Jag är i alla fall väldigt tacksam för svaret när det gäller blyhalten.

Anförande nr 258

Landstingsrådet Rosdahl (M): Jag är lite fascinerad av att man har ändrat skylten från mjölk till vitt, kaffe med vitt. Jag brukar själv ta det och ser resultatet. Man kanske ska akta sig.

Fråga 9**Anförande nr 259**

Thomas Magnusson (V): Herr ordförande! Hej, Anna! Det har kommit medieuppgifter den senaste tiden om att du har uttalat dig och du har också uttalat dig i tidigare frågesvar i dag om att ni vill ändra inriktning på upphandlingen av maten och stå upp för småskaliga lösningar direkt ute på sjukhusen. Jag tycker att det känns bra att ha som ingång för en fortsatt diskussion.

Eftersom jag också är Solnabo och även har varit hårt engagerad i diskussionerna runt Nya Karolinska blir det ganska logiskt att utifrån de signaler som du skickar ut, Anna, ställa frågan: Är du beredd att ompröva frågan om eget kök på Nya Karolinska mot bakgrund av Alliansens beslut att överge stordriften och satsa på lokala lösningar?

Anförande nr 260

Landstingsrådet **Starrink** (FP): Ordförande, fullmäktige! Tack, Thomas, för frågan! Du undrar om jag är beredd att ompröva frågan om eget kök på Nya Karolinska. Mitt svar på det är nej. Det beror på att det inte finns något beslut att ompröva.

Frågan om maten och måltiderna på Nya Karolinska sjukhuset är öppen. Det finns alla möjligheter i världen att välja den väg som du pekade ut, med ett eget produktionskök, om vi finner det lämpligt. Jag tror att den måltidsutredning som vi talade om tidigare kan ge en hel del bra tips och förslag om hur man skulle kunna lösa detta på ett bra sätt på Nya Karolinska, men frågan är öppen.

Anförande nr 261

Thomas Magnusson (V): Det du säger kan vara formellt riktigt, att det inte finns något formellt beslut att ompröva. Min bild av planeringsdiskussionerna, som har varit ganska tydliga i det tidigare forsknings- och utvecklingsutskottet, är ett ganska bastant motstånd från Alliansens sida mot att göra ett eget kök på Karolinska. Jag kan tolka ditt svar nu som att det bastanta motståndet inte finns hos Alliansen, utan att det faktiskt finns en möjlighet till en fortsatt diskussion. Det kan vara ett mycket mer positivt svar utifrån den diskussion som behöver föras.

Det som är viktig att komma ihåg tror jag är att Nya Karolinska ska bli ett otroligt modernt sjukhus. Det finns en hel del saker som man måste göra i ett sådant modernt sjukhus, och där finns till exempel frågan om tillagning av mat direkt på sjukhuset. Det borde vara det moderna sjukhuset i dess linda, att även se till att maten lagas där.

Anförande nr 262

Landstingsrådet **Starrink** (FP): Jag har förstås också följt diskussionen om Nya Karolinska och konstaterat att även matfrågan har varit uppe och att det har varit öppet hela tiden hur man skulle kunna lösa det här på lite olika sätt. Frågan är fortfarande öppen så jag kan inte riktigt se att vi kan få till en konflikt, även om vi skulle önska det just nu kanske. Låt oss titta närmare på maten och måltiderna framöver så kommer det nog att finnas ett väldigt bra underlag för beslut om Nya Karolinska, naturligtvis med inriktningen att maten ska vara både näringsriktigt säker och serverad i ett trevligt och bra sammanhang.

Anförande nr 263

Thomas Magnusson (V): Återigen, Anna, tackar jag för svaret. Jag tycker att det svaret är väldigt positivt, därför att det har förändrat min bild ganska väsentligt, från att jag tidigare har uppfattat ett bastant motstånd mot att faktiskt skriva in detta till att öppna upp för en kommande diskussion om att ha ett eget kök på Nya Karolinska. Jag ser fram emot att vi ska kunna fatta den typen av beslut. Om vi är överens om, som jag har uppfattat det du har uttalat, att verksamheten känner patienten bäst tror jag att vi i ett modernt sjukhus, i ett modernt samhälle nog också ska kunna skapa ett läge där vi har en tillagning på det lokala planet. Jag kan fortsätta drömma om att vi ska kunna få ett tillagningskök på Karolinska och att vi kanske ska få en dansk modell där man kan få en meny att välja från, som vi såg på tv i går, och kanske något mer. Jag tror att det kan bli väldigt bra, och jag hoppas att vi kan vara överens om det i fortsättningen.

Anförande nr 264

Landstingsrådet **Starbrink (FP)**: Det är inte mycket mer att tillägga. Jag är också glad om du är glad. Vi kan säkert hitta en möjlig väg framåt här.

*Fråga 10***Anförande nr 265**

Johan Sjöländer (S): Herr ordförande och **Filippa Reinfeldt**! Jag ställer frågan med anledning av något som har hänt lokalt ute i Hässelby, där jag bor. Det är nämligen så att Ormängens vårdcentral, som ligger ute i Hässelby, för några veckor sedan inkom till hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning med en begäran om ett förtida upphörande av verksamheten. Orsaken till att de begärde detta förtida upphörande var att de, som de själva uttryckte det, hade för gamla och för sjuka patienter listade för att det skulle vara ekonomiskt lönsamt för dem att driva verksamheten vidare. De hade alltså för gamla och för sjuka patienter.

Min fråga till sjukvårdslandstingsrådet är helt enkelt: Är det rimligt att ha ett ersättningssystem som omöjliggör att driva exempelvis Ormängens vårdcentral med många multisyka och gamla patienter?

Anförande nr 266

Landstingsrådet **Reinfeldt (M)**: Herr ordförande! Tack för frågan, Johan! Ormängens vårdcentral var tidigare en äldreomsorgscentral. Den drivs av Legevisitten. Den övergick i januari 2010 till att bli en vårdcentral inom ramen för Vårdval Stockholm. Vårdgivaren hade förhoppningen att kunna locka till sig nya patienter som skulle lista sig på vårdcentralen, men så skedde inte. I stället listade sig patienter på andra vårdcentraler.

De öppnade i september 2010 en annan vårdcentral i området som heter Åkermyntans vårdcentral. Den lyckades efter bara ett par månader få fler listade än Ormängens vårdcentral, som bara har lyckats få 2 200 patienter listade. Det är i alla fall det senaste som jag har hört från senhösten. I mina öron låter det som ganska omöjligt att få en verksamhet med gärna minst två doktorer att gå runt på så få som 2 200 listade patienter. Därför är tanken att de kommer att slå ihop vårdcentralerna och flytta Ormängens verksamhet till den nya vårdcentralen Åkermyntan, som redan har ungefär 2 700 listade personer hos sig.

Patienterna kan i samband med flytten behålla sin läkare och bli listade på Åkermyntans vårdcentral men har självklart också rätt att välja en annan vårdcentral, precis som alla andra stockholmare. I och med vårdvalet är det patienterna som själva bestämmer vilken vårdcentral de vill gå till. Ersättningssystemet i sig behöver inte vara avgörande för om patienterna väljer den ena eller den andra vårdcentralen.

Anförande nr 267

Johan Sjöländer (S): Det sista är ju inte riktigt sant för de äldre och sjuka patienter som valde att lista sig på Ormängens vårdcentral. Den kommer nu att läggas ned. Det är ett ganska rejält avstånd mellan Ormängen och Åkermyntan. Det här handlar som sagt om äldre och sjuka patienter. **Filippa Reinfeldt** glömmer ju bort det som den här vårdgivaren själv nämner, huvudskälet till att det inte gick att få ekonomi i Ormängen, nämligen att de mycket framgångsrikt hade lyckats hitta just till de äldre och sjuka patienterna som utgjorde underlaget. Det skriver också förvaltningen själv i sitt utlåtande: Konsekvensen av detta är att patientgruppen blir starkt begränsad till äldre och vårdkrävande personer, vilket innebär att det på sikt är ekonomiskt ohållbart att bedriva verksamheten inom vårdvalet för husläkarverksamhet. Ska vi verkligen straffa vårdgivare som når dem som har störst behov av vård? Borde de inte snarare belönas i stället?

Anförande nr 268

Landstingsrådet **Reinfeldt (M)**: Min bild är att ersättningen till de vårdcentraler som vi har i Stockholm är det ersättningssystem i Sverige som bäst gynnar sjuka och utsatta patienter. En stor del av ersättningen till vårdcentralerna ges för vad de faktiskt gör. En mindre del är kopplad till den fasta ersättningen, kapiteringen. Det innebär att vårdgivare med många vårdtunga patienter får högre ersättning då dessa oftast gör fler besök. För att ytterligare stödja vårdgivare med många gamla patienter ges också en högre ersättning för de patienterna. Vårdcentralerna får nästan tre gånger så hög ersättning för patienter som är 65 år och äldre. Avsikten med den konstruktionen är att ge förutsättningar för mottagningar med många äldre att fungera. Men självklart måste det inom ramen för Vårdval Stockholm som för andra vårdverksamheter finnas ett tillräckligt stort patientunderlag för att man ska kunna få en verksamhet att fungera.

Anförande nr 269

Johan Sjölander (S): Nu har vi en vårdgivare som har varit verksam ute i Hässelby, väster om Stockholm, som har lyckats med det som vi borde tycka var väldigt bra, nämligen att nå just till de äldre och vårdtunga patienter som verkligen behöver landstingets vårdinsatser. Men de uppger själva att det inte går att driva verksamhet på det sättet därför att deras patienter är för gamla och för sjuka. Det säger de själva och det säger också HSN-förvaltningen i sitt tjänsteutlåtande.

Då frågade jag **Filippa Reinfeldt**: Är det verkligen rimligt att ha ett ersättningssystem som missgynnar dem som gör det som vi borde tycka vara som bäst att göra? Jag har inte fått något helt tydligt svar på den frågan, men jag tycker mig ändå ana ett försiktigt ja bakom sjukvårdslandstingsrådets utläggning i den här frågan. Det bekymrar mig mycket, för jag tycker att vi måste ha en sjukvårdspolitik som utgår från behov och där vi gynnar och högaktar dem som också när de patienter som har störst behov av sjukvården. Vi ska inte tvinga våra vårdgivare att gå ut och jaga friska, unga patienter för att få ekonomi i sin verksamhet.

Anförande nr 270

Landstingsrådet **Reinfeldt (M)**: Jag tror att det är viktigt för att en vårdcentral ska få sin verksamhet att gå ihop att det bland annat finns ett tillräckligt stort underlag av patienter som väljer att lista sig på den mottagningen. Jag tror också att det är bra med en mix av patienter. Det tycker jag även att jag ser i det brev som har kommit in till förvaltningen från Legevisitten.

Den utvärdering av vårdvalet som forskare vid Karolinska Institutet har genomfört visar att invånare i utsatta områden och vårdtunga patienter är de som har fått de största förbättringarna i tillgängligheten till vården efter vårdvalets införande. Det till trots har vi hela tiden sedan vi införde vårdvalet sagt att vi vill revidera vårdvalet efter en tid. Den tiden kommer att komma. Vi har också sagt att vi ska utveckla ersättningarna för husläkarverksamheterna från år 2012. Vi har också sträckt ut handen och välkomnat oppositionen att vara delaktig i det arbetet. Självklart, Johan, är det jättebra om du är med och utvecklar.

*Fråga 11***Anförande nr 271**

Anna Sehlín (V): Herr ordförande! Christer G Wennerholm har fått flera frågor om is. Nu kommer det en om snö.

Det här är andra året som vi har haft en så kallad extrem vinter med en lång period av kyla och stora snömängder. Jag hade ändå förväntat mig att kollektivtrafiken skulle fungera lite smidigare. När jag hörde att stombussarna fick ändra rutten därför att snöröjningen var så

dålig blev jag förvånad. Jag måste ändå fråga Christer Wennerholm: Är det rimligt att stombussarna ska ändra rutt på grund av dålig snöröjning?

Anförande nr 272

Landstingsrådet *Wennerholm* (M): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Svaret på den frågan är nej. Det är inte rimligt. Därför tog jag omedelbart i det här fallet, eftersom det som kom till min och SL:s kännedom var att det gällde Stockholms stad, kontakt med gatuborgarrådet. Hon frågade då varför ingen stombuss stannade vid Stadshuset. Då sade jag: Det beror på att du inte har snöröjt.

Anförande nr 273

Anna *Sehlin* (V): Det var lite lustigt att stombussen faktiskt inte kunde stanna vid Stadshuset. Det var väl en tydlig signal att här är någonting som är fel. Då hoppas jag att Christer fortfarande ligger på trafikborgarrådet så att det blir en förändring och att det inte sker igen.

Anförande nr 274

Landstingsrådet *Wennerholm* (M): Så fort det kommer till SL:s eller entreprenörernas kännedom att det behöver vidtas åtgärder ser vi till att det blir så.

§ 11 Motion 2007:20 av Birgitta Sevefjord och Håkan Jörnehed (V) om utarbetande av policyprogram för att höja HBT-kunskapen och kompetensen i landstinget

Anförande nr 275

Håkan *Jörnehed* (V): Ordförande, fullmäktigeledamöter! I denna sena timme ska vi diskutera, kanske inte en lika stor fråga som tidigare men en oerhört viktig fråga. Det är att Stockholms läns landsting ska införa en övergripande HBT-policy. Det handlar det här motionsförslaget om.

Vi från Vänsterpartiet som har väckt den här motionen önskar att kunskapen om homo-, bi-, trans- och queerpersoners liv och livsvillkor i alla landstingets verksamheter ska öka. Vi vill därmed förändra attityder och att landstinget på olika men tydliga sätt skickar signalen att alla medborgare är välkomna utifrån den man är.

Vi har fått ett svar på motionen efter hela tre års handläggningstid. Det är ett bra svar, men tyvärr inte på just vår motion. Ett starkt argument för att en sådan övergripande policy som vi föreslår behövs är i och för sig svaret på motionen. Landstinget och Alliansen har inte förstätt vad vi menar eller varför den behövs. Därför behövs den. Alliansens svar förminskar motionen till att enbart handla om personalfrågor och diskriminering. Man går till och med så långt på s. 12 i tjänsteutlåtandet att man hänvisar till landstingets diskrimineringspolicy. Men någon sådan finns inte.

Vi vill att man ska ha en övergripande HBT-policy för all landstingsverksamhet, så som man har gjort i landstinget i Sörmland, i Region Skåne och framför allt så som man har gjort i Norge på både nationell nivå och inte minst den HBT-policy som med stöd av alla partier har tagits fram i Oslo stad. Vi vill alltså ha en övergripande HBT-policy för alla landstingets verksamheter.

Här har jag några exempel för att försöka förtydliga vad vi menar att det ska vara. Perspektivet ska vara allt från akut sjukvård till färdtjänst och att det ställs frågor om sexuell läggning i folkhälsoundersökningar. I dag har vi inte siffror på hur hälsoläget är här i vårt län när det gäller HBT-personer. Vi vet alltså inte. Vi får gå till de nationella undersökningar som finns eller till Norge för att få vetskap. Det har gjorts väldigt få nationella

undersökningar i det här ämnet. Inte minst kunskap om lesbisk hälsa är oerhört osynlig i vårt landsting.

HBT-perspektivet ska in i vårdbeställningar då det gäller asylsjukvård. Det är tyvärr inte helt ovanligt att man flyr sitt hemland på grund av trakasserier eller till och med dödshot på grund av sexuell läggning. För några år sedan uppmärksammades homofobin i idrottsrörelsen väldigt mycket. Det resulterade i att en del kommuner i landet, när de delar ut föreningsbidrag till idrottsföreningar, ställer frågan om idrottsföreningen gör någonting för att HBT-personer ska kunna delta i idrottssammanhang utan att bli trakasserade. Liknande frågor skulle man kunna ställa i landstinget till de organisationer och projekt som får medel från landstinget. Som exempel: Gör ni något för funktionsnedsatta HBT-personer inom er handikapporganisation?

Om en tunnelbaneresor blir trygg och säker för en transperson blir det en trygg resa för alla. I väntrummet till en barnläkarmottagning ska det till exempel finnas någon barnbok om en regnbågsfamilj. Det undervisningsmaterial som förekommer, inte minst inom psykiatrin, ska vara uppdaterat så att homosexualitet inte fortfarande är sjukdomsstämplad. I det informationsmaterial som går ut från en av de stora aktörerna här i länet, landstinget, behöver man inte enbart visa heteronormativa bilder utan man kan någon gång i en verksamhetsinteriör visa ett samkönat par där någon av dem exempelvis har brutit foten.

Ni i Alliansen brukar gärna krama det privata näringslivet. De är betydligt bättre än landstinget på att spegla mångfalden bland medborgarna. Se exempelvis på Ikea och deras reklamfilmer där samkönade par köper Billy bokhylla. Det handlar mycket om symboler och signaler.

Ni i Alliansen gjorde en oerhört bra sak under förra mandatperioden. Det var tydligen så bra att ni inte ens nämner det i motionssvaret. Det var då ni satte Prideflaggor på SL:s bussar. När det pågick en stor kärleksfest visade landstinget att SL-bussarna och staden välkomnade alla. På andra sidan Östersjön trakasseras Prideparader med hot och slagsmål. Till och med ägg och avföring kastas på paraddeltagarna. Prideflaggor på en buss är dock inte, som jag menar, en personalfråga utan en väldigt tydlig symbolfråga. Det är så jag tror att man måste arbeta med denna fråga på alla möjliga och omöjliga sätt. Det är därför det behövs en övergripande HBT-policy i Stockholms läns landsting. Det är därför motionen ska bifallas.

Anförande nr 276

Landstingsrådet **Starrink** (FP): Ordförande, ledamöter och åhörare! Tack motionären! Jag får beklaga att motionen har legat till sig lite grann, kan man väl säga. Du får ändå ge mig lite kredd för att den 15 dagar efter att jag tillträdde fanns på landstingsrådsberedningens bord för att frågan skulle komma vidare.

Visst är det viktigt att vi lyfter upp HBT-frågan i landstinget, att vi inte begränsar oss. Jag medger gärna att mitt svar kanske är lite snävt. Jag hade väl mina personalglasögon på mig. Det är klart att frågan är bredare än ett personalperspektiv. Det kommer också att komma till uttryck i den särskilda policy för HBT-frågor som ska utarbetas och som redan är beslutad i samband med budgeten i december.

Låt mig också korrigera, du var själv inne på det, att det faktiskt står ett fel i landstingsdirektörens utlåtande. Man hänvisar där till ett dokument som inte finns, en diskrimineringspolicy. En sådan finns inte, i alla fall inte i modern tid. Det finns ett annat dokument som kan vara rätt så matnyttigt för verksamheterna. Det heter *Vägledning och riktlinjer för jämställdhets- och mångfaldsplan* och antogs inför januari 2009. Det kan jag rekommendera för vidare läsning. Jag tycker att det är ett intressant hjälpmedel och det hanterar de policydokument som ändå finns.

Till sakfrågan. Att stärka HBT-personers ställning i landstingets olika verksamheter eller de verksamheter som bedrivs på landstingets uppdrag är viktigt. Glädjande nog känns det som om utvecklingen går åt rätt håll i vårt samhälle när det gäller HBT-personers ställning för

varje beslut som fattas, till exempel genom lagändringar där partnerskap, adoption, äktenskap och annat har diskuterats och fattats beslut om eller de dokument som vi har antagit här som slår fast att diskriminering av personer på grund av sexuell läggning är oacceptabel. Alla de här besluten tror jag bidrar till att förflytta positionerna framåt i de här frågorna och att vårt samhälle blir alltmer öppet, med allt större förståelse. Det är ju utmärkt.

Ändå får man naturligtvis inte slå sig till ro. Ännu lurar intolerans och fördomar och kan när som helst sprida sitt gift så att det drabbar enskilda människor hårt. På senare tid har vi sett det när det gäller debatten om Elisabeth Ohlson Wallins utställning Jerusalem som jag kan rekommendera er att titta på. Vi ser det också i form av våld och hot mot HBT-personer.

Motionärerna tar upp en viktig fråga. Det är klart att landstinget behöver ett brett dokument där vi tittar närmare på HBT-personers ställning och hur vi kan stärka deras position. En sådan policy ska utarbetas. Det är också anledningen till att vi väljer att besvara motionen, eftersom detta redan är på gång. Policyn ska inte alls begränsa sig enbart till personal, även om man kan tycka att jag broderade ut lite mycket i den delen. Det finns naturligtvis många andra aspekter på HBT-frågan också.

Anförande nr 277

Lars Dahlberg (S): Ordförande, fullmäktige! Det är en positiv hantering av motionen. Samtidigt kan man inte göra annat än beklaga att det inte gick att gå hela vägen och föreslå bifall till motionen. Det är i den här typen av frågor man sätter de grundläggande värderingar som vi är väldigt överens om på prov, mänskliga rättigheter, demokrati och så vidare. Det är det jag tycker att det här handlar om, grupper av människor i vårt samhälle som inte har det så lätt och som inte bemöts på rätt sätt; framför allt behandlas de inte på ett rimligt sätt utifrån hur vi andra blir behandlade. Från Socialdemokraternas sida hade det varit naturligt att man hade gått från de ganska tillmötesgående orden i utlåtandet till att också föreslå bifall till motionen.

Motionärernas önskemål om en politisk styrgrupp tycker jag också är i linje med den ambitionsnivå som vi ska ha här i landstinget när det gäller den här typen av frågor. Vi behöver gå längre och vi behöver ligga i framkant. Vi ska inte vara de som bara följer efter när andra tar de här striderna. Vi ska finnas med och ifrågasätta. Precis som du säger, Anna, lurar intoleransen och fördomarna hela tiden runt hörnet. Då är det faktiskt vår förbannade skyldighet som politiska företrädare att finnas där och försvara de grupper i samhället som inte har det så lätt. Därför tycker jag att den här motionen ska bifallas.

Anförande nr 278

Ylva Norck (V): Ordförande! Jag håller med föregående talare. Jag tycker också att det hade varit väldigt enkelt att bara föreslå bifall till motionen. Jag tycker att svaret är bra och jag ser att det verkligen finns en vilja. Det känns bra. Intentionen i motionen var ju att öka kompetensen, inte att flytta ned den till diskriminerings-, personal- eller sjukvårdsfrågor. Det skulle vara mer övergripande.

Jag blir också lite bekymrad. I svaret sägs det att man inom ramen för Vårdval Stockholm ska kunna titta på vilka vårdcentraler som är certifierade eller har en HBT-policy. Det är i och för sig väldigt bra. Men som det ser ut i dag är det en enda vårdcentral som är HBT-certifierad, och det är Riksby vårdcentral i Bromma. Det finns ungefär 200 vårdcentraler, men det är bara en som är certifierad, det vill säga ungefär 0,5 procent av vårdcentralerna har HBT-kompetens.

Det finns säkert kompetens även inom andra vårdcentraler. Men man ger inget utrymme i budgeten utan säger att det är en utbildning som kan ges inom ramen för den ordinarie verksamheten. Men vi vet också att om vi har ett vårdval som så hårt premierar hårda data, det vill säga besök, framför mjuka saker som utbildning är det väldigt svårt för

verksamheten att få till det. Med all respekt för ditt svar tycker jag att man kunde ha gått lite längre.

Sedan tänkte jag lite på vad som hände i morse. Bemötandepriiset delades ut, och SL fick årets uppmuntran. SL fick det bland annat med motiveringen att man hade gjort en insiktsutbildning i kompetens när det gällde funktionsnedsättning. Det lyfte man fram och tyckte var bra. Hur skulle det vara med en insiktsutbildning på ett mer övergripande plan?

Anförande nr 279

R a y m o n d W i g g (MP): Ordförande! Tack, Håkan och Vänsterpartiet för en bra motion! Och tack, Anna, för ett välmenande svar! Det kommer senare upp en motion som vi har lagt som handlar om diskrimineringsfrågor och jämställdhetsfrågor. Man kanske kunde tänka sig att förnya landstingets arbete. Vi ska ju arbeta vidare med detta. Man kunde kanske lägga lite blockdebatter om olika saker, för att bedriva jämställdhetsarbetet så. Det kanske är en idé.

Precis som föregående talare från både Vänsterpartiet och Socialdemokraterna tycker jag att motionen borde ha bifallits. Vi har själva i Miljöpartiet lagt en liknande motion om ett tiopunktsprogram för en HBTQ-policy. Men bara genom att anta en motion i fullmäktige skulle inte uppdraget vara fullgjort i ett trolslag och alla våra fördomar ramla av oss som gamla kläder, utan vi vet att det krävs ett kontinuerligt arbete. Men precis som Håkan sade om flaggorna på bussarna under Pride har det ett signalvärde att vi antar en policy som visar att vi menar allvar. Sedan lägger man en kontinuerlig plan för hur det ska genomföras.

Vad gäller motionen om jämställda löner tänkte jag ta upp: Vi i Miljöpartiet delar ut disktrasor när vi jobbar med jämställdhet. Varför gör vi då det? Jo, därför att det är ett arbete som måste ske dagligen. Om man inte torkar av sin diskbank varje dag, hur ser det ut då? Då blir det inte så rent och snyggt. Om man inte jobbar med jämställdhetsfrågor och jämställdhet och jobbar med sina egna fördomar dagligen – det är inte alltid lätt när man konfronteras med hur man betar sig – faller man tillbaka.

Om inte Alliansen under mandatperioden tar chansen och verkligen tar initiativet på allvar – ni har fått två motioner under förra mandatperioden som du, Anna, kan ta som grund för att lägga fram ett förslag om en policy, när ni nu inte kunde bifalla motionen som den är.

Därmed yrkar jag från Miljöpartiets sida bifall till den utmärkta motionen och hoppas verkligen att vi kommer att jobba vidare med frågorna, ta dem på allvar och föra ut dem till våra verksamheter, vare sig det gäller kollektivtrafik, hälso- och sjukvård, kultur eller annat. Detta ska vara en ledstjärna som finns där hela tiden.

Anförande nr 280

H å k a n J ö r n e h e d (V): Tack, Anna! Jag tror absolut på ditt engagemang. Men jag utgår från det svar som jag har fått på motionen. Där står det om bemötandet i sjukvården och personalen. Jag försökte i mina exempel vidga frågan. Det handlar om att ha HBT-glasögonen på sig i all landstingsverksamhet.

Många menar nog att det har blivit lättare att vara HBT-person eller HBTQ-person. Men betänk hur det är till och med i vår storstadsregion, med storstadens anonymitet, för den som av någon anledning väljer att inte vara öppen och inte komma ur garderoben. Det är fortfarande lika besvärligt. Det är fortfarande lika svårt. Dessa personer möter personalen i landstingets verksamheter överallt.

Jag vill ta upp några siffror. Folkhälsoinstitutet visade i sin undersökning 2009 av unga HBT-personers hälsa att självmordsförsöken är 2,5 gånger vanligare bland unga kvinnor som är osäkra på sin sexualitet och mer än 5 gånger vanligare bland sådana unga män.

En baksida av öppenheten visas i ökade hatbrott. HBT-personer utsätts för våld. En undersökning i Oslo som vi inte känner till i Stockholms läns landsting visar att många unga HBT-personer utsätts för våld i hemmet. Vi kan läsa att 34 procent av mammorna och 37 procent av papporna i Sverige reagerar negativt när deras barn kommer ut. Men det är viktigt att komma ihåg att man i landstingets verksamheter möter också äldre medborgare som kanske har levt ett helt liv med att dölja vilka de är.

Det var en internationell manifestation den 27 oktober: I dag bär jag något lila. Den har sitt ursprung i att fem unga amerikanska pojkar begick självmord efter att ha blivit gravt mobbade på grund av sin sexuella läggning. Då skrev en man:

När jag var ung och inte öppet homosexuell önskade jag att det syntes på alla som var homosexuella på något sätt, så att jag kunde veta hur många andra som var det. Den önskan slog aldrig in. Men det näst bästa hade varit om alla som inte såg homosexualitet som något sjukt, konstigt eller äckligt på något sätt visade det.

Det är det som jag menar att motionen handlar om: att Stockholms läns landsting i alla sina verksamheter visar att man har kunskap om HBT-personers liv och livsvillkor och aktivt visar att alla är välkomna som den man är.

Jag är glad över att det äntligen blir någon HBT-policy, fast inte riktigt så som vi hade önskat. Jag tycker att man borde bifalla motionen. Men det är ju klart bättre än att inget alls händer.

Jag vill också precis som Lars Dahlberg säga att vi tycker att det hade varit jättebra med en politisk styrgrupp för framtagande av en sådan policy. Jag tror att det är oerhört viktigt med politisk förankring, inte minst när vi har ett så starkt homofientligt parti i riksdagen sedan senaste valet.

Ni skriver om den HBT-certifierade vårdcentralen. Det är bra. Men jag blir väldigt bekymrad, för under fyra år har man lyckats få till bara en HBT-certifierad vårdcentral. Med takten en på fyra år kommer det att ta väldigt lång tid. Vi vill ha högre tempo i dessa viktiga frågor.

Anförande nr 281

Anna Starbrink (M): Jag vill passa på att svara lite grann på de inlägg som har varit. Det låter som om vi är väldigt överens om tagen, att det är viktigt att vi jobbar vidare med de här frågorna.

Personligen är jag verkligen en livsstilsliberal person som är beredd att slåss hårt för att människor ska få forma sitt eget liv efter sitt eget huvud utan att behöva ta hänsyn till vad omgivningen tycker och tänker om ens livsval. Då är det klart att landstinget, som är en stor organisation och möter människor i vården men också i kollektivtrafiken och kulturlivet och på andra sätt, måste förhålla sig till detta och gärna ligga i framkant.

Därför tycker jag att det är bra att det nu ska arbetas fram en policy, Raymond. Du sade att inte bara innehållet i policyn är viktigt, utan att det har ett symbolvärde i sig att man tar upp de här besluten och fattar dem i ett parlamentariskt sammanhang som detta. Det håller jag med om, och det kommer också en sådan policy.

Anledningen till att vi inte vill bifalla motionen är egentligen att ett sådant beslut redan är fattat. Det skulle liksom vara att fatta beslutet en gång till. Intentionen är absolut densamma: vi ska ha fram en policy som är bred.

Personalfrågorna ska man inte underskatta. Det är viktigt att även de får utrymme i detta sammanhang, som en personalpolitisk syn på det hela. Men det är också viktigt ur den aspekten att väldigt mycket hänger på just personalens kompetens, för att det ska bli bra och för att man ska komma vidare när det gäller bemötande men också på många andra sätt.

Det är viktigt att vi tittar vidare på om det finns ytterligare verksamheter. Framför allt ska vi bredda så att vi får flera HBT-certifierade vårdcentraler och kanske också andra verksamheter som behöver ha bra kunskap. Insiktsutbildningar, ja, varför inte? Det är väl en utmärkt idé.

Låt den HBT-policy som nu ska växa fram ligga till grund för ett sådant arbete! Jag ser fram emot det. Jag tror att vi kommer att kunna lyfta frågorna ytterligare ett snäpp och att vi lite grann kan ta täten i debatten, för även jag är förstas oroad över att vi har ett parti i riksdagen som inte alls delar de värderingar som vi här inne verkar vara helt överens om.

Anförande nr 282

R a y m o n d W i g g (MP): Ordförande! Tack, alla som deltar i debatten, även om det inte är så många som är här inne. Då tänker jag: Vår egen personal i all ära – de är viktiga personer för att jobba med bemötande när man möter människor ute i samhället. Men även vi som sitter här behöver kanske också göra ett gediget arbete, Anna, både hemma rent privat men också som politiker, som ledare för den här regionen. Vilken riktning visar vi?

Du hade ett väldigt bra tal i budgetfullmäktige då du tog upp just frågan om fördomar, diskriminering och den händelse som just då hade ägt rum och vad det kan leda till – politisk extremism och annat. Hur nära var det inte att vi hade haft sverigedemokrater inne i det här parlamentet redan efter det här valet? Jag tror att det finns en stor risk – inte en chans – att vi har detta parti även i den här parlamentariska församlingen nästa mandatperiod.

Det handlar om att även vi måste arbeta med våra fördomar. Vi har växt upp i ett samhälle som har haft vissa normer, och vi måste själva bearbeta dem. Vi måste själva inte bara prata utan också göra saker som visar att vi vill ta ett politiskt ledarskap i den här frågan, för att förändra verkligheten. Det gör man inte bara genom att fatta ett beslut, utan det är en långsam förändring.

Riktningen måste vara mycket tydlig, och det måste vara ännu tydligare nästa mandatperiod, då vi förmodligen har Sverigedemokraterna inne i det här parlamentet, om inget radikalt sker. Men den riktningen och utvecklingen ser jag inte i dag i Sverige – tvärtom.

Det kanske är något att betänka att även vi politiker – landstingsfullmäktiges församling och alla ledamöter – bör göra ett eget gediget arbete i den här frågan.

Anförande nr 283

H å k a n J ö r n e h e d (V): En viktig symbolfråga är att vi över huvud taget diskuterar frågan i fullmäktige. Jag vill säga så här i mitt avslutningsinlägg.

I New York år 1969 på en bar på Christopher Street sitter en antal homosexuella och transpersoner. De är tyngda av sorg. De har just nåtts av det tragiska beskedet att deras stora idol Judy Garland har begått självmord. Även denna dag trakasseras de med hot och våld av polisen. Men i denna sorgens timma får de nog. De är trötta på trakasserierna och slår tillbaka. Transorna lägger tegelstenar i sina handväskor.

Denna händelse kallas Stonewallupproret, och det är början till Pridefirandet och regnbågssymbolerna. Precis som Judy Garland sjunger – *Somewhere over the Rainbow* finns ett sagans land med plats för alla där du får vara precis som den du är – skulle jag vilja säga: *Somewhere over the Rainbow* finns även ett Stockholms läns landsting med plats för alla där du får vara och bli bemött utifrån den du är.

Låt det inte stanna vid en saga! Vi från Vänsterpartiet yrkar bifall till motionen, så att det blir verkligt.

Anförande nr 284

Ylva Norrk (V): Jag borde ha varit lite snabbare med att anmäla mig till talarlistan, så att Håkans ord hade fått avsluta debatten, för jag tyckte att det han sade var så fint.

Jag vill säga till Anna: En policy i alla ära, men det måste också finnas en plan för implementering av policyn, för annars fungerar det inte. Glöm inte bort det!

§ 12 Motion 2009:6 av Raymond Wigg (MP) om Handslag för jämställda löner**Anförande nr 285**

Raymond Wigg (MP): Ordförande, landstingsfullmäktigeledamöter och eventuella åhörare, som inte sitter på läktaren men kanske lyssnar någon annanstans!

Jag lade den här motionen för två eller ett och ett halvt år sedan. Jag såg behovet av ett fortsatt jämställdhetsarbete. Vi har just HBTQ-frågor. Detta är en liknande fråga. Arbetet för jämställdhet mellan män och kvinnor lämnar mycket övrigt att önska.

Jag föreslår i min motion ett handslag för jämställda löner, som jag kallar det. Det är ett initiativ som togs av Peter Eriksson under en debatt i tv, när han sade: Det räcker inte med att vi överläter saker och ting när det gäller jämställdhet, förändring av könsroller och sådant till någon annan, utan vi måste göra något själva.

Då blev jag lite inspirerad och tänkte: Ja, det räcker kanske inte med att vi har centraliserade förhandlingar, som du skriver i ditt svar, Anna. SKL gör naturligtvis ett arbete, och där deltar Stockholms läns landsting i förhandlingsdelegationer, man har riktlinjer och så vidare.

Jag fick den könsuppdelade statistiken kl. 5 i eftermiddag. Det tog lång tid att få fram den, men den finns. Den inkluderar också privata entreprenörer, vilket är jättebra. När vi lägger ut verksamhet på entreprenad är det ju viktigt att vi ställer krav på information från dem om hur de handhar löneutvecklingen.

I statistiken kan man se att det återstår mycket att göra. Vi har en bristande jämlikhet, trots att vi har en jämställdhetspolicy, trots att vi säger att vi vill uppnå jämställda löner, trots att vi gör analyser av lönestatistiken och går igenom yrke för yrke.

Detta kräver ett arbete under lång tid. I diskussionen runt HBT-policyn tog jag upp frågan om disktrasa. Vi i Miljöpartiet har jobbat mycket med jämställda löner, och då delar vi ut disktrasar. Folk undrar vad det har med jämställdhet att göra. Jo, det är ett kontinuerligt arbete som måste utföras dag efter dag. Vilar man en dag har utvecklingen backat tillbaka lite och disken har hopat sig. Man måste torka sin diskbank varje dag.

Hur yttrar sig ojämställdheten i Stockholms läns landsting? Det är svårigheter framför allt att rekrytera personal, sjuksköterskor, få dem att utbilda sig till specialistkompetenser. Det gäller löner men framför allt villkoren för när man ska utbilda sig.

Vilken läkare vill utbilda sig inom sin specialistkompetens och få lägre lön när man har utbildat sig färdigt? Det är den verklighet som sjuksköterskorna ofta möter. Man utbildar sig i specialistkompetensen och kommer tillbaka efter ett och ett halvt eller två år och får en sämre lön eller möjligtvis en lön som kompatibel med den lön som man hade innan!

Möjligheten att få högre lön är att byta jobb, som vi har varit inne på tidigare. Då ska man byta jobb mellan privata eller offentliga vårdgivare. Det är sättet att få en löneutveckling.

Det tycker jag inte är rätt och bra, och vi måste se över det. Varför har vi så ojämställda villkor mellan specialistutbildning när det gäller läkare och specialistutbildning när det gäller sköterskor? Det är en akut fråga som vi måste ta itu med snabbt. Vi ser att vi kommer att få stor brist på specialistutbildade sköterskor.

Den andra stora bristen är lönevärderingen mellan traditionellt manliga och traditionellt kvinnliga yrken. Till exempel har man som dialyssjuksköterska 10 000 kronor mindre i lön än den dialysstekniker som sköter maskinerna till de patienter som behöver dialysvård. Det är märkligt. Sjuksköterskorna har ungefär lika lång högskoleutbildning, men de har alltså 10 000 kronor mindre i lön. I den lönevärderingen har vi inte lyckats utjämna de skillnader som borde utjämnas.

I svaret säger man att man gör tillräckligt eller gör så mycket att man inte behöver göra ett regionalt handslag. Men jag hävdar att vi måste göra många saker även på det regionala planet, direkt ta kontakt med fackföreningarna och med de olika arbetstagarparterna för att jobba vidare också lokalt. LO har exempelvis föreslagit en regional jämställdhetspott. Det tycker jag är ett utmärkt exempel på vad vi skulle kunna göra här i Stockholms läns landsting.

Anförande nr 286

Anna Starbrink (M): Ordförande, ledamöter! Tack, Raymond Wigg, för din motion om jämställda löner! För att skapa jämställda eller jämlika villkor på arbetsmarknaden krävs det ett medvetet och strukturerat arbetssätt. Det kräver i sin tur kunskap, engagemang och ett målinriktat synsätt.

Jag vänder mig inte mot dina intentioner att vi ska skapa en jämställd arbetsmarknad när det gäller lönerna men mot tanken på att vi eller staten skulle fatta politiska beslut som direkt griper in i lönebildningen eller att vi skulle bygga upp ett parallellspår till den modell som vi har för lönesättning, med kollektivavtalen som en central del och förhandlingarna mellan arbetsmarknadens parter. Jag menar att arbetsmarknadens parter ska ha det ansvaret och genomföra arbetet genom förhandlingar och på så vis ta ansvar för lönebildningen.

Den del av förslaget om ett handslag som avser den nationella nivån kan vi förstås lämna därhän. Men även i vårt eget landsting tycker jag att vi ska vara måna om att hålla fast vid principen om att arbetsmarknadens parter ska finna överenskommelser om löner enligt den modell som vi har. Det är en modell som jag vill värna om.

Det finns all anledning för oss att vara tydliga med vilka värderingar som ska gälla i vår organisation. Diskriminering av kvinnor eller män är naturligtvis helt oacceptabelt i alla sammanhang, också när det gäller lönesättning.

Löneskillnader mellan män och kvinnor som har samma jobb i vår organisation är i dag små. Variationer kan förstås förekomma beroende på sakliga skäl, såsom varierande erfarenhet och annat. Om det uppstår situationer där man ser att löneskillnaden mellan män och kvinnor saknar giltig förklaring ska man naturligtvis gripa in och rätta till det på en gång. Min erfarenhet är att både arbetsgivaren och de fackliga organisationerna är rätt mycket på hugget i just de frågorna och är duktiga på att identifiera den typen av problem.

Som du var inne på, Raymond Wigg, finns det också löneskillnader mellan olika yrkesgrupper. Det är tydligt att kvinnor i högre grad finns i yrken som är lägre avlönade. Det är en strukturell fråga. Jag menar att vi bör kunna hantera även sådana frågor inom den rådande modellen. Jag är inte alls lockad av tanken på att vi ska bygga upp ett parallellt spår.

Lönesatsning tycker jag ska ske individuellt men alls inte slumpmässigt eller utan eftertanke. Jämställdhetsglasögonen bör sitta stadigt på näsan på den som har till uppgift att sätta lön.

Könsuppdelad statistik nämndes i tidigare inlägg. Det är ett oerhört viktigt instrument som kan ge oss mycket kunskap. Men det finns mycket annat som vi kan göra, som vi gör och som vi säkert också kan utveckla. Det gäller planer för karriärvägar, möjligheten till

individuell utveckling hos medarbetarna i form av utbildning och annat, eftersträvande av en jämn könsfördelning på alla arbetsplatser. Den är vi långt ifrån att nå i landstinget, där ungefär 80 procent av de anställda är kvinnor. Det behövs också stor kunskap om den egna organisationens lönestruktur och vilka villkor som gäller i vår omvärld.

Det är bara några exempel på sådant som jag tror kan vara framgångsfaktorer i jämställdhetsarbetet.

Jämställdhet är ett kunskapsområde i ständig utveckling. Det är väl den disktrasa som du var inne på, Raymond Wigg. Man får inte slå sig till ro utan måste ständigt jobba med att utveckla detta och bidra till ökad insikt om betydelsen av att man har koll på sin verksamhet ur ett genusperspektiv.

Då är våra ledare inom hälso- och sjukvården och andra delar av landstinget av helt central betydelse. Därför erbjuds också chefer certifierad jämställdhetsutbildning kopplat till deras viktiga uppdrag, nämligen att vara chef. Den här våren kommer tre nya utbildningar att köras.

Det är en del av det som är viktigt när det gäller att komma vidare i jämställdhetsarbetet. Jag yrkar med detta bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 287

Lars Dahlberg (S): Ordförande, fullmäktige! Jag vill inleda med att yrka bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Den problembeskrivning som Raymond Wigg tog upp i sitt inlägg instämmer jag helt och fullt i. Det är ingen tvekan om att de kvinnor som jobbar i vården har för dåligt betalt i relation till dels hur viktigt deras arbete är, dels den utbildning som de har tillgodogjort sig. Det är ett allvarligt problem som vi måste jobba vidare med.

Men jag delar också Anna Starbrinks uppfattning om att vi ska vara lite rädda om formerna för lönebildningen. Det är komplexa strukturer och komplexa processer som bedrivs. Man ska inte ge sig in i det på ett sätt som innebär att man kanske till och med lyfter bort ansvar från de parter som faktiskt har ansvar för lönebildningen, vilket jag tycker att man kan läsa in mellan raderna i det så kallade handslaget.

Jag instämmer i analysen, Raymond, men inte i förslaget till åtgärder.

Men ska man få någon ordning på detta måste man våga gå in i strukturer och våga ifrågasätta saker och ting. Ett sådant exempel är ingångslönerna för nyutbildade sjuksköterskor. Vårdförbundet fick i den senaste avtalsrörelsen igenom en tillfällig höjning av lägstalönen i kollektivavtalet. Det var en höjning som jag tror gällde en sexmånadersperiod. Det gav Vårdförbundet möjlighet att förhandla om ingångslönerna för nyanställda sjuksköterskor och på det viset korrigera en alldeles för låg lön i relation till den utbildning som man faktiskt har tillgodogjort sig som sjuksköterska.

Vad har då hänt efter den sexmånadersperioden? Jo, landstingen har fallit tillbaka till att sätta för låga ingångslöner. Då hamnar vi i det som ändå är viktigt att komma ihåg när vi diskuterar dessa frågor: Vår uppgift att möta befolkningens behov av hälso- och sjukvård handlar också om att se till att det finns personal som kan svara upp mot det. I grunden handlar problemen inom lönebildningen också om våra möjligheter att klara kompetensförsörjningen, att helt enkelt locka ungdomar att välja värdyrken.

Då kan vi inte erbjuda ingångslöner som faktiskt är oförskämt låga och på gränsen till jag höll på att säga en förolämpning. Jag ska inte ta till så grova ord, men ingångslönerna är alldeles för låga i relation till hur man har utbildat sig. Det är inte okej att efter gymnasieskola och tre års utbildning på högskolenivå få en lön som rör sig kring 18 000–19 000 kronor. Det tycker jag inte, särskilt inte i relation till den viktiga arbetsuppgift som

man har. Ingångslönen måste ligga högre. Där tycker jag att utgångspunkten kanske ska vara just den nivå som pekades ut under den tillfälliga perioden.

Här behöver man agera politiskt gentemot verksamheterna och peka på att man inte klarar sitt långsiktiga uppdrag – det är naturligtvis verksamheterna som ska se till att vi har denna kompetensförsörjning – om man fortsätter att hantera lönebildningen på det här sättet.

Detta är en del av verksamhetens förutsättningar för att klara de budgetrestriktioner som finns. Vi har i dag fått ett anmälningsärende om budgetdirektiv. I det budgetdirektivet hade man kunnat lyfta upp just det som står i utlåtande, om det pågående kartläggningsarbetet när det gäller lönebildningen och osakliga löneskillnader. Om kartläggningsarbetet är seriöst identifierar man felaktiga lönesättningar, och då måste man ha ett ekonomiskt utrymme för att rätta till dem.

Vår uppfattning från Socialdemokraterna – det pekar vi på i vårt särskilt uttalande i landstingsstyrelsen – är att verksamheternas möjligheter att korrigera sådana felaktigheter är mycket begränsade inom de budgetramar som finns. Därför bör man på övergripande nivå i landstinget ha en pott – man kan kalla det jämställdhetspott eller något annat – som kan användas av verksamheterna för att rätta till felaktigt satta löner utifrån jämställdhetsperspektivet. Det kan man göra utan att ta ifrån parterna det ansvar som de har för den löpande lönebildningen, och det borde man kunna göra i vårt landsting.

Men jag yrkar som sagt bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Anförande nr 288

Håkan Jörnehed (V): Ordförande! Vi i Vänsterpartiet yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Jag hänvisar också till vårt särskilda uttalande i landstingsstyrelsen, där vi skriver: "Vi sympatiserar därför mycket med Miljöpartiets motion men är tveksamma till själva utformningen av handslaget."

Jag kan däremot förstå Miljöpartiet, som menar: Det händer ju aldrig någonting! Hur många gånger har vi inte pratat om jämställda löner och att kvinnor i vården har dåligt betalt. Och så pratar vi, och så blir det ett nytt val, och så händer det ingenting, och så pratar vi lite till.

Självfallet ska vi inte gå in i lönebildningen. Men det är ibland lätt att säga: Det är de där borta i SKL och arbetsmarknadens parter som ska fixa detta. Men vi är ju arbetsgivare när vi sitter här och måste ha någon vision för hur vi vill gå vidare. Därför förstår jag er frustration mycket väl.

Specialistsjuksköterskeproblematiken som du tog upp i ditt anförande, Raymond, tycker jag är en akut åtgärd. Det har jag också skrivit om i en interpellation till dig, Anna, så vi får nöjet att prata mer om det nästa gång vi ses.

Raymond tog också upp problemet att exempelvis sjuksköterskan som sköter respiratorn tjänar mindre än den som har dragit in elektriciteten till sjukhusrummet. Det är absurt, och det är konstigt att det bara fortgår och ingenting händer i den frågan.

Det är jättebra, Anna, att du pratar om de certifierade jämställdhetsutbildningarna. Som du säger är vi ibland väldigt överens – fast man kan tro att vi inte är det – om att vi ska ha jämställdhetsglasögonen på oss.

En annan fråga som vi också borde se på är att män ofta har mindre arbetsgrupper när de är ledare och har mycket fler administratörer och annan hjälp, medan kvinnor oftast har större arbetsgrupper och inte alls samma markservice runt omkring för att klara sitt ledarskap. Vi måste ha jämställdhetsglasögonen på oss när vi tittar på ledarskap.

Det finns massor att göra. Men vi måste sluta att bara prata. Nu vill vi ha lite konkreta åtgärder. Du har ett underbart uppdrag framför dig, Anna. Vi stöder dig i allt, så att det kommer att ske något.

Anförande nr 289

R a y m o n d W i g g (MP): Frågan är om vi kan överlåta detta viktiga arbete på någon annan. Det fanns någon person som tidigt i arbetarrörelsen som sade att arbetarrörelsens frigörelse måste vara dessa eget verk, Håkan. Man kan kanske gå tillbaka till källorna. Jag tror inte att lokalt, regionalt handslag skulle slå undan benen på den förhandlingsprocess som vi har haft sedan Saltsjöbaden, sedan 1920-talet. Ursäkta mig, men jag tror att ni överskattar kraften i mitt förslag.

Däremot tror jag att vi har möjligheter, att vi har ett stort antal verktyg som vi inte använder oss av. Det tror jag. Där kanske det är bara fantasin eller vårt eget mod som sätter gränserna. Jag tror inte att lagar och förhandlingsordningar sätter de gränserna.

I den jämställdhetspolicy som vi har antagit och uppgraderat står det att "löneskillnader på grund av kön inte ska förekomma inom SLL". Det står "ska". Hur gör vi det? Överlåter vi det till andra? Det står också att "osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män ska åtgärdas". Ja, vi kan vänta i 10, 20 eller 30 år till. Eller så kan vi göra något förutom att vi skickar människor till SKL:s förhandlingsdelegation med direktiv, villkor och förordnanden. Vi kan göra något själva på detta plan.

Det står faktiskt något i Miljöpartiets budgetdirektiv, som ni förmodligen inte har hunnit läsa, eftersom det delades ut på borden i dag. Där står det: "För att uppnå en hållbar utveckling krävs det ett systematiskt arbete på alla nivåer inom alla områden i landstinget. Landstinget ska inrätta ett hållbarhetskansli med samlade resurser för arbete med hållbarhetsfrågor och genusbudgetering. Hållbarhetsarbetet ska integreras i årsredovisningar, styr- och uppföljningsprocesser."

Så står det i Miljöpartiets budgetdirektiv. Det är just det som måste ske. Arbetet måste integreras på ett evidensbaserat sätt i vårt arbete. Då är vi inne på rätt väg och behandlar inte frågan som något vi tar upp vart tredje eller fjärde år när vi ska uppgradera jämställdhetspolicyen.

Därmed yrkar jag bifall till min motion och hoppas att vi allihop kommer att ses framöver i jämställdhetsarbetet.

§ 13 Valärenden

Anförande nr 290

K a r l H e n r i k s s o n (KD): Ordförande! Under rubriken Förvaltningsrätten i Stockholm har det smugit in sig ett litet fel bland Kristdemokraternas nämndemän. Där finns namnet Benedikta Lagervret. Hon är redan vald, så hon ska inte väljas i dag. I stället ska det stå Bo Björksten.

Anförande nr 291

J e s s i c a E r i c s s o n (FP): Ordförande, ledamöter! Vi skulle vilja ta tillbaka ett namn som vi har föreslagit. Vår nominering av Mesud Shakely till förvaltningsrätten i Stockholm skulle vi vilja ta tillbaka.

§ 15 Interpellation 2010:35 av Helene Hellmark Knutsson (S) om störningarna i pendeltågstrafiken

Anförande nr 292

Helene Hellmark Knutsson (S): Fru ordförande! Nu förstår jag att ni längtar en ny fyratimmarsdebatt. Ni ser riktigt energifulla och laddade ut!

Jag tänkte ta lite tid i anspråk för att prata om de hårt prövade pendeltågsresenärerna även denna vinter. Jag har ställt en interpellation om vad man ämnar göra i nutid.

Jag tackar för det svar som har skickats ut, även jag tycker att det inte riktigt ger svar på mina frågor om vad man tänker göra åt pendeltågseländet i nutid. Det börjar likna någon sorts skiva som har hakat upp sig.

Jag har hittills varit på bara tre fullmäktigemöten. Men jag har ändå förstått att det som alltid återupprepas när man kommer med frågor eller kritik kring pendeltågen eller kollektivtrafiken är: Det är i alla fall bättre nu än det var förr. Det är det första som alltid kommer fram i olika skepnader. Jag tror att det är föga tröst för dem som har stått och frusit ut på pendeltågsstationerna den här vintern att de i alla fall har det bättre än förr.

Det andra som alltid återupprepas med viss frenesi är: Ja, men det kommer att bli bättre eftersom vi kommer att göra en historisk satsning med 100 miljarder som vi ska investera i en massa nya spår. Det är också mer än vad som någonsin har gjorts förr. Det är satsningar som på sikt eventuellt – för det vet vi inte – lösa de problem som vi ser.

Men min interpellation handlade i korthet om det man kan göra i dag. Det ena är att sätta press på regeringen att faktiskt se till att spårunderhållet fungerar. Jag har visat siffrorna tidigare: 70 procent av pendeltågsförseningarna handlar om spårunderhållet.

Det andra som jag ställde en fråga om och som jag tror har varit uppe i debatten flera gånger är vad man tänker göra åt de krånglande dörrarna på pendeltågen. 20 procent av de tågstopp som vi har på pendeltåget gäller fordonsproblematik.

Då får vi lite vaga svar: Ja, vi pratar med regeringen, men det ni föreslår går inte. Så kommer pratet om hur det var förr och vad som ska hända i framtiden. Sedan får vi också svaret: Vi har sagt till, och de betalar vite för att pendeltågsdörrarna inte fungerar. Men det är oklart vad vi gör nu, när vitesbeloppet har nått sin maxgräns.

Jag återupprepar mina frågor och hoppas att trafiklandstingsrådet kan ge lite mer detaljerade svar om nutiden – inte förr och inte sedan utan nu.

Anförande nr 293

Landstingsrådet W e n n e r h o l m (M): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Ibland får man akta sig för att använda ordstäv. Helene! Det var inte bättre förr! Många brukar säga att det var bättre förr, men tyvärr är det inte så.

För att ta dina konkreta frågor i interpellationen: Du frågar vilken dialog vi har med ansvarig minister. Då kan jag plussa på det jag redogjorde för förra gången. Sedan vi sågs förra gången har vi träffats vid två ytterligare tillfällen, senast i måndags, och diskuterat olika frågeställningar.

Det har resulterat i att det har kommit en halv miljard ytterligare till Trafikverket genom omfördelningar. Det finns de som säger att det behövs ännu mer pengar, men jag tycker att det är en bra början för att kunna åtgärda de problem som finns.

Jag får lov att säga: Min erfarenhet både som landstingsråd i majoritet och opposition och som medarbetare till finanslandstingsråd genom åren säger mig att det är sällan som en regering och ministrar med ansvar för frågor som ligger oss nära har varit så lyhörda. Det

brukar nämligen vara så att det inte finns ett öre att hämta, och framför allt finns det inte ett öre att hämta om det handlar om Stockholmsregionen.

Du har sedan en konkret andra fråga som handlar om att vi ska deponera banavgifter hos Länsstyrelsen. Det är olagligt. Det går inte. Jag är ledsen. Det var en pigg idé, men det går inte.

Däremot tycker jag att det är en väldigt bra idé som regeringen jobbar med att banavgifterna kan se olika ut beroende på om Banverket eller Trafikverket, som det heter nu, levererar full funktion till dem som kör på spåren eller inte. Levererar inte Trafikverket full funktion i spårsystemet – oavsett om det gäller växlar, spår, kontaktledningar eller signalsystem – får de inte betalt som de har tänkt sig. Det tror jag är en väldigt bra utveckling av situationen, så att man inte kan leverera undermålig grundservice till en entreprenör, i det här fallet Stockholmståg, som kör pendeltågen, för då får man inte betalt.

När det gäller dörrarna har vi en hel del att lära gemensamt av hur upphandlingar sker och vilka avtal vi sluter. Det är därför vi ser över organisationen för SL:s del.

Det är bara att konstatera att de vitesbelopp som kan utgå är alldeles för låga. Men det spelar egentligen ingen roll, för mitt budskap tror jag är detsamma som ditt till Alstom som har levererat tågen: Det kommer inte att gå att göra affärer med oss om man inte rättar till brister i leveranserna på pendeltåg eller andra fordon. Det är ett mycket tydligt budskap. Därför har SL:s vd överläggningar med högsta ledningen för Alstom för att de inte bara ska betala viten utan leverera fungerande tåg.

Anförande nr 294

Yvonne Blombäck (MP): Ordförande! Jag tackar Helene för en bra interpellation, och jag tackar Christer för hans vidareutveckling av svaret.

Jag skulle vilja fråga om det var i måndags som en halv miljard ytterligare utlovades, eller om det var i ett tidigare skede. Vad är det för konkret man ska göra med de pengarna? Det är en sak att man säger att man ska göra av med de pengarna under vintern, för det ju nutid som Helene Hellmark Knutsson undrade vilka åtgärder som ska göras. Vad är det man kommer att kunna göra under den här vintern?

När det gäller Alstom och garantifelen kan jag känna att den frågan är viktig. Nu finns inte SL-styrelsen kvar på samma sätt. Men vi har ändå en trafiknämnd där det finns ett gäng politiker som är oerhört engagerade i trafikfrågorna. Det vore ett värde att träffa ledningen för Alstom för att diskutera med ledningen, där alla politiker får ställa frågor och där man också får förstå att detta är en viktig fråga.

Det är ju inte okej att vitespengarna har nått sitt tak. Det måste handla om ett garantifel. Det finns ingen leverantör som kan fortsätta hävda att man inte har ansvar för sin leverans i det hänseendet. Tågen är så pass nya att det inte ens ska vara en diskussion om detta, även om vitespengarna är slut.

Christer Wennerholm har helt rätt i att vi behöver lära oss hur vi ska skriva våra upphandlingsunderlag och våra avtal. Då vill jag påminna fullmäktige om den debatt där vi ställer krav på att den frågan borde diskuteras bredare när det gäller till exempel det stora sjukhusprojekt som är på väg fram.

Beträffande alla dessa svar om det som ska ske på lång sikt – även om det inte räcker för att vi ska klara av dagens problem – är det ändå så, Christer Wennerholm, att tätare turer på pendeltågen kräver en fullt utbyggd Mälarbana. För det har ni inte pengar inom de 100 miljarderna. Pratar vi om det som behövs för kollektivtrafiken och framför allt för pendeltågsresenärerna handlar det om nya spår. Då gäller det Citybanan, men det är bara första delen som det finns pengar till. I övrigt finns det inte färdigt.

Jag skulle önska att du inte hela tiden bara upprepade samma mantra utan utvecklade vad det är konkret som gör att det – kanske om tio år, fast jag inte kan se det framför mig i era beslut – finns en förutsättning för att vi ska ha fungerande spårtrafik, slippa inställda tåg på grund av trängsel, slippa trängsel ombord på tåg och vagnar och ha bussar och allt vad som behövs i länet. Dit är det väldigt långt, om man tittar på situationen i dag.

Jag skulle vilja få ett svar på detta med Alstom, möjligheten att vi träffar dem, politiker mot företaget, och också hur en halv miljard ska användas konkret.

Anförande nr 295

Landstingsrådet **Hellmark Knutsson (S)**: Fru ordförande! Jag är lite nyfiken på den halva miljarden, som tydligen var nya fräscha pengar. Även jag vill höra om det är nya pengar som verkligen har tillkommit.

Före nyår fick vi ju beskedet att det inte finns ett öre ytterligare till spårunderhållet för Trafikverket. De begärde en miljard. Vad de fick av regeringen var anstånd att använda nästa års pengar och lägga in i årets budget, ett så kallat anslagslån på en halv miljard. Men det är inga nya fräscha pengar till regionen eller ens till Trafikverket i dess helhet, utan det är bara att låna pengar för framtiden.

Med tanke på att man inte har några åtgärder att sätta in nu, den här vintern, för att pendeltågen ska kunna gå någorlunda i tid undrar jag: Vad kommer att hända nästa vinter? Vilka diskussioner har ni om nästa vinter, då man inte bara har en begränsad budget, som redan från början låg en halv miljard under det Trafikverket sade, utan man också har lånat en halv miljard av den budgeten och förbrukat det i år.

Det är det som samtalet med regeringen och det ansvariga statsrådet måste handla om. Ytterst är det en fråga för finansministern. Varför tillför man inte fräscha pengar när man ser att tågen inte går? Det måste vara möjligt för er att företräda Stockholms län i den här frågan och inte företräda Moderata samlingspartiet.

Jag är fortsatt bekymrad. Jag kommer att återkomma i frågan om vilken planeringshorisont det finns inför nästa vinter, om detta återigen är en förlorad vinter för pendeltågsresenärerna.

Jag vill också säga att jag inte tycker att det är så bra att man hänvisar till att de resenärer som vi nu har kvar som pendeltågsresenärer är någorlunda nöjda med trafiken. Nu sjunker även antalet nöjda. Det är ju så att vi får bland annat brev, och inte minst via Facebook får vi besked om att folk säger: Nej, nu lämnar jag pendeltåget, nu tar jag bilen i stället, för det här går inte. Jag kommer inte i tid till jobbet, jag får löneavdrag.

Ju fler som säger så desto troligare är det att de få som fortsätter att åka med pendeltågen är ganska nöjda. De allra mest missnöjda har gått över till att ta bilen, och det är inte en hållbar utveckling för den här regionen. Vi måste få fler att resa med pendeltåg och annan kollektivtrafik, inte färre.

Anförande nr 296

Landstingsrådet **Christer G Wennerholm (M)**: Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Ibland undrar jag om det inte vore en fördel om vi skulle kunna ha en del föredragningar i fullmäktige. Det verkar som om fullmäktige skulle behöva en föredragning rörande vad det är för pengar som den här regionen, genom förhandlingar med staten, har fått loss för långsiktiga infrastrukturinvesteringar i vägar, där också kollektivtrafik rör sig, och spårbunden kollektivtrafik under en dryg tioårsperiod, alltså 100 miljarder.

Dessutom är det så att jag tror att interpellanten nu inte har klart för sig vilka trängsel-skattepengar som ska kunna användas i den här regionen. Under den senaste tiden är det på det sättet att till exempel informationsinsatser i form av tidsangivelser digitalt på hållplatser och liknande kommer att kunna sättas upp tack vare att vi får använda trängselskattemedel för insatser för såväl vägar som kollektivtrafik. Det är en del av finansieringen.

Den andra del som interpellanten berör handlar om möjligheten för Trafikverket att omfördela medel. Att omfördela medel, Helene Hellmark Knutsson, innebär ingenting annat än att få nya pengar som vi tidigare inte hade tillgång till för insatser inom spårbunden trafik i Trafikverkets regi. Sådan är verkligheten.

Det är ju, för att omedelbart svara på Yvones frågeställning om att kunna åtgärda de fel och brister som finns för den spårbundna trafiken, utslitna växlar och andra problem som har uppstått på grund av snö och vinter som annars inte hade blivit åtgärdade. Det kan ni väl för guds skulle inte vara missnöjda med! Det måste vara bra att de åtgärderna vidtas och kan vidtas från och med nyåret och framåt under den här vintern. Det kan inte jag se som något annat än som en förstärkning för att möjliggöra för de hårt provade pendeltägsresenärerna att få en drägligare och mer fungerande pendelstågs- och annan kollektivtrafik.

Och så är det de facto så att vi inte har färre resenärer nu än vad vi hade för ett år sedan. Vi har fler resenärer.

Anförande nr 297

Yvonne Blombäck (MP): Tack, Christer Wennerholm! Det är kanske bra om alla i fullmäktige får samma kunskap som vi hade som satt här förra mandatperioden. Jag känner mycket väl till de 100 miljarderna och den länsplan som vi inte står bakom.

Det är jättekul att Christer själv nämner trängselskatten som en möjlighet att utöka kollektivtrafiken. Tyvärr är det ju så att detta är sista året som de pengarna kan användas. Sedan har du och dina kamrater avtalat bort dem för användning i Förbifart Stockholm i mer än trettio år framåt. Du ruskar på huvudet, så du får väl själv läsa på avtalet. Det känner vi mycket väl till.

När det gäller det här med fel och brister så är det bra att du nämner det, Christer Wennerholm. Jag träffade nämligen strax efter nyår en person på Trafikverket som berättade för mig att de hade fått omfördelning av pengarna. Han var rätt så förtvivlad, för han sade att de aldrig kommer att kunna använda de här pengarna. Beskedet kommer så sent till verket att tjänstemännen inte kommer att hinna upphandla det som behövs för att åtgärda det som långsiktigt behöver åtgärdas. Det var en anställds kommentar.

Vi får jobba vidare med den här frågan, för i sak delar jag uppfattningen om det behov som Christer Wennerholm nämner.

Anförande nr 298

Anna Sehlín (V): Fru ordförande! Mycket har sagts av både Helene och Yvonne som jag och Vänsterpartiet ställer oss bakom. Det problem som vi diskuterar nu är att pendeltågen går men med förseningar och att resenärerna drabbas.

Det jag tänkte lägga till är att det inte bara är pendeltägsresenärerna som drabbas, Helene berörde den frågan. Det är framför allt de som väljer att inte åka pendeltåg utan väljer att i stället ta bilen som drabbas. De som redan åker bil här i länet drabbas också när fler tar bilen och åker på vägnätet. Vårt vägnät klarar inte det. Pendeltågen måste fungera för dem som åker pendeltåg men också för dem som nu valt att köra bil, annars får vi en infrastruktur som havererar och människor som inte kommer till jobbet.

Diskussionen kanske ska höjas lite. Det handlar inte bara om hur nöjda de nuvarande pendeltägsresenärerna är utan om hur missnöjda de är som inte kommer till jobbet av olika anledningar. När pendeltåget inte går så är det en katastrof för många.

Anförande nr 299

Landstingsrådet Helena Hellmark Knutsson (S): Ordförande! Det är så att antalet resande ökar, men Stockholm växer lavinartat snabbt och Stockholm växer mer än antalet resande med kollektivtrafiken. Och det är ingen hållbar framtid, precis som sades nyss.

Min sista fråga är denna. Du är så oerhört målmedveten när det gäller Spårväg city. Den ska genomföras, den ska byggas ut oavsett kostnad, i stort sett. Varför kan du inte visa upp samma målmedvetenhet när det gäller pendeltågen och pendeltägsresenärerna så att vi får pendeltåg som går i tid?

Anförande nr 300

Landstingsrådet Christer G Wennerholm (M): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Vi har samma målmedvetenhet tillsammans med alla dem som gör insatser. Det är därför det varje dag veckans alla dagar pågår byggande av en ny tunnel under staden för cirka 20 miljarder kronor, och den tunneln kommer att möjliggöra en helt annan pendeltägsdrift och en helt annan järnvägsdrift än den som vi har i dag. Om du inte tycker att det är att göra något, så vet jag inte vad det handlar om.

Samtidigt pågår utbyggnaden av våra tvärspårvägar, och det vet du ju väldigt väl eftersom den berör en kommun som ligger nära din hemkommun. Det arbetet kommer att fortsätta, det lovar jag dig. Det är lika sant som att utbyggnaden av spårväg inne i staden kommer att fortsätta; spårvägen kommer att byggas runt staden i alla kommuner. Jag är hundraprocentigt säker på att det är framtidsmelodin, och jag är övertygad om att vi, innan den här mandatperioden är slut, kommer att gå hand i hand, Helene, när det gäller att bygga ut spårväg oavsett om det är i Stockholms innerstad eller i andra kommuner i Stockholms län.

Anförande nr 301

Juan Carlos Cebrian (S): Ordförande! När jag kom hit trodde jag att jag skulle få svar på en fråga som rör mig personligen. Där jag bor har jag att välja mellan tunnelbana och pendeltåg. Jag har i alla år åkt med pendeltåg, men jag har övergivit pendeltåget. Jag trodde att Christer med sina ord skulle övertyga mig om att åter använda pendeltåget. Tyvärr har det inte blivit så.

För Helene handlar det om nuet. Vad tänker ni göra för att förbättra pendeltågstrafiken och för att de ska gå i tid? Jag har inte hört dig säga någonting som skulle förbättra situationen nu. Tyvärr måste jag konstatera att på sträckan från Farsta strand till Centralen kommer jag att fortsätta att ta tunnelbanan, inte pendeltåget. Jag är inte ensam, Christer. Tyvärr har jag övergivit pendeltåget.

Förteckning över talare
(siffrorna avser anförandets nummer)

Landstingsrådet Nyman (KD) 1:1, 3, 5, 7, 23, 25, 32, 34, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 73, 75, 78, 80, 83, 85, 87, 145, 147, 196, 198, 200, 202, 205, 207, 225, 227, 229
Representant från Diabetescentrum 1:2
Representant från Kris- och samtalsmottagningen 1:4
Representant från AB SL 1:6
Landstingsrådet Wigg (MP) 1:8, 18, 21, 41, 43, 48, 50, 52, 65, 67, 177, 186, 188, 279, 282, 285, 289
Landstingsrådet Rosdahl (M) 1:9, 20, 27, 49, 51, 96, 254, 256, 258
Blombäck Yvonne (MP) 1:10, 77, 79, 81, 90, 253, 255, 257, 294, 297
Jörnehed Håkan (V) 1:11, 84, 86, 88, 99, 149, 151, 155, 157, 224, 226, 228, 275, 280, 283, 288
Landstingsrådet Rydberg (FP) 1:12, 37, 39, 42, 44, 46, 110, 112, 114, 116, 118
Landstingsrådet Batljan (S) 1:13, 15, 22, 24, 26, 28, 38, 40, 54, 56, 69, 71, 76, 82, 89, 91, 93, 95, 111, 113, 127, 129, 166, 168, 170, 172, 174, 197, 212, 214, 216
Ordförande Linge (M) 1:14, 16, 92, 98
1:e vice ordförande Andersson (S) 1:17, 30, 63, 94, 97
Magnusson Thomas (V) 1:19, 31, 33, 35, 45, 47, 72, 74, 259, 261, 263
Johansson Anders (S) 1:29, 58
Nork Ylva (V) 1:36, 153, 182, 199, 201, 278, 284
Grufman Carl (M) 1:53, 55, 57
Kettner Anna (S) 1:59, 61, 247, 249, 251
Landstingsrådet Reinfeldt (M) 1:100, 102, 104, 120, 137, 139, 171, 173, 176, 185, 187, 190, 193, 195, 266, 268, 270
Landstingsrådet Larsson (S) 1:101, 103, 105, 107, 109, 146, 148, 178
Landstingsrådet Andersson (C) 1:106, 108, 121, 123, 126, 128, 130, 133, 135
Landstingsrådet Sevefjord (V) 1:115, 117, 125, 132, 134, 161, 163, 175, 192, 194
Öberg Helene (MP) 1:119, 122, 124, 164, 179, 218, 220, 222
Gunnarsson Vivianne (MP) 1:131, 159, 211, 235, 237, 239
Eriksson Tomas (MP) 1:136, 138, 140, 142, 144, 204, 206, 208
Mattsson Catrin (C) 1:141, 143, 154, 156, 158, 167, 169
Ljungberg Schött Marie (M) 1:150, 152
Tamsons Kristoffer (M) 1:160, 162, 165
Lindqvist Hans (C) 1:180
Sjölander Johan (S) 1:181, 265, 267, 269
Lindell Rolf (S) 1:183, 189, 191
Åkesdotter Marie (MP) 1:184, 209
Wikholm Nanna (S) 1:203
Launy Sverre (V) 1:210
Landstingsrådet Starbrink (FP) 1:213, 215, 217, 260, 262, 264, 276, 281, 286
Landstingsrådet Wennerholm (M) 1:219, 221, 223, 231, 233, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 272, 274, 293, 296, 300
Holmberg Staffan (S) 1:230, 232, 234
Roxby Cromvall Gunilla (V) 1:241, 243, 245
Sehlin Anna (V) 1:271, 273, 298
Dahlberg Lars (S) 1:277, 287
Henriksson Karl (KD) 1:290
Ericsson Jessica (FP) 1:291
Landstingsrådet Hellmark Knutsson (S) 1:292, 285, 299
Cebrian Juan Carlos (S) 1:301